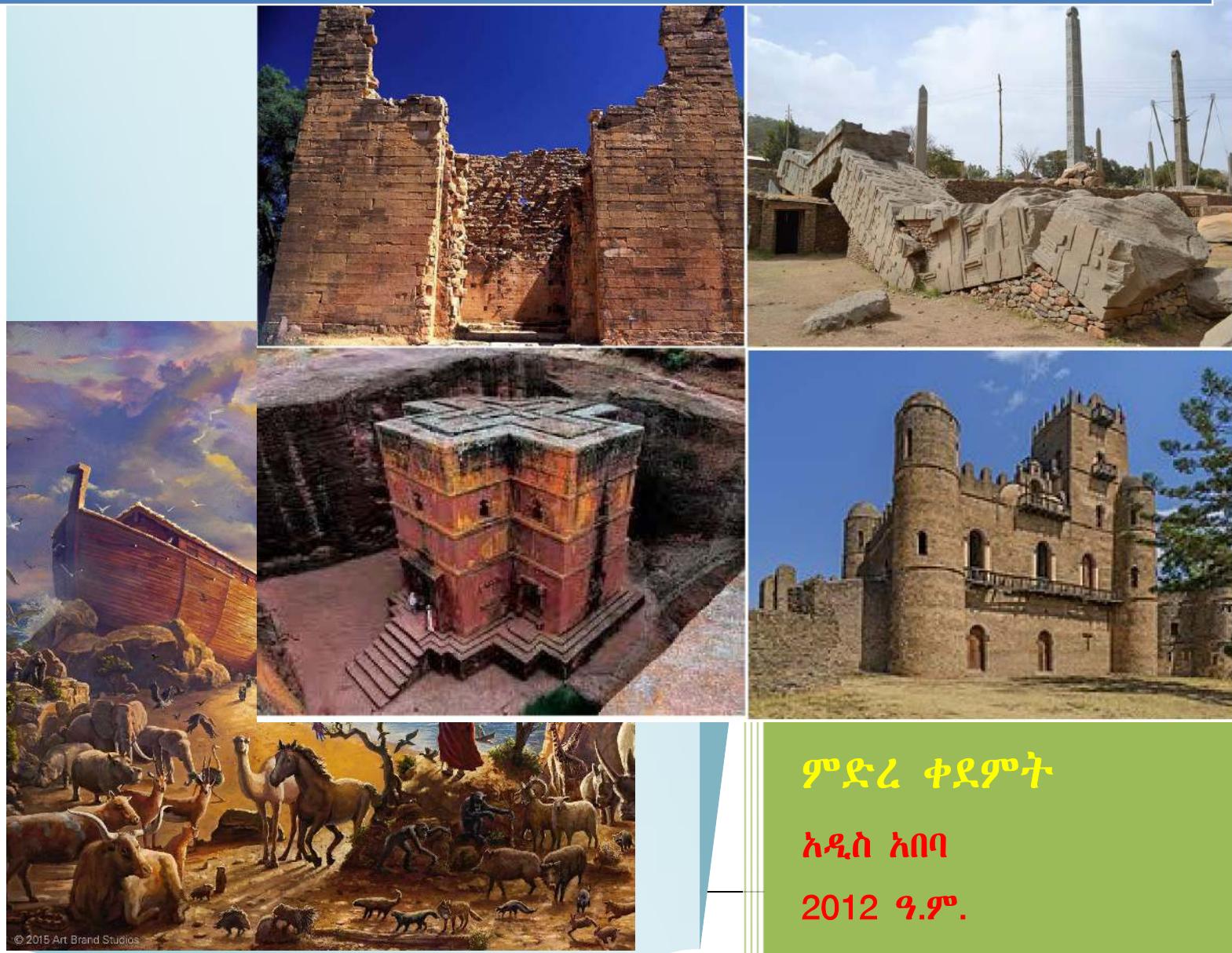

2012 ዓ.ም.

PDF Compressor Free Version

የኢትዮ እና የካናን ሂዝቦች አመጣጥ በኢትዮጵያ እና የኢትዮጵያ ታሪክ

ምድረ ቅዱምት

አዲስ አበባ

2012 ዓ.ም.

PDF Compressor Free Version

የኢ.ፌ.ዲ. የኢትዮጵያ አመራር በኢትዮጵያ እና የኤሌክትሪክ ታሪክ

ይንኙል አድማነት (ከ/C)

አዲስ አበባ

2012 ዓ.ም.

PDF Compressor Free Version

<https://www.facebook.com/danrpda>

<https://danrpda.github.io/danyboyrpda.com/>

<https://t.me/telegdanyboyrpda>

<https://danyboyrpda.blogspot.com>

https://twitter.com/daniel_admassu

<https://www.youtube.com/channel/UCVjPGqH8v7hCg715blhLC3A>

danrpda@yahoo.com

© መብቱ በእኔ የተጠበቀ ነው

የመጀመሪያ አት-መት (2012 ዓ.ም. ገና የለለው ያልታተሙ)

መታወሻ፡- ኢትዮጵያን በለው ክ2010 ዓ.ም. — 2012 ዓ.ም
በመለው ኢትዮጵያ በግኝ ለተመው፣ ክበታቸው ለተፈናቀል እና
በት ገብረታታቸው ለመደመሰቸው ወደ የኢትዮጵያ ከዘዴ
ይሆን፡፡

PDF Compressor Free Version

መግለጫ

የኢትዮጵያ አገልግሎት አስተዳደር እና የኢትዮጵያ ታሪክ	የኢትዮጵያ
..... ታሪክ.....	2
መቁድያ.....	7
የአዲስ አበባ የሰነድ ድንብ.....	10
የፍትህ ድንብ.....	15
የፍትህ ነገሮች ወደ ተለያዩ ሥርዓቶች መብት.....	20
የባለቤት መብት.....	33
የግብዢ ወይም ጥምህር ውጤት.....	36
የቀዳማዊ ስርዱ መንግስት ድንብ (Early Dynastic Period) (3150-2613 ቴ.አ.ከ. (BCE)) ወይም የእርትራይ ድንብ.....	40
የቀዳማዊ የግብዢ ድንብ (Old Kingdom) (2650—2150 ቴ.አ.ከ. (B.C)).....	40
የመጀመሪያ የመከከለኛው ድንብ (First Intermediate Period) (2150—2030 ቴ.አ.ከ. (B.C)).....	40
የመከከለኛው የግብዢ ድንብ (Middle Kingdom) (2030—1640 ቴ.አ.ከ. (B.C)).....	41
2ኛው የመከከለኛው ድንብ (second intermediate period) (1640—1540 ቴ.አ.ከ. (B.C))	41
3ኛው የመከከለኛው ድንብ (third intermediate period) (1070—713 ቴ.አ.ከ. (B.C.))	48
የመጨረሻው ድንብ (late period) (712—332 ቴ.አ.ከ. (B.C.))	50
የኢትዮጵያ / የኢትዮጵያ የግብዢ / የእርትራይ ውጤት የግብዢ ውጤት የግብዢ በትንደር አይሁል ወይም በጥልቅ ከተማ ለይ መመጣት.....	69
የከርማ ከተማ መመጣት.....	80
የናገድ ከተማ መመጣት.....	88
የደንብ ከተማ መመጣት.....	93

የመርሃዊ PDF Compressor Free Version	94
የትግራል ስነዎች /የአበዳሪያ ስነዎች/ የኢትዮጵያ ስነዎች በጣኝ እና ተንድር ከተማች ላይ መመራረት.....	100
የትግራል መንግስት.....	100
የሰው ስነዎች /የአበዳሪያ ስነዎች/ የአበዳሪያ ስነዎች/ የኢትዮጵያ ስነዎች በሳቢ ከተማ ላይ መመራረት....	105
የየመን ልማ ከተማ እና የየመን ልማ ገዢ /አዲ ገዢ/ ሥርዱ መንግስት መመራረት.....	105
የአበዳሪያ ልቦ ከተማ እና የአበዳሪያ ልቦ ገዢ /አዲ ገዢ/ ሥርዱ መንግስት መመራረት.....	108
የኢትዮጵያ መንግስት.....	108
የኢትዮጵያ ከተማ እና የ12 ነገር አስራኬለዎችን ስርዱ መንግስት መመራረት.....	128
የየሁ፣ የአንተት (ህይቅ አስተዳደር) እና የአምካራ ማይንት ከተማዎች እና የቆዕማት ሥርዱ መንግስት መመራረት.....	130
ከቆዕማት አስተ አከሰለም ስርዱ መንግስት ሆኖን.....	159
የአከሰለም ከተማ እና የአከሰለም ሥርዱ መንግስት መመራረት.....	166
ንግድ አበርሃም ለወጪ /ለሆናዏ ለይዘን/ ለሆናዏ ለይዘን.....	174
አበራ ለሰማ /ከሚተ በርሃን/ ቅዱም ዓጠክ.....	210
ንግድ እለቀማቸው.....	211
ንግድ አቶ ክልብ.....	212
ንግድ አቶ ገበረ መሰቀል.....	212
ንግድ አርማ.....	212
ንግድ ድግኝነት.....	212
የአቶ (ገዕዳት).....	212
ንግድ አንበሳ ወድም.....	212
ንግድ አቶ ድልነሳድ.....	212
የርሃም ለፈጸሙ ከተማ እና የሃማዊ ሥርዱ መንግስት መመራረት.....	218
የበረራ ከተማ - የሽዋ ካሳታት - የኢትዮጵያ መንግስት መመራረት.....	224

የኢንድር ካተማ የመሰረታዊ ንብረቱ - የአትዮጵያ መንግባት መመሥራት.....	225
የመቀሌ ካተማ - የት-ግራይ ነገሮች - የአትዮጵያ መንግባት መመሥራት.....	225
የአንበበር ካተማ - የሽዋ ነገሮች - የአትዮጵያ መንግባት መመሥራት.....	225
የአዲስ አለም (መናገሻ) ካተማ - የሽዋ ነገሮች - የአትዮጵያ መንግባት መመሥራት.....	225
የእንጂዢ ካተማ - የአትዮጵያ መንግባት መመሥራት.....	225
የአዲስ አበባ ካተማ - የአትዮጵያ መንግባት መመሥራት.....	226
የአሁን አትዮጵያ - የአትዮጵያ መንግባት መመሥራት.....	226
የመጀከና ማማቅናዣ	229

መቻልያ

የዚህ መልካም አለማ ያለፈውን የኢትዮጵያ ታሪክ ለአገባበው እንዲረዳውና በተለይም አሁን ባለንበት ከ2010 ዓ.ም እስከ 2012 ዓ.ም. ወሰኑ በታሪክ በለን ያልተገኘ እረዳድ ምክንያት በአገራችን ወሰኑ በሆነ የመንግስት ተቋማት ወሰኑ እንዲሆም በሀገራችን ስለታኩ ላይ በተጨማሪ መሬት ላይ የዘረዘሩናቸው አላስፈላጊ ስርዓቶች በቀድሞት አብር በመኖር ከቅድም በከፍተኛ ማማ ላይ የነበረበው የዚህም ሁንጻ ስለመስጠት እና እንዲሳለ እናርጓች እና እንዲገባ እናርጊዎች የዘረዘሩናቸው ተመልሽ መሆናችን ከማንኛው ዓይነው ለመወርድ የሚደረግ ሆኖ::

እንዲሆናውው ታሪክ የሰው ልማትን ሁይውት ከተፈጥሮ እንዲሆም ከአገባበው ወር የሚያደርጋውን እሉሱ አስፈላጊ ተግል ከማህበራዊ፣ ከፖ’ለታዊ እና ከኢትዮጵያዊ ያለውን ቅርንጫት እና ከነዚህም ማቀሻ አያላ ተዋክሮችን በመቅስጭ አቅምን ሂጥር ማንነቱን፣ ንጉሴ እንዲሆም የሚጥርበትን የህንጻ ዕድገት የሚያዘምንበት እና ለመጠረም ተመልሽ ሂር የሚያበቃበት በጊዜ መነሻር የምናይበት የህበረተሰበበት ላይንስ ከፍል ነው:: ለለምነም ታሪክ እራስና ችሎ በኢትዮጵያ የምናየው እና የምንከበበው መሆኑ ይኖርበታል:: ይህ ላባል ጥንቃቤ እና ስብረተሰበና በማይሆና እረዳድ ለመቅረብ የሚጥርበትን አካሄድ ጥንቃቤ እና ለፍትሬው የሚገባው መሰረታዊ ሆኖ::

ለለምነም ነው ነፃነት እውነተኛውን የኢትዮጵያ ታሪክ ለአገባበ መረጃ እንዲደርሰውና እውነተኛውን ተረድቶ ቁድሞ የነበረንን አብር የመኖር ባሳሳዊ እናት ለማስጠበቅ እንደ እንደ የኢትዮጵያ ጥርጉት ከተለያዩ የመረጃ ምንጻው የገኘቸውን እና የነበረበቸውን ለነድ እያመሳከር እና እያመረመር ሊታወቁ ይገባቸዋል በዚ የመንከባቸውን የታሪክ ቅጠት በየራሱች በዚህ መልካም ወሰኑ ለመከተሉ ምክፈልሁ:: ከዚህ በተጨማሪ አሁን ለለንበት የትርጉስ ወቅት የሰወው እና የኢትዮጵያ ታሪክ ወሰኑ መሆናቸውን በመረዳት የትከራራት እቅዱዙዎችን በነዚህ ሁሉ ነገዴች ላይ በማድረግ በስራት ለመተንተኑ ምክፈልሁ:: በተረዳ እውነተኛውን የመመርመር እና የመምረጥ ወሰኑ የኢትዮጵያ የሚሆን ይሆናል::

ለለው በታሪክ ቁርቦች ላይ በለን የተሟባ እመለከከት ለቅርቦች የሚገባውን ተብቂ ስናደርግ ከቅርቡች ለጊዜ የሚችሉ አርድ በዘመኑ ተቀባዩ ለምሳሌ የቴክኒክ ገቢ፣ በቀለም ደረጃ የሚፈጥሩትን ስነ ለቦና አበርከቶ፣ ተመልሽን በመቅረብ ያለው አበርከቶ፣ ለመዘናዣ፣ ለአገባበ ወሰኑ፣ ለህንጻ ዕድገት በማይረገው ልቦር የወጪውት ስምምነት ወዘተ... የመስሰለትን ስናገኘ ቅርተናል:: የቀለም ቁርቡ ተብቂ መርሆችም ይህንን ወወነታ ነው የሚሆናቸው:: ለለምነም በቅርቦች ላይ የምናደርጋውን ተብቂም ሆነ ለለ ቁርቦች መረጃ ወቅቱን በማመጥን ደረጃ

ማስተካከል አዲስ ማንኛውም የተቻቻው ምዕቅር ይረዳ በመዘገበ የጥቅም ተካኔያ መሆኑን አለበት በየ አምናለሁ::

በኢትዮጵያ ቁርድች የሚገኘት ቀንና መግለጫዎች እና የታሪክ ምንጭዎችን እንዲሆኑ በርካታ
ማህበራዊ፣ ኢትዮጵያዊ፣ ገልጻዎች እና ከለይ የተዘረዘሩትን ዝርዝር በዚ ተቀባዩዎች ያለም ወ-
በመሆኑ ተጠበቃን የበቃ እና እንቅስከብ ልኩደርግለቶው ይገባል፡፡ ስለሆነም እነዚህን የመረጃ
ምንጭዎች የሆነትን ቁርድች በዓይነት፡፡ በዚ፡፡ በይዘት፡፡ በብዛት ወዘተ... በዓለም የቅርብ የበቃ
መሰራርት መሰረት ቅጂዎች እና ምዝገባ በማድረግ በዚመናዊ የመረጃ ማሻሻለት፡ ወሰኔ በመሰነድ
ለማመሰከተው የውጭዎም ሆነ የአገር ወሰኔ ሁጻረተሰብ ክፍሎች ስለቅርቡ፡ ከዚያ ተፈጻሚ
ትንታና በዚመናዊ መዘላፍ የሚቀረብ እንዳሆኑ ከዚህና የሚገኘውን ተቀኑ በመቆናለ
በፊልም የሀብረተሰብ ተግባራ እና እውቀት ስማድረግ ለንደባሩበት ይገባናል፡፡

በለታረኩ ሲ.ነት ከምንውስቃቸው አበደት የታረኩ ምንጭቸው ውስጥ ስይጠቅ እና ሁይማኖታዊ
ዶግነቶች የተለዋዎን ደርሻ ይውስደል:: ሁሉተንም ደግሞ እኔና አሳማኹነቱ እና አውነታዊ አመካና
ልንውስቃቸው ይገባል እላለሁ:: ለለሁነም በዘመኑ መሰከና ውስጥ የሰይንስ-ኩም ሆነ
የሂድማኖታዊ ማስረጃዎች መጠቀም በሚገባው በታ ለመጠቀም ተከራክረለሁ:: ለለው
የባህላዊው እና ታውራታዊ ማስረጃዎች ለመተካማ በአገልግሎት የሚታይ ለለሁነ እኔና
ምንም መውሰዳቸው ተገቢና የሚያውለው ለመተካማው በመተካማው ለለሁ ለለመረጃ አስከለለ ይረዳ
ተገቢ እና አሳማኹ የሆነ-ትን መጠቀሙ ለሁት-ት ነው በየ አልውስድውም:: እዘመኑ ጋር ጉን
ታውራታዊ መረጃ እና እኩ ታረኩን መለያት ይኖርበ኏ል:: ታውራታዊ ማስረጃ ለባል ከተውፈልድ
ታውፈልድ ለሽያጭ የመጣ ተቀባይነት ያለው እና ከገሮች ዓለም ጋር ለነዚህ አውነታ ያለው
ማስረጃ ነው:: ከዘመኑ በተቋራኬው ደግሞ እኩ ታረኩ የምንጭው ለመተካማው ይህም ምንም አይነት
የገሮች ዓለም ተሟምና የለለው እና በሀብትተሰበ ቅብልነት የለለው ፍጤሬ ይጠናት ነው::
ለለሁነም የታረኩ መረጃዎች ለለምናቀርበው የታረኩ ሁኔታ ከበታ፣ ከሆነ እና ከለለው ተሟምና
ነጋዴ ጋር ያለውን ነባራዊ ሆቀ የሚያረጋግጣልን ምስክርች ለለሁነ ተንቁቁ ለኖደርግለቸው
እና ለንተብቃቸው የሚገባ ነው::

ԱՌԱՎ ՄԹՁԻ ՓՈՒՏ ԱՍԼԴՐ ՔՋԱ ՀՔՊՈԾ ՄՊԼԴՐ ՈՆԴՐԱՃՔՔՐԴ ՔԺԵՐԻ ՔԽԹԵ
ՀՔՊՈԾ ՔՔՆՉՈՓՄՈՅՆ Գ.Գ. ՀԿ Գ.Ջ. (Գ.Գ. ԳՄՈՒ ԳԼՋ ՔԴՊԱՓ ԻՆ.ՔԸՆ ԻԿԸՆԻ
Փ.ՃԸՆԴ ՈՒՆԴ ՔՆՈՀՄՆ ՀԱ Ը.ՄՆ Գ.Ջ. ԳՄՈՒ ԳՄՍՀԴ ՄՊԼԴՐ ՃՂՋ ԻՆ.ՔԸՆ ԻԿԸՆԻ
Փ.ՃԸՆԴ ՈՒՆԴ ՔՆՈՀՄՆ ՀԱ ՔՊ.ՓԻՆ ՆՎ)։ Հ.Հ.Հ. ՓԵՐ ԸԵ (Հ.Հ.Հ. ՓԵՐ ԸԵ
ՔՊ.ՊԼՄ ՈՎ.ԸՆՔ ՀՔՊՈԾ ՄՊ ԻՆ.ՔԸՆ ԻԿԸՆԻ Փ.ՃԸՆԴ ՈՒՆԴ ՔՈՎ ՀԱ Ը.ՄՆ
ՔԴՊԱՓ ՈՎ.ԸՆՔ ԻԿԸՆԻ ԳՄՍՀԴ ԳԵ ՀՆԴՄԿՀՎ ԱԱՎ ՄԹՁԻ ՓՈՒՏ ԴՔՄՊԱ)։
BC ՓԵՐ ԸԵ (BC ՓԵՐ ԸԵ BC ՔՍԳ ՔՎ.ԸՆՔ ՔԴՊԱՓ ՈՎ.ԸՆՔ ՔԺԵՐԻ ՔԺԵՐԻ
ԻՆ.ՔԸՆ ԻԿԸՆԻ Փ.ՃԸՆԴ ՈՒՆԴ ՔՈՎ ՀԱ Ը.ՄՆ)

እንደምናው-ው. የአት-የክያዥ. የሆነው. የአየኩ ኪመን አቅጣጫር የሚችሉው. ከከዳም መፈጻሚ
ይሸም ስለምን አይወም አጥፍቶ ክንት. ቅጂዬ ስና በፊርሰ ቅጂዬ ስና በማስታ ቅጂዬ ስና በቀዋን ጥሩት.

ምኑንያት **PDF Compressor Free Version** ላይ በጥቃት የሰነድ አንድነበር ይታወቂል:: ሰላምነም እግዢ.አብዳር
ለከዳም ቅል በጥቅምት መሰረት ካልሸ ለሆነ ተወልሸ አድንሣለሁ እንዲለውና የእግዢ.አብዳር
ልይ አ.የሰ.ስ ክርስቶስም ወይዘሱት ዓለም መቶ የሰውን በደል እርስ ተሽከዋ በመስቀል ገዢ
ተሰቂለ እርስን እና ዝርዝር በመለሰ በፍቅር ሲሳሌ የነበሩትን ነጥቦች ማጭር ለ.የድናቸው 5500
ዓመት (አምስት ስ.ህ አምስት መቶ) ሰላምነበር የጊዜ አቆጣጠር ይህን ታሳቢ በማድረግ የተወለ
ነው:: አቆጣጠርም ካ5500 ቁ.ል.ካ ወይም ዓ.፩. እያለ ወደ ታት እያቀነስ የሚሸጋል ነው::

ከከዳም መፈጻሚ እስከ ዓዲ የተፋት ውሃ (ማየ አይደ) ያለውን ገዢ (ካ5500 ዓ.፩. - 3244
ዓ.፩.) 2256 ዓመት በማስለት እንዲሆም ከጊዜ የተፋት ውሃ (ማየ አይደ) እስከ የእግዢ.የግ
ውልደት (2123 ቁ.ል.ካ.) 1121 ዓመት እንዲሆም ከእግዢ.የግ ውልደት እስከ አ.የሰ.ስ ክርስቶስ
መውሉድ ያለውን ገዢ (2123 ዓ.፩. — 0 ዓ.ም.) 2123 ዓመት በማስለት የተቀመራ የፊርማ
የዘመን አቆጣጠር ነው::

ለለው በበዚ ተከናወች ተዕራው በማግኘት የታሪክ መዕክታዎች ውስጥ በግልጽ ያለበቁመጠት
ያለው በኢትዮጵያ የነበሩት ነገር ተብሎ በአጠቃላይ መዕክና ውስጥ የምናገኘው በነበረው
ዓይቶች እና በአጠቃላይ እትዮጵያ ነገሮች የነበሩት ነገሮች ተደበዳቁው እናያለን::
በተለይ በጥንት ታሪክ የነበሩት የህሳኔ ማዕት ነገሮች በግልጽው የጊዜ እና የሰው ነገር
ተለይተው መቀመጥ ነበረባቸው:: የሚገኘ እንደን በዘመኑ ነውን ለነበሩት ነገሮች
ተለይተው ባይቀርቡም ከመከከለኛው ነውን ይሞር ለነበሩት ነገሮች ጉን በማያሳማ መልካ
ተቀምጠ እንደሚገኘ ይግሞ ማቅረብ መካድ እያስፈልግም::

በዘመኑ መዕክና ውስጥ የተቀመጥበት የታሪክ አጠቃላይ በዚ የጊዜ ተስትን (Time Line
Approach) የተከተሉ የአጠቃላይ ስለት ነው:: ሰላምነም ካለት የታሪክ ምንጫዙት በመነሳት እና
በመመርመር ቤትዎን እና መቻቻን እንዲሆም አጠቃላይ ሰላምነበር የተቀመጥ ይዘት
በማስናስ ለጊዜ የሚችሉትን ነገሮች እና የታሪክ ቁልም ተከተሉ በመረጃ በማስናስ
ለማሳቀመጥ የሚከፈልበሁ::

መልካም ገዢ...

የኢትዮ PDF Compressor Free Version ካስወን

እንዲሸጊችውዎች የዓለም የመጀመሪያ ታሪክ ቁጥሮች ማስረጃ የሚሆነው ታሳቁ መልካፍ
(መሆኑ ቁጥር) ነው:: ስይንስ እንዲሸጊችው ከሆነ ፍለም እንደ ወጥ እንዲነበረች እና
በተፈጥሮ አደጋ (Volcanic Eruption) የሚከተሉት ወደ 7 አህተራት መከፌፈዎች ያስረዳል::
በዚህም የሚከተሉት አሁን አፍሪካና ኦስት እንዲተለያየ እንዲሞላለ መጥቀስ ይችላል:: በነገሮች
ሁሉት አህተራት በእስተኛ አህተር ከደቡብ አረቢያ በስተቀበብ እድንና የእድን ባሳረ-ሰሰጠ ወይም
በእስራኤል የእድና ጥሩት እንዲሸጊች በአፍሪካ አህተር በኢትዮጵያ እድና ይችላል:: እነዚህ
ሸቦት ተመሳሳይ የበታ ስምም በቅርብ ሪፖርት እና በተመሳሳይ ጉዳዊ ክበብ ወሰኔ በሆነቱም
አህተራት መግኘት መራት እንዲተከፈለች እንዲ ማስረጃ ለመን ይችላል:: የጥንት አባቶችና
በበና መልካፍት ከተዘው እንዲቀመጥ ከሆነ እድና የሚከተሉት እንዲ ክፍና ሁከላ ለው::
ከእድና በስተዋስቃቁ ዝግጁ ገዢ ቀንና ምንናለች::

(እርት በፍጥረት 2:8) እግዚአብሔር ከምላካም በምሳራቅ በእናን ገነትን ተከለ፡ የፈጻሚውንም
መው ካዘጋጀ እናይው፡ ሌላው የእናም መገኘ ገነት እናይ እትያቄያ እናይሆነ የሚያሳየው-
ቃምስ በኋላ የአባይን መነሻ ለማጥናት እትያቄያ በመጠበቅ ወቅት በጣና የተገኘው የሂድኩ
መቆከና ነው፡፡ የአዋጅ መቆኑና ጥና መገኘቱ ሲደኝና ከዚ በፈቅት እስከ እናም የነበሩት-
ትውልዎች በዚህ ስፋራ ይኖሩ እናይነበር ያሳይል፡፡ ገነትን ይግሞ እናይ የሆነው የግብን (የአባይ)
ወንበ ያጠጣል፡፡ የግብን መነሻ ምንም ይግሞ ከጥንቃ እናም ከእሁኑ ስከላ ግሽ ከተባለው በደን
የተሰራነ ልማሪውን በታ ለይ ነው፡፡

(አራት ዘመኑ 2:10-15) ወንበም ገነትን ያጠማ በንድ ከኬደን ይመጣ ነበር፤ ከዚያ
ለከራት ክፍል ይከፈል ነበር፡፡ የእንዳቶው ወንበ ስም ፈሰን ነው፤ እርስታም ወርቃዊ የሚገኘበትን
የኩመላጥ ባድርን ባድርን ይከባል፤ የዚያም ባድር ወርቃዊ ቅጽ ነው፤ ከዚያም ለሳኔ የከበረ
ዶንታይ ይገኘል፡፡ የሁለተኛው ወንበ ስም ግብን ነው፤ እርስታም የኢትዮጵያን ባድር ሁሉ
ይከበባል፡፡ የሚከተሉት ወንበ ስም መግለጫ ነው፤ እርስታም በኢትዮጵያ ባድሩ የሚሸል ነው፡፡
እራተኞች ወንበ እናፍራጥስ ነው፡፡ እግዢያንበር አምላካም ለውጭ ወሰዳ ያበቻትም
ይጠበቃትም በንድ በኬደን ገነት አረው፡፡ ለለምነም ገነትን የሚከበረት የግብን (አባይ) ወንበ
ኢትዮጵያ መግኑት እንዲሁም የፈጸም፤ መግለጫ እና የኢትዮጵያ ወንበዎች አራጋና አራቀ
(አስተያየት) መግኑታዊው ባድር እንዳተከፈለች ለለው ማረጋገጫ ነው፡፡

አዲም ከዚያለበት አፈጻጸም፣ ከተራበት እሱት፣ ከአገበበት ጽሑፍ እና ከፍጻብ ወጥ ስር እና ነፃፈ ዘርፍ
ነባበነት፣ ልማዊነት እንዳሁም ሁያዊነት እንዳኖረው ሆኖ በአምስክ በፈጥረው በእግዚአብሔር
ተፈጻሚ:: አበው አባቶችናን በበራና መቆከፍት ከተባው እንዳቀመጥት፣ አዲም የተፈጻሚበት
እሳት ወጪና ለፋይ የተገኘውም ከፈረትየኩል ነው ይለበ:: የተፈጻሚበት "ሰውና አፈጻጸም" "ከፈልግ"

ይጋድል 8.1: ካልፈ ትምህር ወሰን ካልፈውያን (ካልፈውያን) የምትባለው በታ ፍት:: ካልፈ ከግዢን በቅርብ ሆኖ የምትገኘ ፍት:: እያም የ30 ዓመት ነልማሳ ሆኖ ካልፈ ላይ ከተፈጻሚ በጀት በኤሌክትሮኒክስ በስተቀምሏች ወደምትገኘው እንዲሆሱም የግብርን ወንበት ወደማይረጋገጫት ገት:: በ40ኛ ቀን ፈጣው አስተዋዣ:: ይህንን እንዲ የሚለብ:: ከራብ:: እነዚህ (የሙን ስም):: ዓይነ በእስራኬል እና በእራብ ተኑጊገብ (Arabian Peninsula) ወሰኑም ይገኘለ:: ዓይነ በእስራኬል በስምምን ቅዱት በደብብ በቅርብ ሆኖ ላይ ይገኘል:: እያምና ማሳቱ ሂዋን ባጠሩት ቅዱት የተገኘበትን መሬት ያርስ ወንድ ከገነት አስተዋዣ:: እያም እና ሲቀንን በምስል 1 ላይ መመልከት ይችላል::

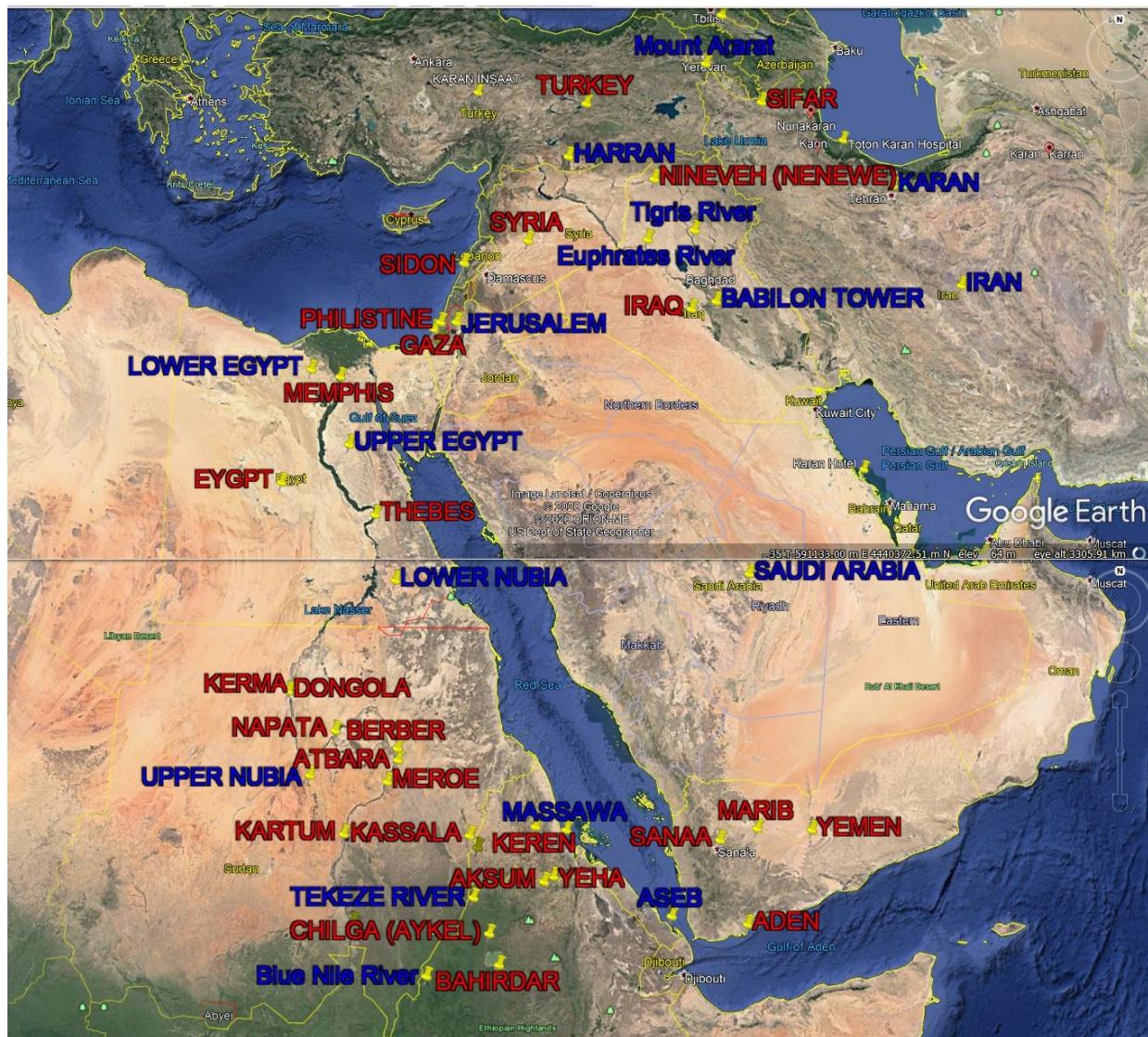
ምስል 1. እያም እና ሲቀን

የገነትን እና የ4ኛን ወንበት በታ በከርታ 1. መመልከት ይችላል::

(አራት፡ ዘፍተኛት፡ 3:23-24) ስለዚህ እግዢ.እብራር አምላክ ከኤድን ገት አስተዋዣ:: የተገኘበትን መሬት ያርስ ወንድ:: እያምናም አስተዋዣ:: ወደ ሲይወት ሁኔታ የሚወስኩውንም መንገድ ለመጠበቅ ከሸጠራንና የምትገለበበት የነበረበል ሲይኖን በኤድን ገት የሚሸፍ አስተዋዣ::

ለለው የPDF Compressor Free Version መሰረት አገልግሎቶች ወሰኑ ሰላነበር እና አት-የኩረም የሚለውም ስም የመጠዢ አንዳ ቅጽሁምን ከሚለው ሰላምን ገነት አት-የኩረም ወሰኑ ነበረች የሚል አተያደደ አለ፡ ይህም በታላቁ መቆከፍ ቅጽስ ወሰኑ ተጠቃቅ ይገኘል፡፡

(ትንበት ሲዘተ አገልግሎት 28:13) በእግዚአብሔር ገነት በዓደን ነበሩ፤ የከበረ እንቀሳ ሆሉ፤ ለርደዋን፤ ቅጽሁም፤ አልማዝ፤ በረሰ፤ መጋግድ፤ አያስቃድ፤ ለንጥር፤ በልር፤ የሚያጠቃቂው ዕንቅ፤ ወርቃ፤ ልብስ ነበረ፤ የከበረው የእንበልታሁ ሥራ በእንተ ዘንድ ነበረ፤ በተጨመርበት ቅን ተዘጋጀው ነበር፡፡

ክፍል 1. መቆከፍ ቅጽስ የታሪክ በታወች

የጥና በዚህ ማለከ (መነሻ ጥር ፎርሰው) መቋሙራያ እያም እና ሂሳብ አጥቃቻው ከነት ሲገኘ
የተቀመጥበት ሰፍራ ነው:: (የኢንድር ታሪክ በደረሰ የጊዜ ቅጂዎች ፎርሰሉ)

ከጥፋት ወጪ በፈተት ያለ አካባቢዎች አንቀጽለስብያን ማብጣ ትኩት ሰላለ መኖሪያቸውም
በእናገድ ወንበ ተረዳ ነበር፡፡ (የዓለም ታሪክ በአዲ የካንሰለ ወ/ሮ)

ምናር ስትከራል እሱች ገነትን የሚከበር ወጪዎች ተረዳ የከበረ ዳንጋጌ እና ወርቅ እንዲያ
ተረዳተናል፡፡ ለለሁም እንዲ በሆነው በግብኝ (የእባይ) ወንበ ተረዳ የሚያበራ ዕንቀና
የሚያበራዋሪው ዕንቀና እስ፡፡ ይህ በታ በሳይንስ መረጃዎች መሰረት በትክክል በስተምዕራብ
"ኩዘን" የሚባለው የወርቅ ማውጫ ስይሆን እንዲሳፋ ተገኘቸል፡፡ "ኩዘን" የሚባለው
የወርቅ ማውጫ በታ ገንዘብ ደማናዝኝ፡፡ የሚባለው መሥራቸ መራ ተከለ ሂደማጥኑት
ይመለከት እንደነበረ ተረካዋ ማስረጃዎች በበራና መዕስዎች እበው እባቶችን ከትብው
እስቀምጣው-ልናል፡፡

የግብር (የአባይ) ወንበት መነሻው ስහላ ባኩ ሲሆን ምንም የዚህ አባይ (Blue Nile) ይሞላል:: በእሁድ ወቅት ልማት 6650 ካ.ለመ ማሬታ ካሆነው ከነፃ አባይ (White Nile) ጥሩ በስተኛን ሁኔታው ከተማ ሌይ ይገናኝል:: የነፃ አባይ (White Nile) መነሻው ተከተቸዋል ሆኖም ሁኔታው ማረጋገጫው በተዘጋጀ እና በአራንጻ እንዲሁም በከፈል በከናይ አዋጅ የሚከተሉ የግብር ወንበት መነሻው ምንም የዚህ አባይ (Blue Nile) ይሞላል::

ՀՆԳՆՅԱ ՔԺԸ ԹԺԿԹ ՀԵ ՄՔՊ ՀԵՊ ՔԴՊՈՎ ՔՀԳՊ ԱՅ ԳԼՊ ՈՒԿՈՎ Ո970
ԳՄՆԴ ՄՊԼԴՊ 4530 Պ.Գ. ՆՊՄ ԽՈԾՆ ՔԾԸՆ ԼՂՋ ՀՈՒ ՊԿԴ ՄԵ (ՄՊՐ ՀԵՎ) ՖՀՆ
21 ԼՂՈՒԴԴ ՈՒԴ-ՔՃՐ ՆՊԼՈՎ ՄԱՆՎԸ ՈԼՈՎ ԾԿՎԸ:: (ՔԻՄՊ ՈԼԵՇ ՆԺ ՍԿԸ ՄԸՆ
ՈՂՄՑ)

ይህን ትውሬታዊ መረጃ ደግሞ ስዕት የሚያደርገው ነኝ ይምላል በኋላ የተናው መዕስና ሲሆን
መዕስኑም እነዚህ ጥና አካባቢ መግኘቱ የአዳም እና የአዋጅን ወጪ ነገቻ ከተናት ውሃ ወይም
ማየ አይሁ በፈት በእትጥቅም ወሰጥ ይኖሩ እንደነበር ያመለከታል:: ይምላል በኋላ ባንው
የአቶና መዕስና መጀመሪያ ተወይ የተናው በግዢነ ቁንቁ ነው:: ይህ ማለት ደግሞ ከተናት
ውሃ ወይም ማየ አይሁ በፈት በኋላ እና በአቶና ነውን ይኖሩ የነበረት የአዳም እና የአዋጅን
ዘር ነገቻ የሚግባብት በግዢነ ቁንቁ ነበር ማለት ነው:: ለለሁም የሰው ለቻ የመጀመሪያ
ቁንቁ ጉዢነ እንደሆነም ያመለከታል:: 2ኛው ደግሞ በተመለከተ የአርብኤልው የቀኔጊ ጥርጋው
ኩር ወሰጥ ልዩ በታው ሂደር በተባለው ለፍራ የተናው የሰው ለቻ ቁልት አካል ነው:: ይህ
አካል ከሌሎች የሚለያው ከእጥንቱ ሌይ በተወስድ ፍሙና በሳይንስዎ ጥርጋው እንደ ማረጋገጫ
አቆጣጠር የሚለያን ፍሙና እንደ ከርበትናው የህይልማት አቆጣጠር ደግሞ ከተናት ውሃ
በፈት ይኖሩበት ከነበረው ገዢ እንባር ተስልቶ ወደ 6ኛህ (6000) ፍሙና ዕድሜ ያለው እና
የሰት አካል መሆኑ በመሆኑ ነው:: ይህቸው የሰው ለቻ ቁልት አካል ለሰ ወይም ደንቀነስ
በመባራ ትቃዋቂለች:: ለለሁም የአዲስአበባው ጥርጊ በሳይንስዎ በሆነ የሰው ለቻ ወይም

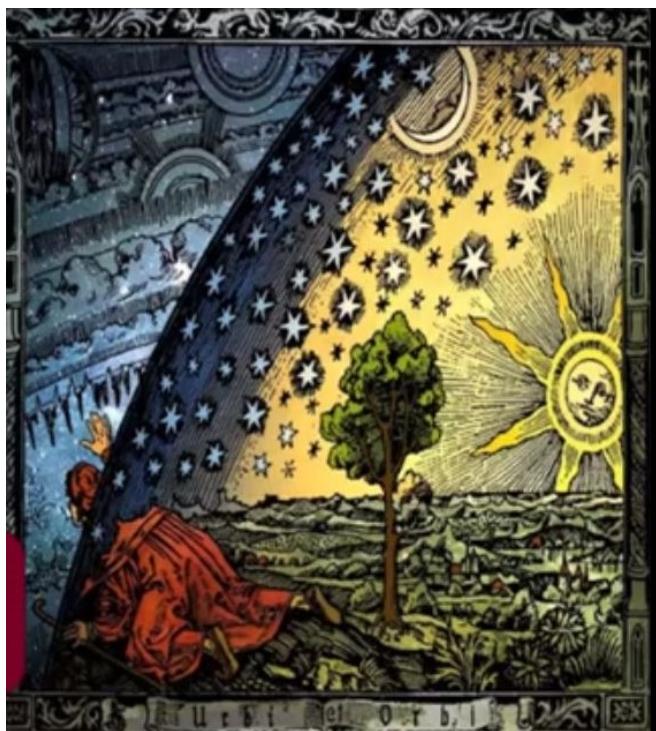
መናገሮ PDF Compressor Free Version የ/ጋግጥልናን ወለሰን ወይም የድንቅነሽን አዕም በዋናል 2 እና
መመልከት ይችላል::

ዋናል 2. ወለሰን ወይም ደንቅነሽ አዕም በአዲስ አበባ መ-ዘመኑ ወ-ሰጥ

የፍትህ አውሃ

በዓለም ሌይ የኤነጂዴ አውሃ.ር. የሚችሉበት በኋላ ዘመን ከጥቅት ውሃ በኋላ ነው:: ዓሁ የኤሌஓም 7ኛ ትውልድ ሰ.ምን አባቱ ፍጤኩ ይግባለ:: ከኤሌ�ም እስከ ዓሁ የጥቅት ውሃ (ማሬ አይነ) ያለው ገዢ 2256 ዓመት ነው:: ማለትም በ3444 ዓ.ም. ሌይ ነው:: ከላይ በተጠቀሰው መረጃ መሰረት ምድር ስትኩል በፈት አይም ይኖርበት የነበረው መኖሪያው አንዳ ጥና አነበብ እንዲሆነ አይተኞል:: ምክንያቱም ገንዘብ ከሚከበት ውሃዎች አንዳ የሚነው የግብር (የአባይ) ወንበት መነሻ ለከላ ጉሽ አባይ እና የባኅ ሁይቅ ሲለምነ:: በተጨማሪም ለለው ምክንያት የሚሆነው ድግሞ ይሞኑ በሩስ የግብር (የአባይ) ውሃዎች መነሻ ለማጥናት ወደ አትዮጵያ በመጠበቅ ውቅት የኤነጂዴ መቆካፍን ጥና ሌይ ማማኑቸ ነው:: ፍጤኩ ሪሳት ታሳለቅ መቆካፍኝን የፋይ ሰ.ምን እነሰው ገዢው የኤነጂዴ መቆካፍ (አምስት ከፍለው ያለት በግብር የተቀፈ.) (Book of Enoch in Geiz) 2ኛው የስላምያዊ ፍጤኩ (Slavimich Enoch) 3ኛው የሂብር የኤነጂዴ መቆካፍ (Hebro Enoch in Ibraist) ፭ኛው:: በመጨረሻ ጉን ይሞኑ በሩስ አትዮጵያ ውስጥ የተገኘውን የኤነጂዴ መቆካፍ ከነገድር ቁስቶም በተ ከርስተኛን ለመከተል:: የኤነጂዴ መቆካፍን በምሳሌ 3 ሌይ መመለከት ይችላል::

ምሳሌ 3 የኤነጂዴ መቆካፍ

የኢትዮ PDF Compressor Free Version ተቋማ አንዳ አሁን እየተጠቀምበት ይለውን
የዘመን እቅዱበር ነው:: ይህም የወጪ የዘመን የዘመን እቅዱበር ስለት የተከተሉ ነው:: ከዚህ ጽሑፍ
ተያይዞ የጨረሻው የዘመን እቅዱበርም አንዳለ ማውቅ ይኖርባል:: የወጪ እቅዱበር 365
ቀናቶችን ስላይ የጨረሻው ደግሞ 254 ቀናቶችን የያዘ ነው:: ከላይ አንዳያነው የኢትዮ አንዳ
መዕሰና የተገኘው በግዢነ ስለነበር የሰው የመጀመሪያ መግባብ ግዢነ ነበር:: ነገር ግን ይሞላ
በኩስ መዕሰናን ወደ ሁኔታ ከወሰድው በቋላ ወደ አብራሪዎች በመቀየር ከእንደገና
ከአብራሪዎች ወደ ግዢነ አንዳተተረገሙ በማስመሳል የከይናና የኢዋን መግኘን አትጥፊያ
እንዳልሆነች ለማሳየት የምኑኩበት አካሂድም ነበር:: በቋላቁ የመዕሰና ቅድሚ ዝርዝሮ የሆነው-
ይሁ ነው:: ችልቅ መዕሰና ቅድሚ መጀመሪያ በግዢነ ተወስና ስለ መጀመሪያ ወደ አብራሪዎች
ቀጥለውም እንደገና ወደ ግዢነ በመተርካም የመጀመሪያና ባሳሌ ወደፊትው ለመውሰድ
የሚቀኑበት አካሂድ ነው:: እውነታ ግን እውነት ነው::

የየህ ልደች ካም፡ ሲያ እና የዕስት ስ.ሆነ ከየከ የጥሩት ው.ሄ በንለ ከመርከዳ ስ.ውጭ የእ
ከሚሰሩ፡ ከስለቱ ልደች እና ማሳተቸችው እንዲሆም በመርከበ ው.ሂጥ አብረዋቸው ገበታው
ከነበሩት የምድር እንዲቀጥቻቸው እና የሰማይ አሰጣጥናቸው ገር ነው፡፡ መርከዳም ከጥሩት ው.ሄ በንለ
ለመጀመሪያ ገዢ ያረፈቸው በእርመን ህገር በእራራት ተራሱ ሌይ ነው፡፡ የህ ከመርከበ ስ.ውጭ
የሚያሳይ በግብር 4 መመልከት ያቸለል፡፡

የእኔ ወደ አመር መርከብ ወሰኑ ይሸቻው ከአበት ከአጥቢ እንዲሳቀች መከከል 7፻ አጥቢ እንዲሳቀት እና ወለያዊ ቁይ ቁብር፣ ቅጂላዳ ገንዘቦ የመስሳሌት እና 13፻ አኝዋቅት በሌሎች ዓለም በየትናውም ስፍራ ወይም ማድር በየትናውም ሆኖር አሁን አይገኙም፡፡ የሚገኘት ከአትናፊያ 1ኛ ከአፍሪካ 4ተኛ ደረጃ ሌይ በተቀመጫው የከፍታ መጠኑ 4620 ማትር በሆነው ሌናር ወሰኑ በሚገኘው በፈጸም ደረጃ (ዶስን ተራራ) ሌይ በቃ ነው፡፡ እንዲማቻቸውው አትናፊያ ወሰኑ 239 አጥቢ እንዲሳቀት እና 832 የወኖ ነርያዎች አሉ፡፡ ከነዚህም ወሰኑ 31 አጥቢ እንዲሳቀት እና 24 የወኖ ነርያዎች በአትናፊያ ወሰኑ በቃ ደገኘለ፡፡ ይህም ማድር ከተከለለ በቃለ አሁን በዚህ ኮሙን በዚህ ስፍራ በቃ መግኘታቸው ዓዲ ከጥሩት ወጪ በቃለም ተመልሮ አዘጋጅ ስፍራ አካባቢ ይኖር እንደነበር ማሳይ ነው፡፡ ይህ ማለት ግን ከጥሩት ወጪ (ማየ አይነ) በቃለ የህ ለመቆመረኝ ቤቱ መኖር የደመረው በአርመን በሚገኘው የአራራት ተራሱት አካባቢ እንደ አዘጋጅ ማኅ አካባቢ እንዲልሆነ መግኘዘዣ ይኖርበናል፡፡

PDF Compressor Free Version

ምስል 4. የኩሉ መርከብ በአራራት ተሸቻ ለይ ስያርፍ

(አራት ዘመን 8:4) መርከብኬም በሰባተኞች ወር ካውሩም በ17 ቀን በአራራት ተሸቻቸ ለይ ተቀመጥቷል፡፡

ይህን እንዲ እግዥኤስቴር ክጥሩት ውሃ በኩሉ ለኩሮ ስነዱ አገበበን ይግማኝ እንደሚያጠኗውም ለኩሮ ቅል ጉባኤለታል፡፡ በታላቁ መቆኑና ቅዱስ እንዲሁ ይነበብል፡፡

(አራት ዘመን 9:8-14) እግዥኤስቴርም ለኩሮ ለልቻቸ እንዲ በሎ ተናገረ፡፡ እኔም እነዚ ቅል ከፊኑን ከፊኑንተና በኩሉ ከሚመጣው ከዘረኛሁ የር እቆማለሁ፡፡ ከፊኑንተና የር ለሰት ቅል ከፊው ነፃሰ ለለቻቸ ሁሉ፤ ከፊኑንተና የር ከመርከብ ለውጭት ለውጭቱ፤ ለእንዲሳትም ለምድር እራዋትም ሁሉ፤ ለማንኛውም ለምድር እራዋት ሁሉ ይሆናል፡፡ ቅል ከፊኑንም ለእናንተና ከቆማለሁ፤ ሲጋ የለውም ሁሉ ይግማኝ በጥሩት ውሃ እይጠኑም፤ የምድርንም ለማጥሩት

ዶግመኝ የጥሩት ቀን የወጪ አለ:: በእኔና በእናንተ መከከል ከፍንተም ጽሑፍ በስራው ነፃሰ ሁሉ መከከል ለዘላለም የማድርጋው የቻል ከ.፭ን ምልክት ይህ ነው:: ቅስቱን በደመና እድርጂኩልሁ:: የቻል ከ.፭ን.፭ ምልክት በእኔና በምድር መከከል ይሆናል:: በምድር ለይ ድመናን በጠረድሮ ቤት ቅስቱና በደመናው ተታደሰች::

በዚህም የዚከንያት የእግዥናበር ሁንጻ የሆነችው አትሞክሮ ስዘጋጀ በመንግስትና ሆኖ
በአቶችና ተዋህድ በተከርቡታቸን ይህን ለዓለ ቅል የተገበረትን የእግዥናበር የቀልከጥን
ምልከት እረንጋዹ፡ በጊዜ እና ቀይ እርማ አደጋገው ባንድራዊን ከፍ አደጋገው ያወሰልባለ፡፡
በዚህም በተጨማሪ ስዘጋጀ የቀይምት አባቶችን ይሞ ከፍለው ሁንጻን ከዚው ወራ
ጋይሎች ቅሁሳቸው ሌባርነት እንዲይኖሩ መጣው ሌቀብበት መዘከረም አደጋገው ያለበታል፡፡

የኋሻ መርከብ ያረጋገጥ በአራራት ተራሱ ላይ እንደሆነ በታላቁ መዕስና (መዕስና ቅድስት) በጠቅላላ ሁኔታ ስለማይወጣች በዚ ገዢ የተለያየ በከፍት እንዲገኘች በኢትዮጵያ ነው ሲለለሙች በከፍያውያን ደግሞ እርምን ሁንጻ እንደሆነ ይጠቀማል:: አራራት ተራሱ የሚባለት ደግሞ በሁሉቱም ሁንጻ ይገኘል:: የሚልበትም በተፈተሪ እና (Volcanic Irruption) የእሳያና የእናንዳ አህንጻት ለሁሉት ሲከፈለ ተራሱዎች በሁሉቱም አህንጻት ለገኘ ቅለዋል የሚልም አቶያዊ አለ::

በኢትዮጵያ የሰት የከራራሪት ተራሱች የሚገኘት በደብዳቤ ማኅ ሁኔታ በዚህ በአረንጻ ጥቃጥቅ
በለ ዓን ወሰኑ ከእኔም ለቀት የእግዥ ገዢ በኋላ የሚገኘ እንዲሆነው የአካባቢውን ተረይ እና
የጣና ሂይችን ለመመልከት የሚያስችል ለሆነን በዘርፍው ላይ የይጋንዳ ተከለ ሁይማኖት፡፡
በአድራሻ ማገድ እያሳ የተተከለ የቆዳበት ሙሉበ እና የተራ ከፊነ ፈህረት አበያተ
ከርስተያናትም ይገኛለ፡፡ መርከጃ ያረፈችበት ለባር ተራሱ፡ ማለትም ከከራራሪት ተራሱች
የይጋንዳ ተከለ ሁይማኖት በተ ከርስተያና የሚገኘበት እንዲ ለሆነ ለሎችም በታወች እስከ
እሁን ድረሰ በአትከልት የለመለመ ተባቁ ለፏራዎች ዓይነው፡፡ መርከጃ ያረፈችው ከይጋንዳ
ተከለ ሁይማኖት በተ ከርስተያና ተግ ነው፡፡ የዚህ ደረሰዎችም አትከልት በመትከል በቻ
የሚተካደሩ ዓይነው፡፡ (የነገድር ታሪክ በያራድ ገዢ ተከለ)

በኢትዮጵያ የሚገኘው አራራት ተራሱችን ለማየት ከተፈለጊ በባህርያዊ ከተማ ፍትላዕት ዓይነቶች ተራሱዕች በጣም ስይቅ የፌዴራል:: ወይም በዚህ በከል ሥነቱ ተራሱች ከስር በከል አንድ ሆኖም ከለይ በከል ደግሞ ተለያዩ ተወስኗል:: መርከጃ ያረዳቷልበት በታደሰ ስልጣን ስሜን የመርከጃን ስፋት መገመት ይቻላል:: አራራት ተራሱ 150 ማትር ሆነዎት አንድ ለተጠቀው ያስፈልጋል:: ምክንያቱም መጽሐፍ ቅጽስ ስለ ስመር አመራር የሚነጋሩን ይህንን ነው::

ለለው ከእራራት ተራጋኑ ገር ተያያዥነት ያለው መርከሳ ያረዳችበትና የሰው የተከለበት
ተራራ ነው:: በእርመን የሚገኘው የእራራት ተራራ ሆነዎች 5165 ማትር ስ.ምን ከዓለም
በከናዬው በ27ኛ ይረዳ ገዢ ይገኘል::

ከለይ ከቀበት ሂሳብ ይሰጣል፡ ተንተነዷው ውሃጥ የኩስ መርከብ ሁመር ያረፈችው አርመን
ቦማግኝው በአራራት ተራራ መሆኑን የሚያረጋግጣው ይግሞ 1) የጥሩት ውሃጥ ከምድር ከፍ
በለም ስለነበር የውሃ ፍሰቱ ከከፍተኛ የምድር ወገን አካባቢ (በሀይል-ማና) ወደ ነቅተኛው
ሰማኝዋ ወልጻ (አርመን-አራራት) አካባቢ ሌሎንን እንዲማችል በመገኘነበ):: 2) የምድር ከጥሩት
ውሃ በፊት አንድ ወጥ ያልተከፈለች እንዲነበረች የሚታወቁ በመሆኑ 3) ቅጥሎ በማቀርብት
ዘርዝር የታረክ ሂደቶች መካከል በማድረግ ከኩስ ይምር የተለያየ ነገዴች የተንቀሳቀስኝው
በታወች፡ የከተማው የቅጥል እና ባይደረግም ማምር ዓቃዎች፡ አጠቃላይ የአርመን ሁንጻን
ገዢ በከፍታ 2. መመልከት ይችላል::

የምድር የተከፈለችው የኩስ ወደፊት በዘርዝር በምናየውና በመስከና ቅጥል እንዲተቀመጧው
በነገድ የቅጥን ባይ ሌሎንን ይችላል::

(አራት ዘመኑ 10:25) ለእበርም ለደቻ ሁሉት ለደቻ ተወስኗለት፤ የአንድኝው ሲም ፊልቻ
ነው፤ የምድር በዘመኑ ተከፈለለችና፤ የወንድመጥም ሲም የቅጥን ነው::

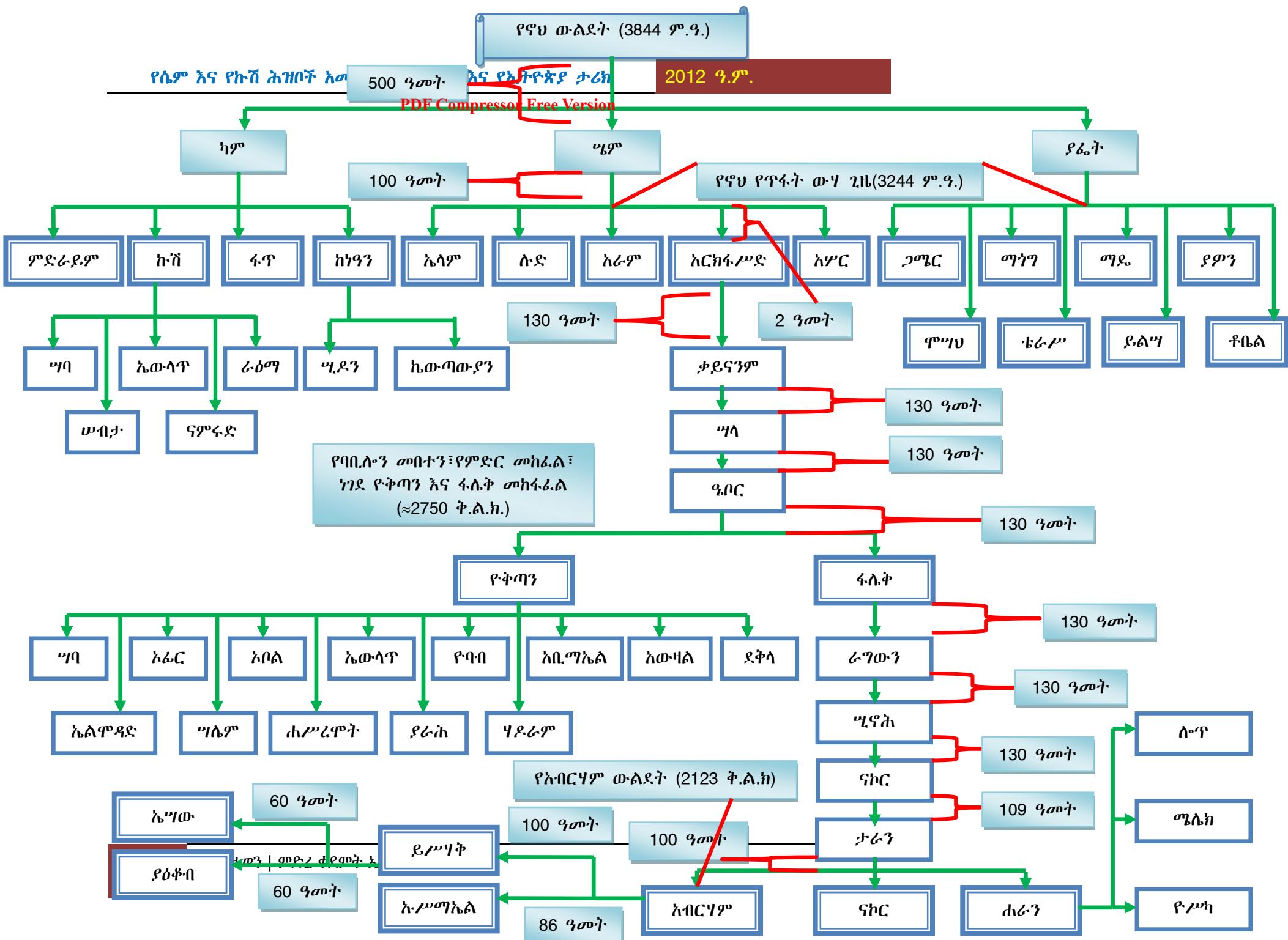
ክርታ 2. የከርመን ህንጻ አጠቃላይ ገዢ

የኋስ ነገሮች ወደ ተሰያዣ ሥርዓቶች መስተን

የኢትዮጵያ ተራጋ ክረዳ በኋላ ለቻች ተዋልዎች የየራሳቸውን ነገድ እያያዘ በተለያየ ስፍራ
መኖር ይመሩ:: የኢትዮጵያ ውሃ በፊት 600 ዓመት ከተባት ውሃ በኋላም 350 ዓመት
ነጋል:: ከተባት ውሃ በኋላ በ2ኛ ዓመት የጥቅ ለይ ለም አርከኑበኝን ወልዶል:: በአጠቃላይ
የጥቅ የዘር ሆኖ እና የጥቅዎች አመን በፍርማት 1 እና በዋንጻረቻ 1 በተከታታይ
መመልከት ይችላል::

PDF Compressor Free Version

ቍርማ 1. የፌዴራል የዘመን ስራው

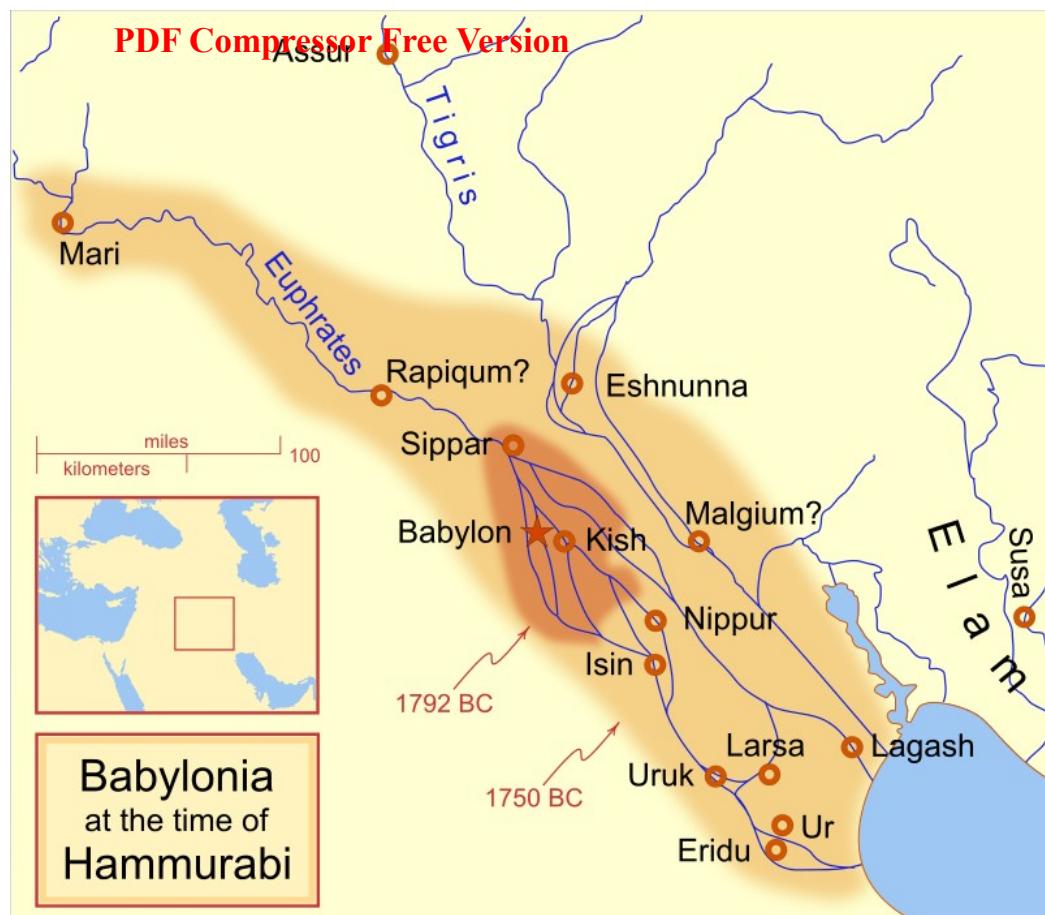

ሥም	የየረዥ (ዓመት)	PDF Compressor Free Version	የመሸመራው ለቻን እኔዕዥዎልድ የየረዥ(ዓመት)	የተከናወነው
የኢትዮ ውልደት (5500 ዓ.ም.)				
አዲህ	930	አዲህ	230	ሚት ተወለድ
ማት	912	ማት	205	የጥሩ ተወለድ
የጥሩ	905	የጥሩ	190	ቁይናን ተወለድ
ቁይና	910	ቁይናን	170	መሳሌኬል ተወለድ
መሳሌኬል	895	መሳሌኬል	165	የራድ ተወለድ
የራድ	962	የራድ	162	የጥሩ ተወለድ
የጥሩ	365	የጥሩ	165	መማቅታሚያ ተወለድ
መማቅታሚያ	969	መማቅታሚያ	187	ለማህ ተወለድ
ለማህ	747	ለማህ	182	ኅህ ተወለድ
ኅህ	600	ኅህ	500	ሚገኘውን የፌዴራል ተወለድ
ሚገኘውን	100	ሚገኘውን/ኅህ	100	የሚገኘውን አላተወለደም
ድጋፍ	8295		2256	
በኋህ ገዢ የነበረው የጥራት ውሃ (3244 ዓ.ም.)				
ኅህ	350	ኅህ	0	የሚገኘውን አላተወለደም
ሚገኘውን	502	ሚገኘውን	2	እርከኩለም ተወለድ
እርከኩለም	535	እርከኩለም	130	ቁይናንም ተወለድ
ቁይናንም	460	ቁይናንም	130	ማለ ተወለድ
ማለ	460	ማለ	130	ፊርር ተወለድ
ፊርር	560	ፊርር	130	ፁለቻ ተወለድ
ፁለቻ	339	ፁለቻ	130	ራግዥን ተወለድ
ራግዥን	337	ራግዥን	130	ሚገኘውን ተወለድ
ሚገኘውን	330	ሚገኘውን	130	ኅብር ተወለድ
ኅብር	238	ኅብር	109	ታራን ተወለድ
ታራን	100	ታራን	100	አብርሃም፣ኅብር፣አራን ተወለድ
ድጋፍ	4211		1121	
የኢበርሃም ውልደት (2123 ቀ.ል.ካ.)				
ታራን	105	ታራን	105	የሚገኘውን አላተወለደም
አብርሃም	175	አብርሃም	100	ይሆኑቁና እናመማኬል ተወለድ
ይሆኑቁና	180	ይሆኑቁና	60	አብርሃም ያቀባብ ተወለድ
የቀባብ		የቀባብ		ሮስል፣የሆኑቁና፣የሚሆኑ፣ለዋ፣በንግድ፣ይሆኑ፣ቁን፣ ንናታለም፣ሥምምን፣ፖድ፣ዘበለሁን፣የና እና አብርሃም ተወለድ
ይሆኑቁና		ይሆኑቁና		ፁለቻ ተወለድ
.		.		.
ማዋት		ማዋት		መለያን ተወለድ
.		.		.
አከንያን		አከንያን		መለትያን ተወለድ (የባቢሎን የሚከናወነው)
.		.		.
እያቀም		እያቀም		እያቀም ከርሱም ተወለድ

መንጠረዥ 1. ከናሽ እስከ ኢያስተሳት ክርክቶ መውለድ የነበሩ ትዕዛዣች እና የጥራቀች ይመን

ՀՄ-ՆԹ հմտեհք ՓՔԸ Թ-ՆԴ ՀՅՎՈ ԽՈՌԱՆԴ ՄՊՐԵՆ ՈՃԵ՛ ՀԿ ԻՒԺ ԲԴԿ-Ն Փ-Ն
ՈՒՆ ԲԳՎԸ (ԲՀՎ) ՔՆՔ ՀՅՋ ՀՅՁՆՈԸ ՅԵՂԱՆԱ:: ՓԴԼԱ-Ն ԲԳՆ ԱԿ ՓԸ ՓԸ
ՀՐԴՎՈՒ. ՄՊՐԵՆ ԲԴԼԵՐ ՆԵՐ-Ն ՀՐՄՎԱԿ ԲԴԼԵՐ ԲԳՎԸ ՈՒՄ-Ն ՂՅ ՄՊՆԸ
ԷՄԿ:: ԻԱ.Ս ՓԴԼԱ ՀՅՁԳՄԳԲՎ. ՎԳ ՎԳ ԲԴՎՈՒ-Ն ԲԴՎՈՒ ԲԳՆ ԱԿ ՆԵՐ-Ն
ՔԵԿ-ՊՄ-Ն ՈՒՄ-Ն ՀԿՔՆ::

ከላይ በቃርት 1 እንዳያነው ፍምሩና የከሳሽ ለሆነ ስምን በመስቀልና ቅዱስ ወሰጥ ደግሞ የእርስ
ነገድ በበብለሁን፣ በአራሻ፣ እርካደ እና ካልኩ ላይ እንዳሰራሩ ይነጣረኝል፡፡ በበለሁን
የተመሳረታቸው በ3200 ቁ.ል.ክ. ነው፡፡ የባቢለሁን ከተማ በታ በምስል 3 ሁ እና ለ፡ በምስል 4
እንዲሆም በክርታ 1:2፡ 3 ሁ እና ለ ላይ በተከታታይ መመልከት ይችላል፡፡

v.

ለ.

ከፍተት 3. ሆኖ እና ለ በበላን እና በአካባቢው ያለ ከተማዎች

ከለይ በጀት ነ 1 እንዳያነው የሚደረገው የካም ልጅ ለሆነ በመስቀል ቅድስ ወሰኑ ደግሞ የልደቅ ነገዱ ማለት የካሳለ ሂደት እና የቀኔ የፈጸም ነገዱ በፍልሰጣም ሌይ እንደሰራ ይገኘኝል፡፡ የፍልሰጣም ነገዱ (የካሳለ ሂደት እና የቀኔ የፈጸም ነገዱ) ያረጋብት የበታ አቀማመጥ በከፍተት 1፡ 4 እና 5 ሌይ መመሌከት ይችላል፡፡

(አራት ዘዴጥረት 10:13-14) የሚደረገውም ለአዲምና፡ በኩልምና፡ ለሁዋምና፡ ካፍታለምና፡ ሂትኩስምና፡ ከእነርሰ የፍልሰጣም ለወቅ የወጪ ባቃውን ከሳለ ሂደት፡ ቁጥቶ የፈጸምናም ወለድ፡፡

አሁንም በጀት ነ 1 እንዳያነው ከነገን የካም ልጅ ለሆነ በመስቀል ቅድስ ወሰኑ ደግሞ ከባለቤት መብትን በፈት ከሰራ እንደተ ወደ ገዢ በከል ለል እስከ ማለ ደረሰ ማኅረው እንደነበር ይገኘኝል፡፡ የሰራ፡ የጋብት እና ለጋብት የበታ አቀማመጥ በከፍተት 1 እና 4 ሌይ መመሌከት ይችላል፡፡

(ከሬት፡ **PDF Compressor Free Version**፡ 10:15:19) ከነጋግጧው የበትር ልቃን ስራንን ከመያዣያንም፡ አያጻልውያንም፡ ቦርሳለውያንም፡ እቅዱውያንም፡ በፍትህዣንም፡ ሌኑም፡ አፈጻጸም፡ ለማረመጃንም፡ እማትንም ወላደ፡፡ ከዘመን በጀት የከነድን ነገድ ተበተለ፡፡ የከናዣያንም ወሰን ከሰራሽን አንቀጽ ወደ ቤት በተፈላጊ ሌላ እስከ ማረጋገጫ ነው፡፡ ወደ ለይምና ገምሩ፡ ወደ አዶማና ወደ ለቦይም በተፈላጊ ሌላ እስከ ገብ ዝረሰኑ ነው፡፡

PDF Compressor Free Version

ክፍል 4. የሰ.ቃን፡ የጂዢ፡ ፈራራ እና በአካባቢው የለ ክተማዎች አቀማማው

በዚህ ተስት የሚከተሉት አዋጅ የሰንጻ ስርዓት ሲሆን በመጀመሪያ ቅድሚው ውስጥ ከባቢለሁን መብትን በፈትና የዕርስ ነገዴች ነው፡ ይህም እና ከላሱ መስራታቸውን ይነግሩኝል፡፡ የነውን፡ የይሆነት እና የካለሁ የበታቸው በከፍተት 1 እና 3 ላይ መመልከት ይችላል፡፡

(አራት ዘመኑ የተዘረዘሩት የሰንጻ ስርዓት ሲሆን የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡)

በዚህ ተስት 1 ነገዴች እና የሰንጻ ስርዓት ሲሆን የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡ የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡ የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡ የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡

(አራት ዘመኑ የተዘረዘሩት የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡ የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡ የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡)

በአጠቃላይ የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡ የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡ የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡

በተመሳሳይ የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡ የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡ የሰንጻ ስርዓት ከተማ የኢትዮጵያ በነውና በካለሁ መከተልም ፍሰትን ለሆነ እርዳታ ተለዋዋል፡፡

ከርታ 5. የሰዕም የልደቅ ነገሮች፡ የፍጥጋድ ነገሮች፡ የቀጣቶረም እና የነፃታለም ነገሮች እንዲሁም የሚከመው ማረጋገጫ

ለለው ታራ የነገድ የቆጣን ወር ሌሎን በመዕስኩ ቅጽ.ስ ወሰኑ ከባቢለን መበትን በፊት ወደ ክርን ማረጋገጫ እንዲነበር ይሰራዳል፡፡ የአብራምን በጀለም አብርሃም የተባለው የሚሰቱም ስም ሆኖ በጀለም ስራ የተባለቸው እንዲሁም የዕቀበቱ የስራ አገልግሎት የነበረቸው ግብጽዋቱ አርር የዘመን ተረጋግጧት ተፈጻሚ ስም ተፈጻሚ ይፈጸማል፡፡

(አራት ዘዴጥልት 11:31) ታራም ለቁን አብራምንና የልደቅ ለቁን የካራንን ለቁ ሌጥን፡ የልደቅንም የአብራምን ማሳት ምራቱን ለቁን ወሰኑ ከእርስዎ ምርመራ ወደ ከነገን ምድር ይሸፍ ክንድ ከከላውድያን ወር ወመ፡ ወደ ክርንም ለመ፡ ከዘመኩ ተቀመጥ፡ የካራንን የቦታ አቀማመጥ በክርታ 1 መመሌከት ይችላል፡፡

ለለው እግዢስኩር ሌሎብርሃም ከአባይ (ግብጽ) ወንበ እስከ እፍራትን ወንበ ይረዳ ያለው ግብጽ ሌዴሩ እንዲሆን ማጥቃቻል፡፡ የአባይ (ግብጽ) ወንበን እና የእፍራትን ወንበን በክርታ 1 እና 5 ላይ መመሌከት ይችላል፡፡

(ከሬት፡ ዘመን 15/18) በዚህ ቀን ንግድ በፊርማ ሰነድ እንደሆነ የሚከተሉት አገልግሎት ነው፡፡

ወደ ኢትዮጵያ የገበት የከናወ/የከናወ እና የሰጠ/የየቀጣን ነገሮች መካከቶች ከዘመን ዓ.ም. 1955 ከተገለጹ ተደርጓል፡፡

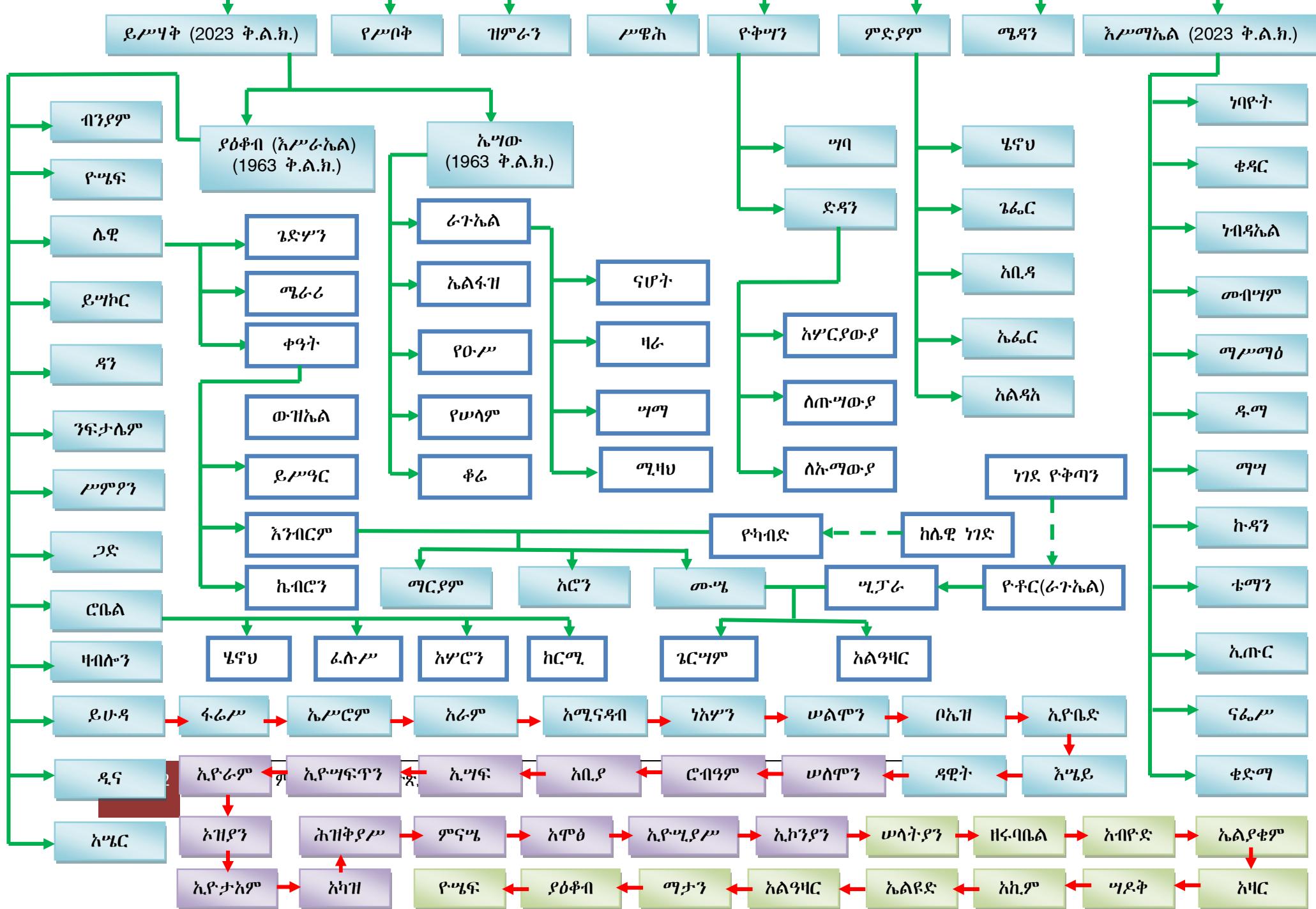
ክፍል 2. የኢትዮጵያ የዘመን የሰጠ ስነዎች

የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ወ.ልደት (2123 ቀ.ፌ.ካ.)

የኢትዮ እና የቴክኒክል ስፖርት አመጣጥ በኢትዮጵያ እና የኢትዮጵያ ታሪክ 2012 ዓ.ም.

2012 9.9°

PDF Compressor Free Version

የበላለ PDF Compressor Free Version

እንደ ጥቅል ካሆነ የምድር ስምም ወይም ነገዴች የተበተነት ከፍሰ የጥሩት ውጤት ውጤት (ማየ አይደ) በታላ ሆኖ ከባቢሎን መብትን በታላ የመጣ ነው:: ከዚ በፊት ገን የምድር ቅንቁ ሁሉ አንዳ እንደነበር ተሳፋ መಥከና ቅጽኩ ይኅጋኙል::

(አራት ዘዴጥረት 11:1-9) መድርግም ሁሉ በአንዳ ቅንቁና ጉባኤር ነበረች:: ከምስራቅ ተነስተው በሆቴ ገዢ በስኬር ምድር እንደ ማቀ አገኘ:: በዘመኑ ተቀመጧ:: እርስ በእርሻቸውም ነ መብ እንሰራ:: በእሳት እንተከሰው ተባበለ:: መብም እንደ ድንጋጌ ሆነዎችው የምድርግም ጉባት እንደ ምቁ ሆነዎችው:: እንዲሆም:: ነ ለእኔ ከተማና ሲሆ ወደ ለማይ የሚደርሱ ገንበ እንሰራ:: በምድርግም ለይ ስጋጌን ለማሽንን እናሰጠራው አለ:: እግዢ.እብዕርግም የእግዢ ለቻቻ የሰራት ከተማና ለማየት ወረዳ:: እግዢ.እብዕርግም አለ:: እነሆ እናርስ እንደ ወገን ፍቃው:: ለሁለም እንደ ቅንቁ አገኘው:: ይህም ለማቅረብ ይመሩ:: እሁንም ያሰቦት ሁሉ ሁሉ ለመስራት አይከለከለም:: ነ እንወረድ እንደ የእንዳን ነገር እንዲይሰማው ቅንቁቸውን በዘመኑ እንደባለቁው:: እግዢ.እብዕርግም ከዘመኑ በምድር ሁሉ ለይ በተናቸው:: ከተማይቻንም መሠራት ተው:: ስለዚህም ለማሟ ባቢልን ተባለ:: እግዢ.እብዕር በዘመኑ የምድርን ቅንቁ ሁሉ ይባልቁል:: ከዘመኑ እግዢ.እብዕር በምድር ሁሉ ለይ እናርስን በትናቸውና::

በባቢሎን መብትን በታላ የኩስ ለገዴች ገንበ በስኬ ሂዕስ ገዢ በእግዢ.እብዕር የተበተነት በ2750 ቁ.ል.ክ. ጉዳማ ነው:: የባቢሎንን ገንበ በምስል 5 ሁ እና ለ እንዲሆም በምስል 6 መመሌከት ይችላል::

ከባቢሎን መብትን በታላ የኩስ ዘር ለገዴች እያንዳካይቸው በተለይም የእግዢ ለገዴች ወደ እስዥ ምድር እየተሰራኝ ለሆኑ የያሳት ለገዴች ይግሞ ወደ እውጭ ምድር እየተሰራኝ ለሆኑ ተስተዋል:: በተመሳሳይ የኩስ ለገዴች ይግሞ ወደ አፍሪካ ምድር እየተሰራኝ ሂደዋል::

ወደ እትዮጵያ ምድር የገበት ቀደምነት የኩስ እና የእግዢ ለገዴች ስለሆነ ታካሄቻቸን የሆነ ለገዴች አመራር ለይ በቁደም ተከተል የመፈጸማቸውን ስፋራዎች ወይም ከተሞች ከነዋፈፈበት የገበት ቀደም ተከተል በሚቀጥለው በዝርዝር ለማየት እንደሚከራከሩ::

v.

n.

ግዢል 5. ሆኖ እና ለ የበቢለን ጥንብ

PDF Compressor Free Version

ምስል 6. የበረለሁን ግንባ ፍርድኬሽን

የግብር ወይም የክርስቲያን ፊልም

የዕስ ከዚህ ልረቻ አንዳ የሆነው ካም፣ የካም ልረቻ የሆነት ባድራይም፣ ከጂ፣ ፊጥ፣ ከንግድ፣ የከ-ጂ ልረቻ የሆነት ስባ፣ ማብታሁ፣ ጉምሩድ፣ እውለጥ፣ ልብማ፣ የምድራይም ልረቻ የሆነት ለይምን፣ በፍማይምን፣ ለሀበጥምን፣ ነቅተለምን፣ ከሰላሮምን፣ ቅዱቶይምንም፣ የከንግድ ልረቻ የሆነት ለይን፣ ከውጭውያን እንዲሆኝ ከለይ የተዘረዘሩት የተወስኑት የልደ ልረቻው ወደ 90 ዓመት የህል አሁን እስያ ተብሎ በሚጠራው እኞር በተለይም በከንግድ፣ በፍልሰጣም፣ በጂ፣ በለይን፣ በአራቱ፣ በእርከድ፣ በባቢሎን፣ በከልኬ፣ በጽሑፍ ወዘተ... ከዚ በጀት የዕስ ከልደቸ መሆል ከንግድን እው ለይንና ሂሳ ለይ ችልኩ፣ ፊጥ፣ ባድራይም የተወስኑትን ልረቻን ማስተካም ከሰላሮምን እና ቅዱቶይምንም እንዲሆኝ ለቅተለምን እው ፍልሰጣም አከበደ ችልኩ ከለለው፣ ልረቻ ከለይምን፣ ከዚምን እና ከለሁበጥምን ሂር በሙሉን፣ ከጂ ጉምሩድን እው በበለው ችልኩ ከለለው፣ ልረቻ ከለለው፣ ማብታሁ፣ እውለጥ እና ልብማ ይር በሙሉን ወደ ጉበዢ አዋጅ::

የብዕ ከላይ በተጠቀሰት ካሳስያ አሁን ወደ እነዚ አገር በመጠኑ የካም ነገሮች በ3150
ቁ.ል.ከ. ገዢ አካባቢ ለተመሬለት ቅለዋቸው:: የግብዕ ለለኝው ስሜ የሚከርድ ይበላል:: ከዚህም
በተጨማሪ ክምት (Kemet) ተብል ነበር:: ክምት ማለት የጥቅርቻች ምድር ማለት ነው:: ዓዲም
ከልደች እና ከነፈፅ ለፈቻ ወደ ግብዕ ለመጣ የ694 ፍመት ዕድሜ ነበረው:: ለለምነም በዘመ
ወቂት የሰምም ሆነ የካም ዕድሜ 194 ፍመት ነበር:: ከዚህ በጀት ዓዲ ወደ ግብዕ ከመጠኑ
በተዋወ ወር ለ150 ፍመት እያተዋለኝ ነገቶችውን እያበወ በዘመ በግብዕ ከቆየ በጀት ዓዲ::
ከፍአ የልደቻ ለፈቻ (የካም ለፈቻ) የሆነት ከሽ እና ቁጥር ከክሽ ለፈቻ የተወስነት ስባ እና
መብታ የእባይን ወንበ (Blue Nile) ተከትሎው ወደ ታንተ የዓይታኝያ ምድር ወይም የነበያ
ምድር በእሁኑ ሁኔታ መነሻ ወደሆነቸው ታንደር አይከል እቅንተዋል:: ነገር ግን አሁን
ሙላገኘው የሰራኝ ማዘት ታንደርን አያጠቃልለም:: የትንደር አይከላም በጀት ከወመን በመጠኑ
የሰም ነገሮች የሆነት የሰባ ነገሮች በመሬቱት የሂብኩ ምድር ወይም የእበሳኝያ ምድር
ወይም የእ.ት.የግኝያ ምድር ወር ተጠቃለ እስከእሁኑ ዘመን ያረጋ ተገኘለች:: ይህንንም
ቦማ ቅጥል-ት በጀት እና በገንዘብ የምንመለከተው ይገኛል::

መንግስት ስምበት: ፳፻፲፭ PDF Compressor Free Version
 (pharaoh) የሚለው ቅል የመጠው ጥርግ (per-aa) ካማላው ስ.ሆን ፍቃውም ቅል ቤት (the Great House) የሚል ነው:: የታለቅ ቤት መንግስት ጥንት እንዲማለት ነው:: ይህም ቅል በግብዢ ጥንትም አገባብ ወሰኑ መነገር የጀመራው በጥንት ፍቃውም ቅል ቤት (Thutmose III) (1479—1425 ቴ.አ.ከ. (BC)) ጉዘ ነው::

የግብዢ ሚርመጥ መንግስቶች

(3150 BC – 1953 CE/GC - አሁን አሳካለንበት ዘመን)

የቀድሞ የግብዢ ቤት/Prehistoric Egypt	ከ3150 ቴ.አ.ከ. በፊት /pre-3150 BC
የቀድሞት የግብዢ አመን (Ancient Egypt)	
ቀድሞት ስርዱ መንግስት (Early Dynastic Period)	3150–2686 BC
ቀድሞት ወዝት (Old Kingdom)	2686–2181 BC
1ኛ መካከለኛ አመን (1st Intermediate Period)	2181–2055 BC
መካከለኛ የግብዢ አመን (Middle Kingdom)	2055–1650 BC
2ኛ መካከለኛ አመን (2nd Intermediate Period)	1650–1550 BC
አዲስ ወዝት (New Kingdom)	1550–1069 BC
3ኛ መካከለኛ አመን (3rd Intermediate Period)	1069–664 BC
የእለትው አመን (Late Period)	664–332 BC
የግብዢ-Ծምን-የብዢ አመን/Greco-Roman Egypt	
የአርገድ እና ተቶለማትና ስርዱ መንግስት (Argead and Ptolemaic dynasties)	332–30 BC
የՀռոμናና እና የበላንጂያን ወብት (Roman and Byzantine Egypt)	30 BC–641 AD
የሳሳኒያን ወብት (Sasanian Egypt)	619–629
የመካከለኛ የግብዢ አመን/Medieval Egypt	
የራሻ-ክን ወብት/Rashidun Egypt	641–661
የአምරድ ወብት/Umayyad Egypt	661–750
የአብሳድ ወብት/Abbasid Egypt	750–935
የቱሉኒድ ወብት/Tulunid dynasty	868–905
የኢክ්ශිද-ዶድ ስርዱ መንግስት/Ikhshidid dynasty	935–969
የ法蒂ም-ዶድ ስርዱ መንግስት/Fatimid dynasty	969–1171
የአይብ-ዶድ ስርዱ መንግስት/Ayyubid dynasty	1171–1250
የማግדብ ስርዱ መንግስት/Mamluk dynasties	1250–1517
የቀድሞት የሕመናዊ ወብት አመን/Early modern Egypt	
የኢትዮጵያ ወብት/Ottoman Egypt	1517–1867

PDF Compressor Free Version	1798–1801
የፈንደራል ማነት/French occupation የመጀመሪያ አሉ. ስርዱ መንግስት/Muhammad Ali dynasty	1805–1953
የቀዳኑት ጥብቅ/Khedivate of Egypt	1867–1914
ፖ.ሳለም-የዘመናዊ ጥብቅ አመራ/Late Modern Egypt	
የበጀት ማነት/British occupation	1882–1922
የጊዜ ሰላማት/Sultanate of Egypt	1914–1922
የጊዜ ማነት/Kingdom of Egypt	1922–1953
የፖ.ሳለም ማነት/Republic	1953–present
■ የግብር መግቢቶ/Egypt portal	

መንጋደዴች 2. የግብር ለመው መንግባታቸው

ለጥርኝ (Leprohon) እንደገኘው ጥብቅ የጥንት ስሜ ካምት (Kemet) ይበላል፡፡ ካምት ማለት የጥቅር ምድር ማለት ነው፡፡ የጥንቃዋጅ ጥብቅ ሁሉት ማተሻ የነበረት ሲሆን እንደኛው ለይቶው ጥብቅ እንዲሆም ለለኝው የታችኝው ጥብቅ በመባል ይቻወቻል፡፡ የነበረው ማተሻ ቅና ከተማ መኖረሰቸው በቅድም ተከተል እያንዳንዱቸው ተብሎ እና መሞራለ ይበላል፡፡ የመሞራለን ከተማ ካመራረጋት ቅድምት መራምች እንዲ እራ-ሆር (Iry-Hor) ነው፡፡ ለማንኛውም እነበረው ሁሉት ማተሻ እና በው-ሰጣቸው የሚገኘትን ከተማቸ እንዲሆም በአሁን ወቅት የተለያየ የተረስት መኖራዊ የሆነትን ጥንቃዊ ታሪክዎች በታምቀ በከርታ 1 እና 6 ላይ መመልከት ይችላል፡፡

ክርታ 6. በግብረ የተሰበ፡ የመምራሽ እና በአከባቢዎች ያለ ከተሞች የበታ አቀማመጥ

የቀዳማዊ ገዢ መንግስት አመን (Early Dynastic Period) (3150-2613 ቲ.አ.ከ. (BCE)) ወይም የእርትራ አመን

በግብረ በቀዳማዊ ስርዱ መንግስት (Early Dynastic) ገዢ ለመጀመሪያ የነገሮች ጽጌስ ማንስ (Menes) ወይም በግረብ አጠራር ፍርማር (Narmer) ይባላል፡፡ ጽጌስ ቁጥር መንስ (Menes) በታችቃው የግብረ ግዢ መምራልን ካመሠረቱት ለለው ጽጌስ ነው፡፡ በጥንት የግብረ አመን የ1ኛው እና የ2ኛው ስርዱ መንግስት በፊላ አጠራር የቀዳማዊ ስርዱ መንግስት አመን (Early Dynastic Period) (3150-2613 ቀ.አ.ከ. (BCE)) ወይም የእርትራ አመን ተብሎ ይጠራል፡፡

የቀዳማዊ የግብረ አመን (Old Kingdom) (2650—2150 ቀ.አ.ከ. (B.C))

ከ3ኛው-6ኛው ያለው ስርዱ መንግስት የቀዳማዊ የግብረ አመን (Old Kingdom) (2650—2150 ቀ.አ.ከ. (B.C)) በመባል ይውቁል፡፡ በነዚህም ስርዱ መንግስት ገዢ የተፈማሚ አስራር ጥቦብ ስልቶ የታየበት ወቅት ነበር፡፡ ገዢ (ትልቅ ተፈማሚ) የተዋራውም በዘመኑ ወቅት ነው፡፡

በቀዳማዊ የግብረ ግዢ (Old Kingdom) በ3ኛው ስርዱ መንግስት ወሰጥ የነገድው ጽጌስ ዝስር (Djoser) (2630 ቀ.አ.ከ. (BC)) ይባላል፡፡ ይህም ጽጌስ በውቅቱ የነበረውን አርከቴክት አግማማት ቤት (Imhotep) በማንጫር በታችቃው የግብረ ግዢ ካመምራል ከተማ አጠገብ በማግኘው በሳካራ የመጀመሪያውን ተፈማሚ ለማሳራ ችልል፡፡ የቀዳማዊን የግብረ ግዢ (Old Kingdom) ስኖ በከርታ ተ ለይ መመሌከት እንቻለለን፡፡ በ3ኛው እና በ4ኛው ስርዱ መንግስት ወሰጥ ጽጌስ የለበደንና የተበደና ግዢቶችም በቋኩ ግዢ ገዢ ነበር፡፡

የመጀመሪያ የመከከለኛው አመን (First Intermediate Period) (2150—2030 ቀ.አ.ከ. (B.C))

በግብረ ከ7ኛው-10ኛው እንዲሁም በተወሰነው የ11ኛው ስርዱ መንግስት (2150—2030 ቀ.አ.ከ. (B.C)) የመጀመሪያ የመከከለኛው አመን (First Intermediate Period) በመባል ይችውቁል፡፡ በዘመኑ ገዢ የግብረ ማධከለዋ አስተዳደር እየተደከሙ የመጠበት እና የተለያየ የከልል አስተዳደርቶ እየተበራከቱ የመጠበት ወቅት ነበር፡፡

በግብረ የመጀመሪያ የመከከለኛው አመን (First Intermediate Period) በ9ኛው እና 10ኛው ስርዱ መንግስት ወሰጥ በመምራል እና በተብለ መከከል በሬት-ነስ-ት (Het-Nesut) ለይ

ሰ.መ.ተ.ዋጋና የነፃፈ ተ. 32.ወን. 44.፭ ከራክለ.የ.ፖ.ሪ.ስ.ስ (Heracleopolis) (2160—2025 ቤ.አ.ከ. (BC)) ንብረ::

Բարիկադաքան թագավորություն (Middle Kingdom) (2030—1640 Ք.Ա.հ. (B.C))

ԱԼԵՎ. ՈՐԴԻՔ ՔՊՈՅ ԱՄՆ ՔԴԹՈՒՆՈՒ Ք11ՀՎ.՝ 12ՀՎ. և Ք13ՀՎ. հՀՎ ՄԵՂՈՒԴ ՔԹՈՒՆՈՒ ՔՊԿԴ ԱՄՆ (Middle Kingdom) (2030—1640 Ք.Ճ.հ. (B.C)) ԱՄՊԱ ՀԺՄՈՒԾԸ:

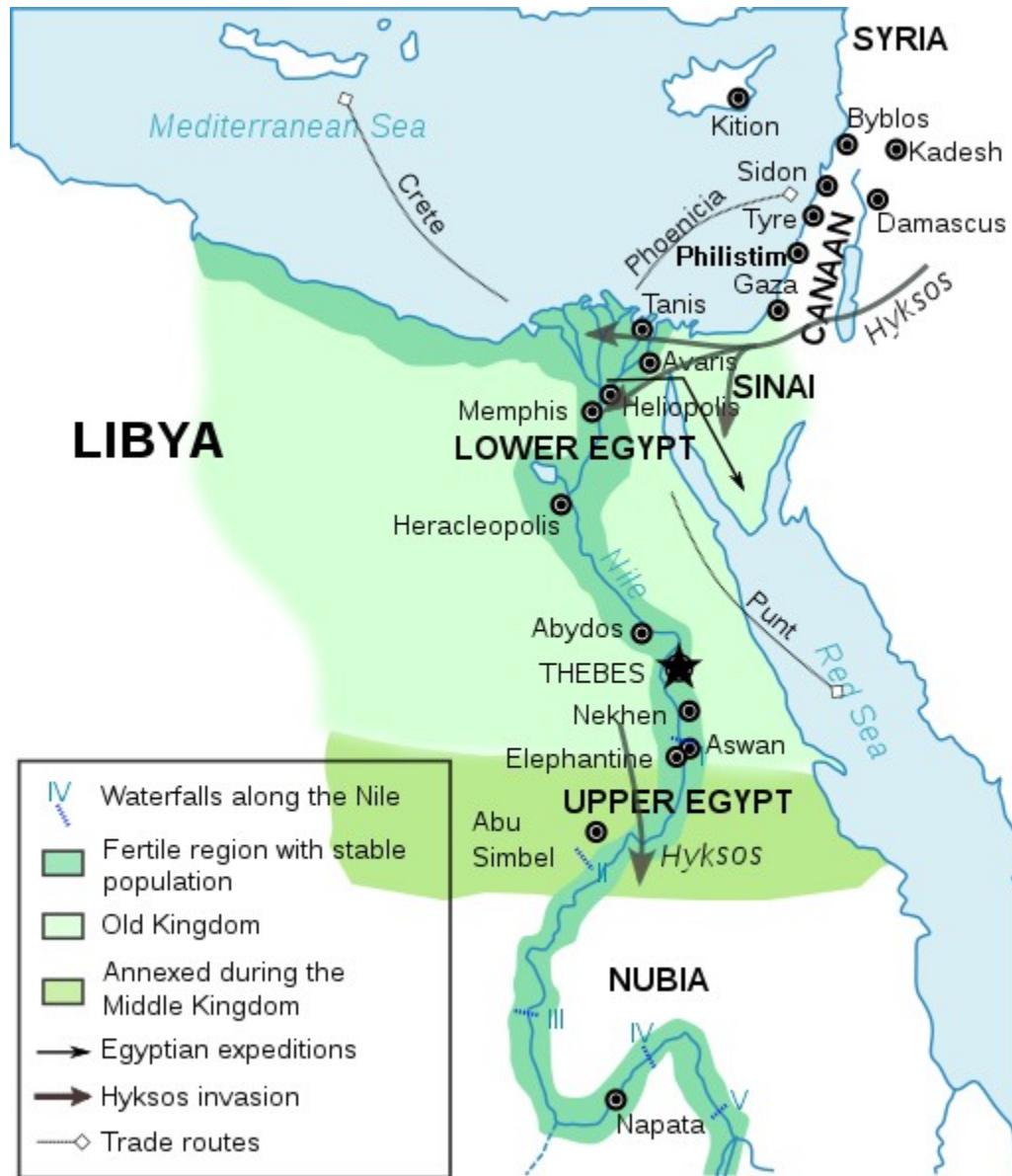
Առհիելճական դար (Middle Kingdom) համբաւքագույն քառորդը կազմության մաս է և պահպանվել է աշխարհագրական պատճեններում և պատմություններում:

ԱՄԵՆԻ ԱԽՈՎ ԱԿՎ ՄԱՆՈՒ ՀԱՅ ՔԼՂՈՎ ՅԴԸ ԿԵՐ ՀԱՄԱՄՊՒԴ 1Հ
(Amenemhet I) (1991 BC to 1962 Ք.Ա.հ. (BCE)) ՔՊՂՃ: ՔՍ ՅԴԸ ՔՆԴ-ՔՓՆ (It-towy) ԻՒՄ ԱՄԱՆՈՒ ՔԺՎՓՃ: ԴԱՅ ԱՄԿԻԼԾՎ ԱԽՈՎ ՔՄԸ ԿԱԾ ՀԱԼԱԹՔՆ
ՔՄԸ ՀՈՒՇՈՒԴ ՀԱ ՆԱԾԵՑ ՔՄԸ: ՔՄԿ ՀՆԱԾՈՒ: ՔԱՄՐ ՏԸԸ ՄՈՒՄ... ՊՄՆԱ ՀՆՁԴ-ՄՄ
ՈՒՄ ԴԱՒ ՔՄԸ ՀՈՒՇՈՒԴ ՀԱ ՆՈԾ: ԻԱԼ ՔԼՂՈՎ ՅԴԸ ՀԱՄԱՄՊՒԴ 3Հ
Amenemhet III (1842-1797 Ք.Ա.հ. (BCE)) ՆՈՒ: ՔԱԼ ԱԽՈՎ ՈՃԳՒ ՔԾՄԱՎ
ՈՒՄԱՄՊՒԴ 4Հ Amenemhet IV (1798-1790 Ք.Ա.հ. (BCE)) ՀԱՅ ՆՈՒ: ՔՍՊ ՈՃԳՒ
ՈՍՔ ՈՆՂՈՒԴ ՀՈՒՖԵՐ (Sobekneferu) (1789-1786 Ք.Ա.հ. (BCE)) ՀԱՅ ՔՊՃ ՆՈԾ:

2ኛው. የመከከለኛው. ኮሙን (second intermediate period) (1640—1540 ቀ.ል.ከ. (B.C))

ԱԴՐԵՒՅԻ ՔՐԴԱԾ ԽԹԱՆ հ14ՀՄ-17ՀՄ ՔՆՈՀՄ ՈՉՎ ՄԵՂՋՈՒ 2ՀՄ ՔՄԻՒԼՀՄ ԽԹԱՆ
(second intermediate period) (1640—1540 Գ.Ճ.Կ. (B.C)) ԱՄՊԱ ՔԺՎՔԸ ՈՒԽ
ԽԹԱՆ ԱՃ.ՉՄԿ ՍՂՃՔ ԻՄՊ ԱՄՊ ՃՃԱՌ ՄՊԼՌՄ ԱՎՀՈՐԻՌ ԳՄԻՆՅՈՒ ՔՄՎՈՒՄ
ՔՐԴԱԾ ԽԳՃ ՔԴԻՌԱԾՈՒ ՀՆ ՈՒԾ ԳԴԴԳՈՒ ԱՎ ՆՇ:

ብ 1650 ዓ.ም (BC) 28ኛ አንቀጽ የውጭ ማርጫ ገዢዎች የሆነት ሂሳቦች (Hyksos) የግብድን አለመረጃዎች አጋጣሚ በመተካም ለፈጥጋቸት ቅልው የነበረ ሲሆን ባሕላዊውንም ለምናቶችውንም በመቆሰም የገዢዎች የግብድ ግዢት ውስ ከተማ የሆነቶች ተብሎን በመግባት በተፈጻሚ የሚገኘትን ከተሞች ግብድ ለደሰንበሩ ቅልዋል፡፡ ሂሳቦች በግብድ በለይቶው ግዢት በመቆጣጠር በዋናነት ከተማቶችን ያደረገትት በአሻራ (Avaris) ላይ ነው፡፡ ይህን የሂሳቦች በግብድ ላይ ያደረገትትን የቅና ግዢት እንቅስቃሴ በከርታ 7 ላይ መመለከት ይችላል፡፡

ከርታ 7. የግብድ የቀዳሞት የንገድ ግዢት፡ የመከከለቶች የንገድ ግዢት፡ የግብድ የቀዳሞት የንገድ እንቅስቃሴ እና የሂሳቦች የቅና ግዢት እንቅስቃሴ

የከሰኑ ገዢ የለንጻት (Levant) ትንሬ ፕሮፎ:: ለይንት (Levant) ማስተካከል አሁን በዘመናዊው
በዚ የሚታወቁት የእስራራል፣ የፍልሰጣም፣ የለባኩ፣ የየርዳኝነት እና የሰራያ ግዢ ፕሮፎ::
የለንጻትን ማት በዘርታ 8 እና በዘርታ 1 ላይ መመለከት ይችላል::

ዘርታ 8. የለንጻት ማት

አዲስ PDF Compressor Free Version (New Kingdom) (1550—1070 ቴ.አ.ከ. (B.C.))

አሁንም ከጥንቱ የግብዕ ስሙን ስንወጣ ከ18ኛው-20ኛው የነበረው ስርወ መንግሰት አዲስ የግብዕ ስሙን (New Kingdom) (1550—1070 ቴ.አ.ከ. (B.C.)) በመባለ ይታወቂል:: በዚህ የግብዕ ስሙን ገዢ ውስጥ የመሸመራያው የ18ኛው ስርወ መንግሰት መሰራታዊ ደንብ አሁባሪ 1ኛ (Ahmose I) (1570-1544 ቴ.አ.ከ. (BCE)) ነው::

አሁባሪ 1ኛ (Ahmose I) ደንብ ጉብዕና መረጃ የነበረትን ሆኖሰራተኞች በማሳረር በለይናው የግብዕ ህጻት ተብሎ ለይ ነገሱ:: ለለው ታህሳስ 1ኛ (Thutmosis I) (1520-1492 ቴ.አ.ከ. (BCE)) እና ታህሳስ 3ኛ (Thutmosis III) (1458-1425 ቴ.አ.ከ. (BCE)) የኢትዮጵያውን ክፍርያ ከድመዋው በረሱ ታህሳስ 1ኛ (Thutmosis I) የከርማን ከተማ ከድመዋው በረሱ ታህሳስ 3ኛ (Thutmosis III) በትብሎ የሚደርሱ የገዢ ስርወ:: ታህሳስ 3ኛ (Thutmosis III) ይበላ ባርካል ተራሱ (Jebel Barkal) ስር የእመተትን በተ መቆዳለ በማሳረት ይታወቂል::

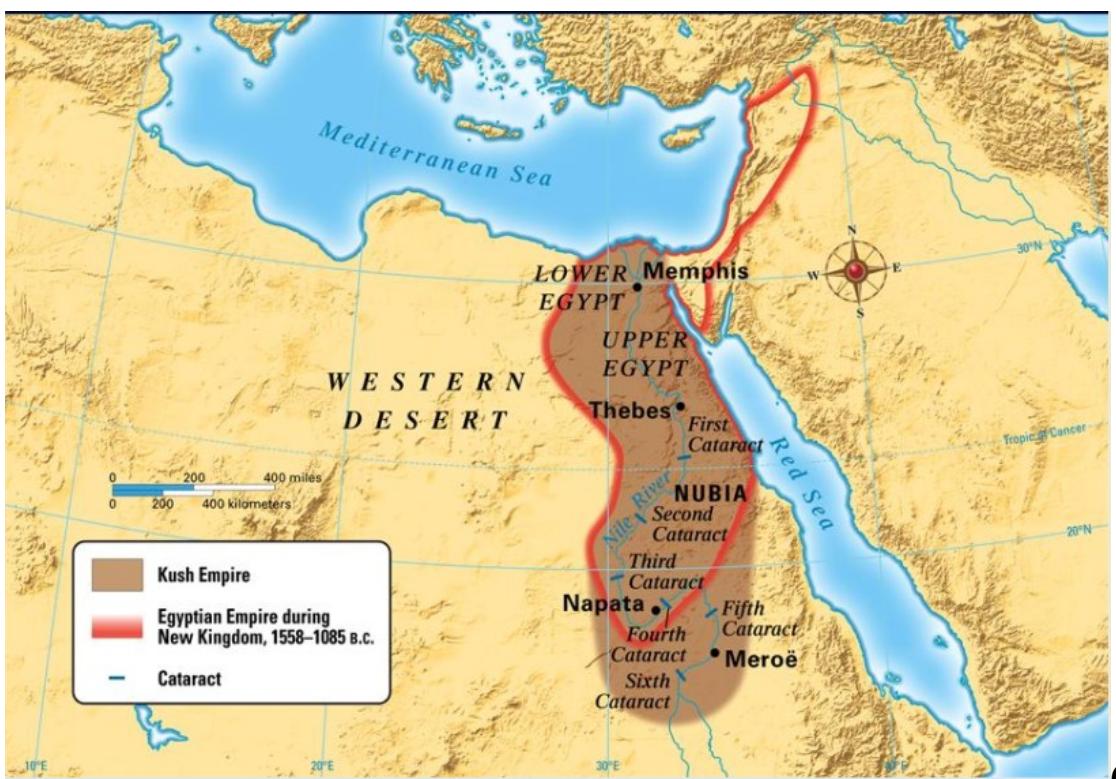
በዚህ ስርወ መንግሰት ጉብዕና ከሸሳቸው ህጻት አልፈው የነበረን ህጻት እስከ ዓንታ ያረሰ ይገነዘ ስሆኑ:: ቃለዕች በኢትዮጵያ እያመጣ በቅና ህጻት መግዛታቸው እስከ ፫ራው ታት-ጥምስ 1ኛ (Thutmosis I) (1520-1492 ቴ.አ.ከ. (BCE)) እና ታት-ጥምስ 3ኛ (Thutmosis III) (1458-1425 ቴ.አ.ከ. (BCE)) ባለት ገዢያት ቅጥሎ ስሆኑ:: ከዚህ በረሱ ታት-ጥምስ 3ኛ (Thutmosis III) በአካባቢው የነበረትን ተይለታዊ በመቆጣጣሪ የታችቸውን የነበረ ህጻት ማዕከል ወደ ሌላ ሆኖና በማዘምዎር የናገሩትን ከተማ ለመሆናት ተሳል::

ስልምነም ቃለዕች በዚህ ወቅት በትብሎ የሚደርሱ የገዢ እስከ ዓንታ ያረሰ አስቀፍታ ስሆኑ:: በአዲሱም ከንግድና የሚኖሩባቸውን የለሽንቱን ህጻት ያረሰ በልቀው ይገነዘኝ ቃለዕር የሰንበረ ስሆኑ:: ለምሳሌ በዚህ የአዲስ የንግድ ህጻት (New Kingdom) ውስጥ በ18ኛው ስርወ መንግሰት ገዢ ቅልበት የሚደርሱ (Mitannians) እና በሃ-ቴት-ሰት (Hittites) ምንም ቃል ህጻት ታደርግ ስሆኑ:: ይህንን የግብዕ ህጻት ያንበር በከርታ 9 ሁኔታ ለ ለይ መመልከት ይችላል::

የሃ-ቴት-ሰት (Hittites) ህጻት የሚገኘው በቀርቡ ውስጥ ሌላምን ምንታናያን (Mitannians) ደንብ አስፈላም በስተሰማና የሚፈጸሙ ይገኙል::

ሀ.

ለ.

ከርታ 9. ሆና ለ በጥንቱ የአዲስ ግብት ወቅት የግብዢ የግብት ደንበር

ለለው በቻ ስርዕምንምበት ዘዴ ተወስኝ የፊጥና የፊጻነት ለውጥ ያደረገችበት ወቅት ነበር፡፡
በዚህም በነበረው ጽሑስ ፍራም አቆኅተን (Akhenaten) (1353-1335 ቁ.ል.ካ. (B.C.))
አማካይነት የእቴናዋያዣችን ይሞላት ታክሬት ያደረገችበት እና በግብዢ የነበረውን የእምልከ
ሰርዓት ማለት-ም እንደ አስራስ (Osiris) የነበረውን የእማሳከት ይሞላት በእቴናዋያዣች
የእምልከት ሥርዓት ለውጥ ያደረገችበት ወቅት ነበር፡፡ ለለው በዚህ ሰርዕም መንግስት ገዢ
በጣም ይታወቂ የነበረው አርከሳሎች ሥኖ የንግድች ሪለቅ (Valley of the Kings) ነው፡፡
ይህም ሥኖ የበት ጽሑስች መቋብር ይገኙበት የነበረ በታ ነው፡፡ በአርከመሎች ቁጥር
የተገኘው የታታነሁመን (Tutankhamun) (1336—1327 ቁ.ል.ካ (B.C.)) መቋብር እንዲ
ማሳያ ነው፡፡ የታታነሁመን የፈሰ ስጥን በግብዢ 7 ላይ መመልከት ይችላል፡፡ በዚህ ሰርዕም
መንግስት ገዢ ባለት ተከታታይ የግብዢ ገዢዎች አማካይነት ሂሳቦች ጉባኤን ለውጥ የውጠበት
ገዢ ነው፡፡ ሂሳቦችን ከግብዢ ይሰወጣው ይግም ፍራም አሁምስ 1ኛ (Ahmose I) (1570-1544
ቅ.ል.ካ. (BCE)) ነው፡፡ ከዚም ይህ ጽሑስ ከ-ሽንን ለማሻነፍ ወደ ይዘብ ማለት-ም ወደ ከርማ
አቅም ነበር፡፡

Գոհա 7. իշխանական քաղաքացիություն պահպանության մեջ գոհա դատարկությունը պահպանության մեջ գոհա դատարկությունը

በዚህ ዘመን ከታላቂዎች እና አመንሸቶ (Amenhotep I) (1546-1526 ቴ.ል.ከ. (B.C.))፣ ተትመስ እና (Thutmose I) (1525-1512 ቴ.ል.ከ. (B.C.)) እና አመንሸቶ (Amenhotep III) (1417-1379 ቴ.ል.ከ. (B.C.)) ከመሳሰለ-ት ጥገናዎች ስን ለለን እና የተ-ሻጻለ-ት (Hatshepsut) (1503-1482 ቴ.ል.ከ. (B.C.)) የመሳሰለ የቤት ካገኘታ-ቶች በቀ

ይለበት ጥናት ንርር ማረጋገጫ ተስፋት (Hatshepsut) ለውንድ የእንደሸጋል ልቻ ለማነው እና በጀትራክኑ ታሪክ (Thutmose III) ለተባለው እንዲሸጋል ነበረች::

በዚህ የ18ኛው ስርወ መንግስት ገዢ ገንዘብ ፍራም አመኖሮች ባን (Amenhotep IV) (1379-1362 ቲ.ል.ከ.) ከፍተኛ የቆምነት ለውጥ ያመጣበት ወቅት ንርር:: ይህም አሙ-ንገ (Amon-Re) የተባለውን የኤቢያው-የኖችን የአሙ-ንገን አምላካ ከዕስሩ አምላካ (sun god Re) በመለያት እና አቶን (Aton) የተባለውን ለለሻውን አማልካት ለውጥ ለፈጸርግ ችልል:: ለሰንጻው አቀኅቶን (Akhenaton) ማለት-ም የአቶን አገልግሎት በማለት ማብከላዊውን ከተማ አቀታቶን (Akhetaten) በጀትራክኑ አመርና (Amarna) የተባለውን ጉንባታል::

የ19ኛው እና የ20ኛው ስርወ መንግስት የራማሳስ ገዢ (Ramesside) ተብሎ ለጠራ ገንዘብ ፍራም ሪፖርት ማብከላዊውን ከተማ ተብሎ ለይ አደርን በተ መቀደሰችን እና ከተሞችንም በመንግስት የግብርን ቤይል እንዲገኘ ለያጠናከር ችልል::

በዚህ አዲስ የግብር ኮስን (New Kingdom) ኮስን ወሰጥ ከአቀኅቶን (Akhenaton) ወ-ም የሁለም ነገሮች መቁብር የሚያርሱው በተሸማይች ወሰጥ ለይሆን በገብርች የመቁብር ስለቆ ለፍራ መስጥ ንርር:: ከዚ በጀት ገን ከተታንቃመን (Tutankhamen) (1361-1352 ቲ.ል.ከ. (B.C.)) የመቁብር ለፍራ እና ተረከም እስቶች ወ-ም የሁለም ገንዘብ መቁብር ተደምበኩል::

ከዚህ በጀት በፍጥታ የነገዱው Ramesses II (1279-1213 ቲ.ል.ከ. (BCE)) ለሆነ የአብ-ሰምበል በተ መቀደሰን በማለሬት ይታወቂል:: Ramesses II የንግድ መሰመርችን ለመቀጣር ነበያችን በጠር ይውጡ ንርር:: ይህን የጠርነት ወ-ም ከሂድጋለፈስ በተገኘው መሠረት በምስል 8 ለይ መመሌከት ይችላል::

ምስል 8. ሪ-ምስል 2ኛ (Ramesses II) ካብደናትን በቀበት ሲ.ቧ.ቁ

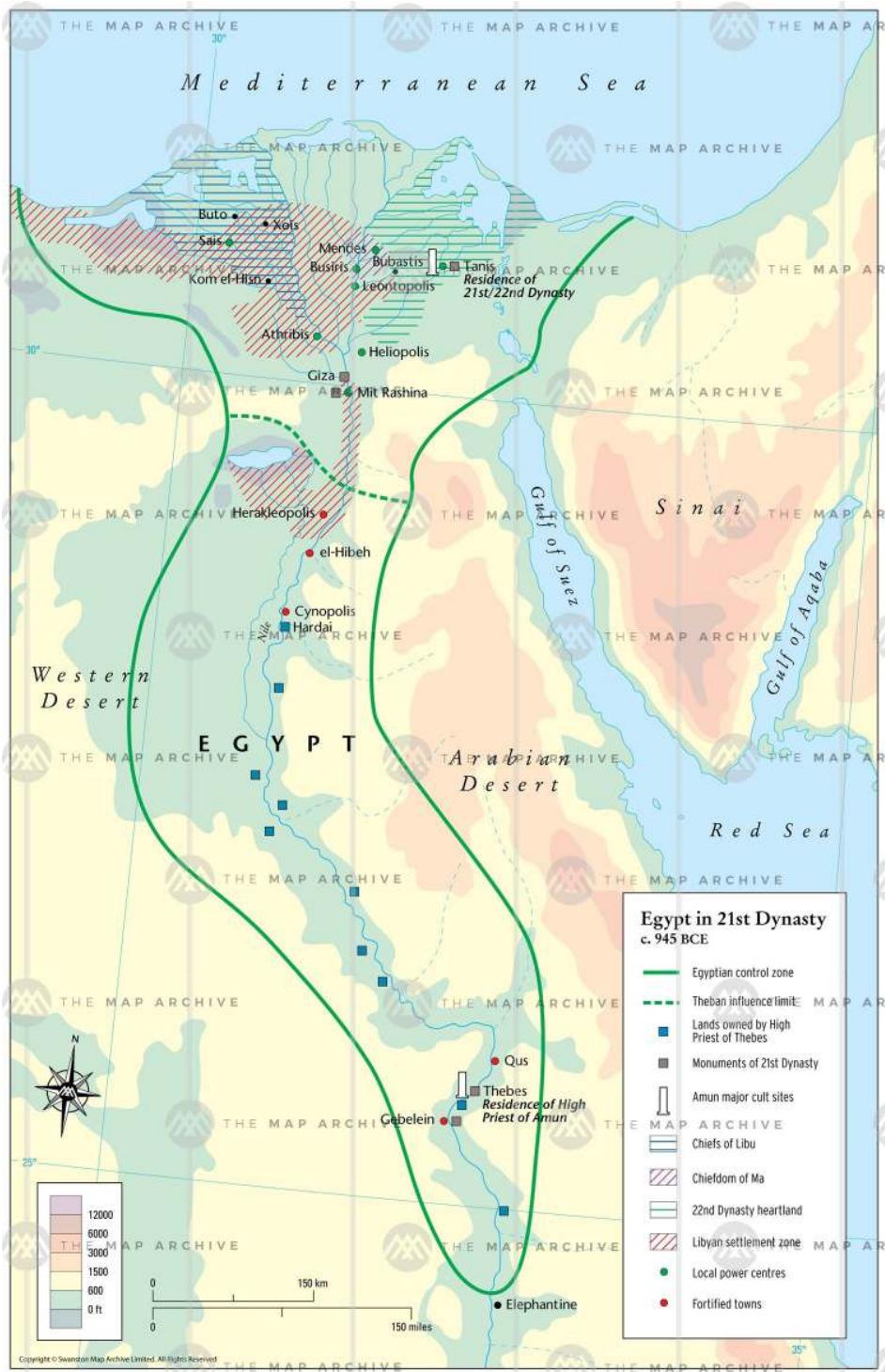
በታላቂ መዕዳዊ ቅዱስ እንደተጠቀሰው መሬ እና አስራኬለች ከግብዢ የወጪት በንግድ 4-6ኛ ሪ-ምስል 2ኛ (Ramesses II) (1279-1213 ቴ.ል.ኩ. (BCE)) በነበረበት ወቅት በ1304-1237 ቴ.ል.ኩ. (B.C.) ጥሩ ነበር::

ከዚህ ቀጥሎ በ20ኛው ስርወ መንግስት ጥሩ የመጣው ጽንሰ ፍ-ረም ሪ-ምስል 3ኛ (Ramses III) (1187-1156 ቴ.ል.ኩ. (B.C.)) ሲሆን ጥሩ አዲር ከግብዢ በኋላ ከዕርሰ ቀጥሎ በመጣው ጽንሰ ጥሩ ጽን ጽብዢ የተዳከማቻበት እና በፍልሰጣም እና በፊረም የነበረትን ጽሑፍ አጥቃ በሌሎች በመሰላም የውጥ ወራሸ የተወረፈቻበት ወቅት ነበር::

3ኛው የመከከለኛው ኮሙን (third intermediate period) (1070—713 ቴ.ል.ኩ. (B.C.))

በዚህ የጥንት የግብዢ ኮሙን ከ21ኛው-24ኛው የነበረው ስርወ መንግስት ይግባኝ 3ኛው የመከከለኛው ኮሙን (third intermediate period) (1070—713 ቴ.ል.ኩ. (B.C.)) በመባል ይታወቂል:: በ20ኛው ስርወ መንግስት ጥሩ ጽብዢ ለመፈጸም ስርወ የነበረው የለቦችው ተወለፈ ሪሻንቆ (Sheshonq) (945 ቴ.ል.ኩ. (B.C.)) የ22ኛውን ስርወ መንግስት የመጀመሪያዎችን ጥሩ ለግብዢ ተሳይል:: በዚህ ወቅት ማቆከለዋው መንግስት አንቀጽ ይቀናዣ ስለነበር ሁሉ ጥሩ አንድ ሆኖ አያዥ-ቁጥር ነበር:: ጽብዢም ከመከከለኛው ምስራቅ ያለት ት-ሥራር

እና ለማለዕች በኋላውያን ነው፡፡ ተቀባዩ ነበር፡፡ ስለሆነም በደጋጭ ሲል ለማለዕች ወደፊት የሚከተሉት መቋረጥ ከፍተኛ አስተዋዣ ነበረው፡፡ ጥብቅ በመከከለኛው ዘመን ያለት ጉዢታን በከርታ አገልግሎት ይችላል፡፡

ከርታ 10 PDF Compressor Free Version ነውን ይላ፣ ገዢ

በ25ኛው የግብዕ ስርወ መንግስት ውስጥ በ3ኛው የመከከለኛው ኮሙን (Third Intermediate Period) ቤት ለመሸመራ ቤት የንገዱ የተባለ የተበታተለውን የአካባቢውን ግዢቶች ለመሸመራ ቤት አንድ በማድረግ የሐይማኖት መብቶችንም በኋጋቸው ላይ ማስከላዊ አድርት ለማስጠበቅ ችልል:: የሰ ወራሽ የሆነው ገዢ ደንጋጌ ካሽታ (Kashta) ይበላል:: ካሽታ ከለደኝው የግብዕ ግዢ ሲሆን ተበዋቸ በማምጣት የተባለ የግብዕን ባሳል እንዲለምዶ ከፍተኛ አስተዋወ አድርጋል:: የታችኝው የግብዕ ግዢ ብይለ እየተፈከሙ በመጠበቅት ደንጋጌ ገዢ ካሽታ ሲሆን ለቀን አመንሬድስ ገዢ (Amenirdis I) ተብሎ ላይ ለለው ቅስ የአምሳካቸው የአመ-ኑ ማስት እንዲትሆን አይደለን:: ካሽታም ወደ ተብሎ በመምጣት ሪፖርት የለደኝው እና የታችኝው የግብዕ ግዢ ገዢ አድርት ስመ:: በዘመኝ ቁጥጥር ዓይነት ከግብዕያዎች ተወውም ለይገቡ መውሃት 25ኛውን የግብዕ ስርወ መንግስት ለመሠረት ችልል:: ነገር ገን በዘመኝ ለይፈጸም ለቀ ጥይ (Piye) (747-721 ቴ.ል.ኩ. (BCE)) ገንዘናውን ተከተታል::

ጥይ (Piye) የወረሰው ገዢ ደንጋጌ ወንጀመ ስባ (Shabaka) (721-707 BCE) ሲሆን ናጋቸው ላይ ሆኖ ለያሳተኗኝር ነበር:: ነገር ገን በደጋጋሚ የታችኝው የግብዕ ለባለ አመትበት:: ይህን እንዲ እነዚ እና የግብዕ የተባለ እንዲሁ እንዲሁ እንዲሁ እና የግብዕ ላይ ለመኝኝ ችልል:: ስባ (Shabaka) በግብዕ ባሳል እንዲ ወንጀመ እና እሳቱ ሁሉ ተማርሱ ለለነበር የት.ቦ.የት.ን ባሳል በግብዕ ባህል ለያጥለዋልቻው ችል ነበር:: ስባዎ (Shabaka) ለቀን ፖርማከት (Haremakhet) በቴብሎ ላይ ከፍተኝው የአመ-ኑ ቅስ እንዲሆን አድርት ነበር::

የመጨረሻው ኮሙን (late period) (712—332 ቴ.ል.ኩ. (B.C.))

ከጥንቱ የግብዕ ኮሙን ከ25ኛው-31ኛው የነጋዱው ስርወ መንግስት ደንጋጌ የመጨረሻው ኮሙን (late period) (712—332 ቴ.ል.ኩ. (B.C.)) በመባለ ይታወቂል::

በዘመኝ የመጨረሻው ኮሙን (late period) ውስጥ ስባዎ (Shabaka) የተከው Shebitku (707-690 BCE) ሲሆን ከእስራይዎች ጋር ግዢት እስከተፈጻሚት ቤት ደረሰ በጥሩ ሆነታ ለያሳተኗኝር ነበር:: በዘመኝ ወቀት ማሸቦታቻማያዎች (Mesopotamias) በተለይም በእስራያዊያዎች የይሁዳዎች (Judah) እና የእስራኤሌዋያንን (Israel) ነገዎች ይጠቀ ለለነበር ስባ (Shabaka) ደንጋጌ ለመረምጃ የሰዳት በታ ይሰጣቸው ነበር:: ነገር ገን በመጨረሻ ከእስራይዎች በንግድኝው በእሳርሬን (Esarhaddon) በ671 ቴ.ል.ኩ. (BCE) አማካይነት ግብዕን ወረመ ነበር:: አድርሬን (Esarhaddon) የተባለ ገዢ ተሆርቷን (Taharqa) (690-671 ቴ.ል.ኩ. (BCE)) መርነት ጉጥሞ ከሽንና ከተማዋን መፈለን ከድመሰሰ በቻለ የማራካቸውን በተመለን፣ የተባለ እና የግብዕ ስመዎች ወደ ነገር (Nineveh) ለነፃ ወደ ነበር::

መለታዊ PDF Compressor Free Version (Mesopotamia) ወጪው ገዢ በበላን እና አሰራር የሚገኘበት ገዢ ነው:: ይንጋጌ በከርታ 11 መመልከት ይችላል::

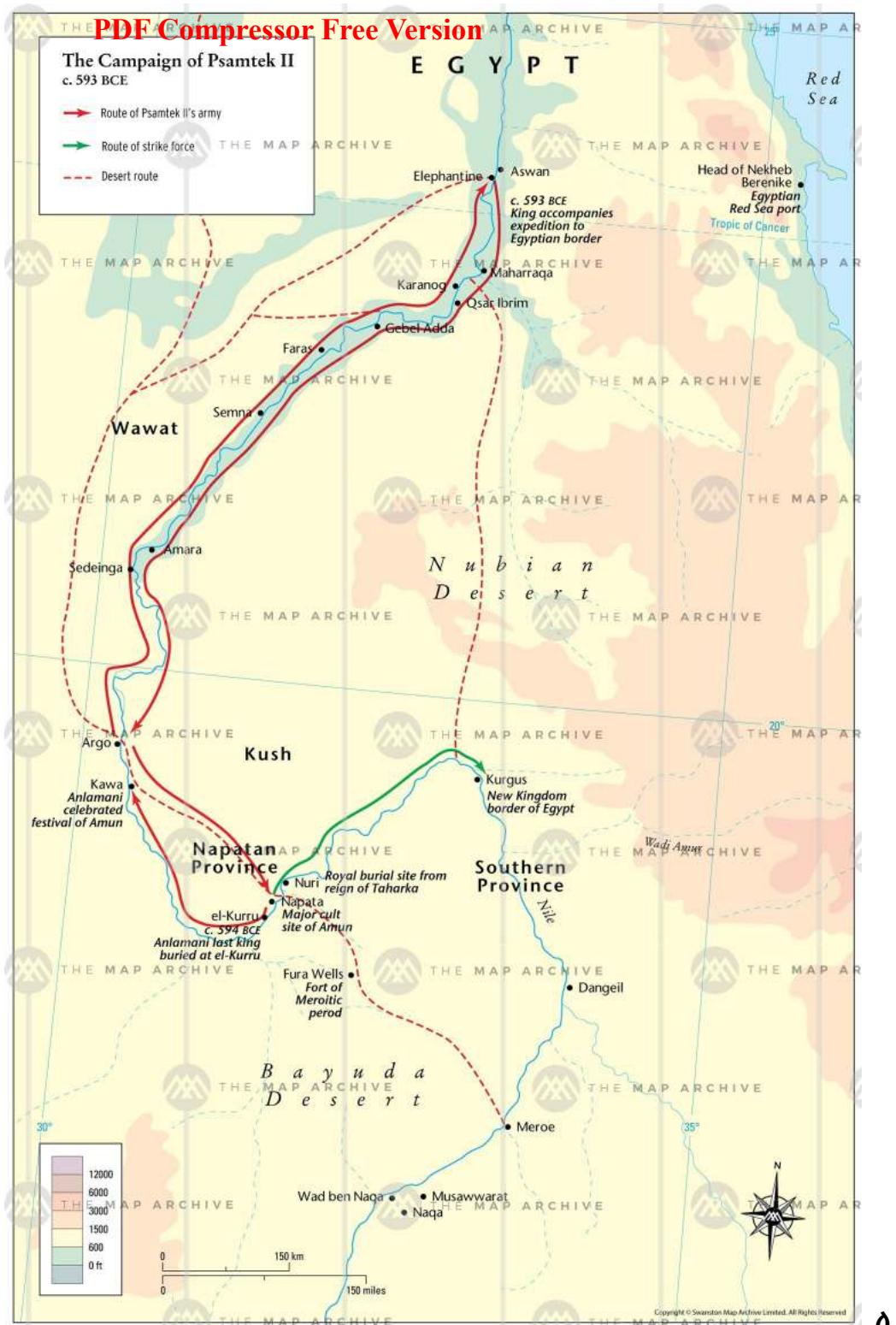
ከርታ 11. የመስቀል ትምህር ገዢ

ታሁርቅን (Taharqa) የተከው ደንብ ትንተማኒ (Tantamani) (669-666 ቲ.ል.ከ. (BCE)) ነው:: ትንተማኒያ (Tantamani) ካሳራይናት ጋር ተዋዋቶ በንግድቶው በአሽኔናባል (Ashurbanipal) ለሰነድ ቅልል:: ትንተማኒን (Tantamani) የተከው አሰራያዊ የሆነው ነው:: 1ኛ (Necho I) ለሆነ ለቅርቡ ተሳምጥከለ (Psammeticus I) (Psamtik I) (665-610 ቲ.ል.ከ. (BCE)) ደንብ በግብረ ሌይ የ26ኛውን የአሰራያኖች ስርወ መንግስት ለመሰረት ቅልል::

የጥሳም-ቴከለ 1ኛ (Psammeticus I) ወራሽ ደንብ (Necho II) ነው:: የሰው ወራሽ ተሳም-ቴከለ 2ኛ (Psammeticus II) (593 ቲ.ል.ከ.(BCE)) ለሆነ ከጂዢ ወር ከተማዋን መደምሮ በዚ በተ መቆዳለችን እና ፍዴልቶችን ደምሰሳል:: የጥሳም-ቴከለ 2ኛ (Psammeticus II) ወታደሮች በተለያየ የግብረ እና የት-ቤት ገዢ እያተዘዴዏሩ ቅዱ ለገዢና ለያስተገኙ ነበር:: በአጠቃላይ የወቅቱ የነበረውን የቅዱ ገዢ ወራሽ እንቅስቃሴዎች እና የጥሳም-ቴከለ 2ኛ ወታደሮች የተንቀሳቀሰባቸው በታወችን እና በከርታ 12 ሁኔታ ለ ሌይ መመልከት ይችላል::

ከርታ 12. ሆ. አጠቃላይ በግብዕና በቅርቡ የሚሸፍ (እስ.ም) የቁጥር ግዢት ወረራውን እንቅስቃለ

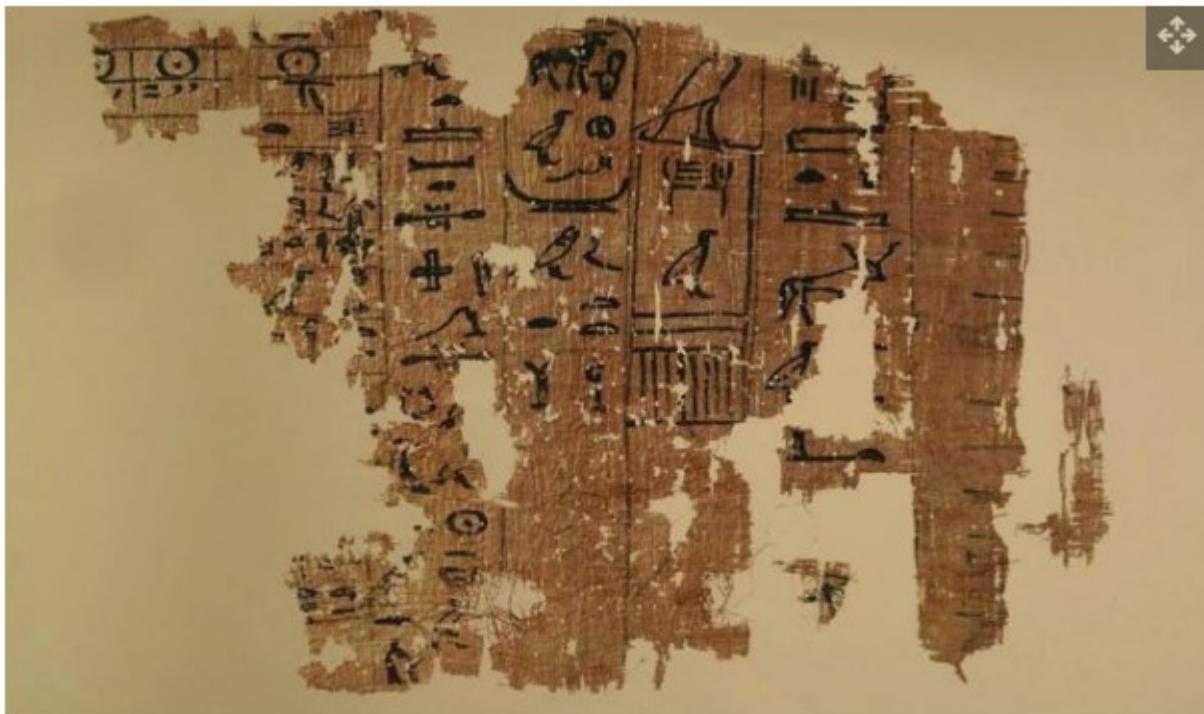
ክፍል 12. ል. የጥኑዸቱ ነው የሚከተሉ ደንብ አኞቻዎች

በዚህ PDF Compressor Free Version ሰነድው መንግስት ይተዳደር የነበረው ካሱ በመጠቀም ገዢ ነበር:: በዚህም ቤቱ ተርሰቶዎች እና አሳሪያዎች በተለያዩ ቤቱ እያመጣ ይቆጠጋቸው ነበር:: ለምሳሌ የጥርሰቶዎች ጽሑስ ካምብስ (Cambyses) በጥለስ የም (Pelusium) መጠንት ጥናማቴክስ ዓይነት (Psammeticus III) ስያስነና ግብዕ በተወስኑው ማት በጥርሰቶዎች ቅጽ ማት ስር ወደቀች:: በዚህም ደረሰኑ (Darius) (522-485 ቁ.ል.ካ.(B.C.)) ግብዕን ስያስተዳደር የነበረ ሲሆን የግብዕን ባህላዊ የአምልካ ስርዓት ስያስና እና የወደሙ በተ መቅረብችን ስያስና ነበር:: ከዚህ ቤቱ የነበረው ጽሑስ ጂዴስ (Xerxes) (486-465 ቁ.ል.ካ.(B.C.)) ነው:: በድርማ ተርሰቶ በንግድ አታዴሱ ዓይነት (Ataxerxes III) (343 ቁ.ል.ካ.(B.C.)) አማካይነት ግብዕን ልትሃዊ ቅለቷቸ::

በዚህ መቅት ከጥርሰቶዎች ቁጥጥር ወጪ የነበረው የግብዕ ማት ማሻሻለዋው ከተማ ወደ መጠቀም ለሚር ቅጂል:: ከዚህም ቤቱ የንግድ አርካማና 1ኛ (Arkamani I) ወይም እርጋመንስ (Ergamenes) (295-275 ቁ.ል.ካ. (BCE)) ነው:: በዚህም የአመራር ቁስ በከኩል ለይ ተፈቻ ዘጋል ነበረው::

በታሪክ ወንፈው ዘመን ስ.ከ.ለኑ (Diodorus Siculus) (100 ቁ.ል.ካ (BCE)) ዕዲና መሠረት አርካማና 1ኛ የግብዕን ልማዕኬ (Greek philosophy) እንደተማሪ ወሰኖች:: በስተም የስተም ነገሮች በቅ ያለበት መቅት ነበር:: እነዚህም እንደት ነገሮች ከንዳከቻ (Candaces) ወይም ህንደከ (Kandake) ወይም ከንታከ (Kentake) (284 ቁ.ል.ካ. (BCE) — 314 እ.ኤ.ኤ. (CE)) ስ.በለ በመጠቀም ለይ በውጭ አገባብ ይገባ ነበር:: ከንዳከ (Candace) የሚለው እናት ጽግቦት (Queen Mother) ነው ተብሎ ይታመናል:: ከነገሮች ወሰኖች ስናቅዳቀ (Shanakdakhete) (170 ቁ.ል.ካ. (BCE)) መርታ ነበር:: ለለዋ ጽግቦት ይግሞ አማኑነዱ (Amanirenas) (40-10 ቁ.ል.ካ.(BCE)) ስትባል ከድማዎች ጋር ከ27-22 ቁ.ል.ካ. (BCE) የጥጋዊ መጠንት የተባለውን አድርጋ ከድማዋው ገዢ አውጥነቶ ቁጥር (Augustus Caesar) ጋር ተመራሱ የሆነ የሰላም ስምምነት አድርጋ ነበር::

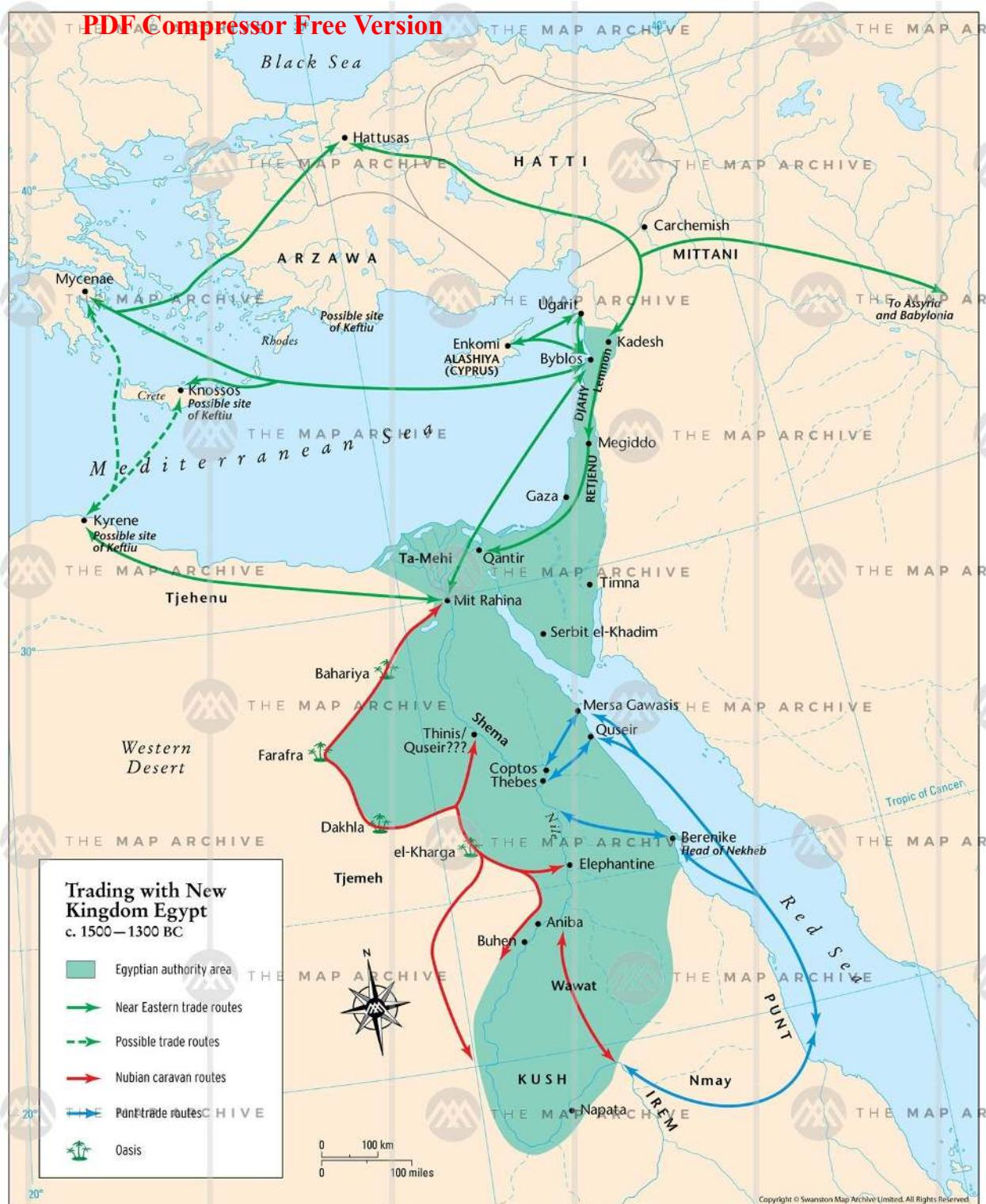
አለክስተንደር በ ጽሑት (Alexander the Great) በ332 ቁ.ል.ካ. (B.C.) ተርሰቶዎችን ከግብዕ በማስወጥት የመቆይነቶን ማት (Macedonian Empire) በሆነው ለይ አስፈላጊ:: ከአለክስተንደር በ ጽሑት ጥት ቤቱ የግብዕ ጽሑፍ የሚመዘገቡት ከዚሁ ይነሳልቷ እንዲ ከነበረው ከጥፊለማ ለተር (Ptolemy Soter) ነበር:: ከዚህም ከጥፊለማ ለተርዎችን ጽሑፍ የመጨረሻው ጽግቦት ከለያጭትራ 7ኛ (Cleopatra VII) ስትባል በ30 ቁ.ል.ካ. (B.C) በአካተም መጠንት ለይ በርማው ገዢ አውጥነቶ (Augustus) ቁጥር ለራዊቱ ለሳነና እሱናን ለመግኘል ጥክሮ ነበር:: የርማው ጽሑፍ መሰረታዊውን ይሞ ለይ ለለነበር ግብዕ እንዳሩራ ነበር የሚመለከታቸው:: በቀኔጊ በተገኘውም ምርጥም (carving) መሰረት ጽሑስ ከለው እስከ (emperor Claudius) (A.D. 41-54) የፋይ ለበለ ለበለ ይታደል:: ከርቢንግ (carving) የሂጋግል እና ለነ-ዕዲና ሲሆን የሚያሳያን ከለው ይሆናል:: የሂጋግል ጽሑስ:: የለይናው እና የታችቸው ግብዕ ጽሑስ:: የሂሳቱ ማዘዣ ገዢ መሆኑን ነው::

ምስል 9. የጥንቃቄ የግብዕ የፌርማለፈዎች ተከተሉ (የጊዜ ተፈጻሚያዎች እንደሸት እንደተመራ የሚገልበዎ)

ገብረ በከበሩ ማዳድናትም ከሳ በስተዳደር ከሚገኘው የከና ጥናር ወይም የተበደ ጥናር
ወይም የዓይቶችም ጥናር በእሁን የሠራትን ጥናር ተሰለ ከሚጠቻው ህንጻ እና እስያ ቁርተው
ከነበሩት የከናን ነገቶች ጥናር፣ ከሰራት፣ ከቀፍተኛው፣ ከተራስ እና በእቅበበው ከሚገኘ
ከለሎች ከተሞች ወር ከፍተኝ የጊግድ እንቅስቃሴ ታደርግ ነበር፡፡ ይህንንም የንግድ እንቅስቃሴ
በካርታ 7 እና 13 መመልከት ይችላል፡፡

የጥንቃዊ የግብዕ ኮሙን የሚታወቁው አንቀጽ የክማልዕስት ዕምነት የተሰኔበት ወቅት የነበረ
መሆኑ ነው:: ለግብዕስ አስፈላጊ (Osiris) የዓለም ፍጥረና ነው በለው ይሞኑ ነበር:: አበደስ
(Abydos) ደንብ የሰው የወጪዎች ስፍራ ሲሆን በዚህ በተመቆይልኝ እና የተቀዳለ ስፍራዎች
በሸሳኑት አስፈላጊ::

ከርታ 13. በግብዢ የኢትዮ ጥብት (New Kingdom) አመጣጥ የሚገልጻ እንቅስቃሴ

የጥንት PDF Compressor Free Version ትቻውው በገነዘቶች ተሸማይቷል እናው:: በግብረ
ተሸማይቷል መሠራት የቃመሩት በሆነታዎች የፋይ ማርው መንግስት ገዢ በንግድ ይዘር
(King Djoser) ሲሆን የተሰራውም አርከቴክት እና ቅስ በሆነው በእምሮተብ (Imhotep)
አማካይነት ነው:: የዓለም የመጀመሪያዎች ተሸማይቷልም የተዋሩት በ2130 BC (ቅ.ል.ክ.)
መንፈስ ካተማ አቅራቢያ በሚገኘው በማካራ በታ ሌይ ነው:: ታልልቆችም ተሸማይቷል የተገነዘበ
ከካይው ካተማ መውጭ በሚገኘው በገዛ (Giza) በታ ሌይ ነው:: ከነዚህም ተሸማይቷል ሁሉም
ትልልቆች የተመሩት የከኩ (Khufu) ወራሽ ለሆነት ሲሆን አንቀጽ ለቋኑ (Khafra)
(2558-2532 ቤ.ል.ክ. (B.C)) አንቀጽ አንቀጽ ደግሞ ለመንፈስ (Menkaura) (2532-2503
ቅ.ል.ክ.(B.C)) ነው:: ከነዚህ ታልልቆ ተሸማይቷል አቅራቢያ ሲሆ የወው አምሳል:: አካላ እና
እግዚች የእንበሳ አንቀጽ ክንደፍ የወቅ የሆነ ታልቆ ሁውልት አንበዋል:: ይህም ሁውልት
ስፋንክስ (Sphinx) ሲባል ባንቃለቱ የፋይ ቅናሽ ምስል አንቀጽ አርከመሎች ለማያስተካክል
በምያነት ሌይ ደርሰዋል:: ወናወችን የግብረ ተሸማይቷል እና የስፋንክስ (Sphinx) ሁውልት
በምሳሌ 10 ሁኔታ ሌይ ማመራከት ይችላል::

U

PDF Compressor Free Version

ምሳሌ 10. ሁኔታ ለማስተካከለው የንግድ ፊይር ተፈማሪ ላኩ ካብ በግብዢ ህንጻ
በካይሱ ከተማ መውጭ በረሱ የሚገኘት ተፈማሪዎች እና የንግድ ፊይር ቀጥል ማውጣት
(ስራንክስ)

ለለው ጉባኤ የምንጭታወቂው ፊልጊልቻቸውን ቤት ስራውንበት የማቅረብ ዘዴ ነው:: ይህም ዘዴ
መማሪ (Mummi) ስላል በተለይም ነገሱታች ስጥቱ ጥስቶች ሰነድ ቤት ስራውንበት የማቅረብ
ይጠቀሙታል:: ይህንንም በምሳሌ 11 ሁኔታ ለ ስር መመሪያት ይችላል::

ԱՌԱՔ ՄԹԾԽԻ ՔԴ-Ն ՀՅՀՏՄՓՈՎ Մ-Ն ՀՆ ՀՈՇ-ՀՈՒՇ ԻՇԱԾ ՔՎՈ-Ն ՈՅԴ-Ն Կ-Ը Զ-ԳՈՒՆ 2nd (Ramses II) Ա1304-1237 Ք.Ճ.հ. (B.C.) ԱԱ ՆՈՅ:

Ramses II's Mummy

Born around 1302 B.C., the 19th-dynasty pharaoh Ramses II ruled for more than six decades, ordering the construction of so many massive monuments (such as the [Temples at Abu Simbel](#)) that he ensured his legacy as ancient Egypt's most powerful pharaoh. His tomb, originally placed in the Valley of the Kings, was later moved to avoid the threat of looting; in 1881, archaeologists discovered his mummy among many others stored in a secret cache at Deir el-Bahri. Placed in the Egyptian Museum in Cairo, the mummy was famously [issued a passport](#) in the 1970s, when it began deteriorating quickly and had to be transported to Paris for examination and treatment for a fungal infection.

Patrick Landmann/Getty Images

11

ለ. በመሆኑ የደረሰው የእመኖይያዊ አካል (Mummy of Amenirdis)

ምስል 11. በመሆኑ የደረሰው የግብዕት 19ኛው የፋርሳን ሥርዱ መንግስት ዓንስ ፍ.ሸ.ም ፲፭፻፮ ፲ኛ አካል

ግብዕት ካድንጋይ አለት የታነዥ በተመቅዳደቻትን በመሥራትም በቀድሞትነት ትታውቁ ነበር፡፡ ለዘመኝ ማሳያል በግብዕት 19ኛው የፍ.ሸ.ም ፲፭፻፮ ፲ኛው መንግስት ገዢ የታነስዥ የአቢ ለምስል የበተ መቅደስ ህንጻዊ ይጠቀስል፡፡ ይህ በተ መቅደስ ከታችቸው የነበረ ድንበር አቅራቢያ በላይቸው የግብዕት ግዢት ነው፡፡ በተ መቅደስን ያስፈው ሲመሰሉ ፲ኛ (Ramses II) ይባላል፡፡ ይህንም በተ መቅደስ በግብዕት 12 ሁኔታ ለ ስራ መመሌከት ይችላል፡፡

PDF Compressor Free Version

Temples at Abu Simbel

By far the most ambitious building project undertaken during the reign of Ramses II were these [two stone temples](#), carved into a mountainside near what is now the Egyptian-Sudanese border circa 1244 B.C. At the entrance to the larger temple sat four huge statues of the pharaoh, while inside, a network of chambers were built in such a way that on two days each year, the sunlight could illuminate another statue of Ramses inside.

Long abandoned, the temple remained buried in sand until 1817, when the Italian archaeologist (and former circus strongman) Giovanni Belzoni uncovered its entrance. In the 1960s, the entire temple complex was dismantled and rebuilt on higher ground, to make way for the construction of the Aswan High Dam.

Roger Wood/Corbis/VCG/Getty Images

v)

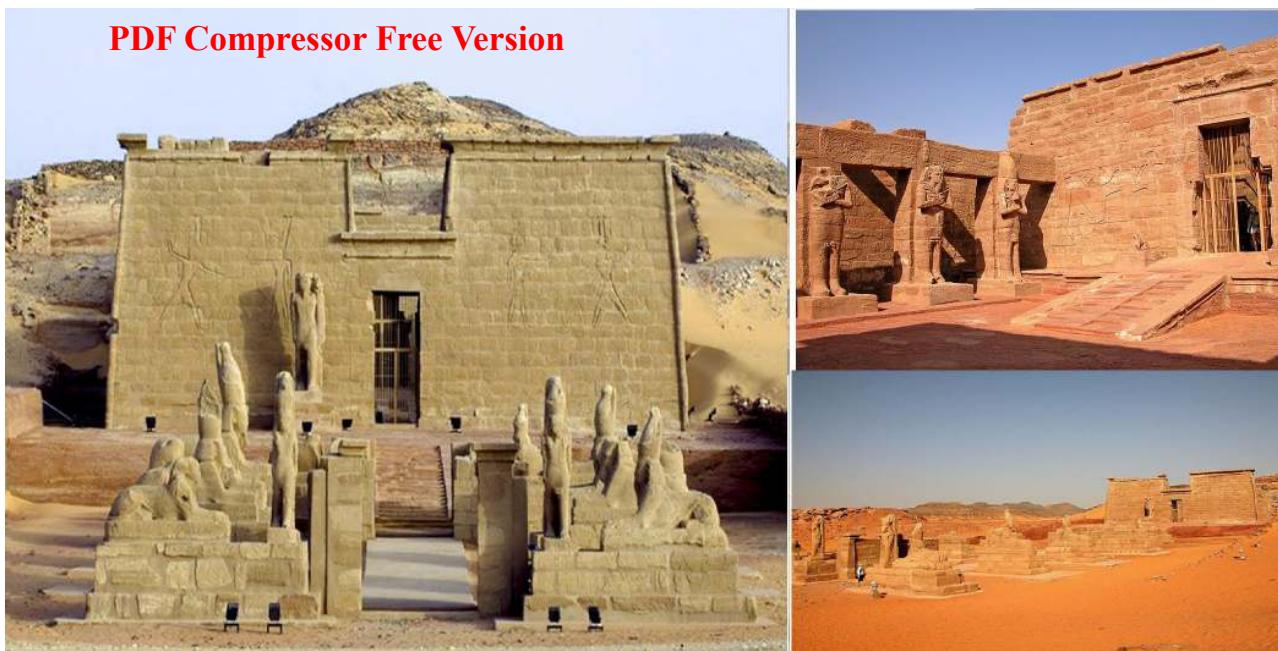

ለ)

ምስል 12. ሁኔታ ሰነድ በግብር 19ኛው የፈርሳን ለመመዘኛ ገዢ ፊርማ ማቅረብ 2ኛ ቤት የተገኘው የአሁን ለምበል ቤት መቀደብ

ለለው ሪመሰሉ 2ኛ (Ramses II) የስንሳው የአመት ቤት መቀደብ ነው:: የሬመሰሉ 2ኛ (Ramses II) አመት ቤት መቀደብ በመጀመሪያ የተሰራው ቅድሞት የግብር 18ኛው ሲጠው መንግስት ገዢ ፊርማ አመንተምብ 3ኛ (Amenhotep III) ለመዘኛ ለመሰሉ 2ኛ (Ramses II) ለታደቢ ችልድ:: ይህ ቤት መቀደብ የተገኘው ቤታቸው የነበረው ግዢ ነው:: ይህንንም ቤት መቀደብ በግብር 13 ላይ መመለከት ይችላል::

PDF Compressor Free Version

ምስል 13. የራመስስ 2ኛ (Ramses II) አመራን በተ መቀደሰ

በ18ኛው ስርዎ መንግስት ወሰጥ 5ኛው ገብረ ፍራም ቃት-ሻጥለት (Hatshepsut) ተ-ባለለች፡፡ እኩም የታት-ዋሳ 3ኛ (Thutmose III) አባት የሆነው የታት-ዋሳ 2ኛ (Thutmose II) ማሳት-ስት-ሆን የታት-ዋሳ 1ኛ (Thutmose I) ሌት ለቻ ቅት፡፡ የታት-ዋሳ 1ኛ ማሳት-ድግም Ahmose ተ-ባለለች፡፡ ቃት-ሻጥለት (Hatshepsut) ካሳ ጋር በጋራ በመሆን ባብዕን ሌጋዘ የነበረ ሲሆን በመከከለኛው የግብረ ለሆነው መንግስት ወሰጥ በጣም ከሚያምኑ በተ መቀደሰችን በማያራት-ዋሙ ተታወቂለች፡፡ ክስተተካችው አንዳ ደግም በደር-ካል ባህር (Deir el-Bahri) ይስተካችው በተመቀደሰ የሚታወቁ ነው፡፡ በተ መቀደሰን ዓይነት ያደረገው ስንመት (Senemut) ይባላል፡፡ የቅት-ሻጥለትን በተ መቀደሰ (Temple of Hatshepsut) በጥናል 14 ላይ መመሌከት እንቻለለን፡፡ ለለው ቃት-ሻጥለት (Hatshepsut) በከርፍ በማግኘው በተ መቀደሰች ወሰጥ ባወልቶች ያደት ሲሆን ወና እና ተንታዊ የነበረውን አንዳሆም በሂሳሰቦች ወደም የነበረውን የግብረ አምላካ መት (Precinct of Mut) (ancient great goddess of Egypt) በመመለስ ተታወቂለች፡፡ አንዳማታወቂው በታት-ዋሳ 3ኛ (Thutmose III) እና በአመንሱፕተስ 3ኛ (Amenhotep III) ገብረ የግብረ እና የተበደ ባህላዊ የግብረ ቃት-ሻጥለት ቀጥሉ ካርድ፡፡

ገዢ 14. የሂሳታዊ ሪቴሱስ (Hatshepsut) በተ መቅደለ

ለለው በለይናው የግብዕ ግዢ ወርሱት በጥንት በፋብዕስ ከተማ የተገነዘው የካርናቅ (Karnak) በተ መገኘበት ነው:: ከ18ኛው-20ኛው የግብዕ ለሥር መገኘበት ወይም በአዲስ ግዢ (New Kingdom) ቤት የፋብዕስ ከተማ ወርሱ ማዕከላዊ የእምነት በታ በመሆኑ አገልግሎት:: የቀሰ የእመ-ኩጥ መቀመጣ እነዚህ ነበር:: ይህ በተ መቅደለ መገኘበት የጀመራው በመከከለኛው ግዢ ወርሱት (በ2000-1700 ቁ.ል.ኩ. (BC) ገድማ) ሲጋዣ በነበረው በአነስተኛ ዓን (Senusret I) አመግኘት ነው:: የካርናቅ በተ መገኘበት ስያሜውን ያገኘው ከሉ-ግዢ (Luxor) በስተሳሙን 2.5 ካ.ሜ. በቅርብ ምቀት አካባቢ በሚገኘው የእሌ-ካርናቅ (El-Karnak) መንዳር ስያሜ ነው:: የካርናቅ በተ መገኘበትን በምሳሌ 15 መመልከት ይችላል::

ምክል 15. የካርኖች (Karnak) ቤተመንግስት

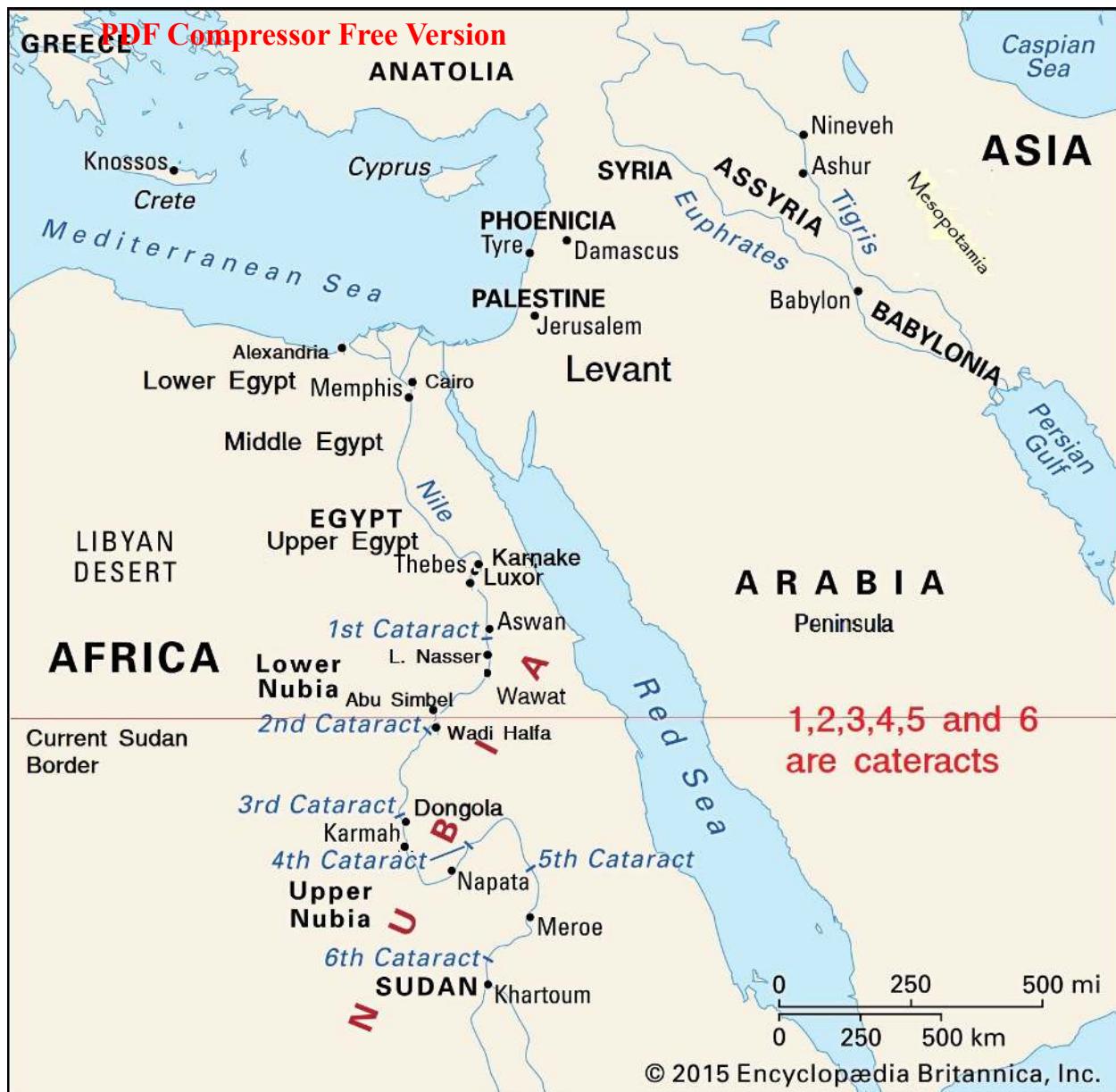
በለ-ገዢ ካተገለብት ቤተ መቅደስት የመዲኑት ፍቦ (Medinet Habu) ቤተ መቅደስ አንቀሳይምን የተሰራውም በጥንቃቄ የግብዕ አቆስ ገብት (New Kingdom) ወቅት ነው፡፡ የዘሱ ቤተ መቅደስ ስም የራምስስ ዓድ (Ramesses III) ቤተ መቅደስም በመባል ይታወቂል፡፡ የመዲኑት ፍቦ (Medinet Habu) ወይም የራምስስ ዓድ (Ramesses III) ቤተ መቅደስን በዋል 16 መመልከት ይታላል፡፡

PDF Compressor Free Version

ቻስል 16. በለ-ግዢር የመሳኤት ማብ (Medinet Habu) ወይም የራምስስ ዓኛ (Ramesses III) በተ መቀደበ

በአጠቃላይ ካለው በዘርዝር የተመለከት-ናቸውን እኔታ ክርፍቅ፣ ሌ-ግዢር እና አብ ሌጻባል የመሳኤሉ የተሟነዋ በታወች እንዲሆንም የለይኖው እና የታችናውን የግብዕት ማብ በዘርዝር 1፡ 6 እና 14 ላይ መመለከት ይችላል::

ከርታ 14. የግብዕ� ግዢቶች እና የተረሰነት መጽሑፍዎች

የአንድ ሁኔታ እና ስልጣኝ ከቀደት የውጭ ሁገት ጋር የተቀራኩ ለሚን ይህም የሚኖሩትን፣ የሚኖሩትን፣ የሚሰሩትን እና የሚሰሩትን ወደ ሁኔታ ወሰኑ ከማስረበት እና ከመለከ ጋር የተለያዩ ነው፡፡ በጥንት ጊዜ ባለሙያ በአሁን ጊዜ የሚታወቂትን ማለትም እንዲ ለማሳደግ፡፡ ለጥረሰ፡ ለባኩ፡ ለረዳ፡ እስራኤል እና ፍልሰውም የመሳሰሉትን የውጭ ሁገት ያንበር (አሁን ከሚታወቁው ያንበር) ከራዲ ያንበር አላፅ ዘላቂ በመግባት ለትግበ እና ለታሰንበሬቸው ነበር፡፡

ለለው የጥንቃቄ ገብዕት በከተማ መሳሪያ እና የወርቅ ትምህሮች በንግድ ሥራ የሚታወቁ ሲሆን፣ ከዘመኑ በተጨማሪ በግብርናና በሽክላ ሥራ ተፈ ያደገት አማካይ ነበር፡፡ የጥንቃቄ የገብዕት የሽክላ ሲሆ በምስል 17 ላይ መመልከት ይችላል፡፡ ይህንን እንዲ ከጻይ በረሰ ህንጻዊ በለለው የወርቅ ሁጻት ተይለው በጥርሻዎች፡፡ በነበረዎች፡ በግብርናና በድማዎች በተለያየ ወቅት ስትዎረር እና ስትዳቀስ ነበር፡፡ ነገር ግን በመከከለኛው አመን ስርወ መንግሰት በወርቅ ገልጊ ላይ የተሳለ እንዲነበር የሚታወቁ ሲሆን ከስራው እና ከፍልሰጣም ወርቅ የፋይ ተለማማለሁ እና የንግድ ባንኩነት መሥርቶ ነበር፡፡

ምስል 17. የጥንቃቄ ገብዕት የሽክላ ሥራ

የኢትዮጵያ / የነበረው ምድር/ የእሁን ሁኔታ የዓይነቶች ምድር በትንድር አይከል ወይም በጭልጭ ከተማ ሌይ መመሱት

ዚህ ካልፅ ለፈቻ (የካም ለፈቻ) ከሚተት ከ-ሽ እና ፪፡ ከተ-ሽ ለፈቻ ከተወሰነት ካላ እና ከመብታ ጋር በመሆን የአባይን ወንበ (Blue Nile) ተከተለው ግብዕት ለቀዎ ወደ አዲስ ሙናራ ቅድሞ የጥንት የዓይነቶች ምድር ወይም የነበረው ምድር በእሁን ሁኔታ ወደተባለቸው ሁንጻ ስመጣ ለመጀመሪያ ገዢ የፈፀመ በትንድር አይከል ወይም ቅልጭ ሌይ ነው፡፡ በጥንት የነበረው ወይም የዓይነቶች ምድር ለመጀመሪያ ገዢ የነገዋው የሳ ስ.ምን የነገዋውም በመጠበቅ ገዢ ተሸት በ3000 ቍ.ል.ክ. ገዢ አካባቢ ነው፡፡ የኩሳ ለፈቻ ሲም በ102 ዓመቱ ከጥሩት ወጪ (ከማየ አይሻ) (3244 ቍ.ል.ክ) በጭሳ በ2ተኛው ዓመት ሌይ ለፈቻ አርከኑልኝን ከወለድ እና ዓሳም በጥሩት ወጪ ገዢ የ600 ዓመት ለመከራከር እና አት-ዓይነቶች ምድር በገበብት በ3000 ቍ.ል.ክ. ሌ.ሬ የኩሳ ለፈቻ ከግዢ ዕድሜው 344 ዓመት ይሆናል፡፡ በዘመናው ወቅትም የሳ የ844 ዓመት ዕድሜ ነበረው፡፡ ዓሳም ለይኖት የግድ ለፈቻ ማገኘው ሲለለበት አት-ዓይነቶች ምድር ሌይ በጥሩበት የ106 ዓመት ቅድሞ ወሰኑ መሆን አለበት፡፡ ለለሆነም ለፈቻ ከግዢ ለ.ኩሳ የሚቻሉው 2950 ቍ.ል.ክ. አካባቢ መሆኑ ነው፡፡ ለለሆነም ከግዢ ለ.ኩሳ የ394 ዓመት ዕድሜ ነበረው ማለት ነው፡፡ የካም ለፈቻ ከ-ሽ ዋና የነገሰው በ2787 ቍ.ል.ክ. ሌይ ነው፡፡ የኢትዮ ለፈቻ የሆነው ማብታ ዋና የግዢ በ2545 ቍ.ል.ክ. በትንድር አይከል የነገሰ ስ.ምን ለንጻ ግን ወንድመ ስባ የነገዋው አይከል ሌይ ቅድሞ በተከናወነ ይዘ ወደ ገዢ በመመለስ ወደ ከ-ሽ ምድር ወይም ተብሎ ምድር በእሁን የሆነውን ምድር ወደ ተባለው ምድር ጉዢ በሂሳቸው ኮሙን ከርማ ተብሎ የተጠረውን ከተማ ከመሱት በሂሳ ነው፡፡ ከግዢ ከተወሰነ ለዚ ተሸት በሂሳው ወጪ ስባ የግዢ ለፈቻ ስ.ምን የ557 ዓመት ዕድሜ ነበረው፡፡ ከዚ በሂሳ ለፈቻ ማብታ ዋና የግዢ የነገዋው በ2545 ቍ.ል.ክ. ሌይ ነው፡፡ ከ-ሽ ለ.ኩሳ የሳ የ894 ዓመት ዕድሜ ነበረው፡፡ ከዘመናው በቅድመ በጥሩ በጥሩ ሌይ እና የኩሳው የግዢ ለ.ኩሳ መሆኑ የተከናወነው በ2750 ቍ.ል.ክ. ገዢ አካባቢ ሌይ ነው፡፡ ዓሳም ከጥሩት ወጪ (ማየ አይሻ) በቅድመ ወደ ነበረው ወደ ጥና ከበተሠበቅ ጋር አቅንቶ ለተወሰነ ዓመታቸው የጋ ነበር፡፡ ከግዢ በሂሳ የተቀመጥው በእንተተለ፡፡ በእይዋርና፡፡ በሽሳ ስ.ምን በመጨረሻው ወደ አይከል በመመለስ ቅድመ ኮሙን የገኘ ስ.ምን አይከል ወይም ቅልጭ ሌይ ማስቀ እሆቴ አረፈቸ፡፡ የኩሳ ማስቀ እሆቴ አይከል የተቀበረቸው ቅልጭ ሌይ ነው፡፡ በዘመናው የግዢ ወጪ የግዢ ለፈቻ ስ.ምን አይከል

ተብሎች:: PDF Compressor Free Version በልጋዊ ስም የሚገኘው የነራሱት ተሸሱ አዋጅ መሆኑ ይታወቂል፡፡ የአቶ የተወሰነ ዓመታዊ አገልግሎት ቅልጋዊ ወይም አይከል ከኝረ በንጻ እንደገኘ ወደ ነገር አቅንቶ ጥቀት ዓመታዊ ከኝረ በንጻ በ2894 ቁ.ል.ካ. ላይ ከ350 ዓመት የጥሩት ወሄ (ማሬ አይደ) በንጻ ማለትም ልቃ ካም በነገሮ 56 ዓመት ገዢ ላይ እርስጥ በ950 ዓመቱ ከዘመ ዓለም በሞት ተለያ፡፡ የአ በ950 ዓመቱ ለሞት እዘዣ ነገር ላይ ተቀበሉ፡፡ የአቶ ለሞት ካም የ450 ዓመት ዕድሜ ነበረው፡፡ የኝአ መቆብር ላይ የሚጠቷል ልላፍ በርካታ ለወቻን ይፈውለም ነበር፡፡ ይህን እንዲ ከገዢ ለመረዳት እንደቻልነው ማብታ በ2545 ቁ.ል.ካ. ላይ ለነገሥ የአ ቀጥ ነበር፡፡ ከዘመ ለኖሩ መታወቻ ይህን ነገድ ፈጣረ አገባለሁ እግዥ አበበር በበተመንግሰት አሳቦ የኝህ የመቆብር አውልት በመከከለኛው የኢትዮጵያ ወጪ እንዲታረግ ልቃል፡፡ ይህም በመከከለኛው ወጪ በንገሥ ፍሰድ የተለዋው የፋይ ተግባር የተለዋል፡፡

የቀዳሞት የግዢ የታረክ በፊልምች ሂርዶተስ (Herodotus) እና ዓድሮይል (Diodorus) በዕስተኛው እንዲሆ኏ቸት ከሆነ ቤትና የትራክት ምድር ዓይቶች (Aethiopia) (Αἰθιοπία) ይለታል፡፡ ይህም ማለት አሁባዊ የተቋጠለ መልክ ያለታው ለሆነ ቅል ይግሞ የግዢ ነው፡፡ እነዚ እንደማለትና የግዢ የሚለት ከቀዳሞት ግብዕ ግብት በታች የሚኖሩትን የኢትዮጵያ ለሆነ ለሆነ ይህም የትራክ ምድርን በአሁኔት ሥራን የሚባለውን ነው፡፡ መልካቹውም ጥሩ ነው፡፡ የዘመ እንዲ መንሰሳ ይግሞ የትራክ ምድር በጣም ቅዱታማና በርሃ በመሆኑም ቅዱ ነው፡፡ ካብ የግዢ የሚገኘውም ለዕስቴ ቤትና ቤት በሆነው እና ምድር ወደ ቕክክል ባድልነት የሰጠኑ ነው፡፡ የግብዕ ለወቻን ይግሞ እንደማለትና ከሆነ ካብ ለግብዕ የዕስቴ የመርቻ ማዕድን የሚጠቷል ለሰነድ በንገሥ እስከ የግብዕ ወርቅ ወይም በህብ ከሚለው የትራክ ለሆነ ቤትና ይለዋ፡፡ በአራቢ ግብት (Arab Peninsula) ያለት ሥራ ይግሞ በለድ አል-ሱ-ሱን (Bilad al-Sudan) ወይም የጥሩ ከባቡች ምድር ("Land of the Blacks") ይለታል፡፡ ለለው ግብዕ ካብ ምድር ቤትና (Ta-Nehsy) ወይም የጥሩ ከባቡች መኖራይ ("Land of the Black People") ይለታል፡፡ ለሆነ የንገድ ለሆነ እንዲገኘ የነሱ ሂገርም ይለታል፡፡ ከዘመ በተጨማሪ ግብዕ ካብ ምድር ቤትና (Ta-Seti) ("The Land of the Bow") ማለትም የቀበተቻቸ ሆኖ ይለታል፡፡ በአንድንድ ጥናት ይግሞ ካብ የሚለው ቅል የመጣው በምድሩ ላይ ይኖሩ በነበሩት የኖባ (Noba) ወይም የነባ (Nuba) ከባቡች ለሆነ ነው ይበላል፡፡ የኢትዮጵያ ሥራ ምድር 18 ላይ መመለከት ይችላል፡፡

ቻስል 18. የኢትዮጵያውን በፊዕሱት በታ ሌይ ስራ ሲያመልከት ሲለማቅ.

የዓይቶች ማድረግ ወይም የነበረ ማድረግ የእሁኑ የሥራን ማድረግ የኢትዮጵያውን ማድረግ በመባልም ይታወቂል፡፡ ይህን ሰም ያገኘው ይገባው ወድዘሁ ማድረግ በመጣው የካም ሌጅ የሆነው በከተማ ስም ሌማን ስሙና የተሰጠው በሁሉም ሁጻች ካብዬ ዓመታት ቅድጋዊ በቃላት በመሳቀም የለ ነገሮች እያወለ እና እያተስፋሩ እንዲሆዣም የንግድ ባንሻታቸው እያተመናከረ ሌሄድ ነው፡፡ ካብዬ በፈላት በቀድሞት የግብዢ ታሪክ ሌይ እንዳሆነው ግብዢ የካበረ ማሳደናት ወርቅ እና ለለታቸው ቤት ቤት ለማጥመት ለንግድ ከተወልዴሁ የኢትዮጵያውን ማድረግ ወይም የነበረ ማድረግ ወይም የዓይቶች ማድረግ ይመጣ እንዲነበረ እያተናል፡፡

የነበረ ማድረግም በጀትናው አመን የገዢናው ነበረ እና የታቸው ነበረ በመባል ይታወቂ ነበር፡፡ በፋትናው እና በፋትናው ከታራከት መከከል የሚገኘው ግብት የታቸው ነበረ ሌባል በፋትናው እና በፋትናው ከታራከት መከከል የሚገኘው ግብት ይገባው የገዢናው ነበረ ይባላል፡፡ በእጠቃለይ ወደ ነበረ ማድረግ የመጠት ለገዢናው በመለው የነበረ ማድረግ ወይም የኢትዮጵያውን ማድረግ በጣም በተስፋሩበት በጀትናው አመን በፈላትናው የኢትዮጵያውን ግብት ወርቅ ከተማቸውን እያዘዋወሩ ፍጥታ እና መሬቆ ሌይ ሲያደርጋ በታቸው የኢትዮጵያውን ማድረግ ግብት ይገባው በተለያየ ለማፈጸም በተለይም በዋዋት (Wawat) ለያደርጋ ተለዋል፡፡ ይህን የገዢናውን እና የታቸውን የነበረ ግብት በከርታ 15 ሌይ ማያገኘ ይችላል፡፡

ከፍተኛው እና የታችልው የነበረ ግዴታ

የታችልው የነበረ ግዴታ ወሰን ቅስቱል (Qustul) በተባለው የመቆብር ስኖራ በተደረገው የኢትዮጵያ የሚጠናው በኋላ ስኖራ ይኖሩ የነበረ ሁኔታ ቅድሞት እንዲሆነና በግብዢ ለይ ካፍታዎች እስከ ፍቃድሁዋድ (Naqadah II—III) ገዢ የነበረው የንግድነት ለመስጠት ክህንት ሥርዓት ጋር ተመሳሳይ እንደነበረ ያሳይል::

ለለው የካም ለይ የሆነው ፊጥ ከግብዢ ወደ ነበረ ምድር ከናይ፣ ከከና፣ ከሳባ እና ከስብታዊ ነገዴ ጋር አብዛ ከመጠ በጀት ግዴታን ወደ ለለ ለታ በመዘር የግብዢ ስኖራ እንዲሆኑ ነገዴዎን ያስፈልጉ እሱን እርትራ እስመራ እካባቢ (አማራን)፣ እርትራ-ኤናር፣ ይሁን፣ እና ለማለ ምድር ተበለው በማጠናት መረጃዎን በታወቂ ነው:: እነዚህም ስኖራውን በጥንት የጥንት ምድር ተበለው ይጠና ነበር:: ተንት የሚለውም ፊጥ ከሚለው የመጠ ነው ተበለው ይታመናል:: ተንታዊያን የበያቻው በተመሳሳይ የከበረ ማዳድናት ወርቅ እና ለለዎን ለማግማት ወደ ተንት ምድር ይመጠ ነበር:: የጥንት ምድርን በከፍተኛው ሲ እና ለ ለይ መመሌከት ይችላል::

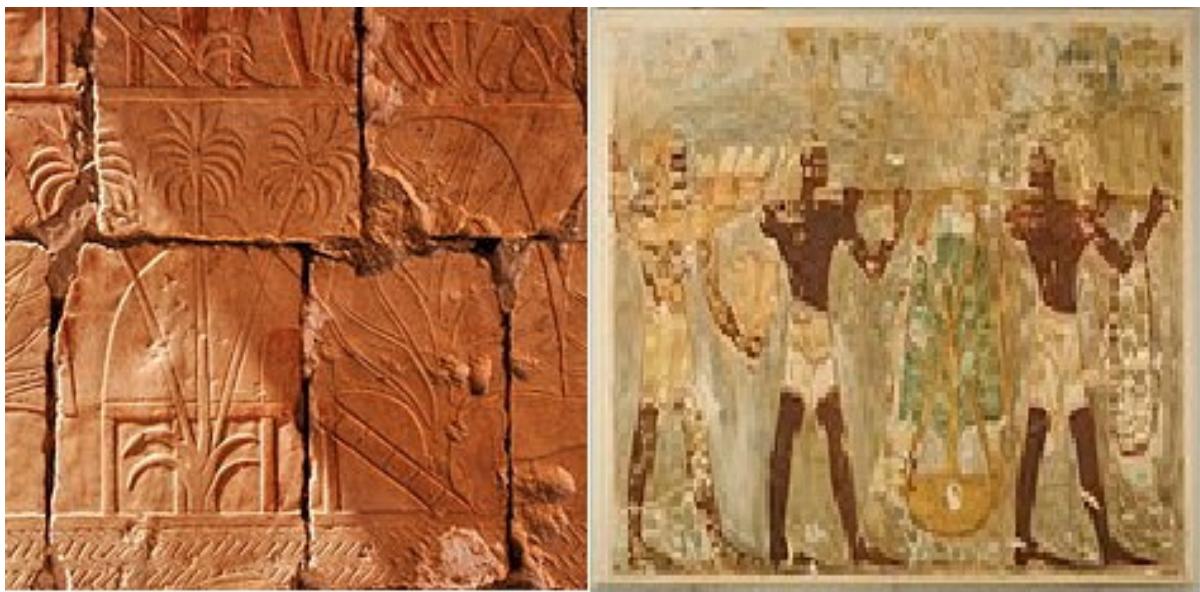

ለ.

ክፍል 16. ሆና ለ የጥንት ምድር

ትዲያ በዚህ ቀን ተጠቃሚ እንደሆነ ተሠራሽ እና በሌሎች ሁኔታ የበለጥቶ በትምህር ከቀዳምኑ ግብዕት ወር ተገበሩ ነበር፡ ግብዕት የመጀመሪያውን የንግድ ገብ ወደፊዕቅ ማርያም የደረሰን በ2500 ቀ.ል.ኩ. (BC) ገብ በነበረው በፏሬም ስሁራ (Sahure) አማካይነት ነው፡፡ ነገር ገን ታሳቀን የንግድ ገብ ወደዚሁም ከተማ ያደረገው በ1495 ቀ.ል.ኩ (BC) ገዢ በንግድ ሁኔታ ስት-ሻጥራት (Hatshepsut) ገብ ለመንፈጸም ተብሎ በሚገኘው ይር-ሐል-ባሀራ (Deir

el-Bahri PDF Compressor Free Version የግዢንጂ (የድንጋይ) ላይ ሲ-ሰዕል ተከተሉ ይገኘል:: በዚህ የድንጋይ ላይ ዕውቅ (ሰ-ሰዕል) ጥበቃች በትብሎ የሚጠበቀውት ካርቡ፣ ተፈር እንዲሸቱ፣ የካርቡ ካይጠሩ፣ የገዢዎን ጥርቦ፣ ዕማን፣ ወርቅ፣ የተለያየ እንዲሳተፍት መሆኑን የስራዎች:: ይህንም በጥናስ 19 ሁኔታ ላይ መመልከት ይችላል::

የዕስ 19. ሆ. እና ለ. በደር-ካል-በህረ በተመቁዳለ ወሰጥ የሚገኘ የድንጋይ ሌይ ስነ-ከሳሌ

በ18ኛው PDF Compressor Free Version ወራሽ በሆነት በታሱትምና 3ኛ (Thutmose III) እና በአመንхотප III (Amenhotep III) ገዢ የግብዢ እና የተጠሪ ማለያ የንግድ ቅጽናት ቅጥሎ ነበር፡፡ ይህም የንግድ ቅጽናት የግብዢ እኩስ ስርዎ መንግስት ከመገባዎች በፊት እስከ የመጀመሪያው የ20ኛው ስርዎ መንግስት ገዢ ለላቀ ነበር፡፡

ለለው በጥንቃቄው የነበረ ታሪክ ነበሮን የተለያየ ፍራም ጽጌዎች ይጠናት እንደነበር
ይታወቂል:: እነዚህም ጽጌዎች ከከም ለቻ ከሚኖው ከከና እና ከልቻ ስባ የሚመዘገብ ሰላም
በመስከተው ተቀር ዓቸው:: የነበረ ፍራም ጽጌዎችን በምሳሌ 20 መመልከት ይችላል::

የመስቀል 20. ተቁር የት.በ.ቁ ፊልም

ት.በ.ም አሁን መ-ይን ተብሎ የሚታወቁው ግዢ ስ.ሆን በእሁኑ ወቅት በእት-የክፍያ ያለውን የነጋድር አይከልን ወይም ቅልጋን አያዝት-ትም:: የተ-ሽ አገበዋቸው በመለው የሆ-ይን ግዢ ተስፋጥቶው የተለያየ የተመዘገበ ነገሱን ልጥረው ይጋለ:: ይህን ያሁ-ን የሆ-ይን ግዢ በከርታ 16 ላይ ማየት ይጋለ::

ከእዚህ በኩርጥ 17 ላይ እንደሆነው የፌዴራል ከገዢ በሰሜን በተሰራ አድርጋው አሁን በሚታወቂት ጥብቅ ማለትም በእርትራ፣ በኤርትራ፣ እና በሰሜን መረጃዎች በታወቂ ባለምድር ነገቶች እና የፌዴራል ምርመጥዎችን እያሳይሩ የተገኘ ምድርን መሥርተዋል::

ክፍል 17. የኢትዮጵያ የመሸጋን ጥብቅ

በጥንቃዊው የግብዕ ታሪክ ላይ እንዳያነው በግብዕ የካናሽ ጥብቅ (New Kingdom) ወቅት ባለስ እስከ ተቃዋው የገብዕ ጥብቅ ማለትም እስከ ፍጥታ ይረዳ ዘላቂ በቅርቡ ጥብቅ ተስተካክሏል ነበር:: በ25ኛው የግብዕ ስርወ መንግስት ወሰኑ በ3ኛው የመከከለኛው ተመን (Third Intermediate Period) ቤተም ከተና እያተረፈረፈው ጥብቅን በቅርቡ ጥብቅ ሌጻዎና ሌያስንበሩ ነበር:: ይህንን በኩርጥ 9 ላይ መመልከት ይችላል::

ለለው ማሸጭ የሚገባበት ወደ ማረጋገጫ ወይም የአብደልኝ ጥናር በአሁን የአትማች ጥናር ወደተባለቸው የመጠት ከፊም ነገዴች የዘር ሲሆን የሚመዘገበት የነገድ የቅጣን ነገዴች የሆነት የሳሽ ነገዴች ማለትም የሳሽ ስሳ ወይም የሳሽ ስሳ ነገዴች ነበያ ከሌላ ከሳሽ የሻምች ወይም ከሳሽ ስሳ ነገዴች የሚለያ ለመን ከተማችውንም የመሠራቱት ከየመን ህንጻ ከሰንጻ ከተማ መጥተው በአብደልኝ ጥናር ወይም በአትማች ጥናር በአሁን አከሰኗም ተብሎ በሚጠራው ከተማ አጠገብ በበላው እና በንግድ በአካናሁስ ወይም ስባ 2ኛ ስም ወይም በነገዴችው የሳሽ ነገድ ስም በተሰየመው በሳሽ ከተማ ለይ ነው፡፡ ገንዘብ አካናሁስ ወይም ስባ 2ኛ ስባ ከተማ ለይ የነገሱ በ1985 ቁ.ል.ክ. ለይ ነው፡፡

የሳሽ ስባ 2ኛ ወይም አካናሁስ አከሰኗም አጠገብ ስባ ከተማ ለይ የነገሰው በመጀመሪያ የፊም ነገዴች የሆነት ከቅጣን የዘር ሲሆን የሚመዘገበት የሳሽ ነገዴች ከበረለሁን በተና በጃላ በየመን ሂሳብ ስንጻ ለይ ከከተማ እንዲሆነም የመጀመሪያውን የሳሽ ለጠቀስ መንግስት (ሳሽ ስሳ) (ሳሽ ስሳ) እኩዎ ከመሠራቱ እና የመጀመሪያውን ስባ 1ኛ ከነገሱ በጃላ በደጋጭ የተወሰነት ወደ አትማች መጥተው 2ኛውን የሳሽ ስርዎ መንግስት በ1985 ቁ.ል.ክ. ለይ ለመሠራቱ ነው፡፡ በተ ቤተም በአንድንድ የታረክ መቆከሪች ለይ እንዲኖሩ ተከናወች ከእኔሬኬል በስተዳደሩ በደብብ እረበያ ግዛት ወሰጥ የሚገኘ የሳሽ ከተማ እንዲስ ለመቀበል እንዲኖሩ፡ ይህን እረበያ ወሰጥ የሳሽ ከተማ የሚገል የለም ይለፈ፡፡ ስር ግን ከበረለሁን በተና በጃላ በደብብ እረበያ በአረበያ ተኑጾች (Arabia Peninsula) በተለይም በየመን ህንጻ በስነዱ ከተማ ይኖሩ በነበረት የመጀመሪያው፡ የሳሽ ነገዴች ማዘገበት ገንዘቶችውም ስባ 1ኛ ከተማችውም በሌላቸው ስሙ የሳሽ ከተማዋው ተብሎ ይጠራ ነበር፡፡ በተመሳሳይ እነዚህ የሳሽ ነገዴች የአብደልኝ ጥናር ከእኔሬኬም ከተማ አጠገብ ገንዘቶችን አካናሁስ ወይም የሳሽ ስባ 2ኛ እንግስዎ ከተማ መስርተው የኖሩ ለመን በነገዴችው ስምም የከተማውም ስም የሳሽ ከተማ ተብሎ ለመቀበል ተደል፡፡ ይህንን በተመለከተ ሰላ አብደልኝ ጥናር ወይም የአትማች ጥናር ታሪክ ለይ በዘርዝር እና በትክክለት የምናየው ይሆናል፡፡

ነበያ ከግብር ወር በተለይም በሂክሳስት በቅና ግዛት ተገቢታበት በነበረበት ወቅት የተለያየ ጉባኤዎችን ወርቁ፡ ዕጣን፡ ከርበ፡ ተፋር እንጂ፡ የዘር ተጠስ እና የተለያየ የሽክላ ስራዎችን በባከላዊ የንግድ ለጠቀስ ተለዋዎች ነበር፡፡ የጥንታዊ የነበያ የሽክላ ለራን በምስል 21 ለይ መመልከት ይታሳል፡፡

PDF Compressor Free Version

ቻስል 21. የጥንታዊ ነብረ የሽከላ ስራ

የኢትዮጵያ ስምምነት

PDF Compressor Free Version

በለይናው የነበረ ግዢት ወሰኑ ካሳኑ በዋናበት ከሚጠቀስ ከተማች ደንገጧ ከርማ አንዳ ፍት፡፡ የኢትዮጵያ ከተማ የተመሬተችው በ2500 ቀ.ል.ከ ሌይ ሌ.ሆን የመሬታች በቀድሞት ከተማው አይከል ወይም ቅልጋ በመጠ በከና የተወሰነ በተ በተሰበች፡ በፋጥ፣ በከና ሌጅ በሆነው በሳባ እና በተሰበች ሌሆን ነገናቸው እያተዳደሩ በመጠ ገዢ ከተማዊ የበለጠ እያደመቀች መተቻ ነበር፡፡ ከተማዊም ከርማ ተብለ የተጠረችውም በጃላቸው በሙሉ ሆኖ በመሸመራያ ወጥት ከተባለ በጃላ ነው፡፡ ወደ እነሱ ከመጠት መህል የሳባ ነገድ ሌላቸው በሙሉ በንግድው በሳባ ሌጣ ሌባከ (ሳባ የባ) የሚል ስርዎ መንግስት ለመሆኑ ችልዋል፡፡ ይህም የሆነው በንግድ ማስከታ ወቅት ነው፡፡

የግብረ ገብረ ስንቀሩ (Pharaoh Snefru) (2575 ቀ.ል.ከ. (BCE)) የነበረ ግዢት ወሰኑ በመግባት በሂን (Buhen) ሌይ የግብረን የበለይነት አሳይቸው ነበር፡፡ በዚው የግብረ ለመው መንግስት ገዢ በአሳዋን ሌይ የነበሩ ገርወች ሂቅ ወቆለ ስፍራ በመሆኑ የንግድ ማስፈጸሚት አንዳንዶግም የንግድ መርነት ያደርጋ ነበር፡፡ በሆነው ወቅት በጠዋ ገዢ የነበረው ገብረ ስንቀሩ (Harkhuf) ከተቻቸው የነበረ ግዢት ድንበር ከ2ኛው ከተሸከት አልፎ ዕርስ ያም (Yam) በለው የጠራው እና የተግማሽ ማህበረሰቦች የሚኖሩበት በታ ድረሰ ይሆኑ ነበር፡፡ በመጨረሻውች የሀርክሁፍ የግብረ ገብረ በአካባቢው የነበሩት የነበረ ስማምንጥ አንድ በመሆን የአሳዋን ገርወችን መስፈጸሚት ለያስቀመጥ ችልዋል፡፡ በዘመኝ ወቅት በአካባቢው የነበሩ የነበረ አካባቢው እነዚ ወጥት የተባለውን በጃላው ወደ ቅጽ በማጥኑት የ3ኛውን ከተሸከት አልፈው በለይናው የነበረ ግዢት ከርማ ተብለ የተጠረውን ስፍራ ለይዘን ችልዋል፡፡ ይህንንም የኢትዮጵያ እና የዋዋት ለመፈጸም አንዳሁም ለለምናንም ለመፈጸም ችልዋል፡፡

የኢትዮጵያ ከተማ (2500-1500 ቀ.ል.ከ. (BC)) የሚገኘበት ስፍራ ማለትም ውኩዎን የኢትዮጵያ ግዢት ያስተኞቸው ከተማውን ማዣጭ ቅመል (tumuli) ያለበትን የመቆብር ለመፈጸም ያካትታል፡፡ ይህን ቅመል የመቆብር ስፍራ በምሳሌ 22 ሌይ መመልከት ይችላል፡፡

የኢትዮጵያ ባለቤቶች እና ገብረ ለጥቱ በተቀበሩበት የመቆብር ስፍራቸው አካባቢ በሽያጭ ማቀበሩ የቀንድ ከበቻቸው ሂሳ ቅል አጠረቸው መቀበሩ እና መገኘቱ በወቅቱ አርብቶአዲርነት ተልቅ በታ አንዳነበረው ያሳይል፡፡

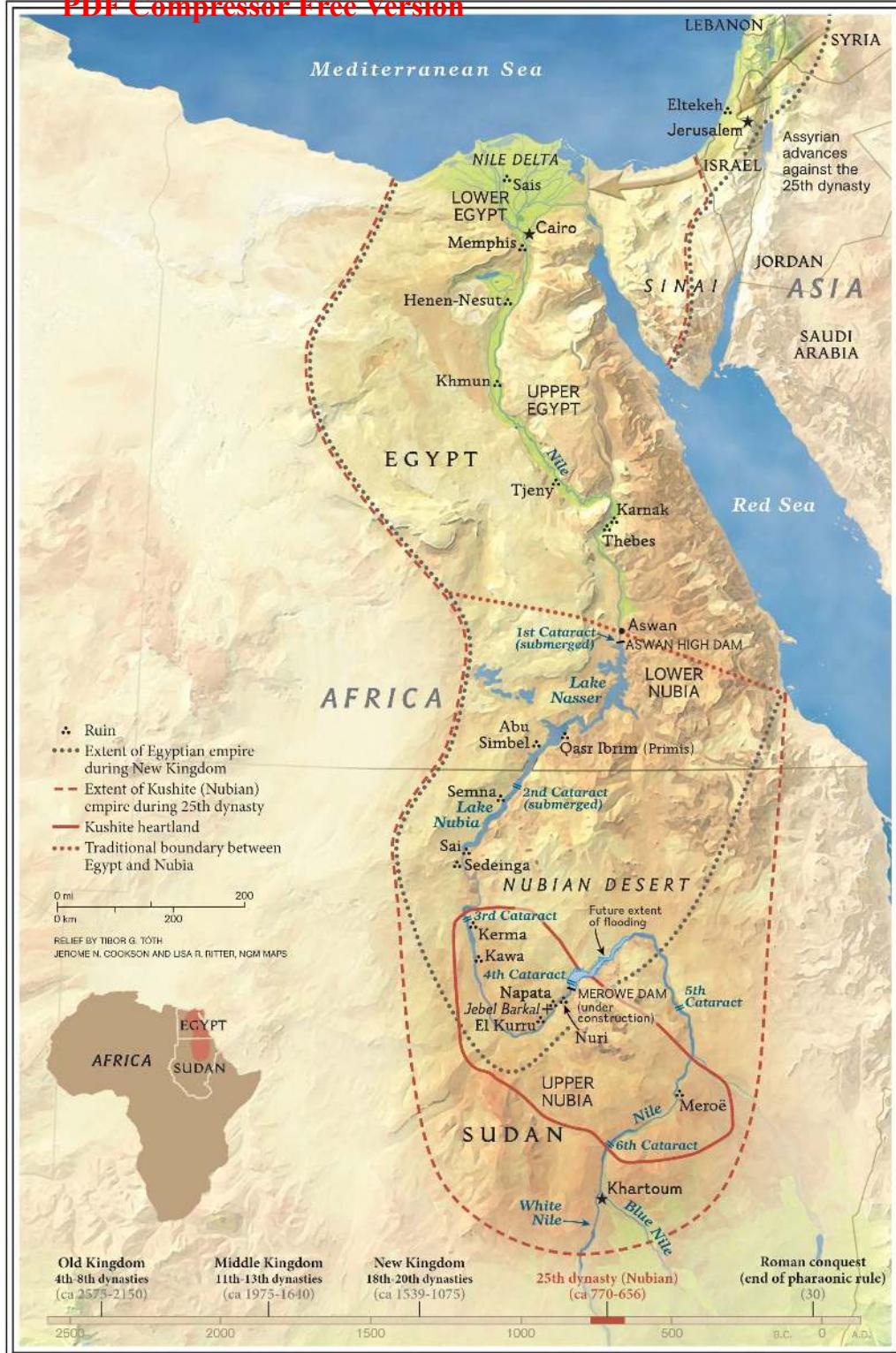
PDF Compressor Free Version

ቻስል 22. ፊጌ-ለ. የመቋበር ስፍራ

በአጠቃላይ ካለው የተጠቀሰት ነገሮች በመለው የነበረው ምድር በጣም በተሰራ፻፻፻፻ት በጀት አገልግሎቶ አመን በለይናው የከ-ለ ምድር ማዘተ ወና ከተማቸውን እያዘዋወሩ ዓይታ እና መጠቀም ላይ ለደደርግ በታችናው የከ-ለ ምድር ማዘተ ይገባው በተለያዩ ለመፈጸም በተለይም በዋዋት (Wawat) ለደደርግ ተለዋል:: በነበረውን ምድር ወይም በዓለፍቅድን ምድር ላይ የተመሳረተውን የከርማን ከተማን እና በአካባቢው ዘጋጅ የሚገኘትን በታች በከርታ 1: 14 እና 18 ላይ መመልከት ይችላል::

PDF Compressor Free Version

ክፍል 18. የተበደ ማድር ወይም የኢትዮጵያ ማድር የአሁን መግዛት የዓለም የሚታረክ ማድር

በከርማ ስር በሰነ (Sai) በቀዱር በርሃስ አለመ የሚጠሩ እንደተረጋገጠው በዚህ ካርድዎች እንደነበረባቸው እና ተላቅ የንግድ እንቅስቃሴ ማስከለዋቸው እንደነበረው ያሳያል:: የከርማዎችን እና የሰኔ የሰኔ ስር በጥኑል 23 ላይ መመልከት ይችላል::

ጥኑል 23. የሰኔ እና የከርማ የሰኔ ስር

የከርማ ሌላቶች መጠሪያ አገልግሎቱ ቀድሞው በዋናናበት ለፍራ ሲሆን ውቃት ተብሎ ይጠራል:: ነገድዎም በግብርና፣ በከብት፣ በማርባት፣ በሰኔ ስር እና በንግድ እንቅስቃሌዎችቸው ይታወቁ ነበሩ:: በስነዕናን የእርከዣለመ የሚጠሩ እና ጥናት መሳሪት ቅንቃቸውም ከሸቴ እንደሆነ ተረጋግጣል::

ከርማ በመጀመሪያ በግብር የመከከለቶች ቀበት (Middle Kingdom) (2040-1782 ቴ.ል.ኩ. (BCE)) ወቃት በግብር ገንዘብ መንቀሱት ቤት (Mentuhotep II) አማካይነት በቅር ቀበት ተግባታ የነበረቸው በሆኑም ነገር ጥን በረቶች መከከለቶ ዘመን (Second Intermediate Period of Egypt) (1782 - 1570 ቴ.ል.ኩ. (BCE)) ቀበዕ በሂክరቦች ስትመታ እንደገና ተደለቸውን በግብርና ከሂክරቦች ወር ገንተነት ያደርጋ ነበሩ::

በለይቶች የግብር ቀበት በተብሎ ከተማ ላይ በኤሌካብ የመቋበር ለፍራ (El Kab's Tomb) በተገኘው የእርከዣለመ የሚጠሩ ወጪዎት መሳሪት እንደተረጋገጠው የከርማ መንግሥት ከሂክරቦ (Hyksos) ወር አበረው የመስራት አጠጣማ እንደነበረቸውና የንግድ ለውውጥ

ይደርግ የሚሸጠው የሰውን በዚህም ን1575 ቀ.ል.ካ. እስከ 1550 ቀ.ል.ካ. በከፍተኛ ሆነታ ግብዕና ወረዎች የነበሩ ሲሆን ማፈልቶችውን ነቅለው ወደ ማገኘው አዘዋጅው ለመስራት ነበር፡፡ ነገር ግን በንግድው የግብዕና ለመስራት ይመሏል በንብረቱ በታችም ነገር የሚሸጠውን ለሰነድ ተሳል፡፡

ከርማውች ከግብዕና ወረዎች የንግድ እንቅስቃሴ ነበሮችው፡፡ በንግድ እንቅስቃሴውችው የተለያየ የንግድ ዕቃዎችን ይለዋወጪ ነበር፡፡ ካነዚህም ወሰኑ ወሰኑ ተቀር እንጨቤት፡ ዕጣን፡ ለያት ያለ የለደቻችውን እንሰሳተኝ፡ የዘመኑ ጥርጋን የመሳሰሉትን ይገበያየ ነበር፡፡

ከርማዋው በተ መቀደሙትን በመሠራት ትኩዎች ነበር፡፡ በከርማ በእርሻውለኛ ምርጥር የተገኘውን በተመቀደለ በምሳሌ 24 ላይ መመልከት ይችላል፡፡

ቦንተስ አመንመሄት ነገር (Amenemhat I) ጊዜ በታችቻው የነበሩ ግዛት በተለያዩ በከርማ ወሰኑ የነበሩ ነገዕች እያወጥ የፋይዲሁት ወቅት የነበሩ ሲሆን በግብኝነት ወሰኑ ባለት በዳቀኝ (Dakkeh)፡ በፋራስ (Faras)፡ በዋወት (Wawat) ስኖራዊች ለመኖሩ ተስጥል፡፡ የዘመኑ ማስጥር የወርቃች አገልግሎት በዘመኑ ግዛት በተለያዩ በዳራሱብ (Darahib)፡ በቁረይት (Qareiyat) እና በእውነት የባርዳ (Umm Nabardi) ስኖራዊች ከፍተኛ ስለነበር የንግድ መሰመሰረት ምርጥር ነው፡፡

ምሳሌ 24. በቀኔር የተገኘው የከርማ በተመቀደለ

ንግድ ፊጥሮስ ስምዕስ ነው (Ahmose I) (1570-1544 ቲ.ል.ከ. (BCE)) ሂሳብ ከተሰጠ ከሚባል እስከ የሰነድ በለበት ገዢያት ወሰኑ የክርማ ከጭች እና የለሳንት ሂሳብ በተሰጠ ላይ ከፍተኛ የንግድ ግንኝነት ያደርገ ነበር፡፡

ለለው ቁጥሮት ነበረዋች ከሚባል ወር በአካውሃና በማህበራዊ ግንኝነት የለቀ ተመዝር ነበሩት ወር፡፡ ሆኖም የሚያጠበቅዎች መሆኑን እንዲሁም የከተ-ከተና ወርሱች ያለች ወርናች ወር፡፡ ለምሳሌ በክርማ በተመሳሳይ ተሸማይቷን በመስራት ይታወቂለ፡፡ ይህን ከተ-ከተና በግብር 25 ሁኔታ ላይ ማመልከት ይችላል፡፡ ከተማዋጥ ማቆከል ያደረገች የፊወጣት በቻ በሆነው በደኅፏ በተ መቅረብ ነው፡፡ ደኅፏ ማለት ከመራ ('pile') ወይም አካማች ('to mass') ማለት ነው፡፡ ይህ ደኅፏ ከሆነው እና ከደንጋጭ መሠረት የተሠራ ለሆነ የምዕራብ ደኅፏ በጣም ተፈለቀ ነው፡፡

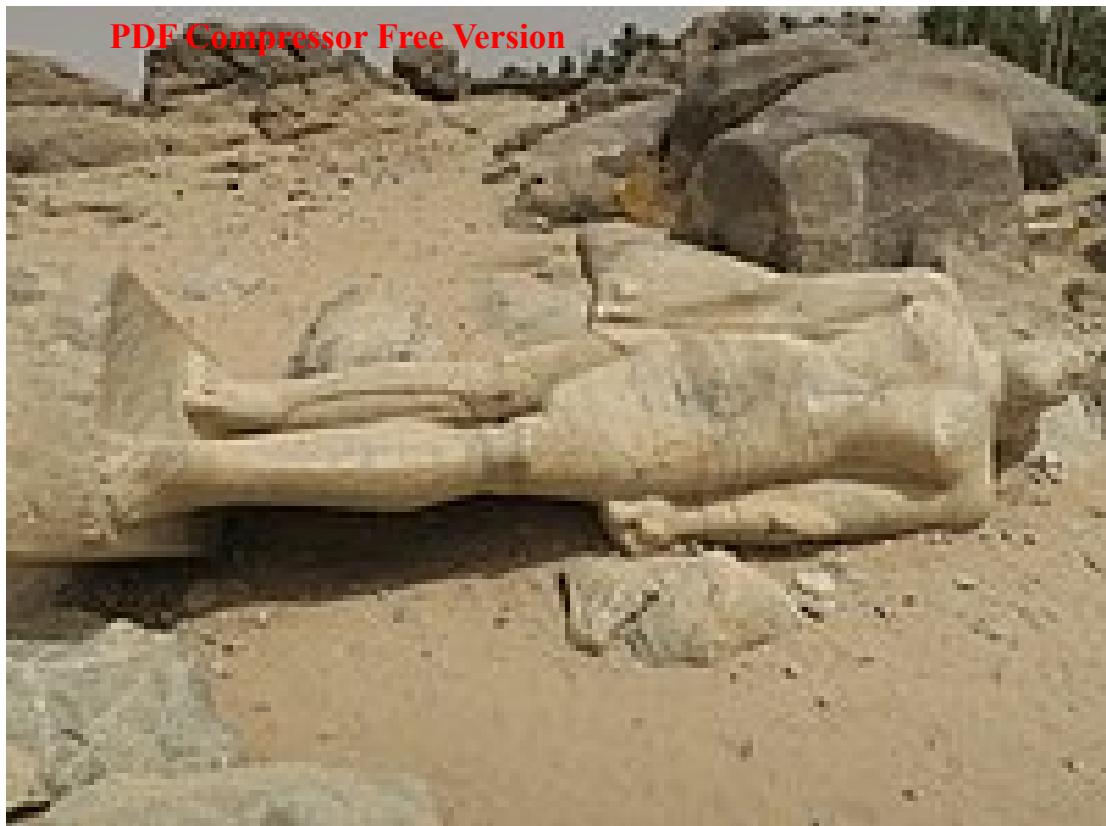

ሀ. ከርማ ወሰኑ የሚገኘው የምዕራብ ደኅፏ በተ መቅረብ

PDF Compressor Free Version

ለ. ካርማ ወ-ሰተ የሚገኘው ሰነ-ወ-ይ (Sennuwy) የዶንታብል የሰት ማውራት

አ. በከርማ ወሰኑ የሚገኘ የወደቀ የፋይና ሁውልት

ምስል 25. ሆኖ ለ እና ሲ የከርማ ክት-ከንባ

ከለው በግብረ የቀዳምነት ታሪክ ወሰኑ እንደሞላው ግብረኛ በከርማ ምድር እያመው በቅና ባሁት
መግባታችው እስከ ፫ሬ ታት-ጥስስ 1ኛ (Thutmose I) (1520-1492 ቴ.አ.ኩ. (BCE)) እና
ታት-ጥስስ 3ኛ (Thutmose III) (1458-1425 ቴ.አ.ኩ. (BCE)) ባለት ባይዙት ወሰኑ ቅጥሉ
ነበር፡፡ የከርማዋያን ገዢ የተገባደው ዓገሳ ፫ሬ ታት-ጥስስ 1ኛ (Thutmose I) በ1500 ቴ.አ.ኩ.
(BCE) ከተማዋን በፈመሱት ገዢ ነበር፡፡ ከዚህ በጀት ታት-ጥስስ 3ኛ (Thutmose III)
በአካባቢው የነበሩትን ቤትሰው በመቆጣጠር የለይናውን የነበረው ባሁት ማሻሻል ከከርማ ወደ ሌላ
ሥናር በማዘዣውር የፋይና ከተማ ለመሆኑ ችልል፡፡

የናገድ ስነ-ገብር መመራር

በታችዎች የነበረ ግዢ ወሰጥ ካለበኩ በዋናነት ከሚጠቀሱ ከተማች ደግሞ ለለኋዊ ደግሞ ዓይነት አንድ ዓይነት የናገድ ከተማ የተመሬተው በ1500 ቁ.ል.ኩ. ላይ ለሆነ የመሬታት የተማው በቅድምነት ከተማ በመጠና በከናወንድ በላይ እና በተጥሪ ነገዙ ነው፡፡ ከተማዋንም በግብር ግዢ ስር እያለች ፍራም ታትመስ ዓንቀጽ (Thutmose III) (1458-1425 ቁ.ል.ኩ. (BCE)) መሰረታዊ ነው፡፡

ናገድ በአካባቢው ካለ በታችዎች ከፍተኛ የፊጥነት ማዕከል የነበረ እና በንግድም የበለቤት ከተማዋን ነበረች፡፡ ለምሳሌ ዓይነት ላይ ከነገሱ ነገሱታች አንድ የሆነው ፍራም ታትመስ ዓንቀጽ (Thutmose III) (1458-1425 ቁ.ል.ኩ. (BCE)) በከተማዋ አቅራቢያው በሚገኘው ከጀበል ባርካል ተራራ (Mt. Jebel Barkal) ስር የአመንን (Temple of Amun) ቤት መቆዳለ በሚመራቱም ይችውቁል፡፡ ይህም በሆነው ከፍተኛ ተፈላጊ የሐይማኖት ሥኔሮ በመሆኑ በታረክ ይጠቀኝል፡፡ ካለ ቅጥሎ በናገድ ለነገሱ የግብር ዓንቀጽ ልምስ ዓንቀጽ (1279-1213 ቁ.ል.ኩ. (BCE)) ከፍተኛ አስተዋዣም ነበረው፡፡ የአመንናም (የሚያመልከት የአማልከት አምላክ) ቁስ በፋጥነት እና በፋትናዋነት ከግብር በነበረው የቀድሞ ስርው መንግስት የፖስታ ቤት ተመሳሳይ ዓይነት በዚህ በናገድ ላይ በለት የከናወንድ መመራር ላይ መተማበር ይመራ፡፡

ቦግብር አዲስ ግዢ (New Kingdom) በ1069 ቁ.ል.ኩ. (BCE) ገዢ የነበረው የግብር መንግስት እየተዘከሙ በመጠበቅ ወቅት ዓይነት ይበለጠኑ በፖስታ ከግብር ተቆወጥ ነፃ በመሆኑ እየተጠናከሩት ቀጠልች፡፡ በጃላም በተለይም በመከከለኛው የግብር ስራው መንግስት (1069-525 ቁ.ል.ኩ. (BCE)) ገዢ በናገድ የነበረው የአመን ቁስ በቴብብ ላይ ከፍተኛ የጃላም ማሸጻ አገኘቶ የነበረበት ወቅት ለሆነ የናገድ የተችዎች የግብር ግዢ የግብር ፍራም ታናስ (Tanis) ላይ ሆኖ እያስተካድረ የገዢዎች የግብር ግዢ ደግሞ እራስ የአመን ቁስ በቴብብ ላይ ሆኖ ለማስተካደር በቁጥ ነበር፡፡

ናገድ የጥያቄ አረዳ በተባለው ስርዓት ስው ሪራሽ ማይቅ (oasis) የሰራ ለሆነ ይህም በአካባቢው ሂደራ አገባበት እንዲሆነ አደጋጋጌዎች፡፡ ለለው ወቅቱ በትክክል መች እንዲሆነ ባይታውቁም ጥጥራ እና ሽግሮ የተባለት ከተማች የተመሬቱት በ400 ቁ.ል.ኩ. (BC) ገዢ ማለትናም የገዢ ገዢ እንደለሁት 1ኛ (Antigonus I) (306-301 BCE) በናገድ የጥያቄ ማብት በተሰበበት ወቅት ነው፡፡

በናገድ የከናወንድ አገባበ በአካባቢማይች (Aksumites) (330 ቁ.ል.ኩ. (CE)) የቁጥ ግዢ እስከወደቀበት ገዢ ይረዳ ቅጥሎ ነበር፡፡ ይህን እንዲ በአካባቢማይች ከመወራዎች በፈት በናገድ የነበረው የከናወንድ ማብት እየተማሇጠው የመጠበቅ ወቅት ነበር፡፡

በግብረ የዕድገት ስርዓት መንግድ መሰረት ተሳምሣለሁ 2ኛ (Psammeticus II) (595-589 BCE) ነልቅ የጂር ጉዢ ለማቆም በኋገታ የነበረትን ካልቅ ለመውራር መቶ የነበረ ሲሆን በዘመኑ ከተማዋን መምር በተ መቀደሙትን፣ ስነ-ቁርጓችን እና ፖዕላፍችን ይሞላል፡፡ ፍጥታም በ590 ቀ.ል.ካ.(BCE) ወቅት በዘመኑ የግብረ ገንዘብ ፍራም ተሳምሣለሁ 2ኛ Psammeticus II ከተደመሰሰች በጋላ ለእመታዎች ሲጋላ የገዢናው የነበረ ማቅረብ የሚከተሉበት መደረግ ለጋራ ተፈጻሚል፡፡

ምስል 26. ፍጥታ ወሰኑ የሚገኘው የኋገታዎች ተጥሮ የሚሰለው የመቋብር ሲኖር

PDF Compressor Free Version

ቻስል 27. ፌጥሮ ወሰን የሚገኘው ገዳም

ቻስል 28. አ-ገኝት

PDF Compressor Free Version

ቻስል 29. የኅጋጥ ገንዘብ የነበረው የፋይሳ አሰተልታ ስዕስልት (620—580 ቴ.አ.ከ. (BC))

PDF Compressor Free Version

ቻል 30. የሽብታ በተ መቁዳለ

በዚህ የንግድ እንቅስቃሴ የናገቻ ነገሮች ፍራይማ ነበር:: ማቆከላዊ ከተማ በመሆኑ የምታገለዋ እና በርካቶ ወሰኔ የምት-ገኘው ጥጥሬ በውሃ አቅርቦት ወንጀዋ ተጠካሱዋ ነበር:: ዓጋጭ-የጥቃት ቅድመ አድርጋው ጥና-ጊዜችን በመቆራር እና በዘኝነ ወሃ በመመለት በግዢታቸው አባል ለሆነ እንዲጠቀሙ ያደርጋ ነበር:: ዓጋጭ-የጥቃት በጥም ሁጻታዎም እየሆነ የመጠ ለሆነ በዚህም በንግድ እንቅስቃሌዎችቸው መስመር ላይ ያለት-ን እንደ እሳት (Avdat): ሂሳብ (Haluza): ማሞንት (Mamshit) እና ሂብታ (Shivta) ያለ ከተማቸን ለመቆጣጠር የቻል ለሆነ እነዚህም ከተማቸው በቀጥጥልቸው ያለ የንግድ ማቆከላዊ ለመሆኝም በቁ::

ዓጋጭ-የጥቃት እና ሂሳብ ከተማ መስመሩ ተጠቀሙው የነበረ ለመቆጣጠር ከሚቆከላዊ የሚከናፈሮ ወጪ የሚከና ማዘት ተፈጥሮ ከዚህም ማረሳዎች የቆጣት-ን ጉዳይ ለመቆጣጠር ችል:: በኩባ የነበረ ለማወቅ በዚህ ማዘት የነበረ ለሆነ በንግድ ላይ እስከ 950 ቁ.ል.ኩ. (BCE) ይረዳ ሲደረተኞች በኩባ ላይ ለሳተኞች ችልው ነበር:: ከዚህ ለማወቅ ጉዳይ ላይ የበረለ ሆኖ:: ነገር ጉን እስከ 8 መቶች ቀመ ቁ.ል.ኩ. በፈጻሚ የለታው ማረሳዎች ነበር::

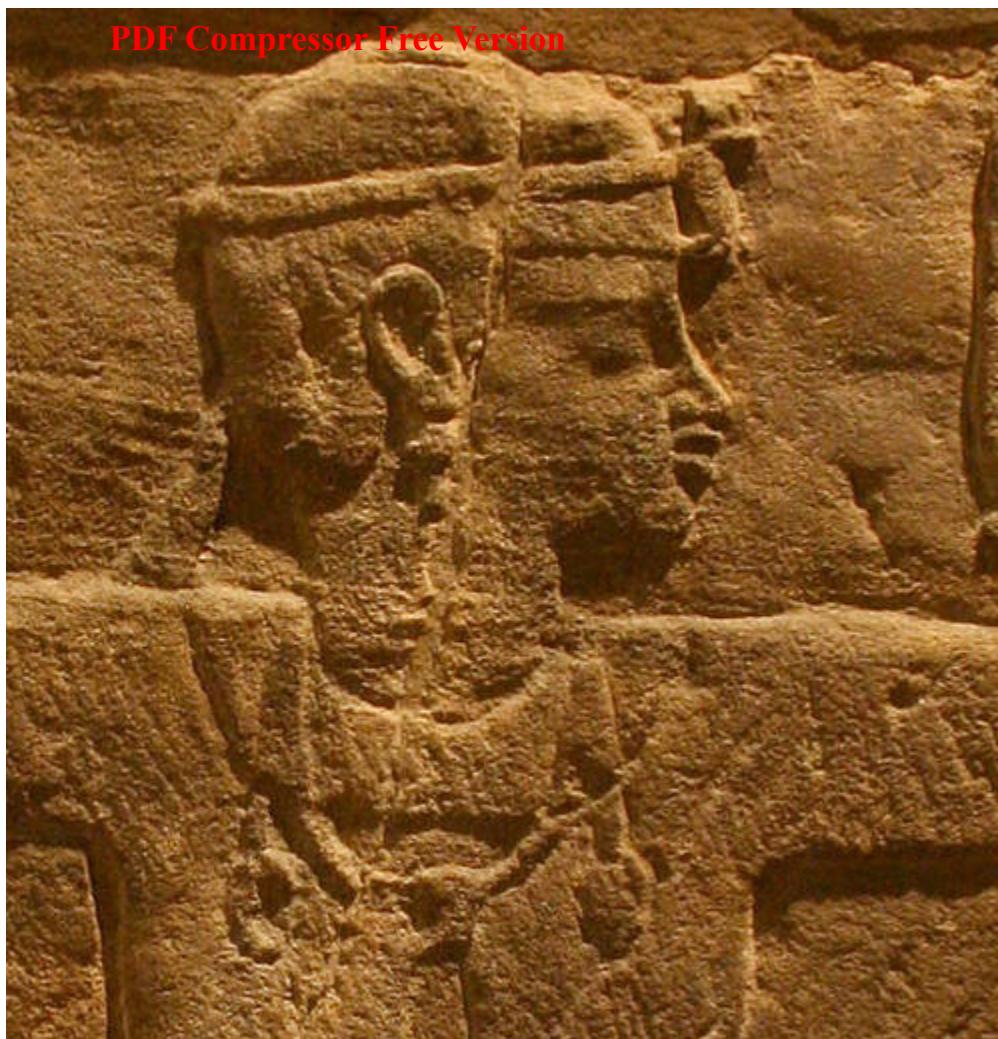
የደንብ ከተማ መመራት

የመረጃ አገልግሎት መመሪያ

መሮች ክብር-ሽያ (Kabushiya) ስራን 6 km በስተላማን የሚሸፍ ሆኖ አዲንዳ በቅርብ ሪቀት ሌይ እንዳሁም ክብርቱም በስተላማን የሚሸፍ በከል ወደ 200 km ገዢ ሌይ ይገኘል፡፡ በአቅራቢያው ባግራዊያ (Bagrawiyah) የሚባለ መንደረሻ ሌሎች መሮች የካ-ሽ መንግስት ወደቀት እስከሆነበት 400 እ.ኤ.አ. (CE) ይረስ በከል ግዢ ክሆነው የነበረ ግዢ ወሰኑ በታችናው የነበረ ግዢ የሚከለዋ ክተማ በመሆን አገልግሎት ነበር፡፡ መሮች የሚከለዋ ክተማ በመሆን ያገልጻቸው ከ750 ቴ.ኤ.አ. (BCE) እስከ 350 እ.ኤ.አ. (CE) ባለው ገዢ ወሰኑ ንዑስ የመሮች ሲሆን የተሠጠው የኩይል ወንበ በሚከበው ማለት-ም ክከት-ባራ (Atbarah) ወንበ እስከ ክርቱም (Khartoum) ባለው ለመፈጸም በእሁድ በታና (Butana) ተብሎ በሚጠራው በታ የሚከናወት ንዑስ፡፡ ሁሉቱ መሳዋዎት አሳ-ሳ-ፍራ (Musawwarat es-Sufra) እና ፍቅ (Naqa) የተባለ የጥሮች ክተማውን ያለ ሌሎች በጥርሻው ዝተ-ኩምበት ክምበስ (Cambyses) አማካይት ክመድመረያው ክተማውን በመከናወት የመሮች ሲሆን ሌገኘ ታሳል፡፡

የኢትዮጵያ ማኅበር ማዕከላዊ ከተማ ካናንቸው ወደ መጠሪዎች ከተዘዋዋል በኋላ በተለያየ ገዢ የነገሥ የመጠሪዎች መንግስታቸውን በግብዢ የነበረውን የመንግስትሮ ሆነ የዕምነት አስተዳደር ስርዓት እርከማኑ ነፃ (Arkamani I) ወደም እርጋመንስ (Ergamenes) (295-275 ቲ.ል.ካ. (BCE)) እስከመጣበት ሂዢ ይረዳ ለማስቀመጥ ችሎው ነበር፡፡

በአርካማኑ 1ኛ (Arkamani I) አገባብ ወቅት ገንዘብ ካነዳከስ (Candaces) ወደም ቅንዳከስ (Kandake) ወደም ቅንታከስ (Kentake) (284-314 ቴ.ል.ኩ. (CE)) የተጠለውን የሰት ንስታቸው የንግድና ስርዓት ማቆቆም ቅሎ ነበር፡፡ ካንዳከ (Candace) ማለት ቅሉ የነፃነ ለሆነ ቅንዳከ (Kandake) ደግሞ መረጃዎች ሆኖ የሰት ገንዘብ (Queen Mother) ወደም የንግድት እንዲሸጻ (Queen Regent) ማለት ነው፡፡ ለምሳሌ ሳኬቅዳክሁቴ (Shanakdakhete) በ170 ቴ.ል.ኩ.(BCE) በመሆነት ገይ በበቃት ስትመራ ነበር፡፡ ለለም ካንዳከ አማኑራኝ (Amanirenas) (40-10 ቴ.ል.ኩ. (BCE)) ካርምያኖች (27-22 ቴ.ል.ኩ. (BCE)) ጋር የሙርያዊ መሆነት ባካሂድናበት ወቅት በደል ለትወጣ የቻለቻ ለሆነ ካንተሳቸው አዎንስተስ ቁስር ጋር (Augustus Caesar) አሙርቁ የሆነ የሰላም ስምምነትም ፈልማለች፡፡ ይህንን የሙርያዊ ካንዳከ በምሳሌ 31 ገይ መመልከት ይቻለል፡፡

ባል 31. የመጋዊ ካንቀሳ የሚተቻው ካንቀሳ አጥፋቸው (Kandake Amanitore)

የመጋዊ ካንቀሳ ስነው የነበረት የሚከተለት ፎቶዎች

- ሪኬቅዳክቴ (Shanakdakhete) (170 ቲ.ኤ.ከ. (BCE))
- አማኬድናስ (Amanirenas) (40-10 ቀ.ኤ.ከ. (BCE))
- አማንሻክቶ (Amanishakheto) (10 ቀ.ኤ.ከ. (BCE) - 1 እ.ኤ.ከ. (CE))
- አማንቶሮ (Amanitore) (1-25 እ.ኤ.ከ. (CE))
- አማንቴተሮ (Amantitere) (25 - 41 እ.ኤ.ከ. (CE))

- **ՊԴՖԿԱՏԾԱՆ (Amanikhatashan)** (62 - 85 հ.ե.հ.(CE))
  - **ՄԵՂՋՈՐՈԲԱՐ (Maleqorobar)** (266 - 283 հ.ե.հ.(CE))
  - **ԼՎՀԵԱՀՄԵԴԻ (Lahideamani)** (306 - 314 հ.ե.հ.(CE))

ԵՇ ՊՆ ՈՒՆՔ ՄԹԾԿԻ ՔՔՆ ՄԱՆՏ ՔԴՈՓՈՒՄ ՅԱՌԵ ՍՆՅԻ ՔՆԴՐԱՑ: ՅԱՌԵ ՀՅԱՄՆԴ ՈՂԱԾՑ ՔԴՊԱՎՈՅ ՈՒ ՀՅՄՈԼԻՆԴ-ՑՈՒ: ՈՄՔԿ ԶՊԳՊ ՀՊՄՑ-ՑԳՆԴ ՈՒԽՈՒ ՄԵՐ ՈՒԽՈՒՆԵՑ ԹՎԸ ՂՅ ՓՃՊՈՎԿ ՆՈՒ: ՈՂՄՆՑ ՈՂՁԵՔՑ-Ց ԹՎԸ ՈՄԸՑ ՆՊՈՄ ՔՆՈՒ ԿՆՅԻՌ ԻՒԼՄԴՑ ՈՆԴՐԱՑ ԹՎԸ ՆՊՈ ԻՆՈւՌՄ ՍՆՅԻ ՀՅԱՄՊԱԼԲ ՊԱԾ ՆՈՒ: ՔԻԼՄԴ ՍՆՅԻ ՔԻԼ ԺԱՎ ՔՊՄԱԱՄ ՈՂՆՅԸ հԵԿԱ ՄԵՐ ՈՊԱԼՇ ԻՓԿԴ ՔԴՈՓՈՒՆ ՔԻ-Ց ՆՊԸ (ՄՃ ՆՈՒ ԹՎԸ ԿՃՎ ԻՒՎԿ-Դ ՔԻ-Ց ՆՊԸ) ՄԱՆՏ ՄՃ ՊՍԿՑ ՀԿ ՈՄԿՆ ԻԲԸ (ՈԽՍԿ-Դ ՔԴՊԱՑ ՀԿ ՔՆԸԿ-Դ ՊԱՌ) ԻԿԱԸՆԴ ՄԱՆՏ ՔՊԿԴ-ՄԱԱՄ ՀԱԾՑ ԱՆԽԱՄ ՆՊԸ ԻՌԱՅՑ ԻԴՎՈՒՆ ՈՂՆ ԻՒՐԴ-Դ ՔԱՂՎ ՆՊԸ ՄԵՐ ՈՄՔԿ ՈՂՄՑՆ ՄԳՎԱՎ ԻՆՈՒՆ ԻԻ-Ց ՔԴՄԱԱՄ-Դ ՔՈՑ ՆՊԸ ԿՃՎԱՆ ՆՊԸ ՄԱՆՏ

իԱ.Ս ՀԱ ՈՎՃՐԱ ՔՄԸՓ ՀԱԽՈՒ ՈՊԵԴԻ ՈՃ: ՈՂՋԸ ՀՆ ՈՐՃԹՆ ԹՄԸԴ ԻԳԻԴ ՔՆՅ
ՔԸԽՈՎ ԿՈԸ: ԻԱ.ՍՄ ՈՒԽԵՄԸ ՈՒ ՄՓՔԸՐԸՆ ՀՆ ՏՃՄՂԸՖՆ ՈՄԸՆԸՆ ՔԺՄՓԸՆ: ՈՄԸՓ ՄԸ 200 ՔՄՂՄՆ ՀՆ ՈՄԸՆ ՈՒՄՖ ՔԻՒԿԱՆ ՏՃՄՂԸՖՆ ՀԳՐԸՆ: ՈՄՄԵՐՄ ԻԼԵԼԸ ՔՆ.Ո.Բ ՏՃՄՂԸՖ ՁԸ ԴՄՊՊՆ ԳՄՎ: ՔՄՆՅՄ ՈՄԸՆ 32 Ս
ՀՆ Ո ԱՅ ՄՄԸԼԻՆ ՔՅՆԱ:

PDF Compressor Free Version

v.

አ.

ምስል 32. ሆ እና ለ በመርመሪያ ከተማ የሚገኘ ተረማጻች

መርቀቶ PDF Compressor Free Version ሲሆን ለማታቸው ለጥሩ የሚያስቀምጣል፡፡ የመቻብር ሥኖራዊት አገልግሎት ለማሳወቅ መርቆች ላይ ያለ የመቻብር ሥኖራዊት መጥቀስ ይችላል፡፡ ይህንን የመቻብር ሥኖራዊት በጥኑ ይህንን መመልከት ይችላል፡፡

ጥኑ 33. ለማሳወቅ መርቆች ላይ ያለ የመቻብር ሥኖራዊት

መርቆች የረዳቸው የአጥማል ስርዓት ያላቸው ፍቃው፡፡ ይህም የቀምል ስርዓት ለመፈጸም በግብር የአማል ስርዓት ያላቸው፡፡ ለመፈጸም በግብር የቀምል ስርዓት ያላቸው፡፡ ይህንን የመርቆች የአጥማል ስርዓት በጥኑ ይህንን መመልከት ይችላል፡፡

ግዢል 34. መጋዊዎች በአጥልኩ ስፍራ

አካላትማይደኛ በ330 እ.ኤ.አ. (CE) መጋዊን በቅርቡ ግዢት ወረቀት ነበር፡፡ የሰም ዘር የሆነት ከየመን የመጠት ነገድ የቅጣጥኩ ካለከለለም ከተማ አጠገብ የሳባን ከተማ ክመወረቻና የቆጣት ሥርዱ መንግስት ከ10ኛው-4ኛው መቶ ቅ.ኤ.ኤ. (BC) ከቃቁሙ በጀት መስራ-፻ት ዝመሩ፡፡ ይህም ወቅት ነበር የከ-ኩ ወይም የተ-በደረሰ መንግስት የወደቀው እና የጥንቃቃውም የተ-በደረሰ ሰራተኞች ወደ የሚት የተዘዋዋወረው፡፡ በተለይም የመጋዊ ወድቀት ቅጥሉ በአከለለም ሥርዱ መንግስት (400 እ.ኤ.አ.) ቤቱ አካላትማይደኛ የተ-በደረሰ ግዢት በሆነው እስከ መጋዊ ድረሰ መግባት እና ማሳጠር የሂጋዕጣት ወቅት ነበር፡፡

የኢትዮጵያ /የአበልኩ ፌዴራል/ የኢትወች ፌዴራል/ የአትወች ፌዴራል በጣኑ እና ተንድር ከተማች ላይ መመሥረት

የኢትዮጵያ

እንዲሸጭውው በአጠቃላይ የኢትዮጵያ ሲባል ስያሜው ለተብሎ ፌዴራል ለማነው በአሁኔታ
ሠራተኞች ተብሎ ለማረጋገጫው ማር እንዲሆነ አበልኩ ለንግልዘዴ ይገባል፡፡ ይህን እንዲ እነዚ
አሁን አትወች በሚሰለው ፌዴራል ከዚሁ ነገዴች ወሰኑ የካወ ነገዴች የሚተት የኢትዮጵያ፡ የሳሽ እና
የፋጥ ነገዴች በተንድር አይከል ፌዴራል ላይ ከመፈሩ በጀት የተወስኑት የኢትዮጵያ እና የሳሽ ነገዴች
ውደ ቤት ወደ ነብረው ፌዴራል በማቅናት ነብረውን (መዳንን) ለመሆኑ የፋጥ ነገዴች ይግሞ
በመሆኑ በተል በማድረግ የተገኘት ፌዴራል ተብሎ ለማረጋገጫን ግዴት ለመሆኑ ተስፋል፡፡
የተገኘት ፌዴራልም ስያሜውን ያገኘው ቤቱ ከሚለው ስያሜ በመለሰት ነው፡፡ የተገኘት ፌዴራል
የሚሰለት በአሁኔታ የአበልኩ-አትወች (አትወች ደንብ) መረጃዎች በታወች፡ ይበታል እና የሰማያ
(የኢትወች ወጪ ለማሳ እንዲሆነ ማውቅ አለበት) መረጃዎች በታወች ዓይነው፡፡ ይህን እንዲ
ከተወስኑ ባይደረሰ በጀት ከነብረውች ፌዴራል የተወስኑት የኢትዮጵያ ነገዴች የበታን ነገድ ከመሰረቱ
በጀት በአትብር እና ከከበላ አድርጋው በስምን አትወች በተሰነድ በተል በመግባት በስምን
ትንድር አካባቢ ለመፈሩ ተስፋል፡፡ በተመሳሳይ የተወስኑት የኢትዮጵያ ነገዴች ከነብረው ፌዴራል
በመለሰት በመሆኑ አትወች በመግባት በአስመራ ከተማ አካባቢ በቀማዊነት በታ ላይ ለመፈሩ
ቻለዋል፡፡ አማካይነት ወደ አትወች የገበብት ዘመን በ800 ቁ.ል.ብ. አካባቢ በቆዕማት ስርወ
መንግስት ገዢ ነው፡፡ ይህም የሰማያ ሰባ ነገዴች ወደ አትወች ከመጠ በጀት ነው፡፡ ይህን ከላይ
የተዘረዘሩት ወደፊት ስርወ መንግስት ታሪክ ላይ በመፈሩ የምናየው ይሆናል፡፡

እነዚ የአትወች ፌዴራል ተመቻቷ የተወስኑት የኢትዮጵያ ነገዴች ይግሞ አሁን ተንድር እና
ዘረኛው እንዲሸጭ ማኅ (በሀርሻዎች) እና ዘረኛው አካባቢ ወደ ተባለት ለመፈሩ አቅንተው
ነገዴችውን አስፈላጊውታዊል፡፡ እነዚህም ነገዴች በፊይና የመወሰኑ ታሪክ እንዲያነው ግዴት
እንዲሸጭነና አይተናል፡፡ ነገር ግን ይህ የግዴት ቅጽ ያለበለበት የፈይል አዋጅ እንዲነበረው
ማውቅ ይኖርበናል፡፡ እነዚ ማኅ እና ተንድር አካባቢ የመፈሩት የኢትዮጵያ ነገዴች ይግሞ በጀት
ከመጠት የየመን ሰባ ነገዴች ወጪ በመዋለድ የቆዕማት ስርወ መንግስት በገበብት ወቀት የአገው
ነገዴችን ለመሰርቱ ተስፋል፡፡ እነዚህም የአገው ነገዴች የተወስኑቱ የየመን ሰባ ነገዴች ወደ
አትወች ፌዴራል ከገበብ በጀት ወደ ስምን የአትወች ግዴት አቅንተዋል፡፡ እነዚ የተወስኑት

የኢ.ፌ.ዲ.ሪ. ከመራር በመተዳደሪያው እናበት-ከረን፡ ከመራር-ሳይ፡ ታግራይ-እጻዊ፡ ከምሳሌ እና ታግራይ አዋጅና በሆነው ጥንቃ አበርገለ የሚጠቀሱ ፕሮግራም ወደፊት በቅዱማት ስርዎ መንግስት ተረካ ለይ በሆኑው የምናየው ይሆናል፡፡

ԱՆՀՈՎԸ ԻՆՉ ՔՄԱԿԴԻ ՔԱՂՋ ԼՂՋՖ ՔՈԼԵՆ ՀՂՋ ԼՂՋՖ ԸՄՍՎԿ ՈՆՀՈՎԸ ԴՄ ՀՇ
ՈՒՂՋԵՑ ՀԾՈ ՔՄԱԿԴԻ ՔԱՂՋ ԼՂՋՖ ԶՂՋ ՔԴՄ ՀՂՋ ԼՂՋՖՆ ԸՄՍՎԿ ՖՈՎԲԱՅ
ՊԲ (ՊԽԾԶԸ) ՀՇ ԴՂՋԸ ՀԿՊԸ. ՔՓՃԻ ՔՄՎՈՒՆԻ ԼՂՋՖ ԶՂՋ ՈՒՂՋՄ ԱՄ
ՈՒՂՋՄԻ ԸԿՎ ՄԿՂՋՈՒ ԱՄ: ՈՒԽԾԾՄ ԸԿՎ ՄԿՂՋՈՒ ԱՄՆ ՀՇ ՈՒՂՋՎ ԸԿՎ
ՄԿՂՋՈՒ ԱՄՆ ՊԼՒ ՀԱԽՔՖ ԻԿԹԸՀԸ ՔԴՊ ԼՂՋՖ ՁԸ ԱՄՄՎԼԸ ՔԱՓՅՆ: ՔՓՄԿՅՆ:
ՔԺԾՄՖՀ ՀՂՋ ԼՂՋՖՆ ԸՄՍՎԿ ՖՈՎԲԱՅ:

እነዚህም የአገው ነገዴች ያረፈባቸው ስኖራምች የቀሚንት አገው በምእራብ ክንዲር፡ የአዋጅ
አገው በአዋ ጉን እና የታምታኩ አገው በዋግስምና ባለት ስኖራምች ነው፡፡ በእሁኑ ወቅት
እነዚህ ሆኖች የአገው ነገዴች በተወጪ ከአምካራው ጽሑር የበለጠ የደም ክሰሳር ሰላለቻው
ከከ-ሽያጭ የደም ማንነት የአምካራው የደም ማንነት ያመዘገበቸዋል፡፡ ይህም የተረጋገጠው
በፊትና የዘረዘሩ ተናት ሲሆን የቆዳቸው ከሉር ከነበረውም የከ-ሽ ጥሩር ቅለም ወደ አበኛው
የአምካራ ሲባ ነገዴች መይም ከሉርነት ያመዘገበ ነው፡፡ ለለው ቅንቃቸው በለያይም ማንነታቸው
የሚለያይ እድለም፡፡ ማንነታቸው ሲባል የባክል እና የቡስ ለቦና መዋቅራቸው ማለት ነው፡፡
ቁንቃ ደግሞ ማንነትን እያገልዥም፡፡ የሚገኘው ቅንቃቸውን ችሎት የለን ቅንቃ በመልመድ
የሚገኘው በተ አለ፡፡ ይህ ሲባል ገን ቅንቃቸውን ቅርና ወይም ለለ ተጨማሪ ቅንቃ ችሎት
ማለት ገን ማንነታቸውን ቅይረዋል ማለት እድለም፡፡ የባክል ሲባል ደግሞ የአመራገብ፡
የአድርር አይደለ፡ የቁጥራ፡ የለቅነ ስርዓት፡ የሰርዓ ስርዓት፡ የእቅበ ወዘተ... ያጠቃላላል፡፡
ለማንነት ችሎታኩ ገን ሰሚትን የወሰን በመሆነ የቡስ ለቦና መዋቅር ከፍተኛውን ቤት ይውስኝል፡፡

እንግዲህ ሲለ አ.ት.የክ.የጥቃች ከ-ሽታ ይህን ካልን ሲስተካከተዋች ደግሞ የተወሰነ ለማየት እንጥምኩር፡፡ እንደሚታወቁው ከኋሻ ነገሮች ወሰጥ የካም ነገሮች የሆነት የከ-ሽ፡፡ የፌ.ጥ እና የሳሽ ነገሮች ተንድር አይከል ወይም ቅልጋ ላይ ከስራና በጀት ለመጀመሪያ ገዢ የነገሰው የስ ሲሆን የነገሰውም በ3000 ቅ.ል.ክ. አካባቢ ነው፡፡ ከዚ በጀት የነገሰው ካም ሲሆን የነገመውም በ2950 ቅ.ል.ክ. አካባቢ ነው፡፡ ከዚህ ቅጥሎ የነገመው ከ-ሽ ሲሆን የነገመውም በ2787 ቅ.ል.ክ. አካባቢ ነው፡፡ ከከ-ሽ ቅጥሎ ደግሞ እኔሁ ተንድር አይከል ላይ ማብቻ ሲሆን የነገመውም በ2545 ቅ.ል.ክ. ላይ ነው፡፡ በአ.ት.የክ.የ የነገሰታት ታሪክ ከመብታሁ በጀት የነገመትን ነገሮች በበያ፡፡ በበታ እና በጋቢ ለይተው የጥንት በአፈጻጸም ማስቀመጥ ነበረባቸው፡፡ ይህም በአ.ት.የክ.የ ዘመኖች እና በተዘረዘሩ ምድር የነገመትን የከ-ሽ ነገሮች እንደጋለይ ይረዳን ነበር፡፡ ሲስተካከ ከከ-ሽ ከመብታሁ እስከ የአ.ት.የክ.የ ስሜ የሆነው አካናሁስስ (ስሜ 2ኛ) ያለት የነገመታች ተርጉም በአ.ት.የክ.የ ዘመኖች እና በተዘረዘሩ ምድር የነገመትን ከይደረግም፡፡

ከመብታው እስከ አክርսል (በ 2ኛ) በአት የነገድታት ምርጥ ለሁለት ወይም ፍይይ
ወይም አብደ የተባለው ጽጌው ይጋኙል:: ይህ ጽጌው የከና ነው ሲሆን አገሩም በወቅቱ የነሰነ
ሁንር ተብሎ ይጠና ነበር:: ነሰነ ማለት ጥሩር ማለት ስለሆነ ከከና ነው መገን መሆኑን
ያሳያናል:: የዘመኑ ጽጌው ለሰራው መጠረም ያግሞ አብደ ነው:: ይህም በቃላቶው በመን የቆዕማት
ሰርው መንግስት እና የአከለም ሰርው መንግስት ገዢ በእስራኬለሁ እማካይነት የግዢነት ቅንቃ
በኢትዮጵያ መነገር ለጀምር አብደ ከሚለው ከዘመኑ ቤወንስ እናብደኬ የሚለው
መጠረም ለገኘ ቅኑል የሚባል ተወራታዊ መረጃዎች ያሳያሉ:: ከመብታው እስከ አከራሱስ (ሳባ
2ኛ) ያፈሰ ያለውን የከና ነገዕታት ለበዚው ከፍሰን ማየት ይኖርባል:: የሚገኘው እንዲሁ
በኢትዮጵያ ማት እና በተገኘ ማት የነገሥታት ምርጥ ለሁለት ወይም የከና ነገዕታች
እንዲሆነ ያግሞ በእብዛዣው ከስማም መረጃት ይቻላል::

ለለው ለይተን ማውቅ የሚገባን የሳባ ቅና እና የሳባ ስብ (ሳባ ስብ) ሲሆዎ መንግስቶችን ነው፡፡ የከ-ሽ እና የልጻ የሰባ ነገዱች ከነጻደር አይከል በመነሳት ወደ ነበረ ጥፊር በማቅናት በከርማ፡፡ በኋላ፡፡ በደንብ፡፡ በዋዋት፡፡ በመርቆም፡፡ በሰባ፡፡ በጥብ፡፡ በበታ፡፡ በመርቆም ወዘተ... በደረሰው እና የታችናው የነበረ ጥብቷች በመሥናር ነገዱችውን ለያስፋና ተለዋል፡፡ የነጻደር ሲኖሩ በከርታ 14፡ 17፡ 18 እና 23 ሁሉ መመራከት ይችላል፡፡

ከላይ ከተዘረዘሩት ሲሆን ወጪዎች ወሰኑ የተባለው ወርቅ ማለት ለመን ጉብዢቶች ከነበረዋል
በር የወርቅ ጉዳድ ያደርግ ስለነበር የወርቅ ቅድር በማለት የነበረን ስያሜ ለማንኛ ቅዱል፡፡ ሰባ
የተባለው ስፍራ ደግሞ በነገዴቶው በሁነው የሳይንስ ነገድ ስያሜ የተሰጣው ነው፡፡ ይህም የከናዸ ልጅ
ሰባ ነበረ ቅድር ላይ መንገዴን ያሳያል፡፡ ስለሁነም በጀትናው ካሙን የሳይንስ የሽያጭ ሰባ
ሻጻክ የሚባል ስርወ መንግስት በነበረ ቅድር ላይ ለመሰራቱ ቅለዋል፡፡ በዘመኩ የከናዸ ነገዴታት
ዘርዝር ወሰኑ ያለው ሰባ 1ኛ (ሰባ የሽያጭ) በነበረ ቅድር በኋላ ሲፈራ ከመፈሩት የከናዸ-ሰባ
ነገዴቶች የሚመዘገበ ነው፡፡ እንዲሁም ሰባ 1ኛም በተመሳሳይ ከከናዸ-ሰባ ነገድ የሚመዘገበ ነው፡፡
ከመብቃህ እስከ እከናሁስ (ሰባ 2ኛ) በፊት ባለው የእኔና ንዑስ የሚመዘገበ ነገዴታት
ነገዴታት ሰም ዘርዝር) በመጠረዥ 2 መመልከት ይችላል፡፡

PDF Compressor Free Version

ተ.ቁ .	የነገሮች ስም	ነገሮች በሰላምን የቆየበት ዘመን	
		ቦግሙት	ቦንድ (ቁ.ል.ከ.)
1	ቀዳ	50 ፻፸፪፪ ዓመት: ነገሮች	3000-2950
2	ካም	163 ፻፲፭፪ ዓመት: ነገሮች	2950-2787
3	ከ-ሽ	242 (አትዮጵያ እና ንብረቱ ላይ ነገሮች)	2787-2545
4	ሰብታ	30	2545-2515
5	አለከት-ጭን	30	2515-2485
6	ነበር	30	2585-2455
7	አማካን ፩ኛ	21	2455-2434
8	ነህሳ (አበሳ)(ናይሳ)	30	2434-2404
9	ታርከም	29	2404-2375
10	ሰባ ፩ኛ (ሰባ የሻ)	30 (ነብረቱ ላይ ነገሮች)	2375-2345
11	ሰራጋድ	30	2345-2315
12	አሰሳኝ	25	2315-2290
13	ሁህድ ሰጥቶ	35	2290-2255
14	አሁያጥ	20	2255-2235
15	አድዋስ	30	2235-2205
16	ባከንደን መለሰ	25	2205-2180
17	ማንቱራይ ሂቃዬ	35	2205-2145
18	ራክሱ ደፊ-ማ	30	2145-2115
19	ሰበ. ፩ኛ	30 (ነብረቱ ላይ ነገሮች)	2115-2035
20	አበጋን ፈርሻን	30	2035-2055
21	ሰ-ሰሳል አቶ-ሰንበ	20	2055-2035
22	አማካን ዘዴ-ዊ ፩ኛ	15	2035-2020
23	ራማኑ ዘዴ-ዊ መሰላና	20	2020-2000
24	ዋናና	3	2000-2000
25	እ.አራ ፩ኛ	15	2000-1985

መንጋደቅ 2. የከ-ሽ የነገሮች ስም ገርዝር

ሰላ ሌጥቃቤ ሥርዓት የፌዴራል በኩል ተስተካክሏች መዕስና ቁጥር ወጪ ተወስኝኞች፡፡

(መ/ቤት ፭፻:፩) የተርሱስና የደረሰች ነገዱትን ስጠታን ያመጣለ፡ የዓረብና የሳ
ነገዱት እና መንሻ ያቀርባለ፡፡ (እዘዚ ጉር የከረበ ስባ የሚውክለው በየሙሉ ሰንዳ ያለውን እና
በአሁስናም የልውን ስባ ነው፡፡ ሌላው ኮም ስለመ ስባው የነብረውን የከ-ሽ ስባ ነው፡፡)

የኢትዮጵያ/የአበባኬይ ምድር/ የአበባ ምድር/ የአትዮጵያ ምድር በሳሳ ከተማ ሌይ መመራረት

የየመን ስብ ከተማ እና የየመን ስብ ክሳ /ሳብ ኩባ/ ለመውጫ መንግስት መመራረት

የመን በደቡብ አረብያ ወሰኑ ሪፖርት አል-ሳባታይን (Ramlat al-Sab'atayn) ተብሎ
ቦሚጂዬው በርሃ የምት-ገኘ ሁኔታ ሲታሱ የቀድሞ ታሪክ እንዲማረሰኝው ከሆነ ከበብለሁን በተና
በጀት ማስተካከለ ማለት-ም ከ800 ቀ.ል.ኩ (BCE) — 600 እ.ኤ.አ. (CE) ወደ ለደብት-
የሚሆነ የሚገዳደሩ እና ጽዋጥን የሚቀጣው ልሰ ገዢ እንደነበረት የታሪክ ድርሰናት-
ዶስት፡፡ እነርሳዣ ስብ (Saba)፡፡ ማእን (Ma'in)፡፡ ቅataban)፡፡ ሂድራሙት-
(Hadramaut)፡፡ አውሳን (Awsan) እና ሂምያራይት- (Himyarite) ትኅዎ፡፡ መ-ሰለምች ወደ
እነዚ ሁኔታ የመውት- በ600 እ.ኤ.አ. (CE) ሌይ ነው፡፡ ቅባኑን ቅባኑን (Qahtanites) ቅልል ያለ
ማድብ እና በይ በማራብ ከተማ በሳይhad) በርሃ ሌይ ገዢ፡፡ ይህም በጀት-ገኘው ዘመን
የማራብ ጥፊት (Dam of Marib) ለፍጻ ተብሎ ለጠራ ችግል፡፡ ከነዚ ከለይ ከተመቀበት-
ሸፍራዎች ከሰንዓ ከተማ ተን በማራብ ከተማ ሌይ ደግሞ ይኖሩ የነበረት ከእነሱኬል የፈልግ-
የፈላጊ ነገዚ የሆነ ሂምያራይት- (Himyarite) ወይም የሂማይት- (Hamites) ነገዚ ነበሩ፡፡
እነዚህም በሰንዓ ይኖሩ ከነበረ የሳይ ነገዚ የንግድ ለውውጥ ያደርጋ ነበር፡፡

በነዚ በታወች ከመራራት ወሰኑ ከነገድ የቅጣን የሚመዘገበት ከልጃቸ እንዲ ከሆነው የሳይ
ነገዚ በደቡብ አረብያ ማስተካከለ ወሰኑ አያተስፋና ለሰኞና ችግልዋል፡፡ በተለያዩ ማቆከለችውን
ሰንዓ ከተማ ሌይ በማድረግ የሳይ ስብ ወይም የሳይ ስብ ለመውጫ አቆጣመው ይኖሩ
እንደነበር ታሪክ የሰንዓል፡፡ እነዚህም የሳይ ነገዚ ስብ 1ኛ የተባለውን ጽተኞችውን እነዚ የመን
ሰንዓ ሌይ እንጋለውም ነበር፡፡ እነዚህም የሳይ ነገዚ ወሰኑ ወሰኑ በ1980 ዘመኑ ቀ.ል.ኩ. አካባቢ.
የመጀመርያ ዘር ፍልሰት በማድረግ በምዕወጥ በከል አድርጋው ወደ አብላኬ ማስተካከለ
ከለለው ወደሞታችው የየቅጣን ነገዚ ከሆነት ከነበረ እና እናር ምር በመሆኑ ስብ 2ኛ
(አክናሁ-ሰንዓ) በ1985 ቀ.ል.ኩ. በአትዮጵያው ስብ ከተማ ሌይ እንጋለዋል፡፡ የሆነትናው ዘር
ፍልሰት ደግሞ (ውደፊት በማናያው የነዚ የሳይ ነገዚ ፍልሰት) የቆመት ለረወ መንግስት-

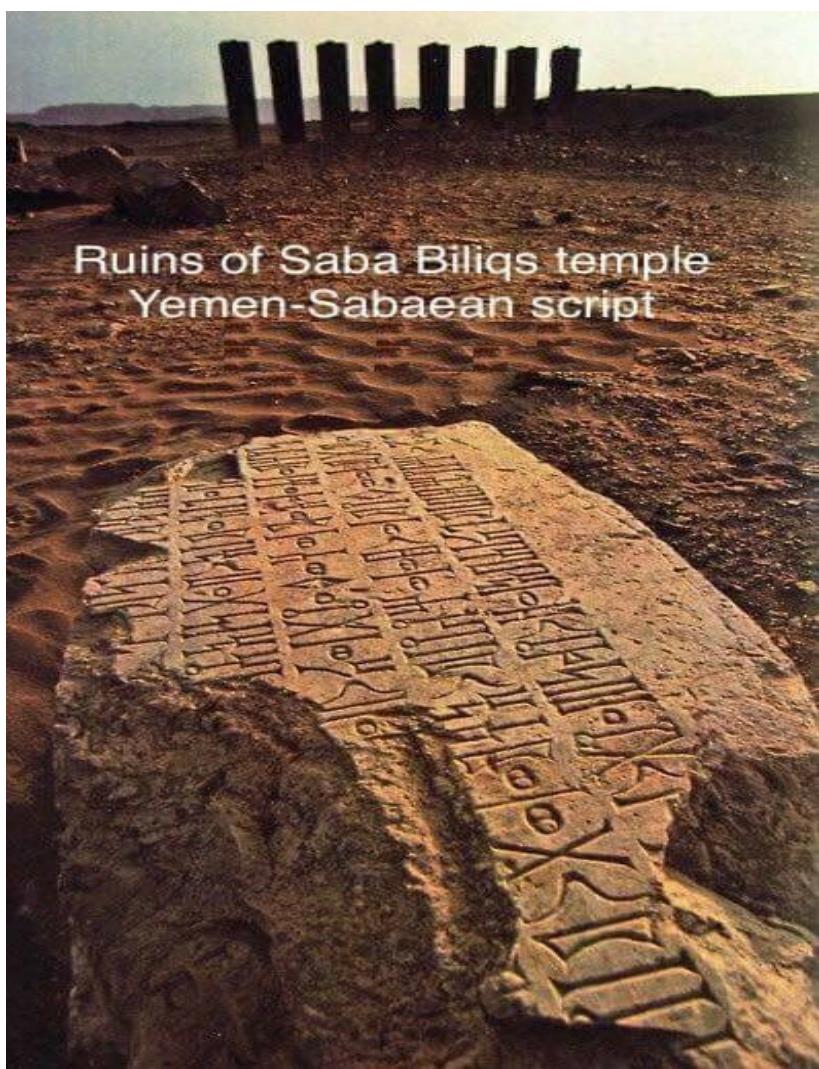
በ1050 ትልቅ ገዢ ነውበት በጥቃቅ የሚቀመጥበት ወቅት ነበር፡፡ የየመንግሥት ማት በካርታ 19 ላይ
መመልከት ይችላል፡፡

ካርታ 19. የየመንግሥት ማት

የየመንግሥት ማት ነገሮች የሳሽ ፍልዎች የሳሽ ቁንቃ ነበር የሚጠቀሙት፡፡ ይህንን እንደ እነዚህ
የሳሽ ነገሮች ወደ አብሳይድ ሙሉ ሰመዱ የነበረው የሳሽ ፍልዎች ያለሰለውን እንዲኖር
በታማኝም በጀት የንግድ ቀን በቅድመዋት ሰርው መንግስት ቤቱ በጽሑፍ በእስራኤሌው አማካይነት የግዢዎ
ቁንቃ ወደ ህንጻቸው አት-የካድያ ሲጠባ የግዢዎ ቁንቃ የሳሽ ፍልዎች በመጠቀም የመጀመሪያዎች
የልአሰለውን የግዢዎ ፍልዎች ሰርው መንግስት ቤቱ በጀት በረኩዎ
መቶ ቁ.ል.ክ. ላይ የግዢዎ ለሳሽ በተለያየ መንግድ ለምሳሌ በፋይ ተለማማሪ ተከታታለ፡፡

በዚህ ንብረት በሚያረጋግጣ እንቅስቃሴ፣ በተደማገኘ ማስቀመጥና በማድረግ እንቅስቃሴ፣ በንግድ እንቅስቃሴ መዘተ... የዚህንም ወደ አትዮጵያ ሌሎች ስጋፍ ቅድመው ሲጠቀሙት የነበረውን ክፍኝ ወደ ገራ ካሬም በመፈጸም ከንደገና ወደ ቅኝ እያለ በዋልልሰ የሚወሩትን የአዋጅና ስልት ከገረከቱ በመቆስጠም ከገራ ወደ ቅኝ ብቻ በማድረግ እንዲለውጥ አድርጋውታል:: በዚህም የዚህንም ለመፈጸምና ገዢ የተሳሳይውን የግዢና ፍልግል ለመመሥራት ቅል:: ነገር ገን በደጋጭ በአካላዊ ሰርዎ መንግስት ወቂት የአብደነቶች ዘልጥና እየጨመረ የመጠበት እና እያንነት የመጠበት ወቂት ስለነበር የመፈጸምናውን የተሳሳይውን የግዢና ፍልግል ብማግለጫው እና በማሸረጃ ለጋድና ገዢ የተሳሳይውን የግዢና ፍልግል ለመመሥራት ቅልው ነገር:: ቅድመው እንደገና የአናበብ ፍልግል ለማግለጫ በፊት በየመን የነበረውን የሰባ ፍልግል ለመመሥራት ቅል:: ወደ አብደነቶ የዚያር ከመጥናቱ በፊት በየመን የነበረውን የሰባ ፍልግል በዋል 35 መመልከት ይችላል::

ምስል 35. የየመን የሰባ ፍልግል (Sabaean Inscriptions)

የኢ.ፌ.ዲ.ሪ አግኩታ እና የኢትዮጵያ ስነ ፕሮ/ስነ/ ማርመራ መንግድት መመራት

የኢትዮጵያ መንግስት

የተወስኑት የሳሽ ነገሮች ካርመን ስንጻ በሙሉነት በምዕቀም በከል ተሻጋረው በእኩለም ከተማ አጠገብ የራሳቸውን ከተማ መሰርተው ከተማውንም በነገሩቸው ስም የሳሽ ከተማ በማለት መኖር ይመሩ:: የሳሽ ወንድሞች የሁኔት ማለትም የየቅጣን ለይቶ ካሆነት እና አበል የየራሳቸውን ነገድ በሙያኬ ቅድ ማህበን ተሻጋረው የአዲር ነገሮች በእጋዣን እንዲሆም የአበል ነገሮች በእኩር-እኩል ከተማቸውን መሥርተው ነገሮቸውን ለይሳራኝ ትለዋል:: እነዚህም እኩለም ከተማ አጠገብ ካለው የሳሽ ከተማ የዋፈሩት የሳሽ ነገሮች፣ እጋዣን ለይ የዋፈሩት የአዲር ነገሮች እና እኩር-እኩል ለይ የዋፈሩት የአበል ነገሮች ቅድ ማህበን ተሻጋረው ካመጠ በጀት ለ5 ዓመት የህል በላይቸው የነበረው ግዴት በሆነው በሙያዊ ከተማ ነግድ ለነበረው የከታ መንግስት ይገባኙ ነበር::

ይህን እናዚ በዚህ ወቅት በለይቶው የነበረው ግዴታ በመርቆች ከተማ ላይ የነበረውን የከተማ
መንግስት ከሆኑም በመጣው የራሱ ጽንሰ በጠርነት ተደክም ስለነበሩ በሰሳቸ በታወቂ የዋፈሩት
የነገድ የቅጥን ነገዙቸ ማለትም የሳባ፣ የአፈር እና የአሁል ነገዙቸ አካልም ከተማ አጠገብ ካለው
የሳባ ከተማ ላይ ጽንሰቸውን አካኔሁስ ወይም ስባ 2ኛ በማለት በ1985 ቀል.ኩ. ላይ እንዲሰው
የህንናን ጽንሰ ተዋጋተው ለያስተኞት ቅለዋል፡፡ በዚህም ምክንያት በጀትዎች ዘመን በዳፊማት
ስርወ መንግስት እና የአካልም ስርወ መንግስት ገዢ በማያሻሻማ በእስራኬለዋያናቸ አማካይነት
የግዢነ ቅንቃ ወደ አብደሮም ምድር እንደገና ሰጥ ነገዙቸ አግኗል የሚለውን መጠሪያ ለያገኘ
ቅለዋል፡፡ አግኗል የሚለው ቅል የግዢነ ሲሆን ነፃ አዎጣ የሚለውን ተርጉም ይውክላል፡፡
ነገዙቸም ነፃ አዎጻ ተብሎው ለጠሩ ቅል፡፡ ይህም በንግስት አነበብ ዘመን የግዢነ ቅንቃ
በእስራኬለዋያናቸ አማካይነት እንደገና በተጠናከሩ መልከ ከገባ እና ከተሰሩና በጀት የተሰጠ ስም
ነው፡፡ ይህን እናዚ የተወስነት የተፈፀመ የኖበ እና የከናሽ ነገዙቸ ቁልጥውን ያልሰለጠውን
የግዢነ ቅንቃ ይጠቀሙ እንደነበሩ ከዚህ በፊት አይተናል፡፡ የአብደሮም ምድር ወይም የሳባ
ምድር ወይም የአብደሮም ምድር በከናሽ ገዢ በንግስት አበበ (ስባ 1ኛ) እና በሌጥቸ ገዢ በዳፊማት
ስርወ መንግስት ዘመን እንቅስቃለውን /ተቋነዋይን/ እና በንግስት አትሞስ ነፃ ምክንያት የአትሞስ
ምድር የተባለቸው ሆኖ ለመጀመሪያ ገዢ ማቆላዊ መንግሥቱን ከዚህ አካልም አጠገብ ባለው

የሰባ ከ-**PDF Compressed True Version** ስῃ 2ኛ (1985-1930 ቁ.ል.ካ.) ልትሱ መሆኑን ችሎት፡፡

የአበሳኔዎች ምድር ደግሞ አትዮጵያ የሚለውን ስሜ ያገኘው አካናሁን ወይም ስባ 2ኛ ከነዋ
በኩሉ አትዮጵያ 1ኛ (1856-1800 ቁ.ል.ካ.) የተባለው ጽጌ ለኋላው ነው፡፡ ለለው ምክንያት
ደግሞ አነጻሮ የሰው ነገዴች በቆልማት ስርወ መንግስት እና የአከሰጣው ስርወ መንግስት ቤቱ
ከእስራኤልዎች ጋር የንግድ ግንኝነት ሲታወው ስለነበር እና አንድንድ በአጭዱን ሌጅ የሚገኘውን
በጣም የሚታወቁውን የበጠ ወርቅ ስጠታ እስራኤል ለለት ነገዴች በስጠታ ይሰጠ ስለነበር
(በኩሉ በዘርዝር የምናየው ይሆናል) እንዲሁም የወርቅ የንግድ ለውጥ ያደርግ ስለነበር
በዘርዝር ወርቅ ምክንያት በኩሉም ዘመን በቆልማት ስርወ መንግስት እና በአከሰጣው ዘመን
መንግስት ቤቱ እንደገና በእስራኤልውያዊ አመካይነት የግዢዎች ቅጽ ለገባ ይህን የወርቅ ስጠታ
በግዢዎች ቅጽነውን ወይም አትዮጵያዊን ለለት ችሎዋል፡፡ ይህም በግዢዎች ተርጉም የበጠ ወርቅ
ስጠታ የሚል ለሆነ የአበሳኔዎች ምድርም ቅጽነውን ቅደምም አትዮጵያዊን ከዚህ አትዮጵያ
የሚለውን መጠረም ለያገኘ ችሎል፡፡ በግዢዎች አት ማለት ስጠታ ያልማት ደግሞ በጠ
ወርቅ፣ የገኘ ማለት አባይ ለሆነ የአባይ ወርቅ ስጠታ ከሚለው በመነሳት አትዮጵያ
የሚለውን ስሜ ለያገኘ ችሎል፡፡ እስራኤልያዊ የሚለው መጠረም የመጠው ከአትዮጵያ 1ኛ
ከሆነው የከናወል ጽጌ ለገኘን ለገኘ አግኗልኝን ከገባ በታላ በቆልማት ስርወ መንግስት ቤቱ
እንደገና የግዢዎች ቅጽ ወደ እነሱ ምድር ከገባ በታላ ነው፡፡

እንደሚታወቁው ከእራብ ወደ እስራኤል ምድር ከመጠታ የሰው ስባ ነገዴች በተጨማሪ የሰው
አራር ነገዴች እና የሰው አበል ነገዴች መሆናቸውን ለብ ይለዋል፡፡ የአራር ነገዴች ያረሩበት
ሠራር በወርቅ ከምት-ቀ እና በጥራቀ የጥወቀ ነው፡፡ የአራር ነገዴች ወደ እስራኤል ምድር
ከመምጣቸው በፊት በእራብ በተርጠለ ከተማ ነበር የሚኖሩት፡፡ ከላይ የተገለበውም የበጠ
ወርቅ በዘርዝር በአጭዱን-አራር ስፍራ ይገኘ ነበር፡፡ የግብዢዎች ነገዴውች ለገኘው ወደ ተንተ ምድር
(ኤርትራ-ኤናር (ኤናር-ደንብል))፣ ይጠና እና ለማለ መረጃዎች በታወቂ)፣ የአራር ከተማ እና
የነበረ ምድር (በታቸው የነበረ ማዘት ወሰጥ ከሚገኘት የከርማ፣ የኩብ እና የሰባ ከተማት)
ከለት ማዘቶች ጋር ይመለለበት ነበር፡፡ ምክንያቱ ደግሞ በዘርዝር ስፍራውች ጥሩ ሆነ ከፍተኛ
የወርቅ ከምት-ቀ ስለነበረ ነው፡፡

በታላቁ መዕከና ቅዱስ ወሰጥ ስለ አራር እና ቅጽነውን በዘር ተወይ እናገኘለን፡፡

(መጀመሪያ ነገዴት ቅጽማዊ 10:11) ከእራርም ወርቅ ያመጠ የከራይም መርከበት እና በዘር
የሰንድል እንዲሆነ እና የከበረ ዕንቅ ከእራር ከመጠ፡፡

(መልካም PDF Compressor 2248 Version 1.0.447.777 ወደ አዲር ሂደው ወርቁ ያመጠ ዘንድ የተርበሰን መርከበች ማረጋገጫ ነገር ባለቤት በጽግባር ተስቦና እንዲ አላቀቅም::

(ት’ንበት አማካይ 13:12) የቀሩትም ከትና ወርቁ ይልቀ የከበሩ ይሆናል፡ ለወጥ ከእራር ወርቁ ይልቀ የከበሩ ይሆናል፡

(መልካም እያብ 28:19) የአትዮጵያ የቃኑን አይተካከለትም፡ በጥሩም ወርቁ አትገመትም፡

(ት’ንበት አዘገጃጀል 28:13) በእግዚአብሔር ገንዘብ በጽግባት ነበርሁ፡ የከበሩ እንቀሳ ሆሉ፡ ለርደዋን፡ የቃኑም፡ አልማም፡ በረሰ፡ መርጋድ፡ አያዝኝድ፡ ለንጥር፡ በልር፡ የሚያጠረቀርቁ ዕንቅ፡ ወርቁ፡ ልብስ ለበረ፡ የከበሩና የእንበልታህ ለመ በአንተ ዘንድ ለበረ፡ በተፈጻሚነት ቅን ተዘጋጀው ለበረ፡

እረበች ደግሞ የአብሳኔዎን ምድር ከተበች የአብበች ማለትም የሳይ ከተበች በየም ያለ መልክ ስላለችው (Al-Habesh) ይደቻችዋል፡ አብሳኔ የመጠት የሳይ ከተበች መልክችው በየም ያለበት ምክንያት ምዕቅን ተሽጋዬ ለመጠ ከምድር ወገን በላይ ያለበት አቀማመጥ ከፍታው በፈት ከሚኖሩበት ከእረብ ገዢት (Arab Peninsula) ስለሚለይ ነው፡፡ አብሳኔ ያለው ሰባ በየም ለይ የሚገኘበት አቀማመጥ ደግሞ ምድር ለወሆኑ ትራይ በሆነ የሚነበረው ትኩስ ከበበው መልክ ተለውም በየም ያለ በሙያዎች እና ያለት የአብሳኔ ማረጋገጫ የአብሳኔዎን የሳይ ነገዱ ተብሎ በፈጻሚነት ቅን ተዘጋጀው ተለዋል፡፡

ለለው ደግሞ ተብሎ የሚለው ስያሜ የመጠበት ምክንያት ደግሞ በየሙን ተብሎ የሚባል የነገድ አባት በከበባት አገር ተብሎን ከሚባለ ነገዱ ጋር ይኖር ለበረ፡፡ ከዚህ ወደ አብሳኔ ምድር ለመጠ ነገዱ ተብሎ ሰባ ለባለ ተለዋል፡፡

እዚህ ለይ ገን ማውቅ ያለበን የሙን ለይ ያለው የሳይ ሰባ ሆኖ ወይም ሰባ ሆኖ መንግስት እና በኢትዮ ምድር ለይ የነበረው ማለትም በከብ ለይ በሆነው በሳይ ነገዱ ተብሎ የተመሬተው የሳይ ሆኖበት ወይም ሰባ ሆኖ መንግስት ለይነት እንዳለችው ማውቅ ይኖርባናል፡፡ ሰባ የሚለው ቅል የመጠው በሆነው በታችችው የኢትዮ ገዢት ወሰኑ በአሁኑ ወደ ካርታም አካባቢ ይኖሩ ከነበሩት የከብ ነገዱ ወሰኑ ከሙኑት የሳይ ነገዱ ለሆነ ነው፡፡ መንስታችውም ሰባ ሰባ (የከብ ሰባ) ተብሎ ይጠራል፡፡ የሙን ለይ ያለው የሳይ ከተማ (የሙን ሰባ) እና አከሰጥ ከተማ አጠንቢ ያለው የሳይ ከተማም እንዲሁ እንዲማለይ ማውቅ ይኖርባናል፡፡ ይህን እንዲ የሙን ሰባ እና የአብሳኔ ሰባ ሰባ መንግስት ሰባ ሆኖ ወይም ሰባ ሆኖ ይበላል፡፡ ምክንያቱ ደግሞ

አገልግሎት PDF Compressor Free Version በመሆኑን ነው፡፡ ከርቃም አጠቃላይ የሚገኘውን የኋገኝ ስፋራ በካርድ 23 ላይ መመለከት ይችላል፡፡

ትንደር አይከል ወይም ጥቻቸው ማቅረብ በመቀበል ወደ ንብረት ባድር ባድር ሂደው ካነበሩት የኢትዮ ነገዴት አገልግሎት የተፈጻሚ የተወስኑት ወደ ባሕርያር እና ተንደር ለማቅረብ ችሎዋል፡፡ ከነዚህም የኢትዮ ነገዴት የተወስኑት ደግሞ ከፊይ ነገዴት (ከሰባ ነገዴት) ይር ተዋልዎ አገልግሎት ነገድ ለመሠርቱ ችሎዋል፡፡ አገልግሎት ነገዴት ውጤቶች ከሰበደዋጥቶች ይር በማውራዱ ቋንቋቶች ከተሰጠው ወደ አገልግሎት ለቀይና ችሎዋል፡፡ ቋንቋቶች የቀድሞ አገልግሎት (Proto Agaw) ተብሎ ይጠራል፡፡ ከነዚህም ጥቻት የሁኔታ አገዴቶ ወደ ለማቅናት በአርትራ-ከረን፡ በአርትራ-ሳም፡ በትግራይ-አጭብ እንዲሆም በአጭብ እና በትግራይ ማት አዋጅ ማስፈጸም አገልግሎት ለመሠርቱ የቀድሞ የአጭብ እና በትግራይ ማስፈጸም ለመሠርቱ ችሎዋል፡፡ ይህም በአርትራ-ከረን እና በግንባር አገልግሎት ለመሠርቱ የቀድሞ የአጭብ እና በትግራይ ማስፈጸም ለመሠርቱ ችሎዋል፡፡

አገልግሎት ባሕርያር እና ተንደር ቀርቶው የነበሩት የአገልግሎት ነገዴት ደግሞ ወደፊት በምናየው በንድላኩው የቆዕማት ስርወ መንግባት በመን ካነበሩት የአጭብ ስም ነገዴት የአጭብ ስም ነገዴት የአጭብ፡ የቆዕማት እና የታምታኩን ነገዴት ደግሞ የአጭብ እና በትግራይ ማስፈጸም ለመሠርቱ ችሎዋል፡፡

ከእዚ በመሆኑ ታሪክ ለይ እንዳያነው ደግሞ የነብረት ከ-ስም በአት-ሳ እና በከሰባ በከል አድርጋው በአርትራ ተሰነድ በከል ገብቶው በስምና ምዕራብ አት-የኩል በስምና ምዕራብ ተንደር በመሆኑ የበታችን ነገድ መሠርተዋል፡፡ ነገር ጥን ከነዚህ ነገዴት ከጊዜ በንድላ ወደ ለለው ነገድ በመግባት እና የለለውን ባህል እና ቋንቋ በመልሙድ ወደ ለለው ነገድ በመቀየር ለከሰባ ችሎዋል፡፡

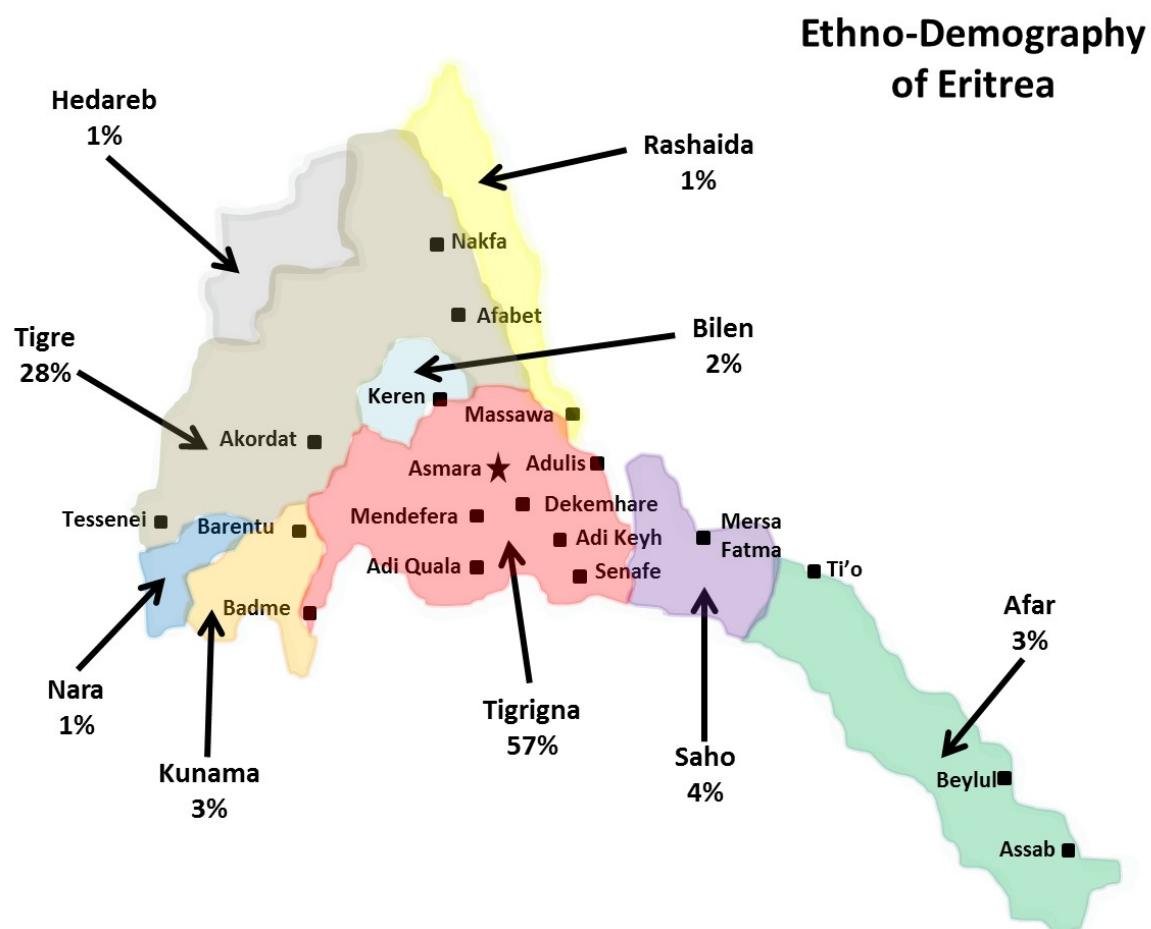
ለለው በኋገኝ ታሪክ ለይ እንዳያነው የአጭብ ነገዴት ወደ አበሳነው ባድር በመጠበቅ ወቅት አካባቢ ፍጥቃያዎች በስምና በከል አድርጋው ወደ ተንት ባድር ለንግድ ይመጣ እንደነበር አይተናል፡፡ ግብቶችም እንዲሆም ለንግድ ወደ ተንት ባድር ይመጣ ነበር፡፡ በተንት ባድር ማቅረብ ወደፊት የአጭብ እና የታምታኩን ነገዴት የአጭብ እና በትግራይ ማስፈጸም፡፡

በለምናም የአሁኑ የአት-የኩል ማት በመጀመሩ የተመሰረተዋው ከተንት ማት ወሰኑ በአርትራ-አኩር (አበሳኩ ይኖክል) እና በአበሳኩ ባድር ነው፡፡ የነብረት ባድር አያዝነት የአጭብ፡፡

ለለው ደግሞ የነብረት የኢትዮ ነገዴት ወደፊት በምናየው በቆዕማት ለሆነ መንግባት ቤት አካባቢ በስምና በመግባት እርትራ አስመራ አካባቢ በሚገኘው ስምናን ለይ ማቅረብ ነገድ ማቅረብ የአጭብ ነገዴት የአጭብ፡፡

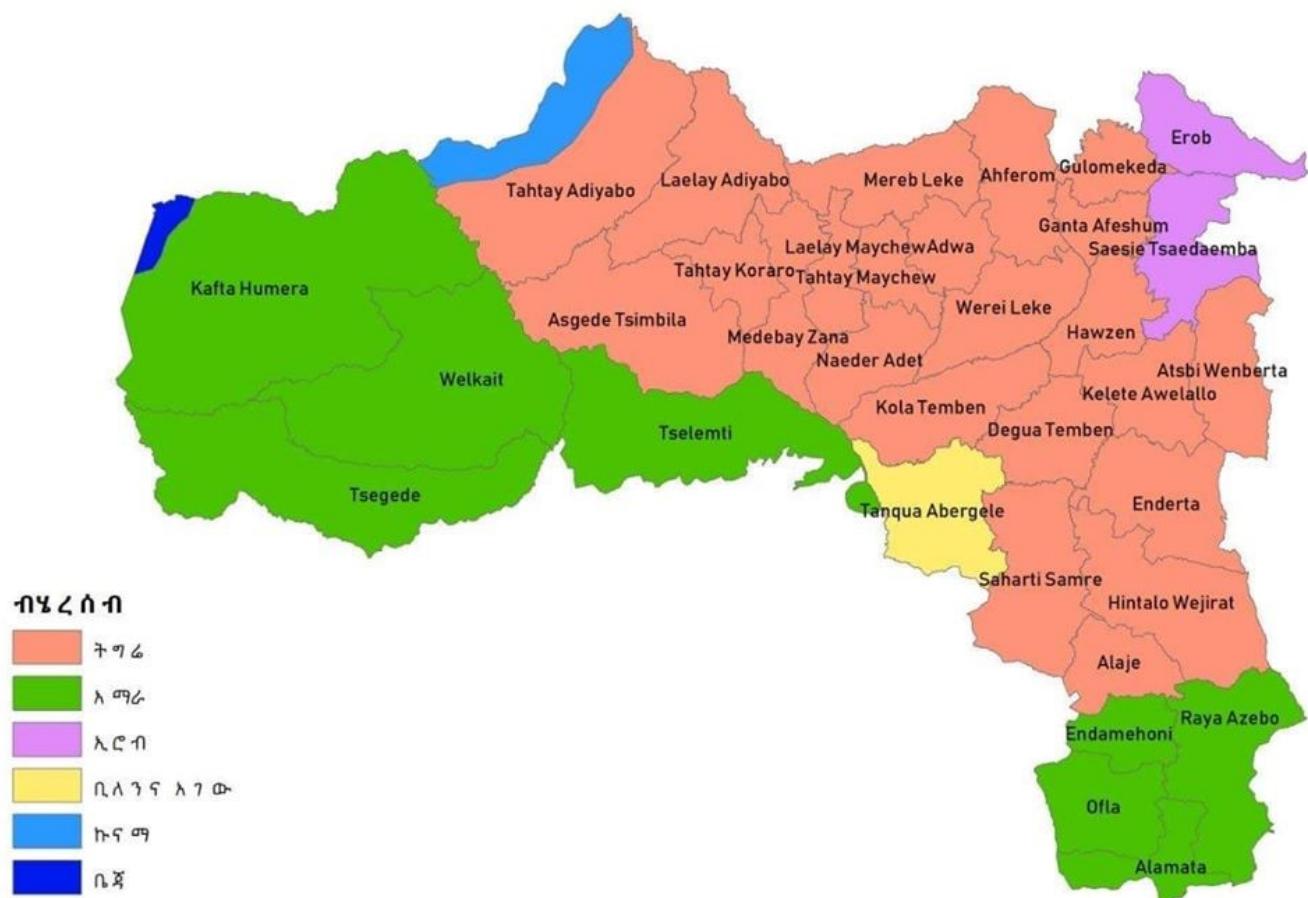
ከነበረኛ PDF Compressor Free Version የቻል ተፈልጉ በቻል ከመከከለኛው አኅድኑ የሂልዎች የኩረሉ ነገሮች በስሜን ምስራብ ትግራይ እና በኩረቱ ማት ወሰጥ በባድሙ ከተማ እና ተረጋዋ አካባቢ ማረጋዥ የተኞማ ለገደን ለመሰርቱ ችሎዋል::

በኢትዮጵያ ምድር የሰራተኞች ፕሮግራም ለገደቶች ችሎዋል:: በኢትዮጵያ-አኅር (አኅር ይኖኩል) ተረጋዥ ስፍራ የመፈሩት የፌት ለገደች እና በአበሳ-ኤራ-አኅር (አኅል) ላይ የመፈሩት የቤት የአበሳ ለገደች እንደሚለያዎች ማውቅ ይኖርባል:: በኢትዮጵያ አኅር ላይ የመፈሩት ከየመን የመጠት ከሰው የየቀጥና ለገደች የዘር ሁሉን የሚመዘዣት የአበሳ ለገደች ሆነው በአኅር ላይ ስሙ አኅል ላይ ለገደቶች ለገደች ችሎዋል:: በአጠቃላይ በኢትዮጵያ እና በትግራይ ማት የመፈሩት ለገደች ያለበትን በታ በከፍተ 20 ሁኔታ ላይ አኅር ላይ መመልከት ይችላል::

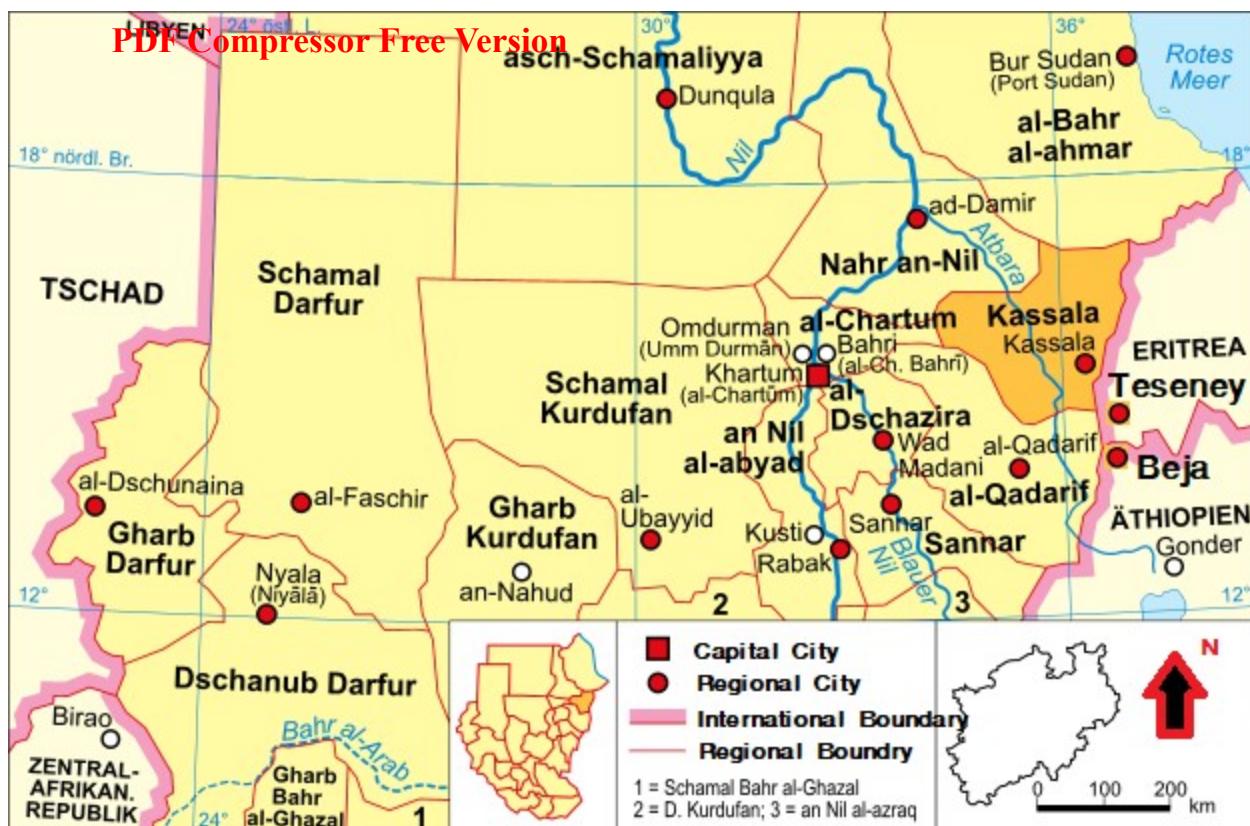

v.

PDF Compressor Free Version

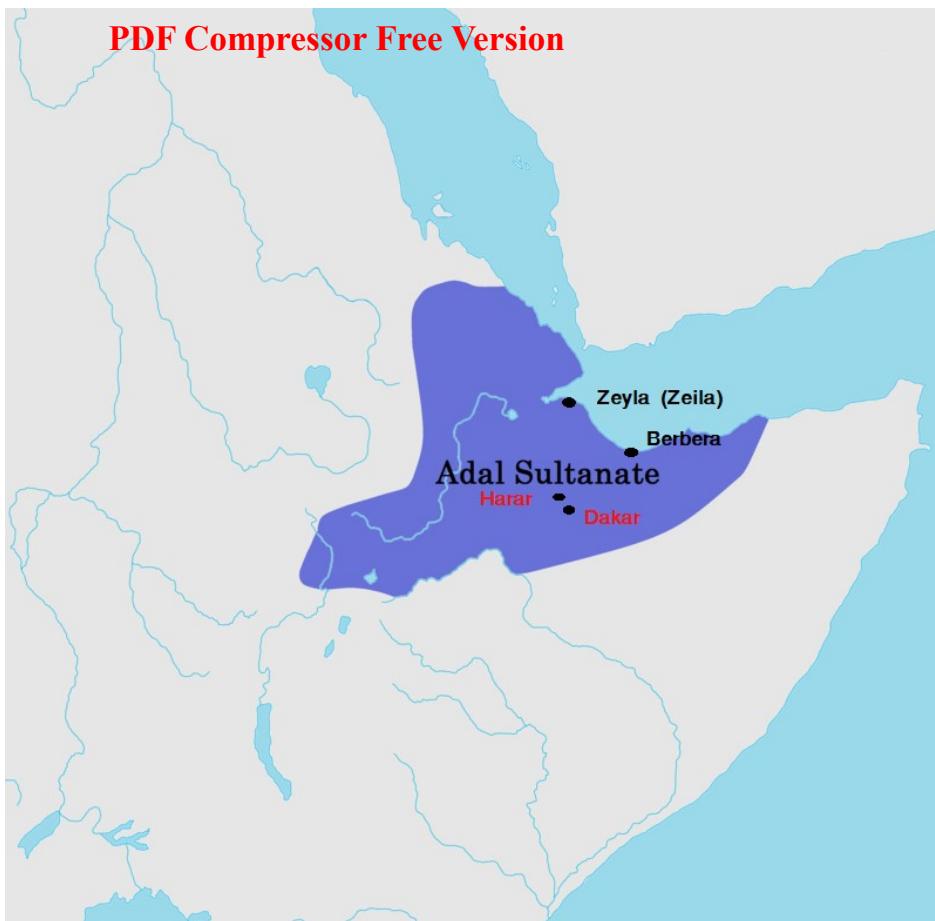
ለ.

አ.

ከርታ 20. ማኅበር ስ. ሌ. አ. በአጠቃላይ በእርትራ እና በትግራይ ግዢ የመፈፀም ነገሮች ያለበት በቁጥር

ከየመን ሰንጻ ወደ አበበኬም መደርሱ ክመጣጥ ካነገረ የቅጣን የሚመዘገብ የሰው ነገሮች ወሰኑ አንድሞች የአበል ነገሮች ሲሆን ያረጋገጧው በአፏር ልዩ ስሙ አዲስ በሚባለው ሥኖር ነው:: እነዚህም ነገሮች ሲሆኝ ወደፊት በሚናው በጀትናው የሽዋ ነገሮች አሁን የአዲስ ሥልጣኑት ስርዎ መንግስት በሚችቃዋም የሮስ ገዢ ግዢ ሌ.፪.ጥሩ ታለዋል:: የአዲስ ሥልጣኑቶች ከገዛዕባው ግዢ ወሰኑ አይደለም እና በርሃሪ የሚጠቀሱ ዓይነው:: ነገር ገን እነዚህ የአዲስ ሥልጣኑቶች ሲያከመ ከለማኝ ወደ ሽዋ የውሉክት የሮስቶች ነገር የሚተካት የሰው ነገር (መንድማማቅ) የሚተካት የአምባራር ማኅበር ስ. ሌ. አ. በአጠቃላይ የሚገለን እና የቦርሃሪ እንዲሆነው ለለምና ግዢ ወሰኑ በክርታ 21 ሌሎች መመልከት ይችላል::

ከርታ 21. የአዳል ሙሉዕት ማብት

ከለው በግብዢ ታሪክ ሌይ በታላቁ መಥኬዊ ቅዱሳን የተጠቀሰው መሸሪያ እና እስራኤሌዎች ከግብዢ የወጪት በንግድ ፍራምስ ሰምሰስ 2ኛ (Ramses II) (1279-1213 ቴ.አ.ኩ. (BCE)) በነበረበት መቅት በ1304-1237 ቴ.አ.ኩ. (B.C.) ጥሩ እንደነበር አይተናል::

በዚህ የፈምሰስ 2ኛ የግብዢ በሙን መቅት በመጀመርያ ዘርፍ ቅልዕት ከየሙን ወደ አት-የኩያ የመጠት የሰባ ነገዴች በሰባ ከተማ ተስፋናተው እያየሩ እንደነበር ይታወቂል:: በወቅቱም አት-የኩያ ሌይ ነገሮ የነበረው ጽጌ ከነበረ የነገድ የቅጣን ሰባ ነገዴች የሚመዘገበ የዘር ካረግ ያለው ሲማዋወ ካሁን የተር ወይም ልጊናል የተባለው ነው:: ይህም የዓልማት ሰርው መገኘት ከመግባቱ በፊት እንደሆነ ለብ ይለዋል:: በዚህ መቅትም እስራኤሌዋው መሸሪያ የግብዢ ታሪክ ሰምሰስ ሌይ ይለዋል:: በዚህ የዓልማት ሰርው መገኘት ከመግባቱ በፊት እንደሆነ ለብ ይለዋል:: በዚህ መቅትም እስራኤሌዋው መሸሪያ የግብዢ ታሪክ ሰምሰስ ሌይ ይለዋል:: የዓልማት ሰርው መገኘት ከመግባቱ በፊት እንደሆነ ለብ ይለዋል:: የዓልማት ሰርው መገኘት ከመግባቱ በፊት እንደሆነ ለብ ይለዋል::

ከሁኔታ የሚገኘው ማመልከት የሚከተሉት ደንብዎች በተመሳሳይ ይገኛል:: የየጥርጋው ስባቱ ሲታ ለቻቻ ከበት እያንዳ ሲለ መሠረት አገኘቸው ለቀጥታው ውሃው ቁጥራዊው:: ለቻቻም ወደ በታቸው በተመለሰ ገዢ ለአበቃቸው የሚነውን ሁሉ ነገሱት:: እርስታው እንዲጠሩት አድርጋ በጥሩ ሆኖታ ተንካባከው የሚሰላም ሲታቸት ተቀብሎች:: መሠራም ለበዚህ ገዢ በአማካቸ በጥሩ እያንዲገል ተቀመጧ:: በዘመኑም ሲለ ሲታ ለቻቻን ለታራን አጋባቶት ሁሉት ለቻቻ ለቻቻም ወልደ እንደነበር ታርክ ያስፈል:: ለቻቻም ቤርሳው እና አለማር ይሞላል:: መሠራም በዘመኑም በስራው የአትሞች ምድር (የምድያም ማር) ከተቀመጧ በኋላ ለቻቻንና ለታራን ይዘው የአጠቃላይ የአግባብና አጠቃላይ ለመፈጸም ወደ የበት አቅምችል:: እስራኑንፈይም ከበዚህ ዓመት የግብዢ ስቻቻና መከራ በሙሉ አማካይነት ከ1304-1237 ቁ.ል.ክ. (B.C.) ባለው ገዢ የበት ተለዋ ለመውጣት ቅልዋል:: በተመሳሳይ ለተተለኝ በመጣው መስረት የየጥር ስባቱ ሲታ ለቻቻ ከበት ለያግዳቡት የነበረ በጥሩ በሚስል 36 ላይ መመልከት ይችላል::

ምስል 36. የየጥር ስባቱ ሲታ ለቻቻ ከበት ለያግዳቡት የነበረ በጥሩ

በታላቁ **PDF Compressor Free Version** መደረግ መለጥ በዘመን ስለ ምድያዎች ማረጋገጫ እና ስሌክዎች የተከለ ተወስኝ እናገኘለን::

(አራት ዘዴት ዓ:21-22) በዘመኑ ወራት እንዳሁ ሆነ፣ መሳሪ ነበሱ በሆነ ገዢ ወደ ወንድሞች ወጣ፣ የሰራተውንም መከራ ተመለከተ፣ የግብዕ዗ም ለው የወንድሞችን የእብራውያንን ለው ለመታ አያ:: ወዲህና ወዲያና ተመለከተ፣ ማንኛም አለያም፣ ጉባኤዎችንም ጉዳለ፣ በእናዋ ወሰጥ ሩስተው:: በሁሉተኛውም ቅን ወጣ፣ ሁሉፏዊም የዕብራውያንን ለውች ለማለ አያ፣ በያያዥም ለምን ባልንቸራሁን ትመታዎለሁ? አለው:: የም በእና ለይ እንተን አለቁ ወይስ ይና ማን አድራሻ? ወይስ ጉባኤዎችን እንደገልልኝው ልትገኝለች ትስሉሁን? አለው:: መሳሪም በዕውነት ይህ ነገር ተወቂከል በለሁ ፊርማ:: ፊርማንም ይህን ነገር በለማ ገዢ መሳሪን ለጠለው ልላት:: መሳሪ ግን ከፈርሳን ፊት ከበለለ፣ በያያዥም ምድር ተቀመጧ፣ በውሃ ጉድጋድ አጠገብ አረፈ:: ለምድያዎችም ከሆን ለባት ለተ ለቻቻ ነበሩት፣ እነርሱም መጥተው ውሃ፣ የአባቴውንም በትቻ ለመጠበቅ የውሃውን ጉዳ ቅል:: እረቃቃቃውንም መጥተው ጉድጋድ አጠገብ አረፈ:: ለቻቻ ነው እና ለመጠበቅ:: እነርሱም እንድ የግብዕት ለው ከሰራተቻቻ አያንድ፣ ይግሞም ቁጥልን፣ በትቻቃቃውንም አጠገብ አለ:: ለቻቻንም እርሱ ወዶት ነው? ለምንስ የንኑ ለው ተዋዋሸት? ተፋት እንደሸዋም ይብላ አለቁው:: መሳሪም ከዚያ ለው ለቀመጥ ወደፊደል፣ ለቻቻንም ለጠራን ለመሳሪ ማሳት ትሔማው ዘንድ ለመው:: ወንድም ለቻቻ ወለደቻ:: በለላ ምድር መቀተኛ ገኑ ለፈልጉ ነገር ከፍርማ በለሁ መረመ::

(አራት ዘዴት ዓ:1) መሳሪም የየተኞችን የአማካን የምድያዎችን ከሆን በትቻ ይጠበቅ ነበር፤ ወደ ምድረ በዓ ያርቃቃውን በትቻቃቃውን ነፃ፣ ወደ እግዢኤሌክትሮን ተራራ ወደ ከሬብ መጠ::

(አራት ዘዴት ዓ:19) እግዢኤሌክትሮን መሳሪን በያያዥም ነፍሰሁን የሚሸቻት ለውች ሁሉ መጥተዋል እና ተመልከሁ ወደ ጉባኤ ሂደ አለው::

(አራት ዘዴት ዓ:1-2) የምድያዎችም ከሆን የመሳሪ አማካት የተኞች እግዢኤሌክትሮ ለመሳሪ እና ለአገልግሎት ለእስራኬል ያደረገውን ሁሉ፣ እግዢኤሌክትሮ እስራኬልን ከግብዕት እንዳወጣ ለማ:: በዘመኑ ገዢ የመሳሪ አማካት የተኞች መልሱት የነበረውን ማሳት ለጠራን ሁሉቃቃውን ለቻቻ ወለደ::

(የአዋጅ ሲሄድ ዓ:7:29) መሳሪም ከዚህ ነገር የተነሱ ስሽተ በያያዥም ለገዢ መቆተኛ ሆኖ የፈልጉ ለመጠበቅ ሁሉት ለቻቻ ወለደ::

(ትንበት ዕምባቃውን ዓ:7) የአትየኩል ድንብኩቻች ለመናገሩ አያሁ፤ የምድያዎችም ለገዢ መጠቃቃቃች ተንቀበቀበ::

(አራት ዘዴት ዓ:12:1) መሳሪም አትየኩል ዕምባቃውን አግብቃል እና ባገባት በአትየኩል ዕምባቃውን ማቅረብ እርና በእርሱ ለይ ተኋገሩ::

እነዚህ ወር መሰረት አትጥቅምችን ከገባ፣ ያገባትና መሳሪቱ ለጋራ ከተባለቸ፡ የሰጋራናም አበት የተጠሪም ከሆነ ልማት እንደልም ከተባለ፡ የተጠሪም የምድያም ከሆን ከተባለ ምድያም የተባለው አትጥቅም እንደሆነ ያረጋግጣልኩ፡ ወርቁ ድጋፍ ከምድያም መጠል፡ ወርቁም በእኔር ነው ያለው፡፡ የሳምን ነገሮች በዘመኑ ማፈጸው ይገኘለ፡፡ ለለሁም ለቀመጥ አትጥቅም የአበበኩም ምድር እንደገቡ ያጠናከራልኩ፡፡

ስለሆነም እስራኑለው የጥቃት ከግብዕት የወጪበት ጉዢ 1304-1237 ቅ.ል.ካ. (B.C.) ስለነበረ
ይህም ወቅት በአሁሳኔም ምድር የቆዱማት ስርወ መንግስት ጉዢ (1050 ቅ.ል.ካ.- 400 ቅ.ል.ካ.)
ከመግባቱ በፊት ነገር ማለት ነው:: ይህም በእግዚአለን ዘመን መንግስት (1985 ቅ.ል.ካ. —
1036 ቅ.ል.ካ.) ጉዢ ወሰጥ ነው:: ምናልባትም በእግዚአለን የነገሮች ስም ገዢዘዴር ሌይ
የሚገኘው ፎርድ ቁርድ ደንብ (1307-1277) የጊዜው ለከተት ተቀራራቢነት ስላለው እና የሰሙም
ስያሜ እንዲሸጠ ተመሳሳይነት ስላለው በታሳቁ በመስክርና ቅዱስ ወሰጥ ተጠቁስ የሚገኘው
የነገድ የቅጥን ዘር የጥር ወይም ካሁን ፈጥና የተባለው ሌሎን እንደማቻል ይገመቻል::

ከነገድ አጋዥላን ከመጠት ወሰኑ አካናሁስ ስ (ሳን 2ኛ) ከነገድ በቃለ በአዲስአበባ የሚደርሱ የቆዕማት ስርዎ መንግስት አስተያየትመስረተበት 1050 ቁ.ል.ሽ ገጽማ አካባቢ ይረዳ የተለያየ የፈጥሮ ስጻ ነገዕታች ሌጻ ተቋዋል:: ነገር ግን ከላይ በከ-ሽ የነገዕታት የሰም ነርሱስ እንዲያነው ሆኖ በዘመኝ በነገድ አጋዥላን የነገዕታት ነርሱስ የት-ቃቄ የአዲስአበባ ግዢት ሌይ እንዲሆሙ የት-ቃቄ ደግሞ የተ-በረ ግዢት ሌይ እንደ ሌሎ የሚጠልዎ ነገር የለም:: በተማሳሳይም የት-ቃቄ ነገድ አጋዥላን የት-ቃቄ ደግሞ የከ-ሽ ነገዕች እንዲሆሙ የሚጠልዎ ነገር የለም:: በዘመኝ የነገዕታት ነርሱስ ወሰኑ የአጋዥላን የነገዕታት ይጠላ እንዲ ከሰማችው ሲያጠ በመሳሌት የከ-ሽ ነገዕታችም እንዲሳለበት ያሳያል:: በዘመኝ የነገዕታት የሰም ነርሱስ ወሰኑ ጽማስት አነበብ ወይም ጽማስት ላይ የተባለችው ተጠቁስ እናገኘችለን:: ነገር ግን በአጠቃቶው የተራክ መዕስኩች የቆዕማት ስርዎ መንግስት ገዢ ከ10መቶ ከፍለ ዘመን አስከ 4ኛው መቶ ከፍለ ዘመን ሲለማረል ጽማስት ሆነበብ ወይም ጽማስት ማከዳ መከተት ያለባት በቆዕማት ስርዎ መንግስት ወሰኑ መሆን አለበት:: የአገልግሎት የነገዕታት ላይ ነርሱስን በተመለከተ በያዝጠኔዎች 3 ሌይ መመልከት ይችላል::

[PDF Compressor Free Version](#)

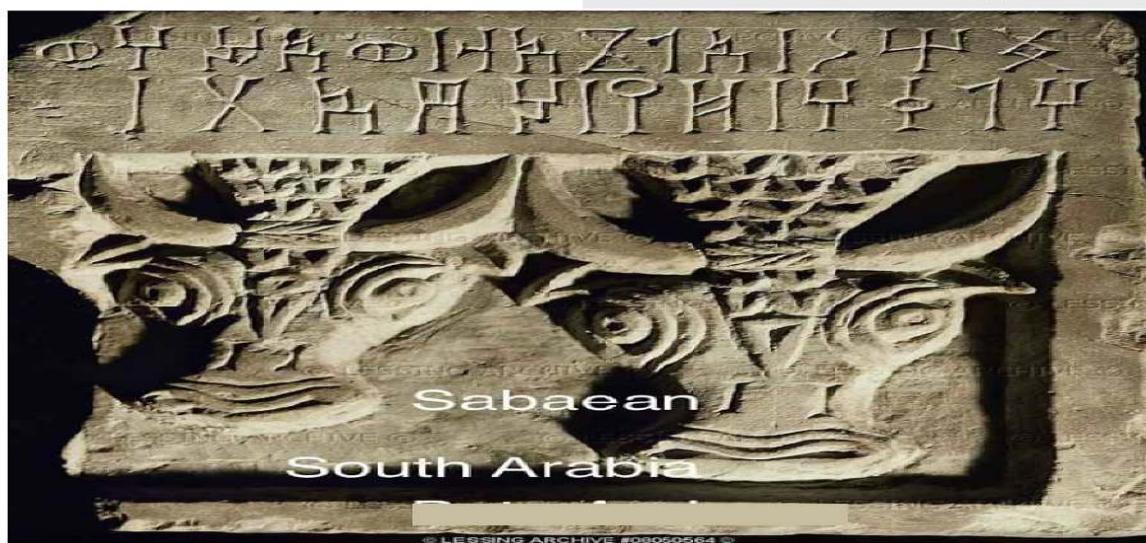
ተ.ቁ.	የነገሮች-ቁ. ስም	ነገሮች-ቁ. በስልጣን የቆየበት ዘመን	
		ቦንጻት	በንብረቱ (ቅ.ፌ.ከ.)
1	አክናሁሳ (ሳባ 2ኛ)	45	1985-1930
2	ነሱ-ቁ. ክለሳ	40	1930-1890
3	ካሰቶች	19	1890-1871
4	ሳባ 2ኛ (ሳባ ምሳ)	15	1871-1856
5	አ.ት.ዋ.ሰ. 1ኛ	56	1856-1800
6	አ.ከ.ኩ.ን ፊ.ም.ር እራ	30	1800-1770
7	ተ.ት. አ.ም.አ.ብ	20	1770-1750
8	አ.ር.አ.ቃ.ር 1ኛ (ሽ.ን)	20	1750-1730
9	አ.ት.ዋ.ሰ. 2ኛ	30	1730-1700
10	ሰ.ነ.ት 2ኛ	17	1700-1683
11	ሀ.ተ. 1ኛ	8	1683-1675
12	ሙ.ማ.ዕ.ስ	4	1675-1671
13	አ.ኔ.አ.ሳ	7 ወር	1671-1671
14	አ.ማ.ን አ.ሰ.ር	30	1671-1641
15	እራ 2ኛ	30	1641-1611
16	እ.እ.ራ 2ኛ	15	1611-1596
17	አ.ማ.ን አ.ም.አ.ት. 1ኛ	40	1596-1556
18	ቀ.ው.ቁ	15	1556-1541
19	አ.ከ.ተ.ሳ.ነ.ስ	10	1541-1531
20	ማ.ን.ዳ.ሰ	17	1531-1514
21	ጥ.ሮ.ተ.ወ.ሳ	33	1514-1481
22	አ.ጥ.ሮ	21	1481-1460
23	አ.ን.ከ.	5	1460-1455
24	ሀ.ተ. 2ኛ	2	1455-1453
25	ሰ.በ. 3ኛ	15	1453-1438
26	ቁ.ት.ን.ስ	20	1438-1418
27	ሰ.ነ.ት 3ኛ	10	1418-1408
28	አ.ን.ጋ.ዢ. 1ኛ	50	1408-1358
29	ማ.ሳ.ሙ.ር	2 ቀን	1358-1358
30	ከ.ለ.ና (ንግድ.ት. ስ.ደ.ና.)	11	1358-1347
31	ዘ.ቁ.ሮ.ር 1ኛ	40	1347-1307
32	አ.ር.አ.ቃ.ር 2ኛ	30	1307-1277
33	አ.ር.አ.ቃ.ር 3ኛ	1	1277-1276
34	ኤ.ከ.ተ. 4ኛ	20	1276-1256
35	ተ.ቁ.ን ሰ.ት.ያ	10	1256-1246
36	አ.ር.ሙ.ን.ቁ. 1ኛ	1 ወር	1246-1246
37	አ.ማ.ን አ.መ.አ.ት. 2ኛ	5	1246-1241
38	ተ.ን.ሳ.ብ 1ኛ	5	1241-1236

39	ԵՎԱԾ-2Հ	5	1236-1231
40	ՈՒ-Կ 4Հ	5	1231-1226
41	ՀԵՇՅ / ԽԵՊԵՐ/	40	1226-1186
42	ՀՊՎՆ ՍՈՒՐԴ	30	1186-1156
43	ԺԵԾԺԵԾ	16	1156-1140
44	ԴՀԻ.Ք 1Հ	9	1140-1131
45	ԴՔԴ- ԸՄ 1Հ	17	1131-1114
46	ԴՔԴ- ԸՄ 2Հ	41	1114-1073
47	ՊՂԾԺԵԾ	16	1073-1057
48	ՀՊՎՆ ԽՈԾՉ	14	1057-1043
49	ԴՔԴ- ԸՄ 3Հ	7	1043-1036
50	ԾՈ. 4Հ	10	1036-1026
51	ԴՔԾ.Ք Զ.Մ.Ը (ՀԵՅՈՒ)	13	1026-1013
52	ՀՊՎՆ- ՄԽ.Ը/ՊՂԾ	31	1013-982

աշխարհ 3. Քննկն բժնաբան պատմութեան մեջ

ለለው እነዚህ የሳይንስ ነገሮች በዘመኑ ወቅት በዕስተኛው ክፍተኛ ዕምርታ ያሳያበት
ገዢ ነበር፡፡ የሰጠያዊ ፍንቃ የረዳቶው የሳይንስ ነገል ያለችው ሌሎችው ለመን በተለይም በዘመኑ ወቅት
ግራሽ በዕስተኛ ደረጃ ክፍተኛ ደረጃ ደርሻ የነበር እና ታዋዕ ተከናወቻት እንደ ሆኖ ሆኖ
የመሳሰሉት ተከናወቻት ገዢ ስለነበር በፈጸለምታው ሌይ የተወስኑ ተወጣ ነበሩ፡፡ ይህም
የሚሆነው ለንግድ፣ የባህር ወደብ ለመቆጣጠር፣ ለይተለማማሪቱ፣ ሁይማኖን ለማስፋት እና
ለቀኑ ግዢት መዘተ... በሚያደርግት ግንኝነት የሚፈጻሚ ነው፡፡

ይመለሰ RDF Compressor Free Version ስልት ጉረከኝ በበትርጋዳን (Boustrophedon) ይለታል:: ይህም የበኩ እርሻ የሚለውን ሰያሜ የወጪት ሲሆን እርሻ የሚታረሰው ካዘሁ የአዋጅ ስልት ጽር ተመሳሳይት ለላለው ነው:: ይህን የአዋጅ ስልት ነበር ስጋፍም ወደ አብሳቤው ማድር ይዘውት የመጠት:: ነገር ግን ይህ የአዋጅ ስልት በቃልቻው በእከሰራም ስርወ መንግስት ወቅት ቅስ በቀበ እየተለወጠ እና እያደን እንዲሆም እየተጠናለ ሂደ ስጋፍም ከባረከ በሚያገኘት የአዋጅ ስልት መሠረት ከባሩ ወደ ቅጽ የአዋጅ ስልት ለፈጸሙት መቻለቸውን ወደፊት በእከሰራም ስርወ መንግስት ታሪክ የሚኖርው ይሆናል:: የሳይንስ የቁጥር ልላማ በምሳሌ 37 እና መመልከት ይችላል::

የመ 37. የሰብያናቸውን የቃንቃ ፊልጊዢ

ለለው PDF Compressor Free Version አገልግሎት እያወለበት የመጠበት እና የተለያየ
የልደንት ያረዳ ደርሱ የነበረበት ወቅት ነበር፡፡ በብርና መቻከይታቸው ላይ በሳይንስ ፍቃድ
ከትብዕው ክስቀመጥት እና በየአውልታቸው ላይ ከመፈሩት ይሁና በመነሳት ደርሰውበት
የነበረውን የልደንት ያረዳ መገመት አያያዝነትም፡፡ ነገድ አገልግሎቶች በሳይንስ ምርምር
በበነክዋከብት ጥናት የታወቁ እንዲኖር ይሁናቸቱ ያስረዳል፡፡ ከዚህም በተጨማሪ በመጽሑፍነት
ቅመማጥ ጥሩ የሚባል ያረዳ ደርሰው ነበር፡፡ ይህም የሰነ-ካዋከብት ምርምራቸው የጊዜ
እቅዱጎችን በሳይንስ መልክ ይጠቀሙ እንዲኖር ያስረዳል፡፡ የአገልግሎትምን የሰነ-ካዋከብት
ጥናት ወሰኔ የአገልግሎት የአቅማማት እና የሚመጣቸውን ገዢዎት ያጠኑ ሲሆን ይህም
ለሁ እቅዱጎር ጥናት ከፍተኛ መቀማቸን ስጋፍው ነበር፡፡

በዚህ ነገተው ከሚታወቁት ህብረ ከከበቻ ከተና አነድርሱች ከስያጭ ከሚጠረጋል፡፡ ሲፈውስ፡ ገበጭ እና ተርሰለ ወሰጥ ከስያጭ ሲፈውስ፡ አንድርሱች ሲደረሰነስ፡ ድራቱ፡ ለስተኞቸ፡ እርዳ ማይኑር፡ ተስከሳ፡ ተዋሰስ፡ ታራየንትለም ወሰጥ በአገራችን ነገተው የሚታወቁት ስብረ ከከበቻ ሲፈውስ፡ ከስያጭ እና አነድርሱች ፍቃው፡፡ ዘጋስ ሲፈውስ የንግድት ከስያጭ በል ሲሆን ልማቶች አንድርሱች ታሳለቻ፡፡ ስብረ ከከበቻም የተስያጭ ተብሎም፡፡ በስማቶች ነው፡፡

ንግድት ካስየተ (1890-1871 ቅ.ል.ከ.) የነበረች ጽግዴት ስትሬን የፌን የካዋከብት አቀማመጥ ተናት ያደረገ በመሆኑ የሰነ ክዋከብቱ አቀማመጥ ስያጻ የፌን ስም ተከትሎ የተወጠ ስም ነው:: የካስየተ ሲባለ ከከበ 5 ክዋከብት የያዘ እና የደብዳቸውን (W) ቁርቆ የያዘ ነው:: የምትታው በስሜኑ ጽፍቅ ክበበ ወይም ወልታ አቅጣጭ ስሬን ግራቀዱ ተቶለማ ክዘረሁራቸው 48 ሲባራቸ ክዋከብት በትልቅነት በ28ኛ ደረጃ ሌይ የምትታኝ ፍት:: የዘመኝ ሁበረ ከከበ በአገራቸን የምትታው ከመሰከረም እስከ መጋቢት ባለው ገዢ ወሰኑ ነው:: በደብዳቸ ጽፍቅ ክበበ ሌላ ሁጻዊ ደግሞ የተስለው ገዢ በህዳር እና ተሆኑበት ወር ወሰኑ ነው::

የኢትዮጵያ የአዲስ ተስፋዎች ስራው እንደተቻለው በከተማና ሁሉ ከተማው ወደ 2324 ክፍተብት የተገኘ ሲሆን ከነፃህ ወሰጥ 14 የሚሆነት 20 የሚደርሱ እኩልጥና እንደተቻለው ያመለክታል::

የንግድ ሲፈው አብበ ከከበ የሆነት ማዕዘን ቅርቡ ያለው ሲሆን በ88 የአብበ ከከበ የግራተኝ ነገር ውስጥ ከተቀመጥት በትልቅነቱ በ28ኛ ደረጃ ሌይ ይገኘል:: ይህም አብበ ከከበ በአገራችን ከመሰከረም ወር ይሞር በደንብ የሚያስ ሲሆን በህናር ወር ሌይ ጥን በጣም ስልቶ ይታደል:: በዚህ ሁጻዊ ከከበ ውስጥ ዳግሞ ወደ 1885 ከዋከበት እንደማታው በጥናት ተረጋግጧል:: ከነበረሁም 1885 ሁጻዊ ከዋከበት እንዲ እኩስ ጥናቸት ያለው ነው::

የኢንድር PDF Compressor Free Version አበበ በሰሜን ማስረጃ የሚፈልጉ አቅማው የምትታይ ሌሎችን በአገራችን ከመሰከረም እስከ ማሸቦች በተለይም በጥር ለይ ነላታ ትታደለች፡፡ በደብብ ጉዳዎች አበበ ወሰኑ ለሰት ሁሉት ሁሉት ደግሞ ከህዳር እስከ ፖር ለሰት ሂዕይት ነው፡፡ በኩ የህብረ ከከበታ የሚደለው ወሰኑ ወሰኑ በትልቅነቱ በ19ኛ ደረጃ ለይ የምትታኝ ሌሎች በውጭ ወደ 2112 የሚደርሱ ሁብረ ከዋኩበታ አይታ፡፡ ከነዚህም 2112 ከዋኩበት ወሰኑ 19 የሚሆነት ተሳት ያለቻው ሌሎች በ24ኛ ደግሞ እኩለተለት እንዲለቻው የአሁኑ ለይንስ አረጋግጣል፡፡

እላው በዘመናዊው የሰነ-ፈለሻ ጥናት ይካሬ የምትጋበት የህዋር (Elliptic Orbit) መሰመር 8.9 ዓ.ም ወደ ለማን እና ይበብ አቅማው ያለው እና በውሰዶም 12ኛ ሁብረ ከዋኩበትን የያዘ ክልል በፊያ ይባላል፡፡

በአጠቃላይም የተጠኑትን እና በበኩር ተወስዣ የተገኘትን ሁብረ ከከበታ፡፡ የበኩር በፊያ የሚቀርቡት እና የመራፈ የሚፈልጉትን የሚፈልጉ የበኩር ከታቦች በግብር 38 ሆኖ ለ፣ ሲ፣ መ፣ ሪ እና ለይ መመልከት ይችላል፡፡

በ.

PDF Compressor Free Version

a.

b.

PDF Compressor Free Version

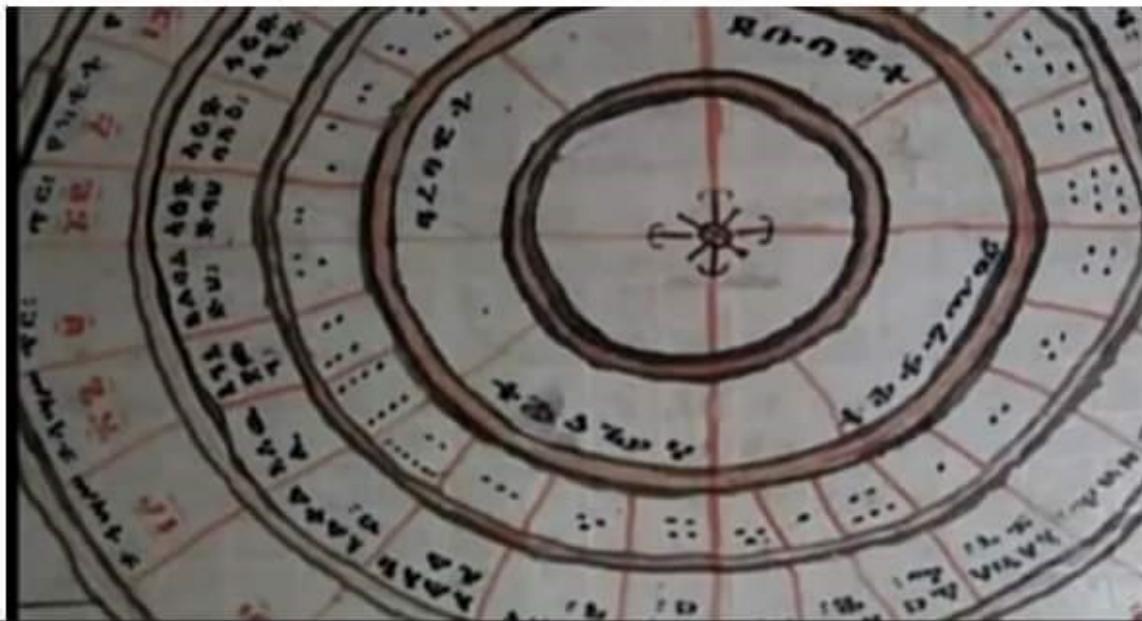
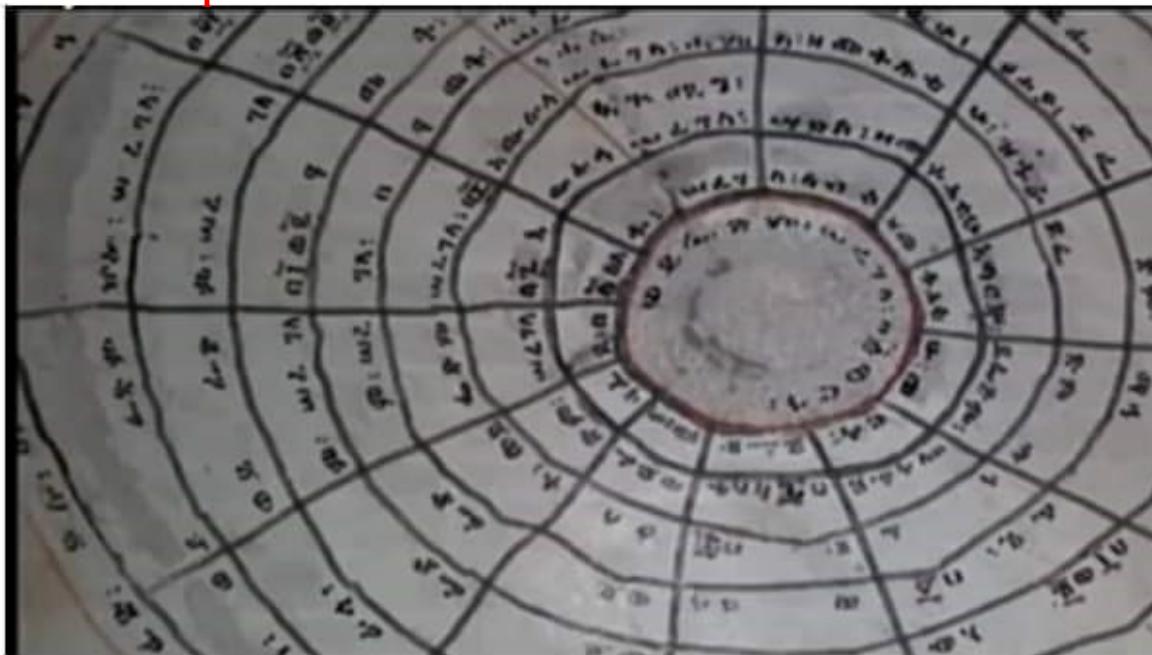
የጥቅምት የሚከተሉ የሚከተሉ የሚከተሉ

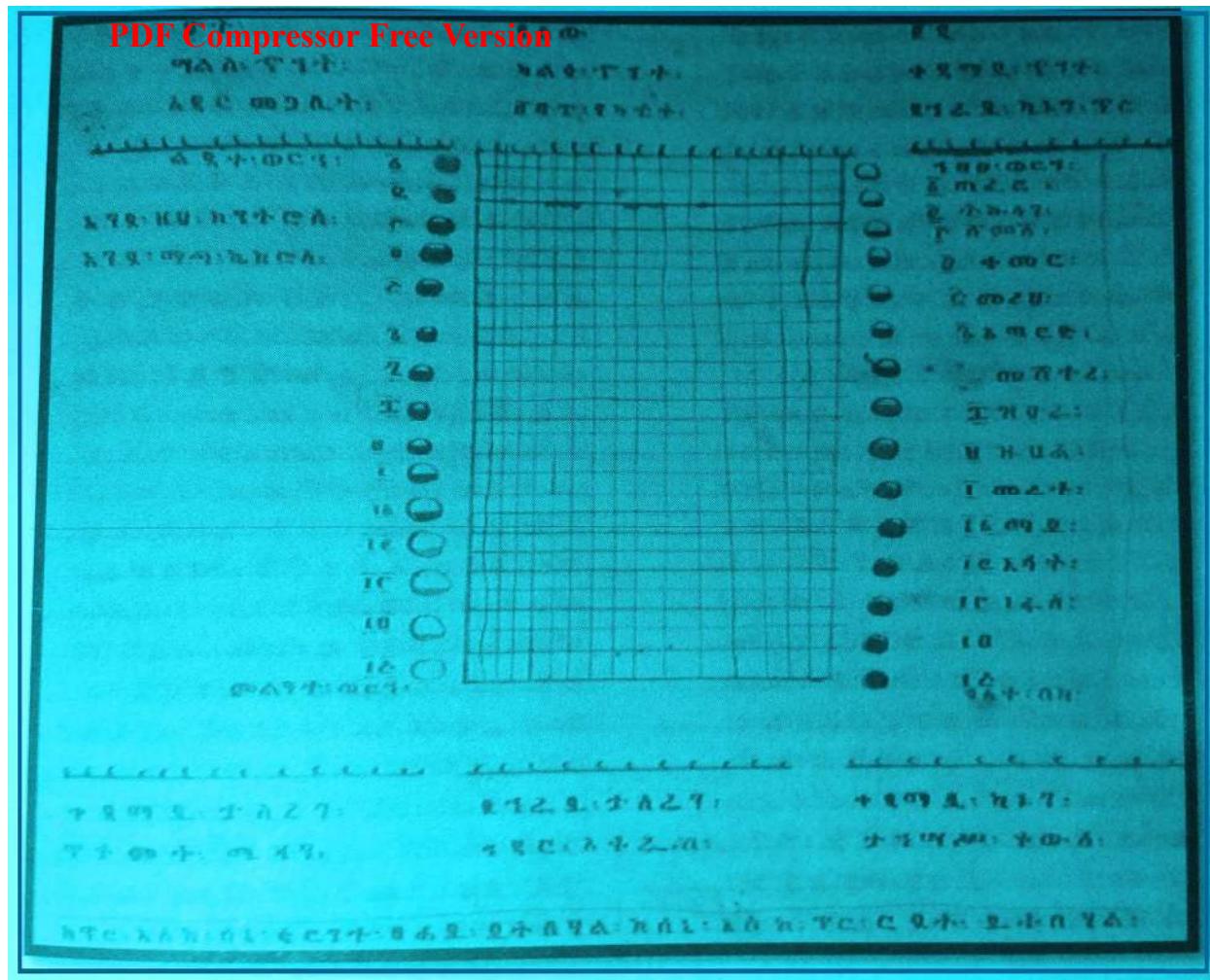
፩ = ወር
፪ = የዕለታዊ
፫ = በትርሃይ

ወ.

PDF Compressor Free Version

ወ.

4.

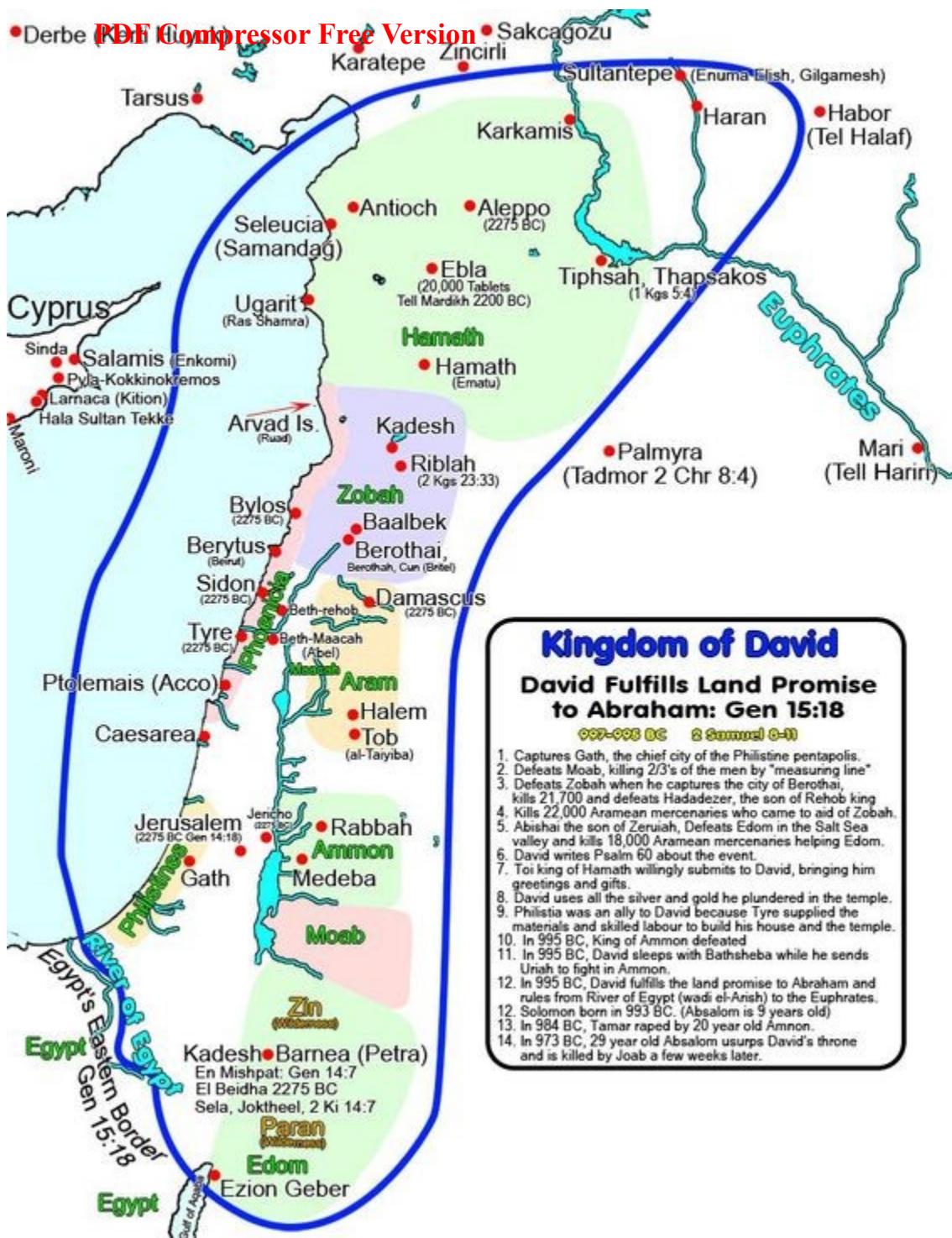
ምስል 38. ሂ፡ ሌ፡ አ፡ መ፡ ዘና ሲ በአበሳኑም የሚታወቁት ሥነቱ ስብረ ክቡች፡
በአጋዥን ዘመን የነበረ የዘይቤቶ ሲ ክዋከብት ፈለቶ የበራና ክታቦች እና የጨረፈው የሰላፊነትን
የሚያሳይ የበራና ክታብ

ከኢትዮጵያውያን የበኩና ሌጋ ክታቦች በአውራድ ነገሱት ወቅኑና ክዋከብት በ1953 እ.ኤ. ሌጋ
ማማሪት ይችላል::

የበራና መረጃት የሚያሸው የፍጥል አሌማም የከባት ቅዱ ተናቁና ለም በህይ ሌይ በመውጥር ስሆን ቅለሙ ይግሞ ካኩንችሬ፣ ካሳበባ፣ ካቀድ ስር ወዘተ... በመ-ቀጠ ወሰጥ ስማቅት እና ለኩንች ወር ይህል ኪፍነው በማስቀመጥ ስሆን መግለጫው ይግሞ ካቀርብ ይሠራል::

የኢትዮጵያ ከተማ እና የ12 ነገድ እስራኬለውያን ስርወ መንግስት መመሆኑ

በዚህ ፊልም በፈጸም የከተማ ሁኔታ የኤፍራት እና የጠቅም መንግሥት ባለቤቶች የሚሰራቸውን ግዢ ወሰኑ በነበሩት በባቢሎን፣ በአካይ፣ በአራሻ፣ በአማር ሁኔታ ሲሆን ቅደም ወደ እስራኬለውያን በመተላለፍ በአራማይያ፣ በፊብራውያን፣ በፈንቀ፣ በአፍራም መዘተ... ለመፈረሰ ችሎዋል:: በዚህ በአስራኬለ ሌሎር የነበሩት ፊንቃዎች እራማይያ፣ ግዢ እና ማስረጃዎች ወደ ጊዜ ለይ አያዝነት ለመጣ ችሎል:: እስም በሆነ የግዢ ስልጣኑ እያጠሙ በመጠበቅ ወቅት እና ግዢዎች በንግድ፣ በፋይልማማት ግንኑት፣ በህይማኖት ወዘተ... ምክንያቶች የሰውኩ እንቅስቻለ እያጠሙ በመጠበቅ ገዢ የግዢ ፊንቃ በአስራኬለ ሌሎር ችሎ:: ይህም የሰለጠው የግዢ ፊንቃ (ወራዕ) በአራማይያ ለይ አያዝነት ለሆኑ ችሎል:: ከዚያም በሽሳ የከተማውን ፊንቃ ተስፋ በቀበ ለሰራተኞች ችሎ::

hCf 22

የየሂሳሪያ የሰነድ ስርዓት (በደቃቃ አስተዳደር) እና የአምካራ ማይንት ከተማዎች እና የቆዕማት ሥርወ መንግስት መመራረት

የሰው ነገሮች የሆነት የሳይንስ ነገሮች ወደ አበልኬዊ ጥናር ወደ ስብ ከተማ ከመጋጥ በጀት በ1050 ቁ.ል.ከ. ገዢማ አካባቢ ከዚህም የሰነድ ስርዓት ስርዓት ይመጣል በዚህ በመሆኑ በዘመኑ ከአከሰለም ከተማ በቅርቡ ማቀት ላይ በሚገኘው የሳይንስ ስርዓት ላይ ተናልበትም ከለይ በየነው የአጋዥለን የነገሮች ስም ከርክር ውስጥ አትዮጵያ ውስጥ በ1036 ቁ.ል.ከ. ገዢማ ነገሮች በነበረው በሰበር ስብ ስብ (ስብ ስብ 4ኛ) ወቅት የቆዕማት ስርወ መንግስት ለመሠረቱ ተለዋል፡፡ ይህ የሆነው ደንብ በበዱ የታረክ መስፈርቶች የቆዕማት ስርወ መንግስት ከ10ኛው እስከ 4ኛው መቶ ያለው ወጪን መሆኑን ይኩላኝል፡፡ ጉባኤት ስብ ወይም ጉባኤት አቤቱ ደንብ የነገሮችው በ(1013 - 982 ቁ.ል.ከ.) ስ.ምን ታሪክ ነለት እንደሚነገው ሁሉ የቆዕማት ስርወ መንግስት መሆ኏ች በት.ሆኑ የሚ ይጠቀስ ነበር፡፡ ጉባኤት አቤቱ ደንብ የንግድ ለይሁት እንደሆነች በተለያየ መስፈርቶች ተወይ እናገኘለን፡፡ ስለሆነም የቆዕማት ስርወ መንግስት መካና ስ.ምን የሚቻለው ከእርሻ ነፃት ነው ማለት ነው፡፡ ስለሆኑ በ1050 ቁ.ል.ከ. አካባቢ ነገሮች በነበረው በንግድ ስብ 4ኛ (ስብ ስብ 4ኛ) (1036 -1026 ቁ.ል.ከ.) መሆኑ ለለበት፡፡

በአንቀጽ የታረክ ስርዓቶች የቆዕማትን መንግስት የቆዕማት መንግስት በማለት ይጠናቸል፡፡ ይህን ግን ማውቀት የሚቻለው ደንብ በቆዕማት ስርወ መንግስት ወቅት እንደ አምካራ የሳይንስ ነገሮች ሁሉ ከሰጡን አትዮጵያ ወደ ይበብ አቅጣጫ የውረዳት የሳይንስ ስነው ከጊዜ በጀት የቆዕማት የሳይንስ ነገሮችን መሆ኏ችው የነበሩ ስ.ምን የመፈጸም ከፈጻሚ (በአሁኑ አፍጻ) በስተተማኑ ምልሬብ እንዲሆነም ከሽዋ በስተተደቦብ ምልሬብ ባለው ሥናራ ላይ ነው፡፡ የቆዕማት ስብ ነገሮች ሲያጠቃቃውን ያገኘት ከዚህ የቆዕማት ወይም የቆዕማት ስርወ መንግስት ሲያጠቃቃው ስ.ምን ይታላል፡፡ ስለሆነም የቆዕማት ስራው መንግስት የቆዕማት ስርወ መንግስት ተብሎም ለጠራ ይታላል ማለት ነው፡፡ እንደ የቆዕማት ስብ ነገሮች ሁሉ በተመሳሳይ ከሰጡን ክፍል ወደ ይበብ አቅጣጫ ከፈጻሚ የሳይንስ ነገሮች ወሰጥ የጋራት የሳይንስ ስብ የነበሩ ስ.ምን የመፈጸም ከቆዕማት በስተ ምልሬብ እና ከበሆነ በአሁኑ ወሰጥ በስተተደቦብ በት.ሆኑ ባለው ሥናራ ላይ ነው፡፡ በዘመኑ ስርወ መንግስት ገዢ ለባወች ነገሮችውን እያስተኞች የተለያየ ግዢቶችን ለመቆጠር ተለዋል፡፡ የቆዕማት ሥርወ መንግስት ግዢ በካርታ 23 ላይ መመሌከት ይታላል፡፡

በዚህ የPDF Compressor Free Version ከፍተኛ በሰሜን የእብራሪያ ማሸጊ በተሳታፊ በመግባት በ800 ቁ.ል.ከ. ገዢ በእራትና አስመራ አካባቢ ማለው የአማካን ሆኖ ለለቀኑ ችሎዋል:: እነዚህም ለደቅምት የአማካን ለገድ በመባል ለጠና ችሎዋል::

ክፍል 23. የቆዳማት (ዶሞት) ስርዱ መንግስት ውስጥ

በዚህ የቆዳማት ስርዱ መንግስት (1050-400 ቁ.ል.ከ.) ወሰኑ ማከዳ ጽግስት ወይም ጽግስት ስላ ወይም ጽግስት አሁን የተባለቸው (1013-982 ቁ.ል.ከ.) ለተካግሥ ችሎቸው:: ይህም ጽግስት የነገድታት ለቃ ስትሮ የሳሽ ጽግስት የተባለቸው እናድም በዚህ አረንጻ በሆነው በሳሽ ለገድ ወይም ካዣ በፈት የሳሽ ነገዴታቸው በነገድበት የአቶች የአቶች የሳሽ ከተማ ምክንያት ነው:: ጽግስቱም በዚህ ከተማ ወሰኑ በሚገኘው የቆዳማት በተ መንግስት ወሰኑ መንግስቱን ተከለ ለተካሄ እበር:: ከአከሰራም ከተማ በቅርቡ ዕርቀት ለይ በሚገኘው በሳሽ ከተማ ለይ የተገኘው ይህ የቆዳማት በተ መንግስት በጀለናው በሙን እስከ አከሰራም ስርዱ መንግስት ገዢ በለው የመጀመርያው ጽንሰ ለሰነድ የገንዘብ በመጀመርያ ነገሮን በጀለናው በሙን በየጊዜ ጉዲት እና ጉራሻ አሁመድ ቅዱት ለፈርድ ችሎቸው:: በአሁን ወቅት የዚህን የመሠረ ዕሂድን የታወሻ ለማርያም ሲሉ-አንጻ ለማሟልት በእንቅስቃሴ ለይ ይገኘል:: ይህን የፈረራለ የንግስት ስላ በተ መንግስት ተብሎ የሚታወቁውን የቆዳማት በተ መንግስት በምል 39 ለይ መመለከት ይችላል::

PDF Compressor Free Version

ሸስል 39. ከኢትዮ ከተማ በቅርብ ማቀበት ላይ በሚገኘው የሳባ ከተማ ላይ የተገለጻው የፋንንር በተ መጋቢት

በንግድት አነበት ወይም ጽግቦት ላላ ገዢ የሚታወቁው ለለው ታሪክ ደንብ ቅጽድረሰው (የገንዘብ ባለሙያ) ወይም በጀመሪያ (ነጋዢ) የሆነው ታምራን/ወያዝ/ እስራኬል ለለለው መብት ለለምን አበበዎ ለንግዶት ላላ ይንግራት ነበር፡፡ በዘመኑ ጽግቦቱ በማግ በፊወቂቱ ወደተማሪከቻበት የንግሥት ሙሉምን ሁኔታ ወደ እስራኬል አቅንታ ለንግሥት ሙሉምን የሚሆን ለጠቃ እንዳ ሪፖርት ከርቡ፣ ሆኖ እና ወርቅ መዘተ... የመሰሰለትን ከባለሙያዎች ዝርዝር (አርትራ-አዲር ወይም አዲር ደናከል፣ ይበት እና ለማለ መረጃዎች ለፍርማዎች)፣ ከታችናው የነበረ ግዴት (ከኩባ፣ ከኩባ እና ከከርማ ከተማዎች) እና ከእጋዢ (አዲር) ወርቅን በንግድ ይለዋወጪ እንደነበር አይተናል፡፡ ጽግቦት ላላ (ማክዳ) ይዘ የሂደትው የወርቅ ለጠቃ ከዘመኑ ጽግር ግዴት ወሰጥ ከሆነው ለማለ ለየ ለፍርማው እጋዢ ከተባለው የአዲር የሰም ንግድ ከስፈሩበት በታ የሚመጣ ወደ እና እንቁ

ወርቅ **PDF Compressor Free Version** መብት ማለምን የዚህ ስት-ገብ በትክክል አስተናገኝት:: እኩም ከጻጻለ ማለምን የዚህ የተማሪያ ሌላምን በቀይታውም ቤቱ ልደግ ይጠናና ለዚህ::

እዚህ ዓር መረዳት ያለበን ከፍቅም በኋላ የመጠ ነገዱታች ወደ እስራኤል ይዘውት የሚሸፍት የወርቃ ስጠታ ከዚህ ለማራ ከሚመጣው ወርቃ ነው:: ለዚህም ነው የኢትዮጵያ ሰም ቅድሞ ከቆዱማት ሲጠው መንግስት በፊት ነገሮ በነበረው በኢትዮጵያ ሰም ከተዋጥሙ በኋላ በዚህ የበጠው ወርቃ ስጠታ ምክንያት ደግሞ በአከሰራም ሲጠው መንግስት ገዢ ባለው የግብር ተርጉም መሠረት ቅድሚያን ወይም እትዮጵያን (ኢት-የኢት-ግብር) ተብሎ በመቀበል እትዮጵያ የሚለውን ሰያሜ በማማኑቱ ይጠል ለመጠኑው ቅልል:: በግዢነት እት ማለት ስጠታ:: የእው ወርቃ:: ግብር ደግሞ አባይ ማለት ሲሆን በእጠቃለይ የአባይ ወርቃ ስጠታ እንደማለት ነው::

ገንዘብ አነበት ወይም ገንዘብ ስዕስ ወደ ማሻሻል በተመለከቻ ገዢ ልቃን እርትራ አስማራ አካባቢ
ማቆጠል በተባለው በታ ላይ መንግድቱ ባለበት የሰበት ከተማ ስትዳሪስ ወለደችው:: ሰሙንያ
አጠቃላይ ወይም እመበለኝ በለ ተረችው:: ይህም ማለት የጥበበኛ ልቃ ማለት ነው::
አከሳናም ስትዳሪስ ከተወሰነ ገዢ በቋላ ክጠበበ ለለምን የወለደችውን ልቃን ምንጫልኩ በለ
ውለችው:: የዘመኑ ታርጉሙም አባትኩ በየይሁ የንግድ ይፈል ይሁን ማለት ነው:: ምክንያቱም
አባቱን ይመስል ስለነበር ነው:: ልቃ ምንጫልኩ 20 ፍመት በጥላው ገዢ ተበበ ለለምን
ለምሳሌት የወጪትን የጠት ቅበት ጥሩ ላይ እድርጉ ወደ እየተሳለም ከቅንደረሰበታ ጋር እና
ከሰጠታ ጋር እድርጉ ለከተችው:: እሆም በደረሰ ገዢ ገንዘብ ለለምን እምሳያውን በማግኘቱ በጣም
ተደስቶ ልቃን ለሚ ፍመት ከዚወር የበተ መንግዶትን እና ሁን አረትን እንዲማር አደረገው::

ንግድት ሁኔታ ወይም ጽግድት ማከዳ ለጊተስ ለሰጣዊ ስጠቃቄ ይህ በቀረበዎች ወቅት የሚያሳይ
በምስክር 34 ገጽ መመልከት ይችላል::

የንግድና ቅዱስ ቅዱስ ስለ ገብት ስለጥናን ነኝ ቁድጥ ለመማቅ እና ለንግድነት አከበብ ለእግዚአብሔር የቃልው ቅዱስ ነጋዹ በጥምህኑ እና መብቢ ለሰላምና ለመብኩ ይላት በተ መቀዳለ በሚያስከራከሩት ወቂት የከበብ ወርቅ እና ክንቀዬቶች ሰላምርበለት ካለሁ እንደሆም እንዲ ሰላምርበለት ነው::

ማክዳ የተባለቸው በት-መሬት ስ.ሆን አቤበ የተባለቸው ገጻም በታላቁ መዕስና ቅድሚ ወሰን
በአዲስ ከ.፭ን ነው:: አቤበ ማለት የደብ-ብ ጽግቦት:: ይህን ደግሞ በግብዥ ታሪክ ላይ እንዲያነው-
ገበያቸ ለንግድ ሲሆኑ ካልሆነ በስተዳደር ያለውን የነበረኛን የተንት-ን እና የእበሳኔኛን ምድር
አዘጋጅ የደቡብ ሂዝጋጅ ይረቻዋል:: እንዲሆም የየመን ለንግዶም ምድር በባለም እርሳም
የደቡብ ማብት ተብሎ ነው የሚጠሩው:: ልሉ-ህም ነው የደቡብ ጽግቦት የተባለቸው:: ጽግቦት

ገንዘብ የPDF Compressor Free Version አለ:: የመከታታይ አንቀጽ 8 የታሪክ በአዲስ የየመኖች ላይ ጽሑፍት ፍት ላይ አንቀጽ ያግባው የኩው ሁንጻ የአበሳኔዎች ላይ ነት ይለለ:: የአበሳኔዎች ላይ አንቀጽ ወደፊት አናያለን::

በላ ጽሑፍት ላይ ወይም ጽሑፍት አይሁ ወይም ጽሑፍት ማከዳ በታላቂ መቆኅና ቅድሚ በተ በተ ተወል:: እናገኘለን::

(መቆኅና ከና መዋል 9:1-12) የሰባም ጽሑፍት የሰላምንን ከና በሰማች ገዢ በግመሰዎች ላይ ሆኖ እና በተ ወርቅ የከበረም ዕንቅ አበቃና ከታሳቸው ገዢ ይርሱ ለሰላምንን በኢትዮጵያ ተፈጥሯው ወንድ መጣች፣ ወደ ለሰላምንም በገባቸው ገዢ በልጻ ያለውን ሁሉ አጭዣዎችው:: ለሰላምንም የጠየቁችውን ሁሉ ልታነት፣ ለሰላምንም ያልፏቻው ለውር ነገር አልነበረም:: የሰባም ጽሑፍት የሰላምንን ተቦብ ለርቻትም የነበረውን በት የሚልፍናም መብል፣ የበለቤቶችንም አቀማመጥ፣ የለውችንም አስተዳደር፣ አለባበታቸውንም፣ በኢትዮአበበር ፍት የሚያሳይውን መስቀልት ላይ ገዢ መንፈሰ አልቀረቡትም:: ጽሑፍናም አለቸው:: ለላ ነገርህ ሰለም በአገራ ሰለም የሰማሁት ከና አውነት ነው:: እኔ ገን በዓይና መጥቻ አስከይ ይረዳ የነገሩናን አለመንሆም፣ እነዚ፣ የጥበብህን ተለቀነት አከለታ አልነገሩም፣ ከሰማሁት ከና ተብልጣለሁ:: በፈትሮ ሁሉንጂ የሚቀመጥ ተብልሁንም የሚሰው ለምቻሁና እነዚ በርሃምቻሁ የሚገኘው ዓይነት የሚሰው:: በአምላካሁ በኢትዮአበበር ፍት ጽሑፍ አንድትሮን በተፋጻሁ ላይ ያለቀምጥሁ ወንድ የወደፊሁ አምላካሁ እግዢአበበር በፍቅ ይሁን፣ አምላካሁ አስራኬልን ለወሰለም ያለኝቸው ወንድ ወደፊቸዋልና ሰለዕሁ ተርድ እና ዕድሜ ተርድ ወንድ በለያቸው አነጋዣሁ:: ለንግድ የሚገኘው 120 መከላከል ወርቅ፣ እጅግም በተ ሆኖ የከበረ እንቅ ለማችው፣ የሰባም ጽሑፍት ለንግድ ለሰላምን አንድሰጣቸው ያለ ሆኖ ከቶ አልነበረም:: ከእራርም ወርቅ ያመጠ የከራም በረዳዎች እና የሰላምን በረዳዎች የሰንድል እንጨት እና ለንግድ በተ ይጠብ ለመዘምርኬትም መስቀልና በገና አደረገ፣ እንዲሆም ያለ በይሁዳ ምድር ከቶ አልታየም ነበር:: የሰባም ጽሑፍት ወደ ጽሑፍ አመጣቸው የሚበልጥ፣ ጽሑፍ ለሰላምን የወደፊቸውን ሁሉ ከእርስጥ የሰማነቸውን ሁሉ ለማችው፣ እና ተመልሳ ከበደምቻቸው ወርቅ የሚደርሱ ሁሉ ለማችው::

እነዚ ወርቅ የመንፈሰው ጽሑፍት አይሁ ከእራር ወርቅ ይዘለት እንዳረዳቸው ነው:: ከእራርም በአበሳኔዎች ምድር በአጋዳና ያለ ለመፈጸመ ነው:: ለሰላምና ምንም እንደን የሰባ ነገዙ በኢትዮጵያ በአረጋጥ በሰንድም በጥሩ ይህቸው ጽሑፍት ገን አበሳኔዎች የሰባ ነገዙ እንዲሆነቸው ያለዋል:: ለለው ጽሑፍት ላይ የአበሳኔዎች መሆናን የሚያሳይና ምስክርነት ተወራቻዊ ማስረጃ ለሆና በትወራት እትዮጵያ ሁን አረጋጥ ከመቀበል በፈት በህን ለቦና እንደነበረቸው ይኗኝናል::

ለለዎች PDF Compressor Free Version በዚህ ኮሙን ይኖሩ የነበሩት አገበዎች ገን ጉብዢ
መምር የጠናት ዕምነት እናዚ በእግዚአብሔር እንደማያያዝ በዚ የታረክ ማስረጃዎች አለ::
ስለሁም በዚህ የታሳቁ መዕሰኑ ተቃስ ውስጥ እግዚአብሔርን ማመሳገኝ በምታስተዳድሪት
ግባት የእግዚአብሔር እምነት እናፊል ያስየናል:: ስለዚህ በትውራት ሌሎች የነበረው የእብራኩ
የከተት ለቦና ዕምነት ከዚህም በታሳቁ የመዕሰኑ ቅዱስ ከተነሱት የባባ ጽጋቢት ይር
ስለማመሳሰላ ጽጋቢቱ የእትዋናያዊ እንደሆነም በይጻብ ያስፈናል:: የዚህምን የንግድት ስባ
ወይም ጽጋቢት አይብዱ ወይም ጽጋቢት ማካድ ወደ ስለምን ስጠታ ይሆ በሚደቂት ወቂት
የሚያሳየውን በምሳሌ 40 ላይ መመልከት ይችላል::

የወሰን 40. የግብር አነበብ ወይም የግብር ስብ (ማክዳ) ገንዘብ ለለምኑ ይር በረከቻበት ያለ

ՀԵՂՄ աԼԳՈՒՅԹ ՈՄԾԱԿԻ ՀԱՇՆԴ ՔՄՄԱԼՈՎՆ ՃՖՆ ՈՊՊՐԻՒ ՈՊԳՄ ԶՈ ՈԼԱԴ ԼԴՔԴՆ
ԴԱՅԵԴ ՀՊԸՆ ՈՎՆ ՀԿՎ ՃԸՆԴ ՈՎՆ ՃԸՆԴ ՃԸՆԴ ՃԸՆԴ ՃԸՆԴ ՃԸՆԴ ՃԸՆԴ ՃԸՆԴ

በመሸል **PDF Converter Free Version** ሲሆን የእስራኬል ነገሮች እና ተብተ ህገኘ (የሙሉ ይለት) ከሚጠበቅት ሌላ ካህናት አሟረዶ፣ ልደቅ እና አማካይ ወደ አቶዎች ለከው፡፡ እነዚህም አበረውት የነበሩት እስራኬለውያን የወሰኖን ለቻ አበማለሁ ልደዋማ ተብቻን አበረው ይከው እንዲመጣ በጥሩ ለይ መንገድ ለይ ስለ ነገሮች፡፡ ተብቻንም ይከው ወደ አቶዎች ይከው መጠ፡፡ ጉባኤት አከተም ለቻን ምንጫዬሁን አከተም ከተማ ለይ አነጋግቹ፡፡ ስመም ቁጥማዊ ማንጫዬ ተባለ፡፡ የእስራኬል ነገሮች እና ቁጥማዊ ምንጫዬ ወደ አቶዎች ይከውት የመጠትን የመሸል ይለት በጥሩ 41 ለይ መመለከት ይችላል፡፡

v.

PDF Compressor Free Version

ለ.

ግዢል 41. ሆ እና ለ ቁጥጥዋዊ ፈጻሚዎች እና ነገር አበራከላዊያን ወደ አትዮጵያ ይዘውት የመጠት የመብኬ ይላት (ታቦት)

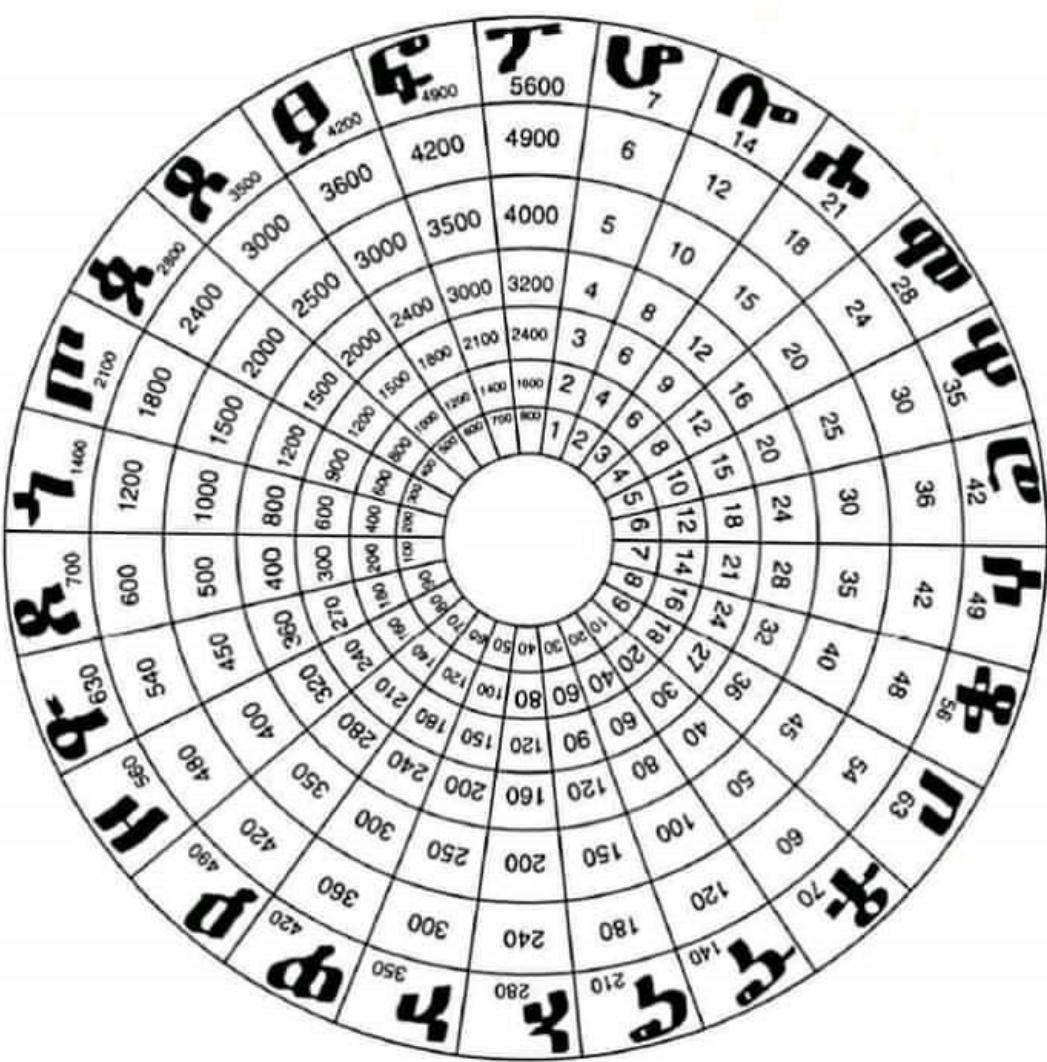
ለዘመኑ የመብኬ ይላት (ታቦት) በወቅቱ በአከሰራም ከተማ ላይ በተ መቀደሉ ተሰራለት፡፡ በጀትናውም ዘመን በአከሰራም ስርዱ መንግስት ገዢ ጥሩ እና የተሳለ በተ መቀደሉ ተሰርቶለት የነበረ ሲሆን በአሁመድ ግራኝ ወረሱ ወቅት ለመድም ቅልል፡፡ ነገር ገን እንደገና በአሁ ባይለስለስ ገዢ ለየ የሆነ በተ መቀደሉ በማስታቸው በንግስት መነን ለመራ ቅል፡፡ ይህን በጀትናው ዘመን በአሁ ይፈጸመ ለማስታቸው ገንግስት መነን የተመራውን አካላት በተ መቀደሉ በግዢል 42 ላይ መመልከት ይችላል፡፡

PDF Compressor Free Version

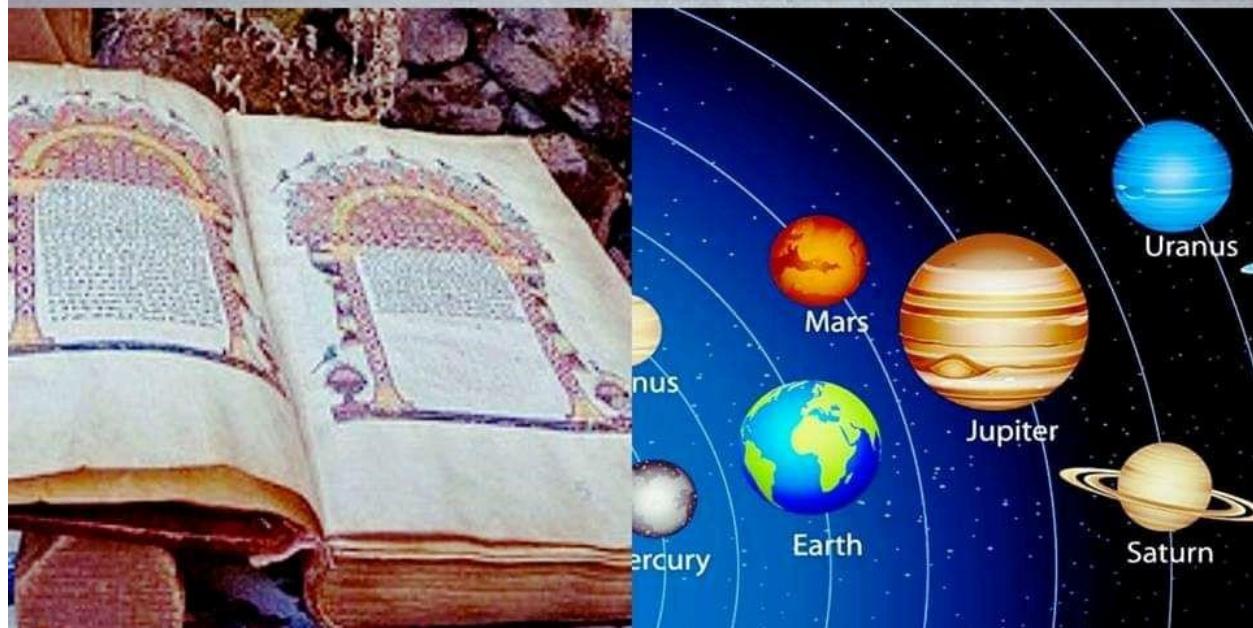
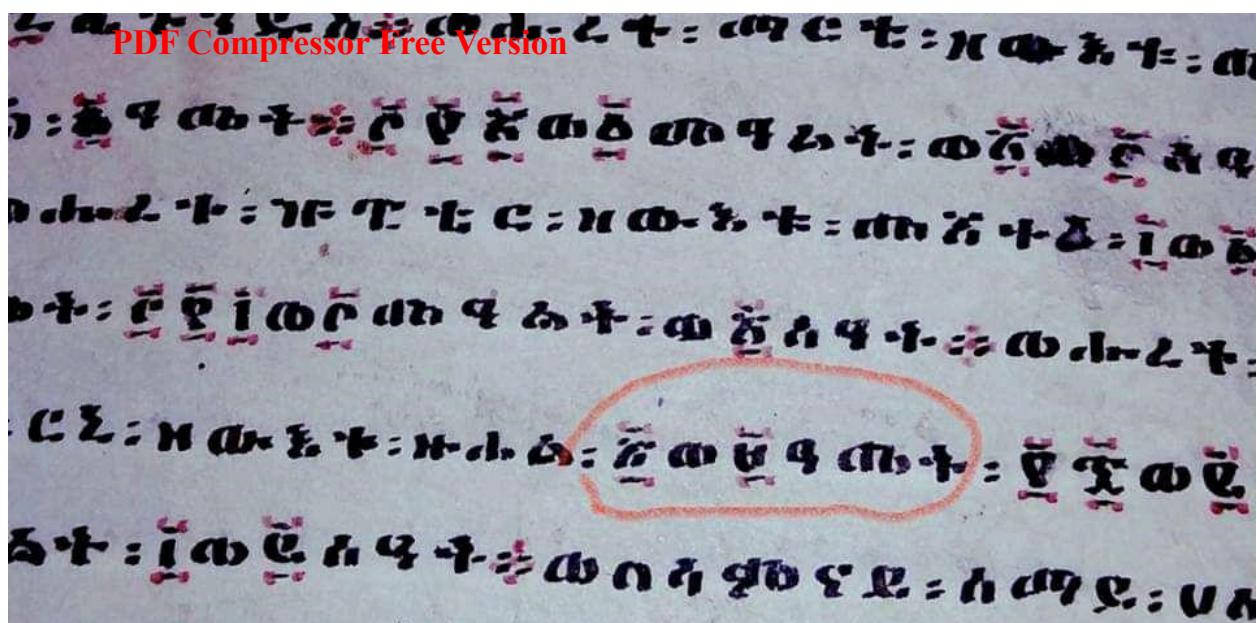
ምስል 42. በአዲ ሽጭለ ሆኖ ገዢ በሚሰታቸው በንግድነት መነገር የተመራቸው የሙሉ ደላት ማረጋገጫ ዕምን ማርያም በተ መቀደብ

ከዚህ ገዢ በጀት በንግድነት አበበ (ሳባ) ገዢ ከእስራኑል በመጠት ግዢ ተናጋረ የሰዋው ነገሮች መካንድነት የሰባው ቅጽቁ ከበደቱ ይልቅ በግዢነት እያተዋጠ መሆኑ ይመሩ:: በዚህ ስርዎ መንግድነት ገዢ በድጋማ በስራት መነገር ከሸመራበት ገዢ አንስቶ የአብረተሰቦ እድገት ከጊዜ ወደ ገዢ እያደን ለሆኑ ችልል:: የግዢነም ቅጽቁ ፍልጻን ከሰባ ቅጽቁ በመወሰኝ በወቃቱ ባለው ተክኖሎጂ ያለትና ነገሮች በበራና ላይ በመቀና ከፍተኛ ዕድገት ያመጠበት ወቂት ነው:: ከዚህ ወር ገን ማውቅ ያለበን በኢትዮጵያ እና በፋይናንድ ስርዎ መንግድነት በመን በበራና ላይ መቀና የተለመደ ስ.ሆን በተ የበራና መቆከተት የተቀኑት እንዲሁም የግዢነት ቅጽቁው በይበልጥ ያደገው ወደ ፍት በምናየው በአከሰለም ስርዎ መንግድነት ወቂት ነው::

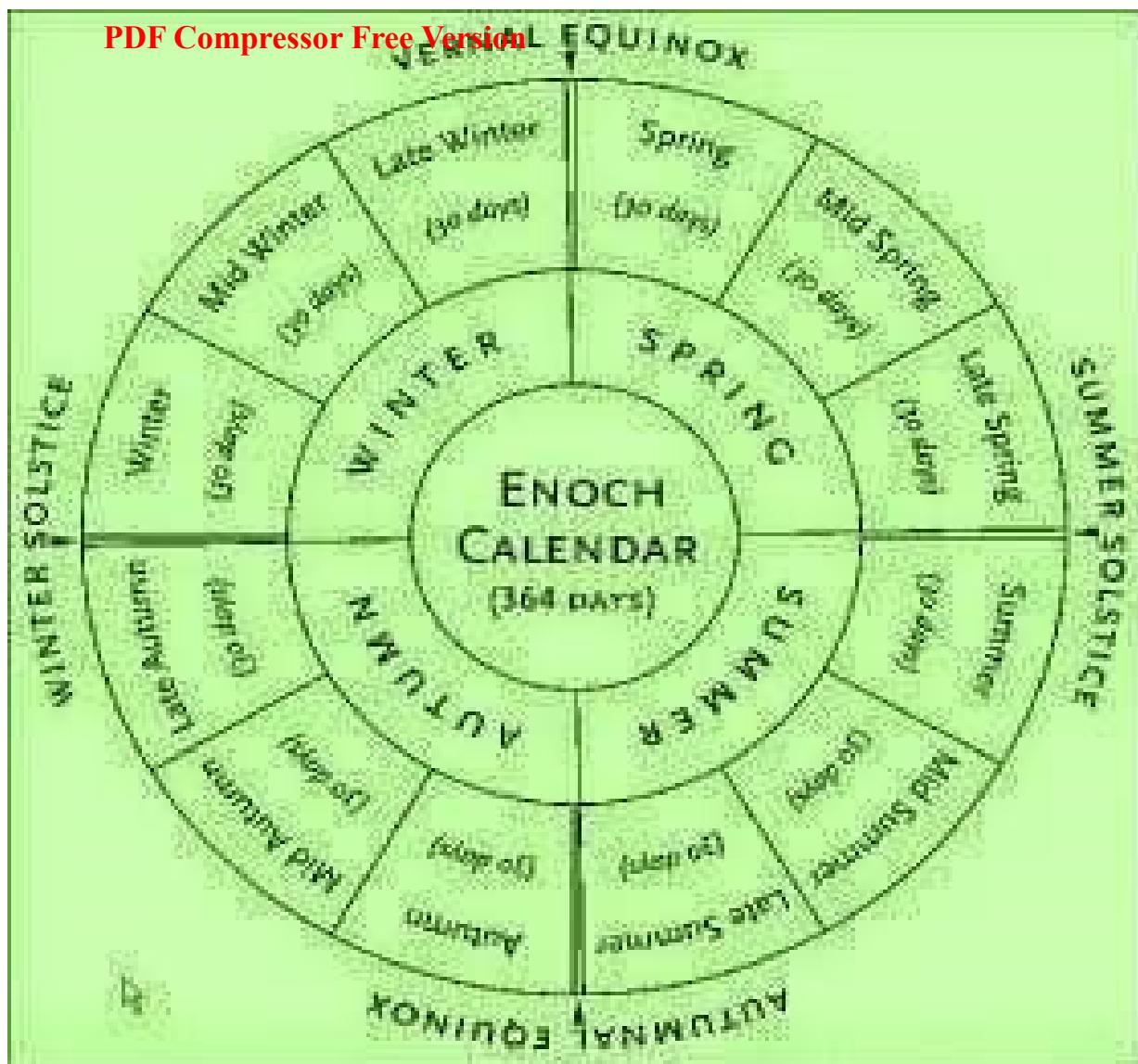

U.

[PDF Compressor Free Version](#)

4.

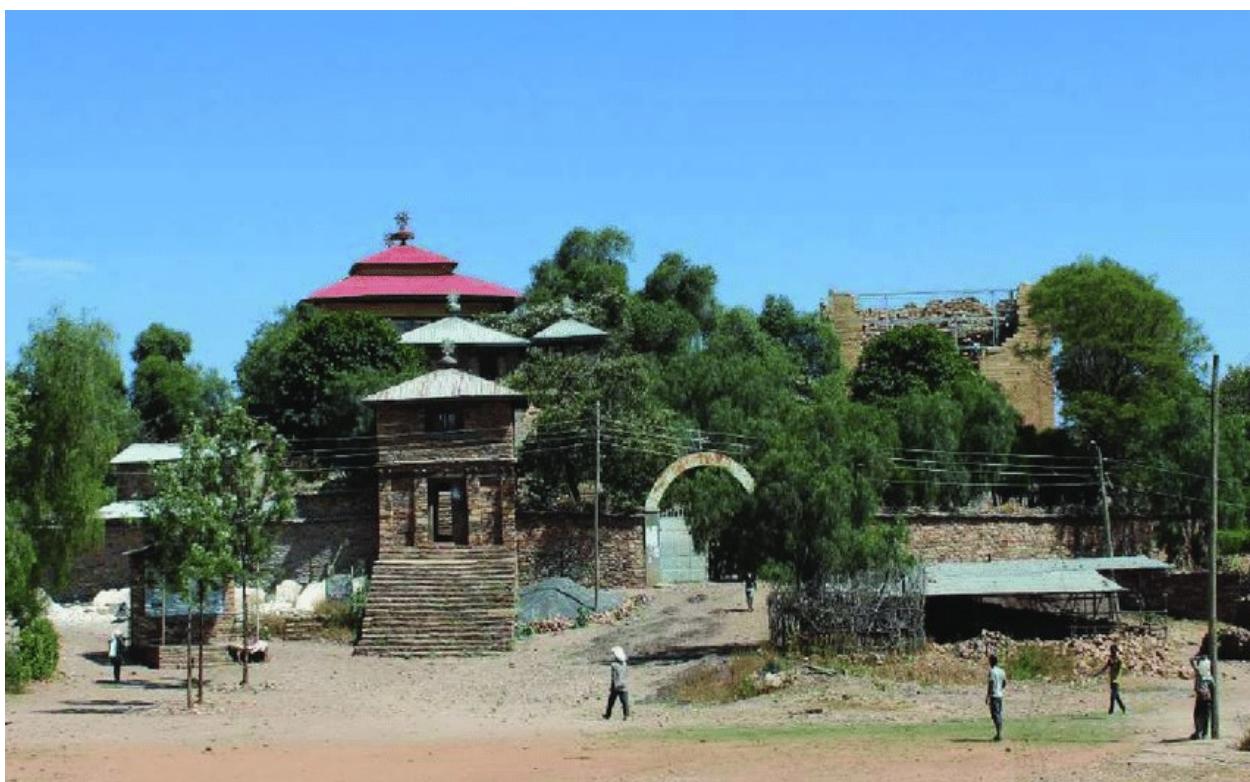
d.

ምብል 43. ሆኖ ለ እና ሲ የሚያያዝ የሰነ-ከዋኩለት ልሎት ተናቶት እና የካላንድር የጊዜ ቀመር

እንደሚታወቁው ወደ አበሳኔያ ምጽር የመጠት እስራኤሌዎች ከሰበያዎች ጋር መዋለድ ይሞረው ነበር፡፡ በዘመኑ ወቅት የተወሰነት ማለት-ም ከሰበያዎች ጋር ተዋልዎ የአገው ነገዎች የተባለ-ት እና በግዢርያር እና በትንድር ለኋፍ የነበሩት ወደ አከሰም አቅንተው መኖር ይሞረው ነበር፡፡ በአጠቃላይ በአበሳኔያ ምጽር በነበሩ ነገዎች እንደ ስጋፍዎች፡ ሂማሳናዎች፡ በፋይዎች፡

አንድ የ PDF Compressor Free Version በስምኑት የእትዮጵያዊ ማት በሆነው በእርትራ-እናርር
(እናርር ደንብ) ይኖሩ የነበሩ ፊጌዎች የመሰሳለ-ት የህን አራቱ ት-ምህርት እየተስፋሩ እና የእራት
መሰዋት እያወወ በህን አራት መኖር ማለቸው እርግወት ነበር፡፡ ከዚ በፈት ጥን ሁ-ለ-ም በህን
ልቦና ንበር የሚደናገት፡፡

እነዚህ ስብሰው የዶቻቸው በወቅቱ በነበረው ዕድገት በተለያየ ስፍራዎች ገዢ በተ መቆዳለቸኝም ለያንዥ ነበር፡፡ ለዘመኑ ማሳይ የሚሆነው አንቀፅ በየሂ ከተማ የታነዥ የአበነ አኖች ገዢ ነው፡፡ በአበነ አኖች ገዢ ውስጥ የየሂን በተ መቆዳለ (በ500 ቁ.ል.ክ.) ገንዘብዋል፡፡ በተመሳሳይ በሂዕስ በየሂ አካባቢ የየሂን ሲውልቶች ለያንዥ ተለው ነበር፡፡ የየሂን በተ መቆዳለ እና የሂ የሚገኘትን የየሂ ቁወጥቶች በምስል 44 ሁኔታ ሲ እና ቁ ገዢ መመልከት ይችላል፡፡

1

PDF Compressor Free Version

ለ.

PDF Compressor Free Version

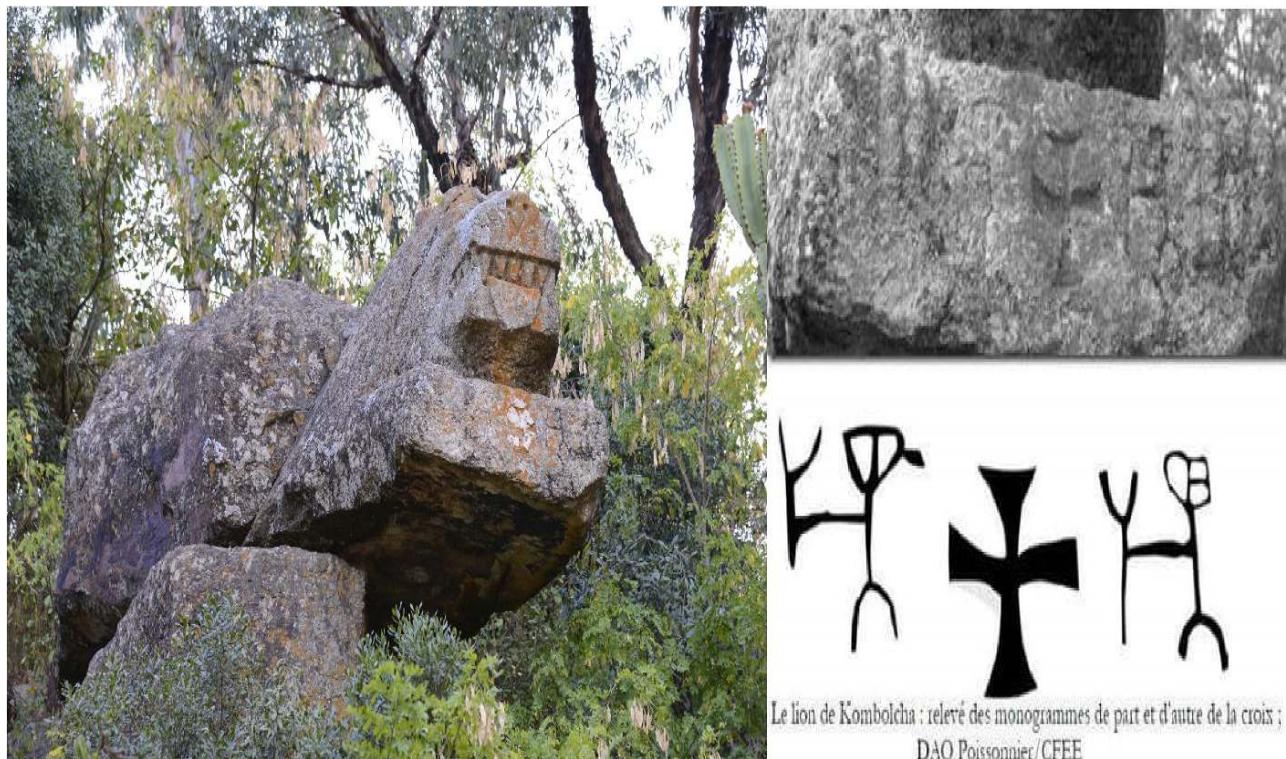
፲፻.

፲፻.

ግዢስል 44. ሆኖ ለ እና ሲ የሂ ከተማ የሚጠናው የአበነ አጥቃ ገዳም፡ የየሁ በተ መቀደሰ እና የየሁ ስውልቶች

በዘመን መቆት ለበደባቸ እያተሰሩና መሆድ ይሞላው ነበር፡ የተወስኑት የሳሽ ነገሮች ወደ አንነት ወይም ሁይቅ እስተካድ በመወረድ የአንነት ማትና ለመሰርቱ ችሎዋል፡፡ በዘመን አቅራቢያ በሆነው በከምበልቶ ሥራራ አካባቢያ ይኖሩ እንዲነበር የአርብዎልና የሚጠና ያሳያል፡፡ ከዘመን የአርብዎልና የሚጠና ከምበልቶ ምድር ለይ የተገኘው የገዢ እንበሰ ማትና አንበሰ ማትና አንበሰ ማሳያ ነው፡፡ ይህ ፍሰል በእራስ በየመን ሰንጻ ካለው የቅርብ ፍሰል ወር ተመሳሳይነት

እንዳለው PDF Compressor Free Version ለማዕቀች ተቻሉ:: የገዢ አንበሳን ቁርስ በጥናት 45
ሀንድ ላይ መመልከት ይችላለ::

Le lion de Kombolcha : relevé des monogrammes de part et d'autre de la croix ;
DAO Poissonnier/CFEE

ሀ. ከምበራቸ የሚገኘው የገዢ አንበሳን ቁርስ

PDF Compressor Free Version

ለ.

ምስል 45. ሆነ ሌ ከምበልች የሚገኘው እና የመን ሰንጻ የሚገኘው የንታ አንበሳ ሚስል

ከእነራሳል የመጠት እነራሳለውያን ይገጥ ከተወሰነት ስብዳሪቶች ጋር በመሆን አሁን አማራ ማረጋገጫ ወደሚባለው በታ አቀነ:: እወም የእራትን መስቀት እዘዚ አማራ ማረጋገጫ በሚገኘው የተደባበ ማርያም በታ ከፍተት ያቀርቡ ነበር:: ቅፏም መንገር የቃመራው እዘዚ በሚገኘው የተደባበ ማርያም በታ ከፍተት ልዩ ንዑስ:: እዘዚም የመጠት ስብዳሪቶች እና እነራሳለዋልም በመቃመራያ የሰባን ከወም የግዢነትን ቅጽ እው በሰባ:: በየሁ:: በእከሰጥ:: በህይቅ እነተሩኩኩ (እንተት):: በከምበልች ከተማዋች እንዲሆም በተረዳው ባለ ከተሞች እያለ መናገር ይጠረዋው ካለበር ከስጻት ከፍል ወደ እዘዚ ስፍራ ሌመጠ ከጻይ በንገድ የእማርኛ ቅጽዎን ከግዢ ቅጽ እና ከሰባ ፍልድ በመውሰድ ሂጻፍ:: የእማርኛም ቅጽ በመቃመራያ በዘዚ በተደባበ ማርያም ተረዳ:: ቅጽም ወደ እንተት እና ከምበልች አካባቢ በመጠት የሰባ ንግድ

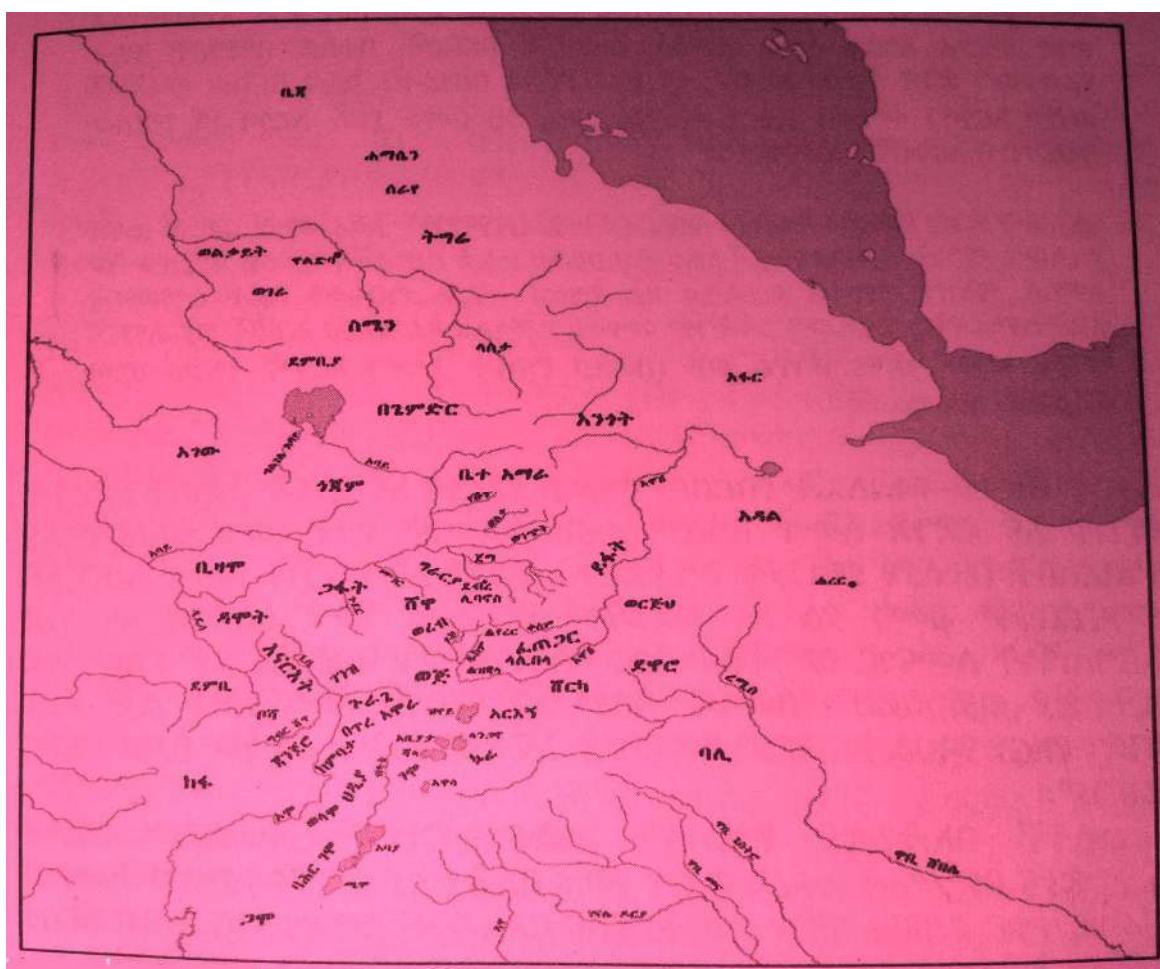
በዚህ በቅርቡ ስርዱ መንግስት ወቂት ከሰማኑ ከፍል በመነሳት እና ወደ ደብዳቤ አቅጣጫ
በመኖሪያ የተወስኑት የሰባ ነገሮች የጋራት እና የቆምት የሰባ ነገሮችን ለመሠረቱ ቅለዋል::
ውደ ደብዳቤ አቅጣጫ ከወረዳት የሰባ ነገሮች ወሰጥ የተመዘዣት የቆምት ነገሮች የመፈሩትም
ከፈጻር (በአሁኑ እናስ) በስተሰማን ምዕራብ እንዲሆም ከሽዋ በስተደበብ ምዕራብ በለው-
ሥናር ሌይ ነው:: በተመሳሳይ ወደ ደብዳቤ አቅጣጫ ከወረዳት የሰባ ነገሮች ወሰጥ የተመዘዣት
የጋራት ነገሮች የመፈሩት ከቆምት በስተ ምዕራብ እና ከበሃም (በአሁኑ ወለጋ) በስተደበብ
በከል በለው ሥናር ሌይ ነበር:: በተመሳሳይ ከሰማኑ ከፍል በመነሳት እና ወደ ደብዳቤ አቅጣጫ
በመኖሪያ የተወስኑት የሰባ ነገሮች የተራኞ ሰባ ነገሮችን ለመሰርቱ ቅለዋል:: ጥሩኞ ሰባ ነገሮች
የመፈሩት ሥናርም በጥሩ ሲጥሩ ተብሎ ይጠሩ::

ՀՄԴՐԱ ՈՒՆ ՈԶՅԹԻ ԸՆՎ ՄԵՂՋԻ ԽՄՆ ՄՆԴՐ ԻՄԿԱ ՄԵՂՆԻ (ՀՊՎՃ ՀԵՂԴԻ):
ԻԿՐԻ ՀՈՒԿՔՆ (ՀԵՂԴԻ) ՀՅԱՍՏ ԻԿՐՈԱԲԻ ՀՆ ԻԿՐՈՎ ԻԼՈՒԴԻ ՔՄՈՒՆ ՔԻՄԿԱ
ԴՊ ԼՂՁԻ ԶՊՄ ՄԸ ԶԱՆ ԻԿՐՈՎ ՈՄԲԱԾԻ ՈՇՓ: ՈՄԴԱ: ՈՂԴԱ: ՈՎՖ: ՈՃ.Ծ.Չ:
ՈՎՀԱ: ՈՃՓՃ: ՈՊՃ: ՈՃԿԻ: ՈՊՃԵՐ ՄԻՒ... ՊԼԴԻ ՄԳԵՄԴԻ ՂԵ ԼՄԳԿ
ԴՈՎՃ: :

ወጪን የPDF Compressor Free Version የሰራተኞች የአምካራ ስብ ነገሮች (ይፋ.ቻ.ቻ) በእኔር ሌቦ ሰመ እናል በተባለው ስኖር ማኅረው የነበሩት የሰም አሁል ነገሮች የመሠረቱት የአምሳል ለልማቴት መንግሰት በተቀመጥበት ወቅት ተዋግተው የዘረዘሩን እና የበርበራን ጥሩት በመቆጣጠር ለገቡ እንዲነበር ታሪክ ያስረዳል፡፡ ታሪክና ወደፊት የምናየው ይሆናል፡፡

የተወስኑት የአምካራ ስብዎች ይግሞ ከመሠረት ስራንት እና እንተት (ህይቅ እስተዳድር) በመነሱት ወደ ስሜ፡ ለስታ እና የተንደር ምድር በማቅናት እነዚ ለመፈጸም ተለዋል፡፡

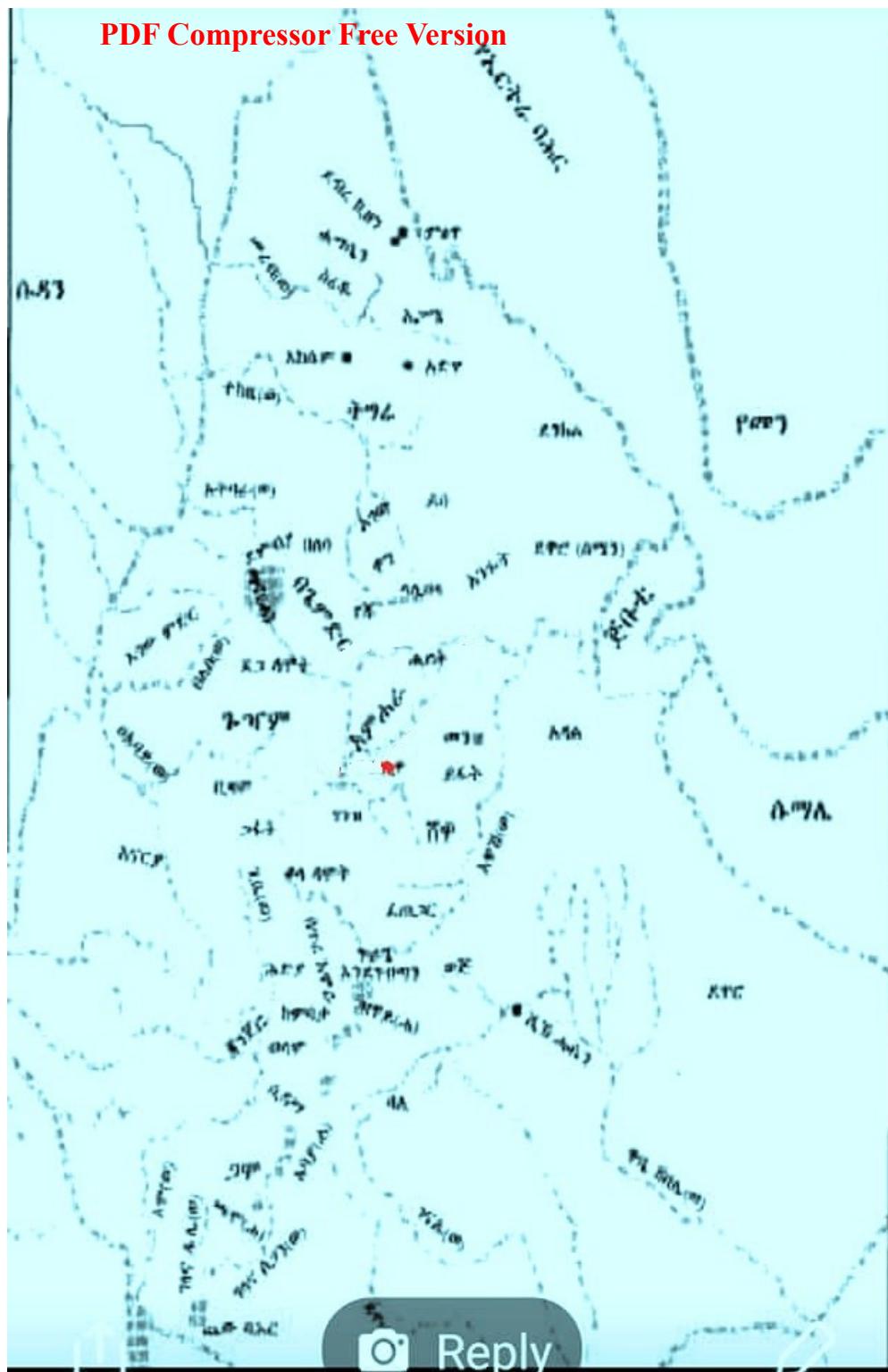
በተመሳሳይ ከስሜን አቅጣጫ ወደ ይበብ የመጠት የሰባ ነገሮች የተራኑ ነገሮችን በመቆጣጠር በጥረ አጥራ በተባለው ስኖር ለሰራተኞች ተለዋል፡፡ ቁንቃቃም ከሰባ ወደ ገራኑ ለተያያዘ የቻል ለሆን ነገሮችውም የተራኑ ነገድ በመባል ይጠና ይመር፡፡ ይህንን ምድር እና በተፈጸው ነበሩትን በታወች በከፍተ 24 ላይ መመለከት ይችላል፡፡

ከፍተ 24. የበጥረ አጥራ የአሁኔታ የሰባ ገራኑ ነገሮች ያለበት ስኖር

የTC PDF Compressor Free Version ከፍለ ወመን ወደ አትዮጵያ ፌልዴዎች በመጠጥ የጊዜ
ነገድ በተፈጻሚዎች የሚከተሉ አጠቃላይ (የግራኝ አህመድ የጥር ተቋት) የሚከተሉት እነዚህን የሰጣኑ
ነገድ ከነበረበት ለማሬ አንድም እያደናቀሰ በሌላም በጥቅም በጥቅም ማንነታቸውን ተገኘው
በመቆርር ለማሬውን ለለቀ የተወስኑት ለምሳሌ የጊዜት ስሜ ነገድ በሚደረግ ማንነታቸው
ለጠና ችግር:: እነዚህ የጊዜት የሰጣኑ ነገድ ግማሽ በእሁኑ ችግር ወሰጥ በመጠቃለል
ተመልከው የአማካና ችግር በመሆኑ ግማሽ ይግባኝ በሆነው (በእሁኑ ወለጋ) ወሰጥ
በመጠቃለል የጊዜ ችግር በመሆኑ ነገድ ለከከለም ችግር:: በተመሳሳይ በግራይ (በእሁኑ
ደጋረ ለበየሰ እና አካባቢው) ያለ የአምካራ ስሜ ነገድ በጥቅም የጊዜ ችግር በመሆኑ ወደ
ጋላ ለቀጥሩ ችግር:: ይህንን አጠቃላይ የሰጣኑ ነገድ እያቀርብ በከርታ 25 ላይ መመልከት
ይችላል::

ለለው መዝኑንት የሰለበት ካሳስራኬል በመሆኑት ወደ እረብ ከፍል በመኖሪያ በእረብ በማርጫ
ከተማ ይኖሩ ካነበሩ የሂምያራይት (Himyarite) ወይም የሂማይት (Hamites) ነገዴች እና
በደንዳ ከተማ ይኖሩ ካነበሩ የሳባ ነገዴች ጋር ተብቻ ቁርቃት የነበረችው የሂርል ሲሆንታሁ
ነበሩ:: ካነበሸም የተወስነት የሂርል ሲሆንታሁ ካሳስብ ወደ ስሜን ለማሳ (የኢትዮጵያውን
ለማሳ እንዲልማን ለብ ይለዋል) በመኖሪያ ከዚህ በጀት ወደ ምስራቅ እትዮጵያ በማቅናት ማረ
ተብሎ በማጠራው ሆኖና ለመኖሩ ቅልዋል:: ከተወሰነ ገዢ በጀት ደግሞ እነዚህ ነገዴች የህረሰ
ነገዴች ተብሎው መጠራት ፕሮና:: የየመጥቻ ማስቀመጥ እና የሂርል ሲሆንታሁ ካሳስብ
በዚህም በከል ወደ ታግራይ ማስቀመጥ እና ካሳስብ በስሜን ለማሳ በከል ወደ እትዮጵያው ሁሉ
በቅድም ተከተል የገበብት ወቅት የሚቀራረብ ነው:: እነዚህም የሂርል ሲሆንታሁ (ወደ ፊት
በዘርዝር በምናየው ቅጽዎ) ካስመና ተነስተው ወደ ይፋት ለፍጻው ካነበሩት የአምካራ ማዣቻ
ጋር በመዋጋት መሰርተውት የነበረውን የይፈት ሥልጣንትን ግዢት በ13ኛው መቶ ከፍል ዘመን
ለጊዜት ቅልው ነበሩ:: ይህን እንዲ በ14ኛው መቶ ከፍላለመን በአምካራ ባዢን 1ኛ አማካይነት
በዚህ ይፈል ተመተው እንደገኝ ካሱኝናው ለወጪ ቅልዋል::

ከርታ 25. ካስሸንጻ የመጠ. የአምባራ ስበ ነገዴች የመፈጸምዎች በታወች

የትግራ PDF Compressor Free Version ፊጋዬ የሚመለከት የተዘረዘሩት የትግራ በመጀመሪያ የሰነድ ከሚገኘ እስራራለውያዊ ይዘው የመጠታን የግልጽ ተቋማ መኖር ከይመሩ በኋላ በተመሳሳይ እንደ የአምካራው ስባ ነገዬ የትግራ ተቋማ ከግልጽ ተቋማ እና ከሰነድ ሲሆን በመውሰድ ፊጋዬ:: እነዚህም ማህበራይበት ወይም ነገዬ ከዘመኝ ጥሩ የትግራ ስባ ነገዬ ተብሎው መጠራት ይመሩ ማለት ነው::

ለለው መታወቂ ያለበት ከላይ በመርሃዊ ታሪክ ላይ የየነው መሠረት ስብያዊ ወደ ኢትዮጵያው የሳሳ ከተማ በመጠበት ወቅት የነብያዊ ከድች በሰሜን በከል በአትብራ እና በከለለ በከል አድርገው በእርትራ ተስኗኝ በከል በመግባት በአሁን ስሜን ኢትዮጵያዊ ግዛት በሆነው በሰሜን የሚሸጠ ተንጋር እኩበት በመሥራር የበታች ነገዬን ፊጥረው ነበር::

በተመሳሳይ በናገቻ ታሪክ ሌይ እንዲያነው የነበረው ከሽታ የዳልማት መንግስት ከተመሠረተ
በኋላ በ800 ቁል.ካ. አካባቢ በሰጠኝ በከል እድርጋው በእርትራ አስተማር ከተማ አካባቢ ባለው
የቀማልን ማኅሩ ምኞች ነው::

ከላይ በተጠሪ ታረኑ ሌይ እንዲያነው ደግሞ የከ-ሽ እና የልጻ የባባ ነገዴች ከትንደር አይከል
ወይም ቅልጻ ተነስተው ወደ ንብረት ምድር ሂደው እንዲያፈሩት ሁሉ በተመሳሳይ ወቅት
የፌጥ ነገዴች ደግሞ ወደ ፖንት ምድር መደሆነት የእርትራ-እናር (እናር ደናኩል)፣ ይበት እና
ሰማሌ ጠረኔማ ለመፈጸም አቀንተው እኔው ለሰኞና ትለዋል፡፡ እዘሱ ጋር ግን መለያት ያለበት
የፌጥ ነገዴች በእርትራ-እናር (እናር ደናኩል) የመፈሩበት ለመፈጸም እና ወደ አት-የአክቶ የመጠት
የነዚ የእበል ነገዴች ያረጋግጣት የኢትዮጵያ እናር ለያ ስሙ እናል የተባለው ሲኖር
እንደማለያዎች ማውቆ ይርጋጋል፡፡

ለለው ከላይ በተብሎም ታሪክ ሌይ እንዳያነው በትንደር አይከል ወይም ቅልጋ ማናረው ካሉበትና
ወደ ተብሎም ምድር ከሂዱት የከና ነገዴች ተጨሏው እኩዎ ንጽድር አይከል የነበሩት የከና ነገዴች
ሥናራቸውን በማዘናር እና በማስፋራት በባህርናር እና ንጽድር አካባቢ መኖር ይሞላው ነበር::
ከተወሰነ ገዢ በታላ (የየመን የሳባ ነገዴች ወደ አብሰኑም ምድር በግብብት ወቅት) ግን እነዚህ
የከና ነገዴች ካነዚህ የሰጠው የሳባ ነገዴች ወር ተዋልኝው የአገው ነገድ መሥርተው እንደነበር
ይታወቂል:: ከነዚህም የተወሰነት የአገው ነገዴች ለሰራ በመጀቀሰቀስ ወደ ለማን የእትጥናያ
ግብት በማቁናት በእርትራ ምድር በከራን ሌይ በመሥራር የበለን እኩዎ ነገናን ለመሰርቱ
ከእርትራው እናር በስተስማና ምዕራብ በከና በሳም ለፍራ ሌይ በመሥራር ደግሞ የሳምን
አገው ነገድ ለመሆኑቸው ትለዋል:: የተወሰነት የአገው ነገዴች ደግሞ በእሁን የአምሃራ እና
የትግራይ አዋጅና ውብት በማግኘው በጥንቃ አበርገል ሌይ በመሰራር የበለን እኩዎ ነገና

መ/ሥር/ቁጥር: Compressor Free Version የዚህ በሰነድ የሚገኘው በአዲሱ ላይ በመስፈርት የሳይንስ አገልግሎት ነው፡፡

በባህርያር እና በትንደር አካባቢ ፍርተው የነበሩት አገዋጥ ደግሞ በጀለቶው ኮሙን በአከሰራም
ስረው መንግስት እና የሚገው ስርወ መንግስት ኮሙን ካኝ ስብሰብ ደንብ ይችላል፡፡
የአዋጅን፣ የቅማንት እና የታምታና የአገው ነገሮችን በመፍጠር የየራሳቸውን ቅንቃ መናገር
ይመሩ፡፡ በተለይም አሁን የሚገኘት የአገው፤ የቅማንት እና የታምታና ቅንቃ ተናጋዜም
አምካራ ተብሎ ከሚጠራው የሰባ ነገሮች ይችላል፡፡ በሌተዋለኩ ከፌተኛ የዳም ወርሱስ አገኘው፡፡
በዘረመስ ቅኑት መሠረት የነዚህ ማህበረሰቦች የዲኤሪክ የዳም መጠናቸው የአምሂራውን
በይበላጥ ይዘው እንደሚገኘ ይሰይል፡፡ የቅድ ከለሬቸውም ከከተቱ የጥቅር ቁለም ወደ
አምሂራው ስብሰብ የጠይቀነት መለከ ያደረሰል፡፡ እነዚህ ማህበረሰቦች ወይም ነገሮች በአሁኔት
ውቀት ማቅረብ የሚገኘበት ሆኖታዣቸው አይ፡ ቅልጋ እና የጥቅምሬ በቅድም ተከተል ዓቸው፡፡

የተወስኑት አገዋጅ ይግባኝ በትግራይ እና ከሳሁት የእምነት ግዛት አዋጅ በታ በሆነው በጣንቸ አበርገለ አካባቢ እንዲሆዎ በሰጠና ማስረጃ የትግራይ ግዛት በአርብ በመሥራር የበለጫ እና የሳይንስ አገው ነገዴችን በቅድም ተከተል መሥራርታዋል::

ለለው በኋጊታ ታሪክ ሌይ እንዳየነው የሳባ ነገሮች ወደ አት-የአድራ በመጠበቅ ወቻት አካባቢ
የፁጥር ነገሮች በስምን በተ-ል እድርጋው በእረት-ሸ አስመራ አካባቢ ባለው የአማካን ለፍርድ
ለፍርድ እንደሰሩ ክና ለገዢችውን እንደሰሩና ክና

ከነበረን ከሻጭ እና ከሳይንስ ነገሮች ፍልሰት በኋላ ከመከከለኛው እናርካ የፈለሱ የፍይሎተክ ነገሮች ደግሞ በስሜን ምዕራብ ታማሪው እና እርትራ አካባቢ በሚገኘው በቀድማ ከተማ እና ተረምዎች ማስተካከል::

በአጠቃላይ ከስምኑ ከፍል ነበሱት ወደ ይበብ እቅዣጭ በመንግሥት በመሆል የዋራራት የሳ
ነገድ የመከከለኝው ሲማረቱ ወይም የደበብ ሲማረቱ ለባለ እሳይ ሲማኑ ያለፈ ደግሞ
የሰማኝ ሲማረቱ ለባለ ችሎዋል:: ነገር ግን ሁሉም በአጥሪያገዢቱ የቋንቋ ከፍል ወሰኑ
ይመለበል:: የአጥሪያገዢቱ የቋንቋ ከፍፍልን በምሳሌ 46 ህ:: ለ እና ስ ሌይ መመልከት
ይችላል::

PDFCompressor Free Version

ሀ.

PDF Compressor Free Version

ለ.

PDF Compressor Free Version

የኢትዮጵያ ስነዱዎች

የዕለታዊ

- አጭሃንድ (በዋጊነቅዴዎች ገዢዎች መሰረት)
- የተደረገው
- አፈልግ አደራረጃዎች
- የተደረገው
- አፈልግ አፈርማ (ከፍል)
- አፈልግ ምግባር (አጭልግ)
- ተግራይ
- የረዳ (የርአብ)
- ያቀጣት

የዕለታዊ ከ-ዕለታዊ

- በጽ
- አነስተኛ በላይ (አፈልግ አደራረጃዎች) (ከፍን)
- አነስተኛ ማህተም (አፈልግ አፈርማ)
- አነስተኛ ቅመንት (የሚጠቃለው መተካክ)
- አነስተኛ የጥናት (የጥናት መቀበል)
- አነስተኛ አጥቢ (ከፍን)
- አርጊዣ ማህተም
- አነስተኛ ማንኛውም አበርካሪ

ከ-ዕለታዊ

አጥቢዎች

-	አጥቢ (የአ)	-
-	የቀጣት (ወሳኑ የሚከተሉት የሚከተሉት የሚከተሉት የቀጣት)	- በርሃ
-	አፈልግ ምግባር	- ከወጪ
-	አፈልግ አፈርማ	- የጥናት
-	አለበት	- እንዱወሰን
-	ሙሉበት	- መሆናቸውን
-	ከንዱ	- አፈልግ አደራረጃዎች እና አፈልግ ተግራይ (ከፍን)
-	ከግዢ	
-	የደረሰ	
-	አፈልግ አፈርማ	

ፋይል-ዕለታዊ

ሐ.

ግዢ 46. ሁኔታ ሲ አገልግሎት የኢትዮጵያ ስነዱዎች ተጨማሪ ክፍፍል

በዚህ የPDF Compressor Free Version ነው እውቀሱ እና ከነበሩት ነገሮች ሰላ ጽግቦት አለበት ወይም ጽግቦት መከናወል ይህን ካልን ደግሞ በአጠቃላይ ገዢው የነበሩትን ነገሮችን በመንጠረሻ 4 ላይ መመልከት እንቻለለን::

PDF Compressor Free Version

ተ.ቁ. የነገሮች፡ ስም	ነገሮች፡ በሰላምን የቆየበት ዘመን	
	ቦግመት	ቦንፃ (ቁ.ል.ክ.)
1 ስለ ፍቃ	10	1036-1026
2 ተዋኑ የመሰን (ከጋብዢ)	13	1026-1013
3 ገዢነት ማረጋገጫ/ማከዳ ገዢነት/	31	1013-982
4 መሬታ የሚከተሉት የሚከተሉት ስም	25	982-957
5 አገልግሎት	1	957-956
6 ስራው የሚከተሉት የሚከተሉት ስም	26	956-930
7 አማካይ ማረጋገጫ /ሀገረ-ቤት/	41	930-889
8 አከላማ ማረጋገጫ	20	889-869
9 ስራው የሚከተሉት የሚከተሉት ስም	38	869-831
10 ተዋኑ የሚከተሉት የሚከተሉት ስም	21	831-810
11 ተዋኑ የሚከተሉት የሚከተሉት ስም /አበራልያን/	32	810-778
12 አከላማ ማረጋገጫ ወረዳ	23	778-755
13 ክስ አገልግሎት	13	755-742
14 ንባት	12	742-730
15 ንባት አገልግሎት	10	730-720
16 ተዋኑ የሚከተሉት የሚከተሉት ስም /ወረዳ ነገሮች/	49	720-671
17 አርድ አማካይ አውሳድ	6	671-665
18 ገዢ	6 ስም	665-665
19 ተንተሙን	4	665-661
20 የሚከተሉት ተዋኑ የሚከተሉት ስም	12	661-649
21 አማካይ አገልግሎት	16	649-633
22 ተዋኑ የሚከተሉት ስም	34	633-599
23 ተዋኑ የሚከተሉት ስም	41	599-558
24 ስራው አገልግሎት	12	558-546
25 ስራው የሚከተሉት ስም	14	546-532
26 አገልግሎት አገልግሎት	11	532-521
27 ስራው የሚከተሉት ስም	31	521-490
28 አገልግሎት ስም	21	490-469
29 የሚከተሉት የሚከተሉት ስም /ወረዳ ነገሮች/	21	469-448
30 አገልግሎት ስም	12	448-436
31 ተዋኑ የሚከተሉት ስም	13	436-423
32 አገልግሎት	10	423-413
33 ክስ ወረዳ አሁን	20	413-393

መንጠረዱ 4. የቆየበት ስርዱ መንግስት የነገሮች አገልግሎት

በሚከለ PDF Compressor Free Version 0.4 ነገሮች የሆነው የቆዱማት ስራው መጠናበት በ500 ቁ.ል.ክ. እየተካሬው የመግበት ጊዜ የነበረ ሲሆን በ400 ቁ.ል.ክ. እከባለ በነበርው የከሰታ ወልደ እሁድ (413-393 ቁ.ል.ክ.) ጉባኤ ጊዜ ለመፈቀቅ ችግል::

የፌዴራል አዲስ አበባ የሰነድ ማረጋገጥ አመራ

ՀՆՁԹՎՈՓՈՓ. հ400 Փ.Ա.Ի. ՀՃԻ 46 Գ.Թ. ՊԼՈ ՀԱ ՔՊԾՀԱՂՊՈՓ. ՔԳԾՊԴ ՀԱՎ
ՄՅՅՈՒԴ ՓԵՖ ՔԴԱՐԲ ՀՃԻՑՑԵՇ ԱՐՏՔԵՄՈ ԱՅԻՆԴ ԿԱԴ ՀԿՊՈ. Ը.ԴԻ ՔՔՅՈՒԴ ՀԱ
ԽՈՅ: ՈՄՋԵՂԴՊ Ո46 Գ.Թ. ԴՅ ՈՉԴ. ԱԾԻԼՈ (46-70 Գ.Թ.) ՀՄԿԵՐՆԴ ՈԴԱՐԲ
ԸԲԸ ՔՆՈՒԴՆԴ ՀՃԻՑՑԵՇ ՈՄՊՈՒԽԸ ՀԳ ՀՆՁ ՈՄԳՀԱՐ ՔՀԿԸՆՊ ՀԱՎ ՄՅՅՈՒԴ
Լ.ՄՈՍՀԵՇ ՖԴԱ:

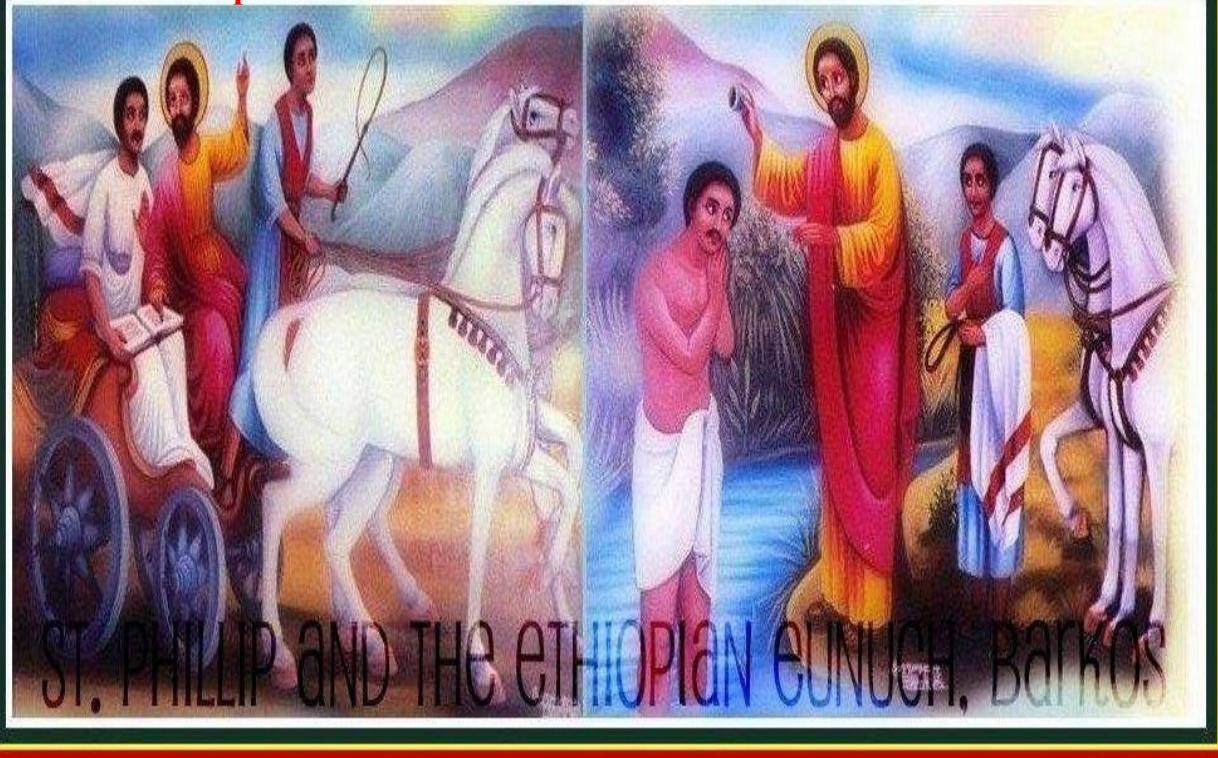
በዚህ ከፍዕማት ስርወ መንሰት በጀት የአከላም ስርወ መንግስት እስከመሠረት ጥለው ገዢ ወሰኑ በታሪክ በቀድሞትነት የሚታወቁው ህንደቱ 7ኛ /ሁርጥት/ (34-46 ዓ.ም.) ስትሆን አትዮጵያን ገዢ የነበረ ህንደቱ መሆኑ ነው:: ይህም የሆነው የባዕድን ስርወ መንግስት ከጠ በጀት ነበር:: ነገር ግን ካለው በመርቆች ተራካ ላይ እንዲተገለዥ በታሳቸው መቆኗና ቅዱስ ወሰኑ የተጠቀሰቸው ገግስት ሁንደቱ የአትዮጵያ ገግስት እንዲሆነቸው በገልፅም የንግድናዋን በታ እንዲማይያስለከት አይተናል:: በወቅቱ ደግሞ ስብያውያኑቸው በአሁን ወይም በአቢቢነቶ ምድር ላይ ቅድሚውነት ነበሩ:: ለለሆነም በዓይኖቸው ምድር በመርቆች ነገሰው የነበሩ ከንዳከሰቻ ከዚህታቸው በአትዮጵያ ምድር ነገሮ ከነበረቸው ሁንደቱ እንዲማለየ ጉልዕ ነው:: የዘመኝም ህንደቱ የአከላም ምድር አይከል ወይም በቃልጋ ከቀኑት የተወሰነ የከኩ ነገሮች (ወደ ንብረ ምድር ሂደው ከተረፈሩት የከኩ ነገሮች) ወሰኑ ወደ ባርሃና እና ተንደር ማረጋዥ ከእምነት ስባዊት ዓይ ከተዋለዏ በጀት የአገውን ነገሮች መሥራተው ወደ ለማት ክፍል (በአሁኑ የትግራይ የአምባራ አዋጅ ከሆነው ጥንቃ አበርገለ፡ በእርትራ ማት በስሜን ምዕራብ አኔር ለለው የሳም በታ እና በትግራይ ማት በስሜን ምዕራብ በእርትራ በታ) በማቅኑት የበለን እና የሳም አገው ነገሮችን ከመሠረቱት ወሰኑ የምትመዘገብ አልደምም ከነብረ ምድር በትግራይ ማረጋዥ በከሰላ አድርጋው በተሰነድ በከል በስሜን ምዕራብ ተንደር የፈለሱት የከኩ ነው የበለን የበለን ነገሮች አልደምም በእርትራ በእስመራ አከባቢ በፊማናን ማረጋዥ ከነበሩ ከነብረ

የፈ.ለሁ PDF Compressor Free Version ከፈተቸው ነው ገዢ ከሚተገና አንዳ የእርትራ-ኩናር (ኩናር ደኝነት) መረጃዎች ማኅበር መሆኑ የኩናር ነገዱ ውስጥ ነው ማለት ነው:: ስለሆነም በታላቁ የመጀከና ቁጥር ውስጥ የተጠቀሰው ህንድኬ የአበበ ምድር ወይም የአበበኩና ምድር የሆነት አትጥቅምች ነቸ ማለት ነው::

በዚህ ወቂት ጉከተረሰ ህንድኬ ጉባኤት ንግድ የእርበትና ዕምነትና በኋላ ለማታ ስለነበር ችግርሬበዋን (የገንዘብ ባለሙያዎች) የሆነውን ነገሮ ባርከበን ለንግድ እንዲሆኝ የእምነት ምርመራ እንዲፈልጓ ወደ እስራኑ ለክዎ ነበር:: ይህም ቁጥር የእርበትና በኋላ ለማታ ስለነበር ባለሆነም ወይም የፋይ ባለከቻው:: እርበጥ ሌላም ለለ ገዢ እኩዎ እስራኑ ቅድሞ እስራኑ ለክዎ ቅድሞ ባለሙያው ተጨማሪ ነው ብቻ እና አትጥቅምች ተመለስ:: ስለሆነም ከርበትና ወደ አትጥቅምች ጉባኤ ተብሎ የሚታወቁው ይህ ችግርሬበዋ ምድር የአበበኩና ወደ አትጥቅምች በግብርት በ34ዓ.ም. ለይ ነው:: ችግርሬበዋ ባከበ በአዋጅው ፈልጻ ስጋፍ ስለመቀቅ በግብርት 47 ለይ መመሌከት ይችላል::

(የአዋጅ ሙሉ 8:26-27) የሆኔ መልከቱ ፈልጻ ተነስተሆ በደቡብ በት-ሳ ከኢየሱስ ለመመርመጥ ወደ ሆኖ ወደሚያውርድው ምድር በኋላ ወደ ሆነ መንገድ ሂደ አለው:: ተነስቶም ሂደ:: እነዚህ ህንድኬ የተባለቸ የአትጥቅምች ጉባኤ አማካይ እና ችግርሬበዋ የነበረ በግብር ሁሉ የሰነድ አንድ የአትጥቅምች ለው ለሰንድ ወደ አየሩስ ለመተዋወች ነበር::

PDF Compressor Free Version

ግዢል 47. የኢትዮጵያ ፕንዳንባው ባርካት በአዋጅው ፌላዎን ስጠጣቸው

ለለው በባቢ.ን ስርዱ መንግስት (ከ6 ዓ.ም - 9 ዓ.ም) ኮሙን የሚታወቁው በ0 ዓ.ም. እና የኢትዮጵያ ሲባ ለገለጻ ወይም ነጋዚዎች የኢትዮጵያ ክርክቶችን መወሰድ ለማተው ዓይነ ወደ አያዲስአበባ አቅንተው ዕጣ፣ ክርቡ እና ሙሉ ይዘው በመሆኑ ሰጠቃ አበርክተዋል፡፡ የኢትዮጵያዊያን ሲባ ለገለጻ በበተልሂያ እመቤታችን ደንግል ማርያም ልቻን አያስስ ክርክቶችን በወሰድ ገዢ ዕጣና ክርቡ ሰጠቃዎችን ለያጠረኝኝ በግዢል 48 እና መመሌከት ይችላል፡፡

ቻል 48. የአትዮጵያ ስነ ሰንሰኑ

በተመሳሳይ በዓዳማት ስርዱ መንግስት ዘመን እናፊለው ሁሉ በዘመኑ መቆረሻ በሆነው ካዳማት እስከ አከሰራም ስርዱ መንግስት ባለው ዘመን ይለት የነጋዴታት ነርዝር የትምህር ነብረን ካድኔ እንዲሁም የትምህር ደንብ የሳይንስ ንግድ ወገን እንደሆነ አይደለም:: ነገር ግን ይው የሚታወቁው በየራሳቸው ባለት ለየበታቸው ስጋዬ እንደነበረ ነው:: በዘመኑ መንግስት በዘመኑ ዘመን የነበረትን የነጋዴታት ነርዝር በመንጠረሻ 5 ላይ መመልከት ይችላል::

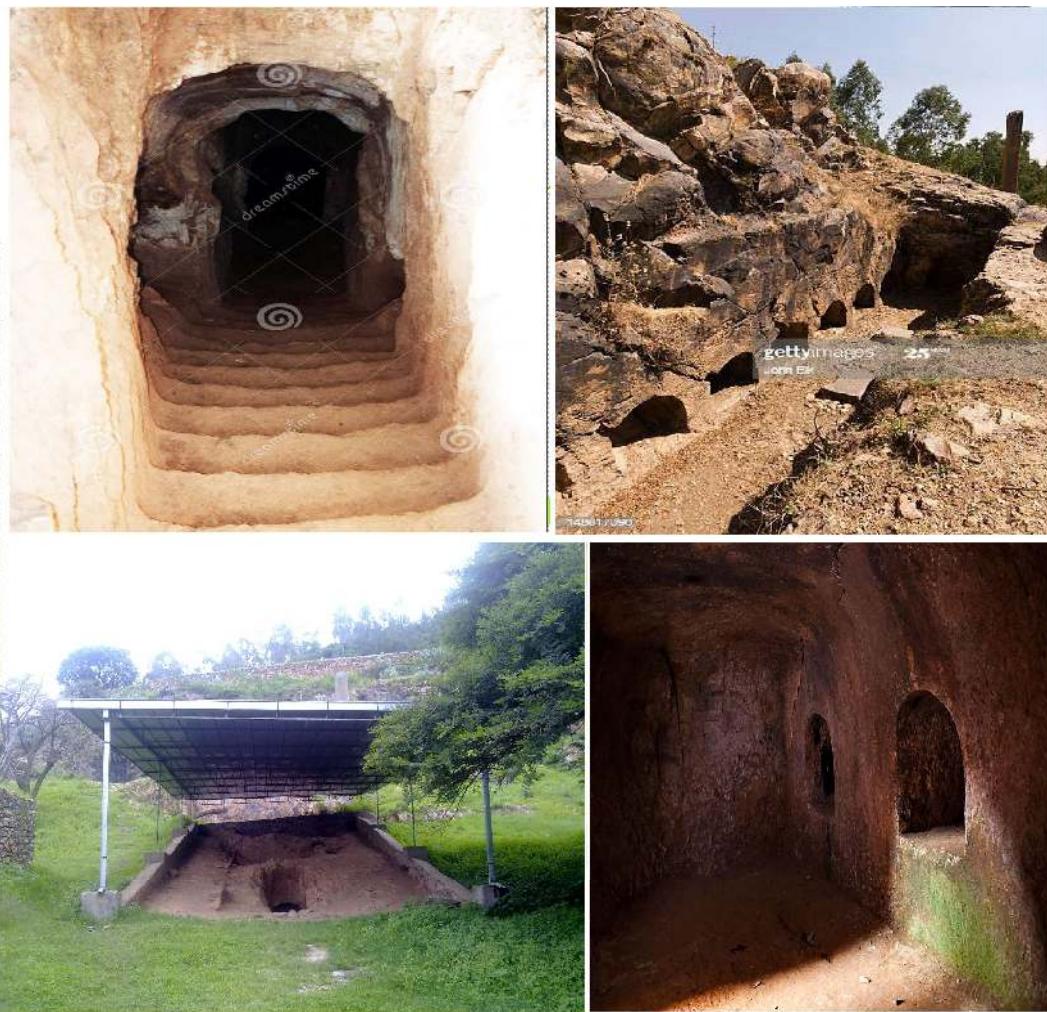
PDF Compressor Free Version

,41. ቁ.	PDF Compressor Free Version የነገሮች ሲያ	ነገሮች በሰላምን የቆየት ዘመን	
		ቦቃሙት	ቦንሳ (ቁ.ል.ክ.)
1	አለልምን ተከታታይ	10	393-383
2	አርጭዬ አማካን 3ኛ	10	383-373
3	አርጭዬ አማካን 4ኛ	10	373-363
4	አዲና	10	363-353
5	አርጭዬ አማካን 5ኛ	10	353-343
6	አርጭዬ አማካን 6ኛ	10	343-333
7	ነገሮች ህንጻዬ 3ኛ	10	333-323
8	ባለኩ	7	323-316
9	ነገሮች ህንጻዬ 4ኛ	10	316-306
10	አውጥጥ አራዎራ	10	396-296
11	አርማካን 2ኛ	10	296-286
12	ከልከለ 2ኛ	10	286-276
13	ዘዋፌ ጽበቤት	16	276-260
14	ስትያ	14	260-246
15	ስያሜ	13	246-233
16	ነከሳለ ህንጻዬ ህንጻዬ 5ኛ	10	233-223
17	ፈጥሮአይ አርማካን 4ኛ	10	223-213
18	ኤሌያ ሆኖነክዕ	15	213-198
19	ყንዳ አውክራራ	20	198-178
20	አግዥ በሰራተኞች	10	178-168
21	ስላይ ከወጪ-ማኑን	20	168-148
22	መሰልኔ ቁርርማዊ	8	148-140
23	ነከሳለ በስንድ	10	140-130
24	አትብት ከወጪ	10	130-120
25	ስራልያ አብራሃመን	20	120-100
26	ወናይ	10	100-90
27	አውሳኔ ጽግቦት	11	90-79
28	ዓዋት ወንድ	10	79-69
29	አግልበት	8	69-61
30	ቦቃሙት	10	61-51
31	ባረዥ	10	51-41
32	ጽንጂድ	10	41-31
33	አጥቃ መሳኔ	5	31-26
34	ነከሳለ ህንጻዬ 6ኛ	10	26-16
35	ጥልክ	2	16-14
36	ለ-የ	8	14-6
37	በዚ	15	6 ዓ.ም.- 9 ዓ.ም.
38	ወርጠ ይንዳ አስቀድ	21	9-30

39	የኢትዮጵያ ዕንበ ገብረመድኑ	2	30-32
40	ሆርሻውንት ከ 2ኛ	2	32-34
41	ህንጻዬ 7ኛ /ንርሳጥት/	12	34-46

መዝጋጀ 5. ከቅድማት እስከ አካላም ስርዱ መንግባት ዘመን ያለ የነገድታቸው ሰም ነገሏል

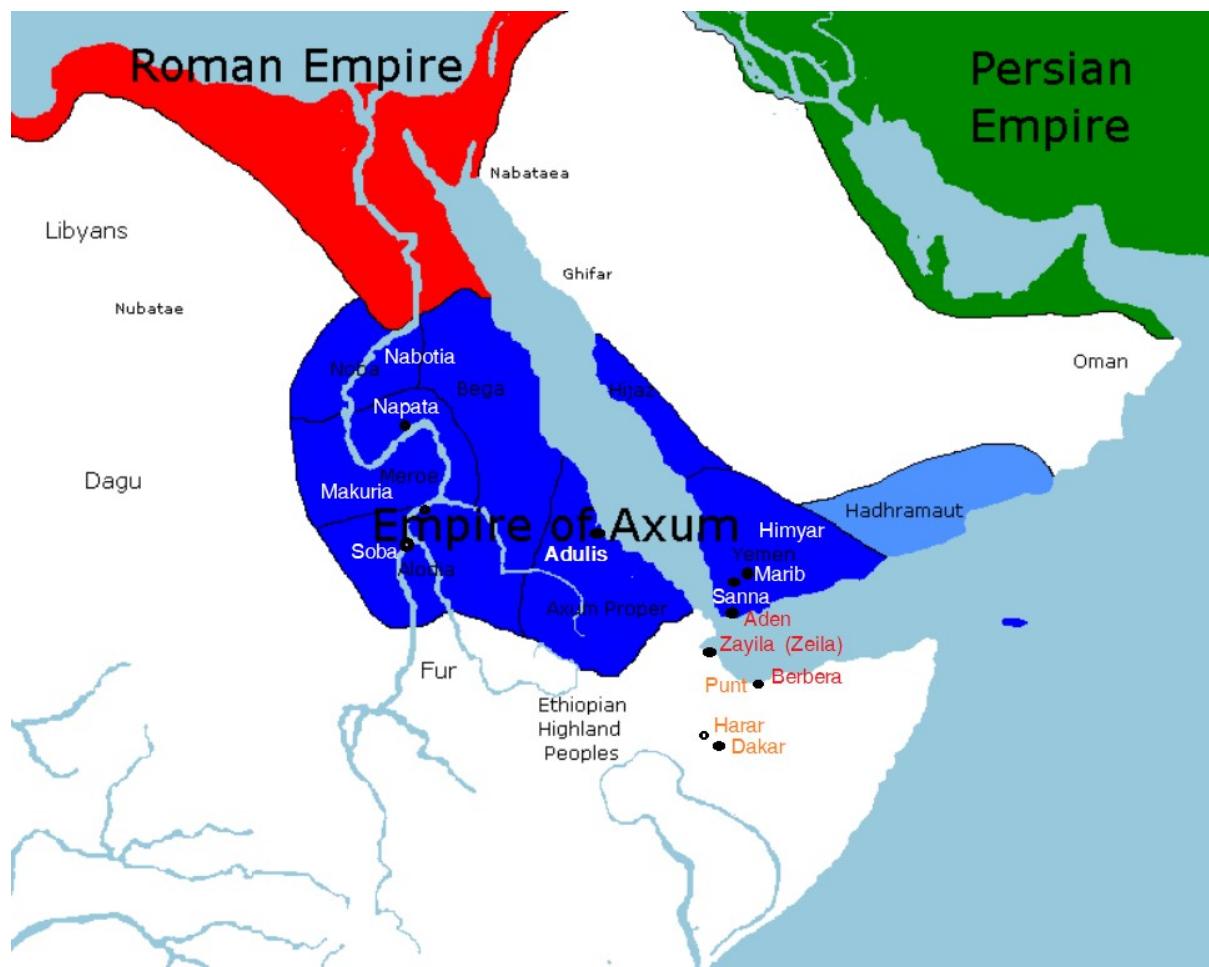
ከእኔ ከተዘረዘሩት ነገሏልታቸው ወሰኑ ለንግድ የዚህን የመቃብር ስፍራ የተሰራለት ሰምን የለለውም ለበደምኑ መቃብር በዚህ ስፍራ ይገኘል፡፡ የመቃብር ስፍራው ወሰኑ 4 ፍልፎል የመቃብር ከፍለው ለተገኘት 9.5 ማትር ያለው 16 ደረጃዎችም አሉት፡፡ የመቃብር ሥኩራውን በምሳሌ 49 ላይ መመልከት ይችላል፡፡

ምሳሌ 49. በኢትዮጵያ ስርዱ መንግባት የንግድ የዚህን የመቃብር ስፍራ

የኢትዮ አና የካናን ስነዎች አመጣጥ በኢትዮጵያ እና የካናን ቴርክ መንግስት መመራት

በ100 ዓ.ም. ላይ በአምሃራ የሳባ ነገሮች፣ በትግራ የሳባ ነገሮች፣ በአማራዊያን፣ በኋዕላጊ የሳባ ነገሮች፣ በትግራዊያን የሳባ ነገሮች፣ በማንኛ አበርገለ በፈንድ ነገሮች፣ በበቃዬታ እና ከእስራኬል በመጠት ግኩዎ ተናጋሪ የሰው ነገሮች የአክሳም ሲጠቀም መንግስት ለመሰረት ታደሰ:: በአክሳም ሲጠቀም መንግስት የነበረውን ግዢ በዘመን 26 ላይ መመልከት ይችላል::

ዘመን 26. የአክሳም ሲጠቀም መንግስት ግዢ

የኢትዮ PDF Compressor Free Version – 70 ዓ.ም.) ወር ማብከላዊ ከተማውን ያደረገው በኢትዮጵያ ከተማ ሌይ ነው:: የኢትዮጵያው ከተማ ክሬክ ወደ ገዢ ለጊዜድ እና ለተለያየ የስራ እንቅስቃሴ በሚያያዝውኑ የተለያየ ነገዚች እናደ የትግራ ስበ፡ የአምካራ ስበ፡ የአገው፡ የበለን፡ የአማካለን፡ የበቻ እና የእርትራ-እናር (እናር ደናኩል) የፋጥ ነገዚች እተዋጠች ልትሮች ቅልጋች፡፡ በዘመኝ ስርዎ መንግባት ገዢ በከተማ ወሰኔ የግዢዎች ቅንቁ በይበልጥ መስፈርት፡ ይመሱ ነበር፡፡ ይህም ቅድሞ ለነገር የነበረው የሳሽ ቅንቁ በግዢዎት እያተዋጠ እንዲሁም የግዢዎት ቅንቁ ይግሞ የሳሽውያዎን ፍል እንደሆነ ከፍተኛ የዕድገት ዕምርታ እያሳያ የመጠበት ወቅት ነበር፡፡ የጥንቃቄውን የኢትዮጵያ ከተማ በግዢዎል 50 ሌይ መመልከት ይችላል፡፡

ግዢዎል 50. የጥንቃቄው የኢትዮጵያ ከተማ

በዚህም ወቅት አገልግሎት ከፍተኛ የሰልጣኑ ዕድገት ይረዳ ላይ የደረሰውን ቤት ነበር፡፡ በተ
መቀዳለኝን፣ ሁወልቶችን እና በተ መገኘበቶችን በማነወያ ይታወቂለ፡፡

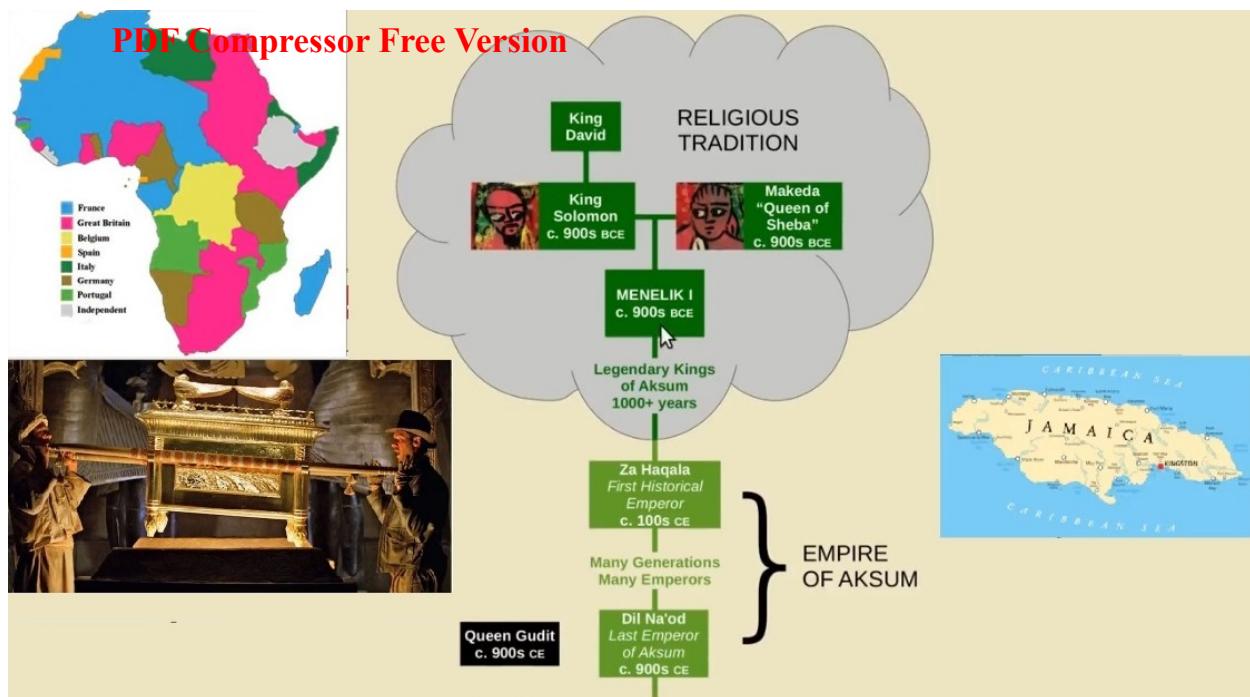
በዚህምት ስርወ መንግስት ወቂት እንዳያነው ከእኩስታዊ ከተማ በቅርብ ልማት በሚገኘው የሳይንስ ከተማ ሌዩ በሳይንስ የተገለጻው የዲንጋር በተ መንግስት ለንግስት ማና በበተ መንግስትነት አገልግሎት ነበር፡፡ በተ መንግስቱም የንግስት ማና ወደም የንግስት አገልግሎት በመባላ ይታወቂል፡፡ ይህም በተ መንግስት በጀትናው በመን በየሕት ገዢት እና በግራኝ አሁመድ ለመድም እንደታለም አይተኞል፡፡ ነገር ዓንድ ቅርቡዎች እስከ አሁን ገዢ ያረሰ በቅርቡነት በየእስከ (UNESCO) ተመዝግበ ይገኙል፡፡ በአሁን ወቂት የዘመን የመመል ዕጋፍን የታቦና ለማርያም ሲነ-ኢትዮ ለማመራት በእንቅስቃሴ ሌዩ ይገኙል፡፡ የታቦና ለማርያም ሲነ-ኢትዮ በግብር 51 ሌዩ መመራዎች ይታወቂል፡፡

PDF Compressor Free Version

የጊል 51. የታወሻ መግለጫው ስነ-አንቀጽ ፕሃይን

እንደሚታወቁው በቅዱማት ስርወ መንግስት የነገሮት አበባዋቸው ነገሮችና የዘር ካረታቸው የሚመለዣው ከየመን ከመጠት የሳይ ለገድና ነው፡፡ ይህን እንዲ ከንግስት ማዘዣ ወይም ገንሰት ማከዳ እና ከእስራኑለዋው ጠብብ ለለምን ከተወለደው ቅድማዊ መንይልኩ (አበማለቱ) የሚመለ የዘር ካረታ ይለ ነገሮችናም ነበሩ፡፡ እነዚህም ነገሮችና በአበሌናም ቅድር የሰላም ነገሮችና በመብል ይታወቁሉ፡፡ በዘር የእክስላም ሲሆወ መንግስት ውስጥ በተ የሚሆነ ከየመኖቸው የሰራም ስባ ለገድና የዘር ማዘዣዎች ነገሮችና እንደገቡ ሁሉ የተወሰነትም ነገሮችና ከተሆነ ከሠላም የመለማቸውን የዘር ካረታ የሚመለዣው ነበሩ፡፡ ወደፊት በሽዋ ነገሮችና ተረፈ በበኩት የምናየው ይሁናል፡፡ በመጀመሪያዎችን የሰላምን የዘር ሁሉ በምና ተረፈ 52 ላይ መመልከት ይችላል፡፡

ጥስስ 52. የመጀመሪያዎች የသለዋን አር ካሳታቸው

በዚህ የእክስ-ም ስርወ መንግስት ቤታዊ የነገራት-ትን ነገሱች ተረኑ እለኝ እለኝ እያደን
እናይቶች ቅልጻ፡ አዘጋጅም ባለ-ት የነገራቸት ስም ገርዝር ወሰኑ የት-ቁቃ ማዕቀች እንዲሆም
የት-ቁቃ ይግሞ የሰላምን ነገሱች እንዲሆኑ እያጋልዥም፡፡ ከላይ እንዳያነው በወቅቱ ተነስቶ
የነበረው ዘስቂለስ (46 -71 እ.ም.) የተበታተውን የራሳ ገዢ በመቆጣጠር እና በማጠናከር
የእክስ-ምን ስርወ መንግስት ለመሰርት ችሎል፡፡ ከስ ቅጥሎም በዚህ ስርወ መንግስት ወሰኑ
የተለያዩ የሳሳ እና የሰላምን ነገሱች እተፈራረሩች ለገዢ ችሎዋል፡፡ የእክስ-ም ነገሱችን ስም
ገርዝር በመንተረዥ ይረዳል፡፡

PDF Compressor Free Version

ተ.ቁ .	የነገድታች ስም	ነገድታች በሰላምን የቆየት ዘመን	
		ቦግመት	ቦርን (ቁል.ከ.)
1	አቶ በሮስ አስቀራረብ /ወስቀልበት/	24	46-70
2	ምንስህ ገርማ መር	7	79-77
3	ሰጥዋ ገርማ አስቀር	9	77-86
4	አድባለ	10 ዓመት ከዚ ወር	86-96
5	አግባ	6 ወር	96-97
6	ወርቅሳ	16	97-113
7	መለስ አለማካይ	4	113-117
8	ሀቻበ ካለውያን	6	117-123
9	አቶ መርጋቢት	12	123-135
10	ዶድማ ካርድ	10	135-145
11	አዎታታ	2	145-147
12	አልፏል በርማይ	7	147-154
13	ዓውሃ ገኝ አመግል	30	154-184
14	ባንን ዕምን አገባ	5	184-189
15	ፈዕምን አገባ	3	189-192
16	አዘጋጅ መዓልበዋድ	7	192-199
17	ገፈሰ ስጋዊ አስቀራረብ	1	199-200
18	ዕምን በእሳ ወርቅ	4	200-204
19	ጋብ አስቀራረብ	9	204-213
20	አግባር አስቀራረብ	8	213-221
21	ዶዋብ	1	221-222
22	ጥክና ጽግበት	2 ቅን	222-222
23	ሂዱድስ	4 ወር	222-222
24	አዕላል ስንመንፈል	3	222-225
25	አስቀራረብ	14	225-239
26	አድባለ መሬዲ አርክድ	6	239-245
27	አይሁ /አይሁ/	17	245-262
28	ወስቀል ለከፍተት	9	262-271
29	ዶጋብ	10	271-281
30	ታዘጋጅ /ታዘጋጅ/	10	281-291
31	አሁዋጥና ጽግበት	7	291-298
32	/አሁዋጥና ሲጋብ/ አስርሄና አዕስቀራረብ/ በእንድነት	26	298-324
33	አዕስቀራረብ ለበታቸው	12	324-336
34	አስቀራረብ ደለዣ	7	336-343
35	ሳሁስ /ሳሁስ ነጥ/	14	343-357
36	አርቃድ ገመሰቀል	4	357-361
37	የአስቀራረብ ለሚገኘው ስርዓት መግባብ መመያዣት የሚደረገው ቁጥር አንቀጽ ታሪክ	361-366	

38	PDF Compressor Free Version	1	366-367
39	አስተዳደር ቤት	1	367-368
40	አስተዳደር ቤት	5	368-373
41	አማራር	15	373-388
42	አስተዳደር ቤት	7 ወር	388-388
43	አለ ስህል	2 ወር	388-389
44	አለ ገበዢ	2	389-391
45	ሻህል /ስህል ቤት	4	391-395
46	አስተዳደር ቤት	10	395-405
47	አድራሻ ጽግሰት ቤት	6	405-411
48	አየሁበብ	10	411-421
49	በሀገር ቤት	6	421-423
50	አማራር ቤት	1	423-424
51	ሻህል /ስህል አሁባብ/	2	424-426
52	ዶሳሽ መሆኑን ክርስቶስ	3	426-429
53	በሀገር ቤት	2	429-431
54	አለ ገበዢ ቤት	6	431-437
55	አጋል /አጋብ/	1	437-438
56	ለዋዕ	2	438-440
57	አማራር 3ኛ /የዕቅብ/	3	440-443
58	አርማህ /የዕቅብ/ 1ኛ/	14	443-457
59	አምስት	5	457-462
60	ስልክ የዕቅብ	9	462-471
61	አልአማራር	8	471-479
62	ታዘኅና /ጥቢሬ/	6	479-485
63	ከፊተት	30	485-515
64	ዘክሮኑስናል	1 ወር	515-515
65	ገብር	1 ወር	515-515
66	ገብር መሰቀል	14	515-529
67	ቆስጠንጠና ስህል	28	529-557
68	ወሰን ስጋድ መሆኑን ክርስቶስ	15	557-572
69	ፍራ ወኞች	23	572-595
70	አድርሻዎን	20	595-615
71	አካላውድኝ	8	615-623
72	ገርማ አስፈላጊ /አርማህ/ 2ኛ	15	623-638
73	ዘርጋዣ	10	638-648
74	ድጋፍ ማረከበል	26	648-674
75	ባህር አካላ	19	674-693
76	ገዢ /አዊ ጽግሰት/	24	693-717
77	አስተዳደር ቤት /አዊ ባካሪ/	5	717-722

78	PDF Compressor Free Version	16	722-738
79	ተሳታሚ /አዊ እንድበሰ/	21	738-759
80	ዓደገኘ /አዊ ማህያዊ/	13	759-772
81	ከይዘር	6 ስዓት	772-772
82	ፊድግም /አዊ አስራር/	5	772-777
83	ው.ፊድግም /አዊ ደንብል/	10	777-787
84	ው.ፊድግም አስራር	30	787-817
85	አርማህ 3ኛ/አዊ እለቅሰጠ/	5	817-822
86	ደግኝኞን /አዊ ደግኝኞን/	19	822-841
87	ግዳሽኞን /አዊ ለዘበኞን/	1	841-842
88	የዳት ገዳት	40	842-882
89	አንበሳ ወደግም /አዊ አንበሳ ስንድ/	20	882-902
90	ፊልነክድ	10	902-912

መንጠረዥ 6. የአከሰተም ካላከተተቸው ሰም ነገሱ

ንግድ ፖሮስትራር /PDF Compressor Free Version/ አማካና ማረጋገጫ

ቁጥር 53. ጽጌ አበበዎች እና አቶዎች

ከላይ በቁጥር 53 ላይ የምንጠልከታቸው ጽጌዎች አማካና ማረጋገጫ ወይም ለማኑ ተብሎዋ ይጠራሉ:: እነዚህ ጽጌዎች በኢትዮጵያ ስርዱ መንግስት ገዢ ገና የነበሩ መረዥዎች ሲሆን በወቅቱ ለነበረው ስልጣኬ ከፍተኛውን ማኔና የተጠቀሏቸው ነበሩ:: ሁሉታም የንግድ ለቻቻ ሲሆን በበተመንግስት ወሰጥ ሲያደገት አረማማዊ (ማእት አምሳለከታዊ) ነበሩ:: ነገር ጥን ክርስቲና በ349.ም. ላይ በጀንደረሰው ባከሰ አማካይነት ወደ አበበኬይ ከገባ በጀት እና አየተሰኔና ከመጠ በጀት ክርስቲናን የተቀበለ ሲሆን ሰማቻውም ወደ አበበዎች አቶዎች ተብሎ ለጠራ ችግል:: እነዚህ ጽጌዎች በወጪ መረኞት እና ሁገኘን በቅና ማሬት በመግባት እና በማስተባበር ይችቋቂሉ:: ክዚህ በፊት በኢትዮጵያ ታሪክ ላይ እንዲያነው ነገድ የቀጣጥ ከከረብ ወደ አበበኬይ የሚደርሱ መጥተው በኢትዮጵያ (አዲር):: በአዲር (አዲል) እና በትግራይ (ሳባ) እንደሠራተኞች ላይ ዓመት የሀል በመሆኑ ለነበረው የነበሩ ገዢ እንደገበሩ አይተኞል:: በዚህ በኢትዮጵያ ስርዱ መንግስት ገዢ

ዶቻፃ የPDF Compression Free Version አማካይነት እንዲጠቃለቸው በአውልቶች ላይ ማረጋገጫ ተከተሏቸው ላይ ለማውቅ ተችላል::

ከለይ እንዳሆነው በአከሰራው ለዚህ መንግስት ገዢ የተለያየ ነገሮች ከበታ በታ ስለሚንቀሳቀስ በዚህ ወቅት በአከሰራው ከተማ የተለያየ ነገሮች ለመኖሩ ችሎዋል:: በዚህም ለርወ መንግስት ዘመን በነበረው ገንዘብ አሟር (298 ዓ.ም. - 324 ዓ.ም.) አማካይነት በዚህ ሰኞች እና አካባቢ ባለ ከተሞች ከሰራሩት ወሰኑ መሆኑ ያለቸውን የተለያየ ነገሮች ከእነዚህ ከአምካራ ስምምነት ከተማ ስምምነት፣ ከአማካይነት፣ በተጠኗት ምድር በእርትራ-ኤናር (ኤናር ይኖክል) ይኖሩ ከነበረት የፋጥ ነገሮች፣ በእርትራ ግዢ ወሰኑ በከረቡ እና በሳም በታ ላይ ለፍጻው ከነበሩ የበለን እና የሳም አገው ነገሮች፣ በስምኔን ምስራቅ ችግራዊ በእርጊ ለፍጻው ከነበሩ የሳም አገው ነገሮች፣ በአምካራና ችግራዊ ግዢ አዋጅ በታ ለፍጻው ከነበሩ የበለን አገው ነገሮች፣ በአት-ባራ በከል በተሰነድ እና በከሰላ በከል ገዢ ወሰኑ በስምኔን ችግራዊ ለፍጻው ከነበሩት የተ-በለ ችግር እንዳሁሆም በጀመማት ለርወ መንግስት ወቅት በንግስት ስም ዘመን ከመጠት የእስራኬል ነገሮች መሆኑ ችግር በማስቀሰበ በታ ሆኖ ለማውቅ የአከሰራውን ለውልቶችን ላይም ችሎዋል::

ለለው ምናልባት ገንዘብ ለመስጠናቸው ከነበሩት ግዢ የራይዳን፣ የሰላሂን፣ የሰያም /የቅርቃም/፣ የቅምያር፣ የበር (በቃይል)፣ የካሳ/የካሳ/ ነገሮችም ተሳት-ፈውበት ለሆነ ይችላል:: አውልቶች ከዚያው እስከ 4ኛው መቶ ከፍለ ዘመን ችግራዊ ለመጠት ለመስቀቅ ችሎዋል:: የአከሰራው አውልቶች በምሳሌ 53 ላይ መመልከት ይችላል::

እዚህ ዓይ ገን ማውቅ የሚኖርበት በዚህ የአሁኔና ስራዝና ለርወ መንግስት ወቅት ገንዘብ በተሰናና ያለ ግዢቶችን በቁና ግዢ በማስጠና ይገባ እንደነበረ ነው:: ከነዚህም ግዢ ለጠበቀለት ከነበሩ የውጭ ግዢቶች ወሰኑ በነበረ ያለ ችግር (ከአት-ባራ እስከ ከሰላ ያለ-ት)፣ ሪይዳን (በአራብ ግዢ በሳሙኤል እና ከዚያው ለማረጋገጫ ነው):: ስልሂን፣ ለያጥ ልማጥ በስምኔን ስኩረ እስበረ የሚገኘ ነው):: ሲሄድ (በነበረ ከኩባ በስተሰማን):: ዓውንቱ፣ በነበረ የሚገኘት መንሰርቶን እና ሁሉን (በነበረ ግዢ በኩባ ስጋራውች የሚገኘ ዓቶዎ::) አበሳት (የየመን ግዢ ነው) እና ሂወያር (በግዢ የነበሩት የሚመሇ ነገሮች በጋልያው የአውያር ነገሮች የተበለት እና ከየመን ሰንጻ አጠገብ በሚገኘው በማረጋገጫ ግዢ የመፈሩት ዓቶዎ::) የመሰሳለት ይገኙበታል:: የራይዳን እና የቅርቃምን ለፍጻውች በከርታ 27 ላይ መመልከት ይችላል::

ክፍል 27. የሳudi አረብ ገዢት

በኢትዮ ውስጥም ካለው ከተዘረዘሩት እና የአበል፣ የሳቢ፣ የእራር፣ የሰም፣ የበላንድ-ቦች፣ የአምባራ-ሳባ፣ የትግራ-ሳባ፣ የጊራው ስባ እና የአገው ነገሮች ከመፈጸምቸው ጥሩዋች ክለት-በተጨማሪ መታሬ (እርትራ ሲኖሩ አከበበ)፣ ቅሃኔቶ (ትግራይ)፣ አጋዝት (አንጻር ደረሰኑ) (ይህ አካል ገዢ የሚባለውና ካለኝኑ በስተቀበብ ያለው ገዢት ነው)፣ ሲኖሩ፣ ንግድ፣ አዲስአበባ፣ ማዕራት-መስላዣ፣ ወደት፣ የሞት እና ተረኞ (የሂርሌ ሲጠቃቅ ሲሆነ ከተርሱስ በመነሳት በስማያ አድራሻው በስራር ገዢት የሂሳኑ) የመሰሳለት ይገኘበታል::

ከነዌሸ የPDF Compressor Free Version መሆኑን እና በግዢናነታቸው ይታወቁ ነበር፡፡ ማስተካከለ የ21 ማሬ፡፡ የ24 ማሬ እና የ33 ማሬ ከፍታ ያለቸው ነበሩ፡፡ በላ24 ማሬ ከፍታ ያለው ስውልት፡፡ 152 ቅን ከበደት ያለው ለሆን ባለ 33 ማሬ ከፍታ ያለው ስውልት፡፡ ደግሞ 515 ቅን ከበደት አለው፡፡ ባለ33 ማሬ ከፍታ ያለው ስውልት በጀትናው በየዘረት ጉዳት ወይም በመጀመሪያ ተከሳ ወቅት ይህን አይታውቀም ወደቆ በአሁን ወቅት እኩዎ ይገኘል፡፡ ባለ 24 ማሬ ከፍታ ያለው ስውልት፡፡ ደግሞ በጣልያን ፍሰሰት ወደ ሪፖርት ወጪ የነበረ ለሆን በአሁን ወቅት ወደ እንደ በመመለስ ለበዚ ገዢ በታችነን ቅጥ ከነበረው ወንድሙ ወር ለቁጥር ቅጂል፡፡ ከስውልቶች ሰር የመቁብር የእክስታማ መሳፍንቶች መቁብር ይገኘል፡፡

አውልቶች የተቀረበት ገራፍዎት ከተባለ በለ እንደ ወጥ ቁጥሩ የከሰት ደንጋጌ ስ.ምን ይህም አለት የሚገኘው ከእነስተኛው ከተማ በ5 ኮ.ሜ. ልቀት ላይ በሚገኘው ጉብ ድራ ከተባለው ተሸራ ነው:: በእጠቃለው በእነስተኛው ከተማ እና ተረያው በለ ስፍራዎች የከፈልሳ የአውልት ተከተፌ:: የየሩ የአውልት ላይ ተከተፌ:: የነገድታት መቆበርች (የከፌ ካለብ እና የካፌ ገበረ መስቀልን) መሆኑ በርካታ አነስተኛ እና መከከለኛ አውልቶች መስሰለ ቅርቡ የነበሩ ስ.ምን በየዲት ጉዳት:: በግራኝ አሁመድ እና በጣለያን ፍሰሰቶች ለመድሙ ቅለዋል:: የተረኞት በቅርቡን በሀቂዎ ላይ ይገኙለ::

አውልቶች አሁን ለለው ትውልድ በሙሉ በትዥር በነበረው የስልጣኑ እና የተከናሸሎች ይረዳ
እንደሆነ ለያቀማችው እንደታለ ሰኞቻ ያሳይምመናል:: ለለው በፌር በጀት ወጪ
በኢትዮጵያ መርነት ወቅት ተወካይ በዘመኑ በኢትዮጵያ ወጪን የተመለሱው ባለ24 ሚ. ከፍታ
የለው አውልት የተገኘበበትን እና ፈታኛ የመልሬ ተከለ አካሂድ በግንባርሮርበት ጊዜ በዛን
ወቅት የነበረውን የፊድንት ከፍታ ለመገመት ለያቀማችው:: እነዚህ አውልቶች በኢትዮጵያ
በዓለም የቅርብ መዝገቢ በየኖሪከ (UNESCO) በቅርቡት ተመዝግበው ይገኘል:: እነዚህን
በኢትዮጵያ ከተማ ተተክለው የሚገኘትን አውልቶች በምስል 54 ገጽ መመራከት ይችላል::

PDF Compressor Free Version

ባል 54. በአክሰራም ከተማ የተገነዘበት ሁውልቶች

በዚህ በአብርሃ አዕበባ በሙን ገንዘብ አካባቢ የጂር ወጪዎችን አድርሱ ለመለከት የገበረዎችን ሆኖታ
በወቅቱ በነበረው የግዢዎች ቅጽዎች በደንጋጭ እና የተለያየ ሁውልቶች ላይ እንዲሁም በበረኩ
ዕስኑዎች ላይ ያስከተባበ ነበር፡፡ ለዚህም ማሳያ አሁን በየሄ የሚገኘት የእኔና የአውልቶች እና
የደንጋጭ ላይ ወሆናቸው አንቀጽ ማስረጃዎች ዓይነው፡፡ በየሄ የሚገኘት የአውልት ላይ ዕስኑዎች
በሳምን የተቀኑ ፈደላቶች ያሉ ሲሆን በአጠቃላይ የእኔና የአውልት ላይ ዕስኑዎች (Ezana
Inscription) በመባላ ይታወቁል፡፡ ይህንን የሄ የሚገኘውን የእኔና እንዲከሬተዋልን በግዢ 55
ሀ እና ላ ላይ መመሌከት ይቻላል፡፡

ሀ.

አ.

ምስል 55. ሆነ እና ለ በየሃ የሚገኘው የእኔና የድንጋጌ ለይ ዕዲርቸት (Ezana Inscriptions)

ለለው ሰላሳብርሃን እና አቶበኑ በውጭም ሆነ የእናር ወሰጥ በአፍት ከአውልቶችው ዕዲና
በመነሳት በዚ ምርጫው በመድረግ በዚ ዕፈዋል፡፡ ለመጀመሪያ ገዢ የአውልቶችን ዕዲና
በመመርመር ለዓለም ይኩል ያደረገው የእኔና በ1809 ዓ.ም. አማካይነት
ነው፡፡ ከዚ ቅጥሎ በዚ በአውልቶች የሰን መግቢት በማድረግ ዕፈዋል፡፡ ለምሳሌ ይርመናዋው ተ/ር
አና ለትመን በ1906 ዓ.ም. ከተባባሪዎች ጋር በመሆን ለውልቶች ለይ የሚገኘትን ዕዲርቸት
ይኖር በማንሳት እንዳሁም በአከሰራም ከተማ እና በተረምው በማገኘ አከባቢዎች ለይ ያሉ
የአውልት ለይ ዕዲርቸት እና የመቆበር ሲኖርዎች በጥልቀት ከመረመራ እና ክጻና በጀት
በጀመንና የደህንድ ከተማ እና የአከሰራም ሁኔታው መስቀል መስቀል ለመሆኑ በ5ኛው ተ/ር
(Volume) ወሰጥ የነበረ ስመ ተ/ር መረመዎች የእበዛኑ የአዕበኑ የአውልት ለይ ዕዲርቸት
በግዢና እና በቀድሞ የግዢና ፈቃድ ተወስዎ ይገኙለ፡፡ በዚህም መስቀል ወሰጥ የአውልቶች
ለይ ያሉት ዕዲርቸት በምሳት ማስተበሩ፡፡ ያስጠረቂዎች ባዘተች፡ ከድለ በጀት ለእማልከቱ

መሰዋቂ PDF Compressor Free Version እንደሚገኘው የቀድሞ አጥልዎት መሰዋት አቅርብ
አውልት እና ወንበር ማስቀረበትን እንደሚገልፅ ይትኩሉ፡፡ በመጀመሪያ ውስጥ በሳባ እና በግዢነ
ቁንቃ በህውልቶች ሌይ ሲያዕኖ የእነታር፡፡ የምእርግ እና የምድር አጥልዎት በማለት ሲሆን
በግራሽ ቁንቃ ሲያዕኖ ይግባኝ የእራስ፡፡ የጊዜዎን እና የተወለ አጥልዎት በማለት ነው፡፡ ይህም
እራስን /የመራት አጥልዎት ለማለት/፡ ታክክለኛ /የባክርና የቀላቀሉ አጥልዎት ለማለት/፡ ካወስን
/የሰማያ አጥልዎት ወይም የእማልከት አባት ለማለት/ የተሰጠ ሲያጠወች ደቻዎ፡፡ ይህ በመለ
የዘጋጀ መዕክታዊ 5ኛ ጥሩን በዋሳው ይትኩሉ፡፡

ታሬከ ካሳውቃዎች አሁን የሰነድዎች የአውልት ተስተና ከሰጠኝን ምርመራ እናየዳደሪያ እስከ ግብዕስ ያለ የበዕቃ /በቅ/ ነገሏች በሽፈቱበት ገዢ እኩለ አሁን ወንድመን ስይዘንናን እና 2ኛ ወንድመን ተከናወን ለክ እንዲወጪቸው የሚገልጻ መሆኑን ያስረዳል፡፡ ይህንን ከቀድሞ ስባ ወደ ግዢ (የቀድመውን አነጋገሩን ስይለቅ) በሙተርጋም በታሬከ ካሳውቃ የተባለውን የአውልት ተስተና በምስል 56 ገዢ መመልከት ይችላል፡፡

ምስል 56. በታረኩ ካንሰቱ ላይ የሚገኘው እና የበደን አካላት በዚህ የወጪበት የእኔና
የአመልካት ላይ ይዘሩ /Ezana Inscription /

ለምሳሌ ከላይ ሆኖሰላ 54 ላይ በማንኛውም የየሁ ስዕልት ይዘሩና ላይ ጥንቃና እነጋድሚል እናያለን፡
፡ የዚህ የአሁኑ የሻውልት ላይ ይዘሩና የወጪ ሁንራት በከፈልግን እንዲሆና እና ለታማን፡
እልበር፡ ከሚረር፡ ከንቱ፡ ምሉን፡ በየመስቀልናቸው ላይ የቀርቡት ሲሆን እና ተከለ ፍቃቃ
መከራይም የተረገኙሙት እንዲሆና ይነበባል፡፡

አሁኑ የአከላም፡ የሚመለር፡ የካል (የካ-ሽ)፡ የሳሳ፡ የሀበሻ፡ የፋይና፡ የሳይንስ፡ የቅርቡ
/እያም/፡ የቦር (የቦሽ,የ) (የቦሽ)፡ ገንዘብ ገንዘብ ነገሱት በጠላት የሚይሰንልው የመስክርም ላይ
የቦር (የቦሽ,የ) ሁኔታ በሽራት ገዢ እንዲዋጂቸው ወንድሞችንን ስጋዝናን፡ ስዕልት ለከፍቻው፡፡
እነጋዢም ወደ በቻይ አገር በደረሰ ገዢ 6 ነገሱት ከነነገቶቸው ተገኘተው ገብቶቸው፡፡ ከዚህ
በሽላ ክፍን ነገሱት ከልደቻቸው ከነማስተዋቸው ከነገቶቸው ከነከበታቸው ማረጋገጫው፡፡
የሰዕቻቸው ቅጥር 2400 ከበት፡ 3112 በግኝ ፍጥል፡ 6224 ከምነት ከበት ገር አገራቸውን
ከለቀበበት ገዢ ገምሮ በየቀኑ እስከመግቢ ድረሰ ደቦም፡ መለም፡ ከሆነ ምርመራ፡ እየተመግበ
እራት ወር ተገኘው እና ወንድ እከሰም ደረሰ፡ እናም ወንድ እከሰም ከደረሰ በሽላ እነዚህ
እልበሬን ነገሱቸቻቸውንም ስልጣት ስልመን በከበር እድርጋን ደወሰ፡ ባይሩን በማሳል አገር
እንዲቀመጥ እድርጋቸቻቸው፡፡ ለእያንዳንዱ ገንዘም 4109 በራ (መንጂ) በደምና ለዚሁ ነገሱት
25140 መንጂ እንዲመጥቸው እድረግን፡፡ ይሽንናም 1 የወርቁ ነገሱት የወርቁ፡ 1የነሐስ፡ 3
ሻውልትለውለን ለመስክርም መታሟበያ እድርጋን ለጥተነዋል፡፡ ይሽን መታሟበያ (ሻውልት)
የጠላሽ ወይም የጠላሽ እና ይመሱ ወኩና ለቻቻም ከገር ይጥሩ፡፡ የከበርው ገን የተባረከ ይሆን፡፡
በደንብ በከበር እንዲቀመጥናው የኩን ዘኩ በከተማቸን እስከ ወላለም ይኋር፡፡ ለመስክርም 1
የቀጥር በታ እና 1 ሲሄ ስንት ለጥተናል፡፡

በዚህ አይነት ባልሱስተነው የጥንት ጉዳዣ ፍልድ እና በግራሽ በተ ስዕልት ተቀርቦቻል፡፡
በግራሽ ሲሆኑ የአማልከተን የአስተዳደር፡ የምድር፡ የመስክርም፡ ስም እየተለውበ የዚመስ፡
የፖስት፡ የአፈሰ ስም ይዘሩል፡፡ አጠቃቃውም ገዢ በግራሽ እፈሰን፡ በግዢነት መስክርምን እያደረገ
ሰማቸውን እየለየ በጠራም እንደ አይነት ይደርጋቸዋል፡፡

ከዚህ በለይ የየነው እንደኝው የአሁኑ የሻውልት ላይ ይዘሩና ላይን 2ኛው የአሁኑ የሻውልት
ለይ ይዘሩና ከእነዚ ገዢ ይመሱ መሆኑት የተቀራ ነው፡፡ የፈረንድዎች ከሚረር እና
የጠላሽኑ ከንቱ ምሉን ሥርፈውች ይዘሩናን የቀሩ ሲሆን እና ተከባይ ፍቃቃ የተተረገኙሙት
እንዲሆና ይነበባል፡፡

2ኛ) የአጠቃቃ (አጠቃቃ) ሁኔታ በሽራት ገዢ

አጠቃቃ የተባለ እና ገዢ የሚያስፈልግ ያለው፡፡

ՀԱՅ ԶԳՊ 3Հ ՔՄՆՓ.Դ ՔՀԿԸ ՔԺՎ.Ճ.Դ ՂԵ ԾԺԵ.Դ.Դ Մ.Ը Լ.Դ.Պ.Դ ՈՒԹԸ 10
ՄԹԺՀ.Դ.Վ. ՂԵ ՔԺՎ.Դ ՀԸ ՀՔ ԴԵԼՊ.Վ ՄԻՀՀ ՔԴՀ.Հ.Մ.Դ.Դ ՀՀՄԸ ԱՀՄԸ ԱՀՄԸ

3ኛ) የሰዕናና የፌዴራል አዘገብ

ይህ የሚያት්තው አብዛኛ ካከከለም በስሜን በተ-ለ ስለአለ-ት ሰዕናና ዘዴንቱ የሚባለ-ትን ነገሏች ያስጠረበትን ትክርና ይመለከታል:: ይህንንም ግብር የጠራበትን የሚያሳይ የአውልት ላይ ትክርና ባልሰለጠዎች የየግዢነ ፋይሳት እንዲሁም በድርሱማ በማሽኑል በግዢነ ተወይም ይገኙል:: የዘመን የአውልት ላይ ትክርና በሁሉም ዓይነት በምስል 57 ሁኔታ ላይ ላይ መመለከት ይችላል::

[PDF Compressor Free Version](#)

U.

የ PDF Compressor Free Version አውጻቸው ተከራክር በኋላ	
፩	[አ] አንቀጽ ገንዘብ አገልግሎት ወዘን ፈመሳሪያ
፪	[ወ] ወ ገይኖን ወዘን ስዕስ ወዘን ስዕስ
፫	አንቀጽ ወዘን ምግባር መዘን ቀንጧል ቀንጧል
፬	[ወ] ልረ መስፈርቶች በእጅታማዎች ልረ
፭	[ወ] ልረ መስፈርቶች በእጅታማዎች ልረ
፮	[፩] ጥ ስጋ ገይኖ(፩) ወቀተ(፩) ቁ ነጋግል
፯	[ተ] ወለምኑ መስፈርቶች መለምኑ [፩፪] ቁ [፩]
፱	እንዃት መፈጸም ስራዊ መፈጸም መፈጸም
፲	ስራዊ ስራዊ መፈጸም ስራዊ መፈጸም
፳	የ ተከወኑ መገኘርኑ የሚገባበት መ
፴	አድ ኦሳች መከውራይኑ መፈጸም
፵	አ መቀተልዎች መቀተልዎች መመህረ
፶	ነዋ መቀተሉት ስዕስ መሰንጻት
፷	መደግ መከተቱት አርብዕት አን
፸	የደህን ወለምኑ አለምኑ የሚሰለ ቁ
፹	አኅ ደቀ መኋገት ቅዱስ ደረጃ ዘላ [፩]
፺	የ ክፍል መከተሉት ይህን መኋገት ተደርጓል
፻	የጥ ወለምኑ ተሰዕስ የሚሰለ ወ
፼	የኋገት የሚሰለ ስህተት የሚሰለ
፽	የደህን አንቀጽ ደዕም ይህን መተ
፾	መፈጸም ደንብ የሚሰለ አቅራቢዎች
፷	መተከለ መነበረኛ ስዕስ መያዥ ወ
፸	ከመ(፩) ቁ በንደም ለዕስተኛ መከተሉት
፹	ር መለምኑ ለአሁ በንደም ተመክች መ
፺	ትቀባዩ ወለምኑ መከተሉት መዘመድ ቁ
፻	ይተካቀል መይተካቀል አይተካቀል
፻፻	አይፈጸም መቀኑኑ አይፈጸም ስዕስ
፻፼	ይም ሲወለምኑ ሲሁም ይ መተም ይ

፲.

ምስል 57. ሆ እና ለ ባልሰለጠው የግዢዎች ፋይሳት የተባለውና በፊርማ ተሽሽሎ የተባለው የሰውና የሞትና ንግድናን የገዢዎችን ያስተጠበት የአሁና የአውልት ላይ ዕሩና /Ezana Inscription /

4ኛ) **PDF Compressor Free Version** ልደት የተሽከለበት እንዲሆኑም የአይማኖት ለውጥ
የተካሂደበት የአውራት ለይ ተተክ

በዚህ የእናሸኑ የእናሸኑን ወቅት በጣም እያገኖ በሚመጣበት ገዢ አረጋግጥ አልዋስ የሚለትን
የነበረ ማት ስለም የሚውን የመርቃ መንግስት እንዲገባሩ አድርጉ የነበረ መሆኑን
በመጨረሻው የአውልት ዕክፍ ሌይ ተጠቁስ ይገኘል:: በዚህ የአውልት ዕክፍ ሌይ አሁን
ለለው የእት-የእናሸኑ አገልግሎት ሁሉም አበርካቶች ያለበት መሽያጭ እንዲደረገ ያሳያል::

ሁለተኛው ደንም የሂጻማናት ለወጥ የመግበት ወቅት እንደነበር የአውልቱ በፊርፍ ይሳያል፡፡ ለምሳሌ በመጀመሪያዎች የአውልት በፊርፍ ነይ በመጀመሪያ መስመር ነይ እናና ወልደ እለማሚካ በእስራ ተለን ጽሑስ አከሰዋው ..... ወልደ መአርጋም ዘእረትመዋዕ ለዚህ እያለ መሀርጋም (ቦግረክ አፈሰ) የሚባለውን የእረማዊነት ወይም የጣካት እምላከን ይጠና ነበር፡፡ በዚህ እና ከዚህ ቀጥሎ ባለት የአውልት ነይ ቁጥር ነይ በመጀመሪያው መስመር ነይ በታደለ እግዢያ ስማይ ወጪድር መዋና ለዚህን እናና ወልደ እሉ ፍማይ ... ባለው በፊዕተኛው የሰማይ እና የጥቅር እምላከ ስም ይቻምርና የመርካትን ተረክ ይቀጥል፡፡ ይህም በውቅቱ ክርስትና እንዳለ እና ጽሑሬ ክርስትናን ተቀብሎ እንደነበር ይሳያል፡፡ በተረፈ ከተከና መልሰ ባለት የተበደ ማት ያለ የኖባ ነገዴ /ስባ ባረዴ/ በተለይም መንሰርቶን እና ቤን የሚባለት እንገዛዎ በማለት ምርተውበት ስለነበር ልሰ ተከታትለው እንዲደመሰሳቸው የዚህ የበተ መንሰት ለወጥ እየሰከ እንዲወጥ በማድረግ እንዲገቡና ማድረግን፤ ይል ባደረገበቸው በተከናና በስራ ገመግ መከከለ እናድ የድንጋይ በኩሩን ለእምላከ ለእግዢያነበር መታሰቢያ ይሆን እንዲ ማያራቀቸ፤ የሚረክቶውን የወንጀቸ እና የሰጥቸ እንዲሆሙም የከበጥቸ ማዘኅት በቀጥር ይዘረዝርና ይህን ደንም ያደረሰ በማለት የሚረግምበትን ቅለጥቸ በማስፈርር መደምድሙን በአውልቱ ነይ ያለው በፊርፍ ይሳያል፡፡ ይህን በተሻሻለው የግዢነ ፍልጋት እናናና ስለት በመጠቀም የተባና የእናና የአውልት ነይ በፊርፍ በመጀመሪያው ስይሻሻል በፊርፍ የነበረውን በምሳሌ 58 ነይ መመልከት ይቻላል፡፡

PDF Compressor Free Version

ምስል 58. በተሻሽለው የግዢኑ ፋይሳት አባባሩ ስልት በመጠቀም በነበረ ግዢ በኋላ በተለይም በመንትራቶን እና ቤት የሚገኘትን የኋላ (ሳብ ዓዲ) (ሳብ ባረድ) ነገሬችን ያስገበበት የአሁን የሕመሌት እና ዕዳና /Ezana Inscription/

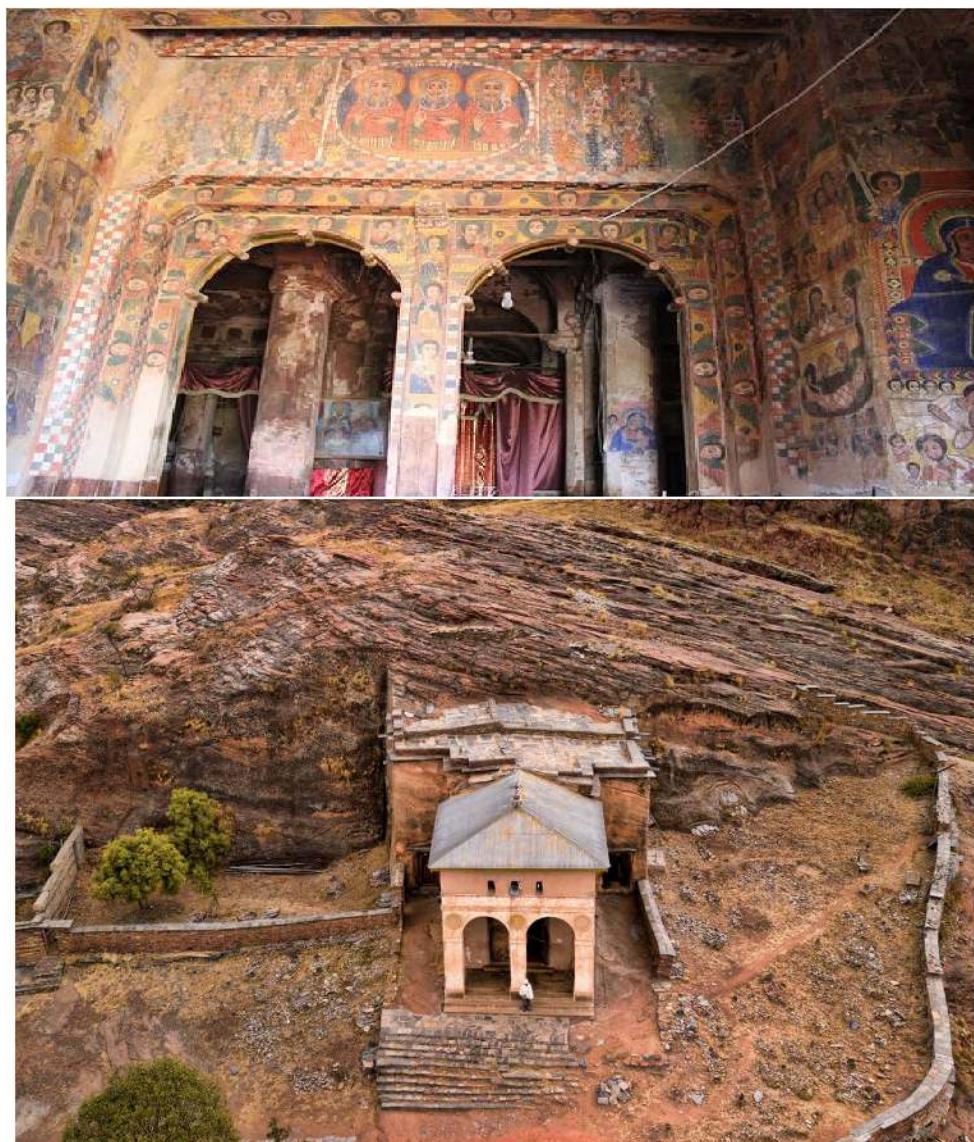
ከላይ በየ**PDF Compressor Free Version** ተወስኑ ለማቅረብ ከነኬየ ሌትሑፍን በፊት እናዋርድ ፊል እንደ እው ቅጥር 1830-1834 ዓ.ም. ለይ ተመልከተ በመስከራታዊ ልማት ያሰራሩት ለማቅረብ ቅጥሎች በለው ገዢ እንደሸጭ እና ስጭ ከመረመራት በቃሉ በጽግባዊ ምንጻልከ በመን እና ደቂዝማች ገበረ ለሳይ የአዲዋና የአከሰና ገበረ በነበሩበት ወቀት እና ሌትሑፍን ወደሞቱ ከእርመን ሁገር ተልከው መጥተው በየሂ፡ በመታራ (እርትራ ሰኞሌ አካባቢ)፡ በቆሂሂያ ተግራይ እና በአከሰና ተረም እየተዘዋውሩ ሲውልታችን እና በለያቶው ለይ ያለውን ወከና ለመረመሩ ይህን ከለይ በምስል 56 ለይ ያለውን በተሻሻለው የግዢነ ፍቃድ የተባሱውን የአሄና የአውልት ለይ ማስተካከለ በድርማ በማሽኑል በዕክፈታዊው ለይ እንዳሆናር አድርጋዋል፡፡ ይህን በተሻሻለው የግዢነ ፍቃድ እዋዎች ስልት በመጠቀም ተወይ በድርማ እንዳሆኑል በማድረግ የተባሱውን የአሄና የአውልት ለይ ማስተካከለ በምስል 59 ለይ መመለከት ይችላል፡፡

ምስል 59. በተኩስለው የግዢና ፈደላት የአዋጅና ስልት በመጠቀም ተዕና በድርማ የተኩስለው
በኢትዮ ጥብት በኋላ በተለያዩ በመንገኝችን እና ሁሉን የሚገኘትን የኋላ (ሳባ የሻ) (ሳባ ባረም)
ነገዴችን ይሰጣረበት የአሁን የሐውልት ሌይ ይከተና /Ezana Inscription/

በዚህ የPDF Compressor Free Version ያደገበት እና የተሳሳለበት ወቂት ነው፡፡ በተለይም
የግዢነት ቅንቃ የሚጠቀሙው በየመን ስለ የነበረውን የሰባ ፍቃድ ሰላምኑ ይህንኑ የሰባ ፍቃድ
እያወደገኘት ለሆኖ ችሎዋል፡፡ የግዢነት ቅንቃ ደግሞ የመጠው በዳዕማት ሰራው መንግስት ወቂት
በንግስት አነበብ ታሪክ ላይ በየነው መሠረት ወደ አቢሮኬር ጥናር በመጠት እስራኤሌውያን
መሆኑን አይተናል፡፡ (ቆይይሁ የመጀመሪያው የሰባ ፍቃድ በበዛትም ሆነ በአመታዊ ጉዳለት
ስለነበረበት ከገረከኩ ዓይ በማያደርግት የንግድ እና የዲፕሎማቴክ ጉንኑት እንዲሆም
የህይማኖት መስፈርቶት እና የባክር በረፋ ላይ ጉንኑት እጋጌዎን በመጠቀም የገረከኩን
የአማካና ስልት በመዋረሰ የምልልቦን የአማካና ስልት ከገራ ወደ ቀና በማድረግ ለቀይሩት
ችሎዋል፡፡ ለለው በበኩቱ በነበረው በሰባ ፍቃድታቸው ላይ እንደ ከገድም እንደ ወደ ጉራ
እንደ ደግሞ የተገለበው ወዘተ.. የነበረትን ፍቃድታቸው በማመቸቸው መልከ ለቀይሩት ችሎዋል፡፡
የፈልግታቸው በሁት ከጊዜ ወደ ገዢ እየጨመር የሂደበት ወቂት ነው፡፡ የፊበርዎን፡
የፈንቃዎን፡ የገረከኩ፡ የቅምያና፡ የሰባውን፡ የግዢነት ፍቃድት በውቅቱ የእከሳም ስርወ
መንግስት ዓገሳ በነበረው የንግድ እናኝ ገዢ የነበረትን የተለያየ ቅንቃዎች ፍቃድት በምሳል 60
ለይ መመለከት ይችላል፡፡

ምስል 60. በንግድ እናኝ ገዢ የነበሩት የተለያየ ቁንቁዎች ፍጻፍ

እባክዎ ዘመን የከርስቲያን ቁጥጥል ከተቀበለ በቻላ በውቅቱ በነበረት የአትዮጵያ የከርስቲያን አባት እና የመጀመሪያ ድጋፍ በአብሔር በሚተት በአብሔር ስለማ ካሳው በርሃን ወይም ፈራምናውስ አማካይነት የተለያየ ገዢማትን እና ፍልፎል ወቅር አበያት ክርስቶስምት በማነስ ለአሁን ተመልዙ የሚያገኘ ማኅ አበርክተዋል:: በውቅቱ ያስፈት የአበርክ አዕበሄ ፍልፎል ወቅር አበያት ክርስቶስን በምሳሌ የሚመቀበ ነው:: ይህንን የአበርክ አዕበሄ ፍልፎል ወቅር በተ ክርስቶስን በምሳሌ 61 ላይ መመልከት ይችላል::

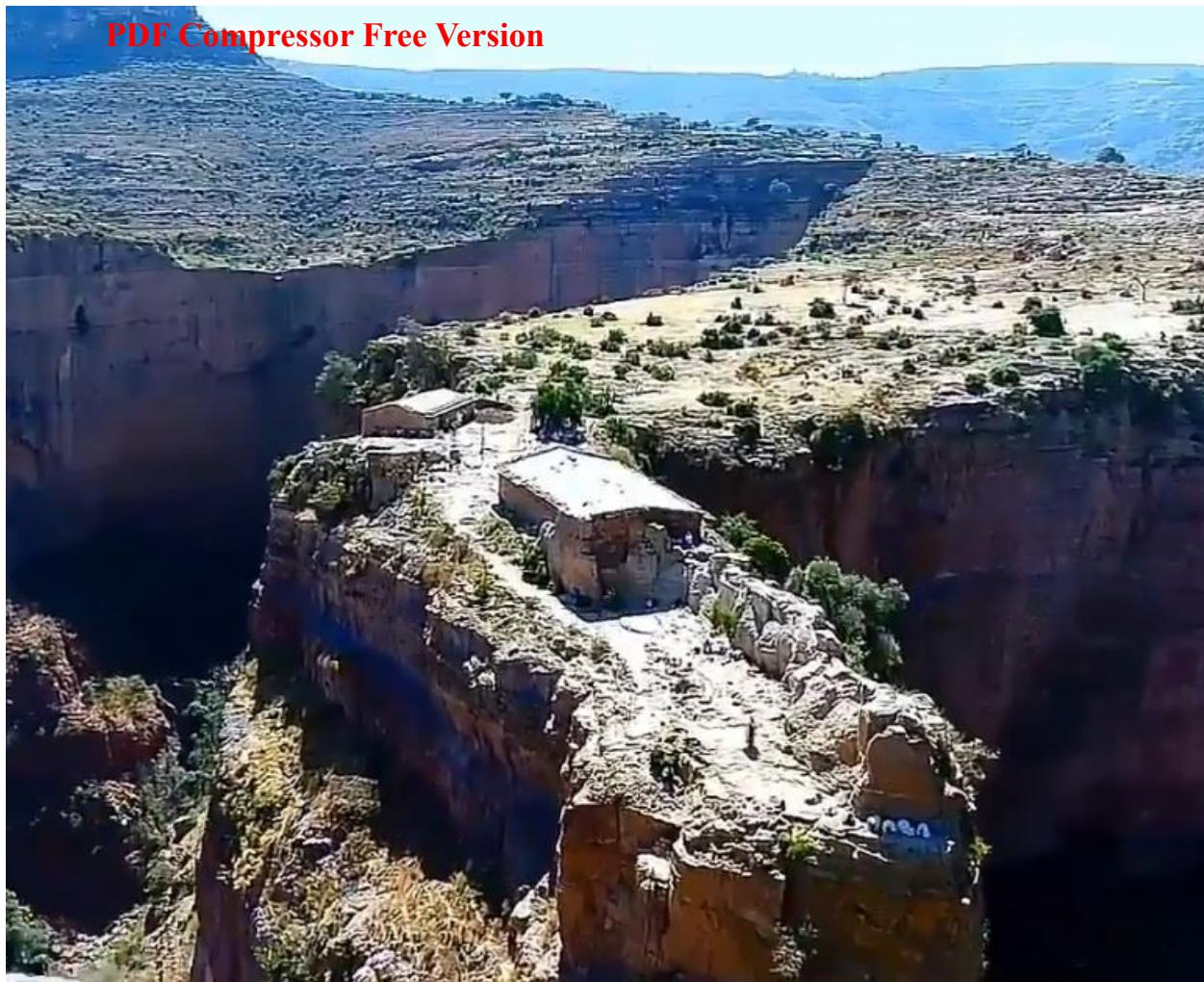
ግዢ 61. የአበርክ አዕበሄ ፍልፎል ወቅር በተ ክርስቶስን

ምንጻም PDF Compressor Free Version የሚሰጥ ጊዜ ከላይ በተዘረዘሩት ነገሮች አጠማካይነት በየሕትት ጉዳት የአውልት ስፍራ ተብሎ በሚጠራው በታ ላይ ወኩዎን መግምር በዘመኑ ስውልቶች ለማስፈጸት በታደሱ ከዚ በቃለ ግን በዘመኑ ስርወ መንግስት ወሰጥ በነሳበርሃ አዕበባ ጽሑሸ ነገሮች ጊዜ ግን በንግድ እና በአሁን ለለማ ከዚቱ በርሃን አጠማካይነት የትግራ ለቀመጥ በተረዳው በለ የተለያየ ሥራዎች የተለያየ ተልናል ወቅር አበያተ ከርስተዋናትን እና ገዢም::

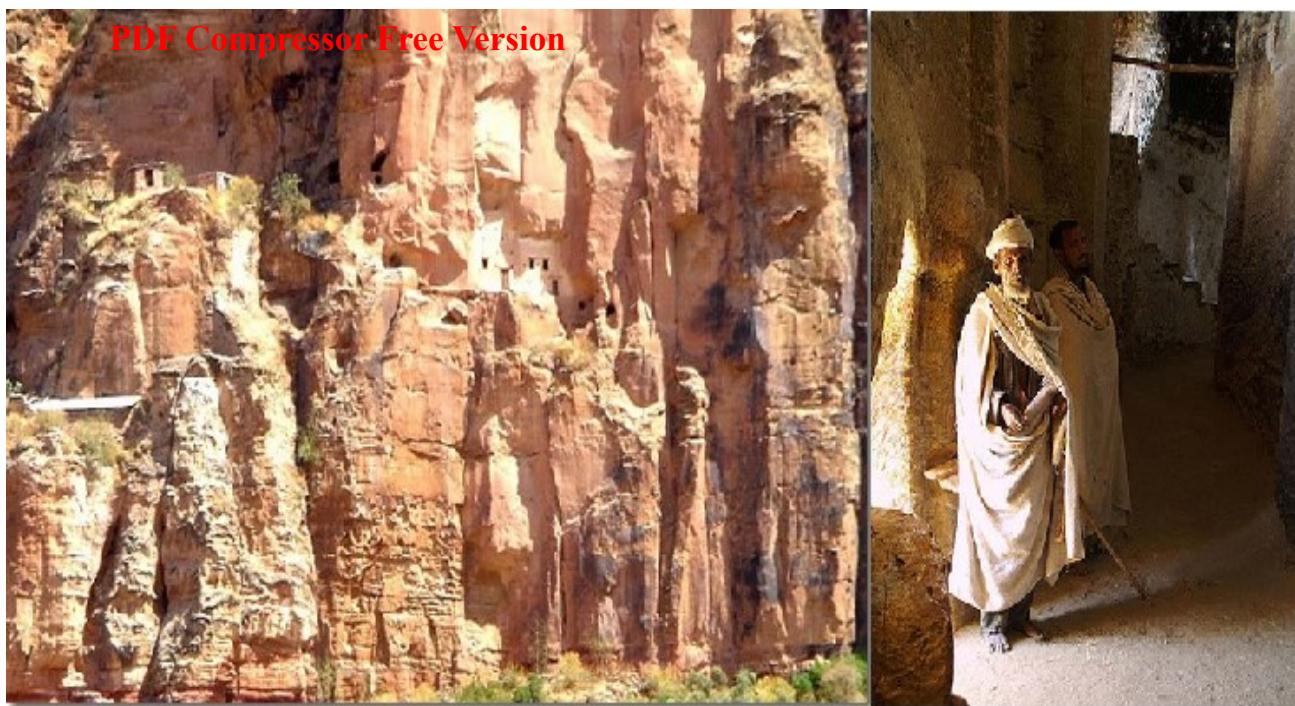
በዘመኑ በአሁን ትግራይ በሚባለው ግዢት ወሰጥ በዘመኑ አመነ መንግስት እና ከዚ በቃለ በለ ስርወ መንግስቶች ቤተወቻት በተለይም በአከሰኔ ስርወ መንግስት ጊዜ በትግራ ለሞያች ከተገነባት ተልናል ወቅር አበያተ ከርስተዋናት እና ገዢምት መከከል የአሁን ለለማ ከዚቱ በርሃን ገዢም:: ተምህን አባ የአኅ ተልናል ወቅር በ/ከርስተዋና:: አበት እንደረዳ አባ ይህ ተልናል ወቅር በ/ከርስተዋና:: የንኩል ቁርቆር ተልናል ወቅር በ/ከርስተዋና:: ይበረ ዓይነ አበት እና ተልናል ወቅር በ/ከርስተዋና:: ተመልቻ አበት የሚታ ተልናል ወቅር በ/ከርስተዋና:: ተመልቻ አበት የሚታ ገዢ ተልናል ወቅር በ/ከርስተዋና:: ማርያም ቁር ቁር ተልናል ወቅር በ/ከርስተዋና:: ማቅኬል የንኩል ቁርቆር ተልናል ወቅር በ/ከርስተዋና:: የንኩል የንኩል ቁርቆር ተልናል ወቅር በ/ከርስተዋና:: ወቅር ማርያም ተልናል ወቅር በ/ከርስተዋና:: መደሆነአለም አዲነዥ ተልናል ወቅር በ/ከርስተዋና ወዘተ... የመሰሰለት ይጠቀሳል::

በተመሳሳይ በዘመኑ በአከሰኔ ስርወ መንግስት ጊዜ ጽሑሸ አበርሃ እና አዕበባ በለለው ግዢቶች በተለይም የአምሃራ-ለባዎች በዋናናባቸው በታወች ሁሉ የአምሃራ-ለባ ነገሮችን በማስተባበር የተለያየ ተልናል ወቅር አበያተ ከርስተዋናትን እና ገዢምትን ለመገኘት ተስ ነበር:: ለምሳሌ መርመ ለማርያም ባለ ስነ-ቅርቡ በ/ከርስተዋና:: የእር ወቅ ተስ ማቅኬል ተልናል ወቅር በ/ከርስተዋና ወዘተ... የመሰሰለት ይጠቀሳል::

ከላይ የተዘረዘሩትን ገዢምት እና ተልናል ወቅር አበያተ ከርስተዋናት በቅረም ተከተል ማረቀጥለት ማስለሙት ላይ መመሌከት ይችላል::

ቻስል 62. የእበሱ ስለሚ ካሳቱ በርሃን ገዢ

ቻስል 63. የተንበኑ እና የአነጂ ፈልፍል ወቅር በ/ከርስቲያን

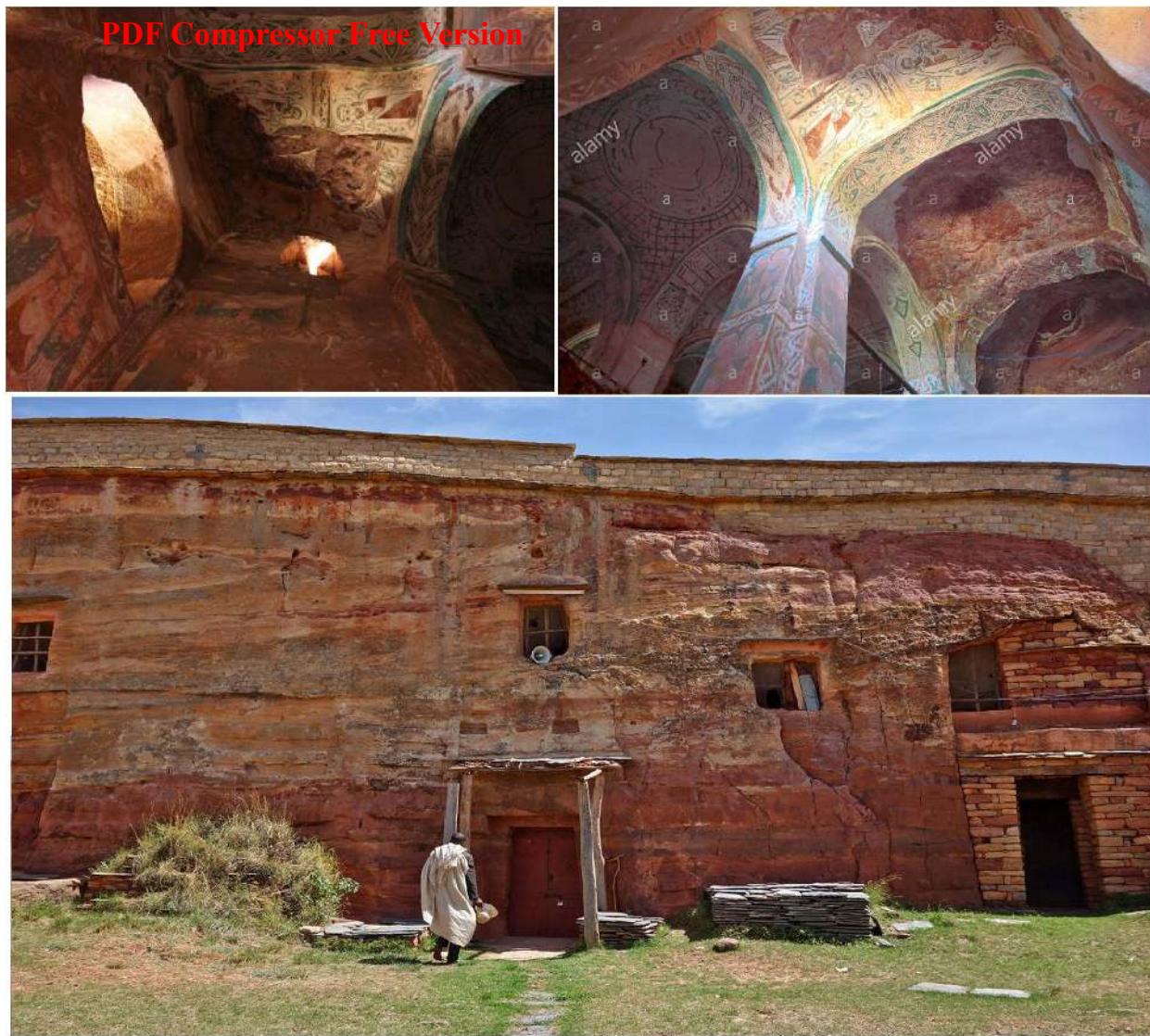

ቻስል 64. አበነ እንደረዳ እና ይኩል ፈልፍል ወቅር በ/ከርስቲያን

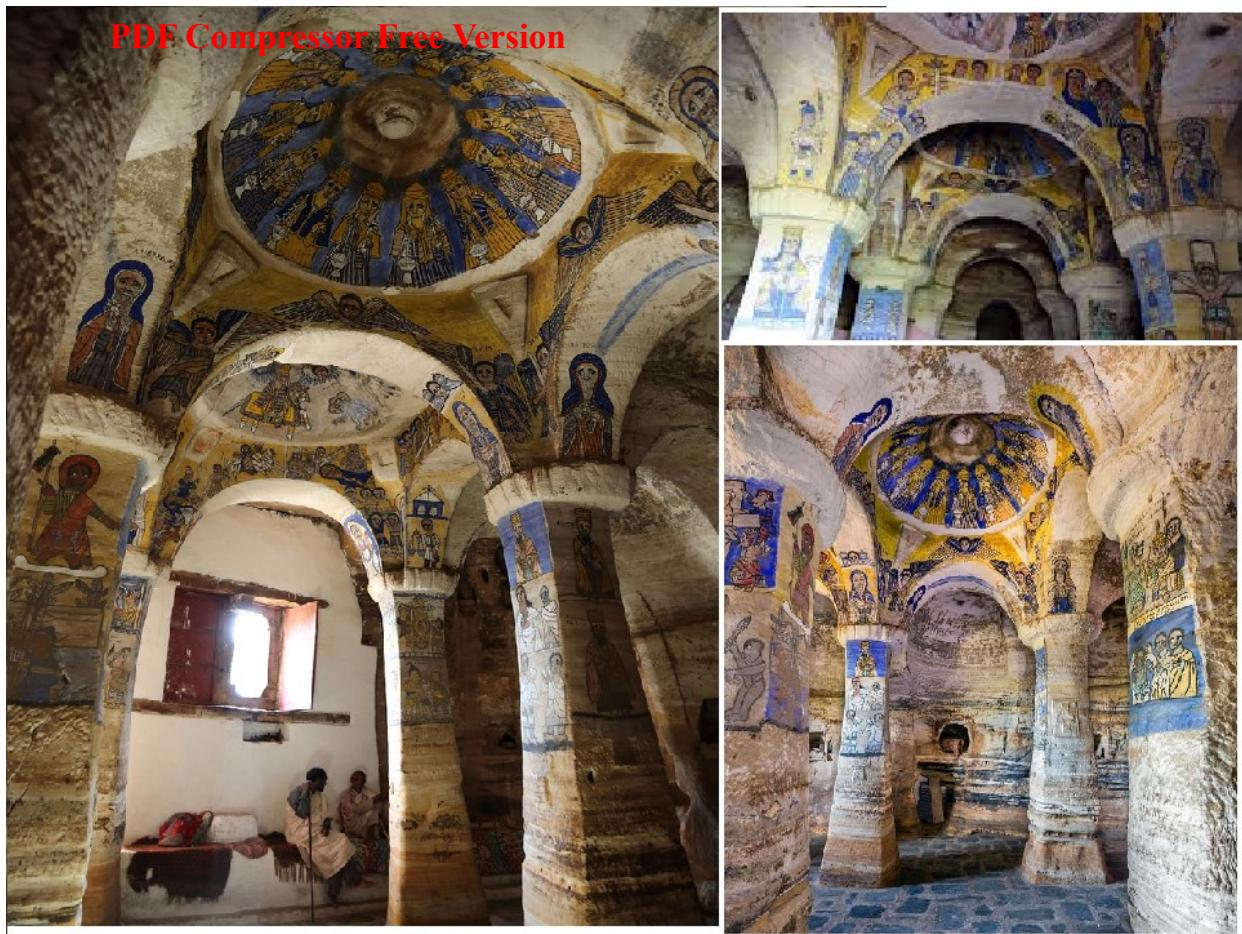
PDF Compressor Free Version

ቻስል 65. ዓንኩል ቁርቆር ጥልፍል ወታዊ ቤት/ቤቶች

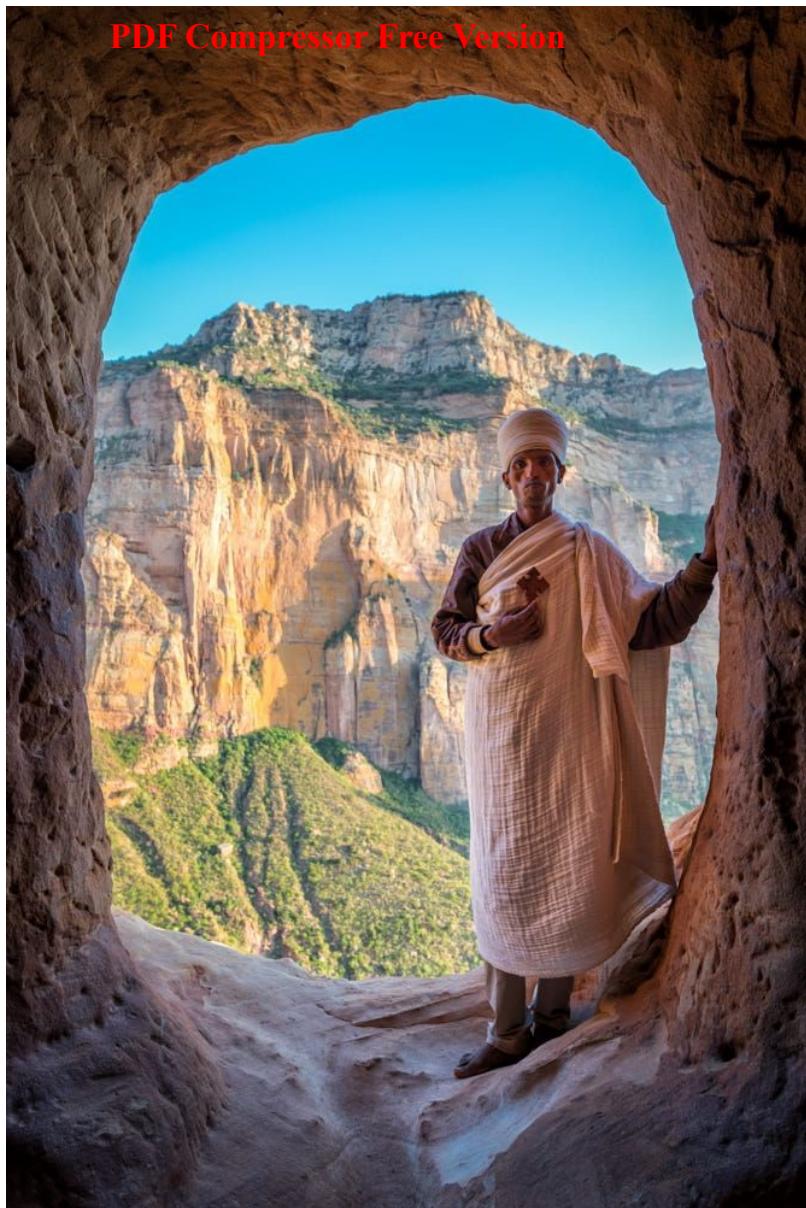
ቻስል 66. ደብረ ዓይነ አበባ አበባውያን ጥልፍል ወታዊ ቤትመት

ባል 67. ገዢዓልታ አበነ ማካኬል ገዢ ቅልጥል ወቅር በ/ከርስቲያን

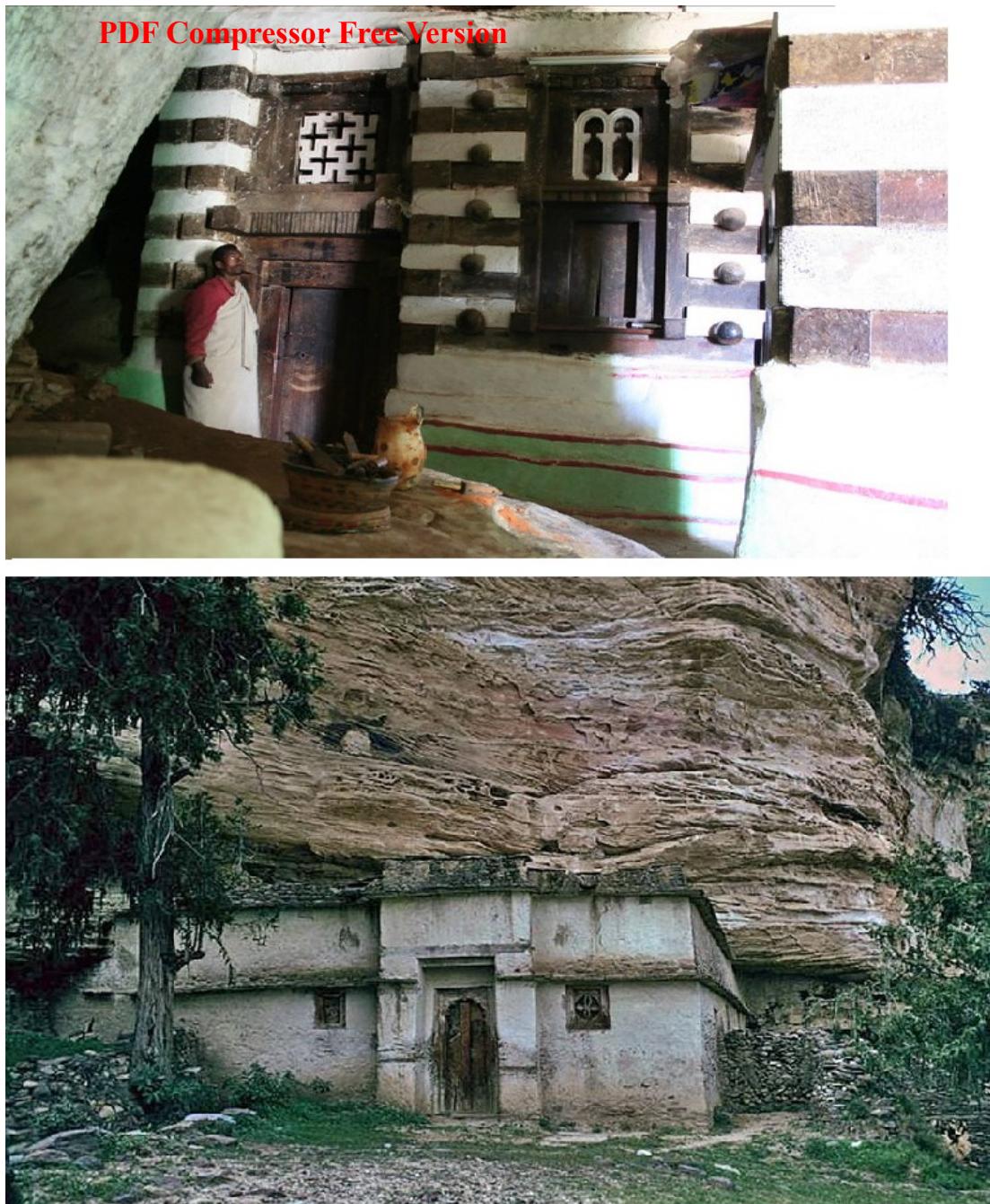
ቻስል 68. ገዢሳልታ አበሳ የሚታ ፍልፍል ወቅር ቤትርከታይን

ግብር 69. ገዢዎች አበባ የሚታ ገዢ ቅልጥ ወ·ቅር በ/ከርስቲያን

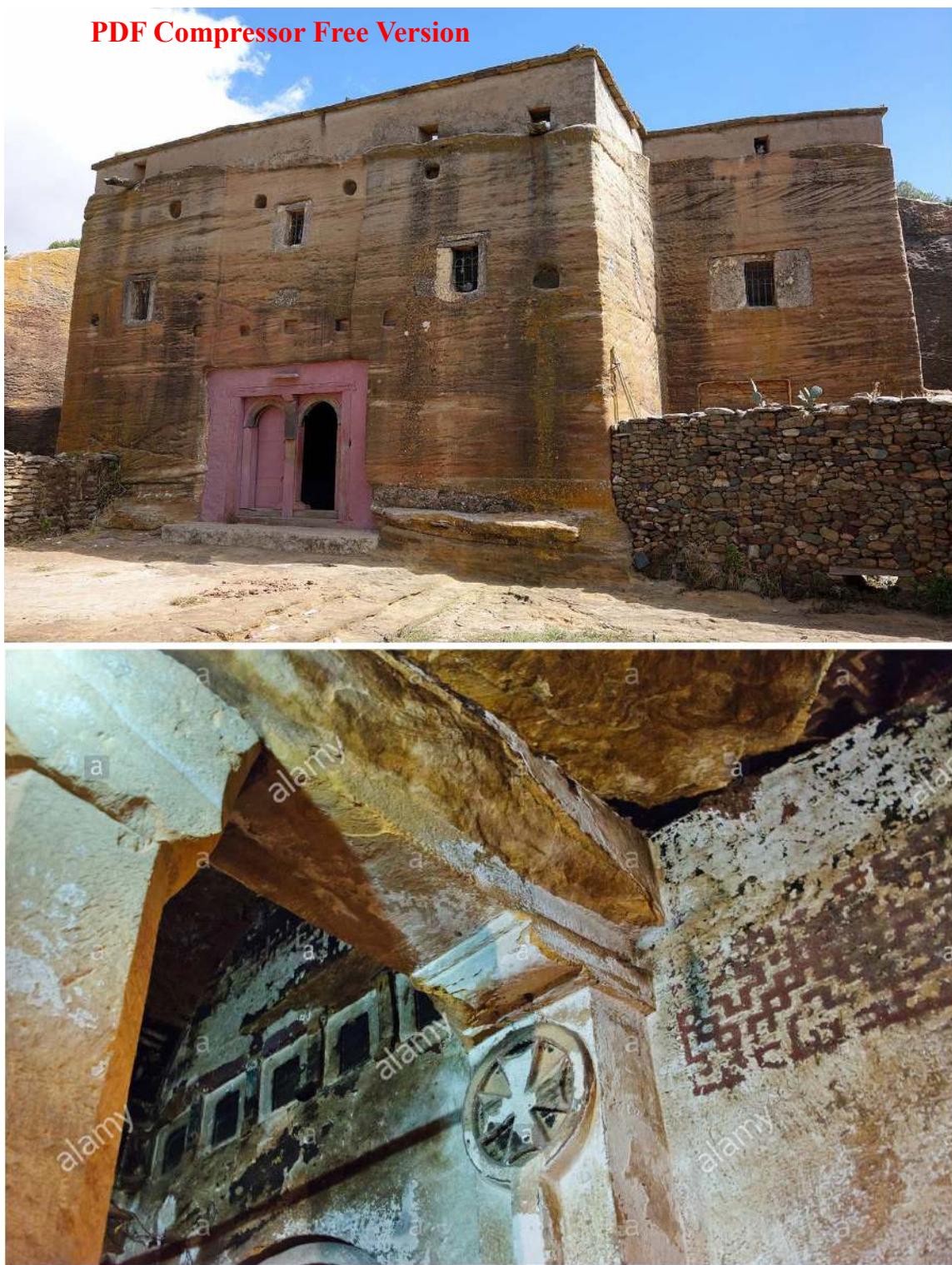

ገዢ 70. ማርያም ቁር ቁር ጥልፍል ወቅር በ/ከርስቲያን

ምስል 71. መካከል ደብረ ሌላም አበባ.

PDF Compressor Free Version

ምስል 72. መግለጫ እምባ ፍልፍል ወ·ቅር በ/ከርስቲያን

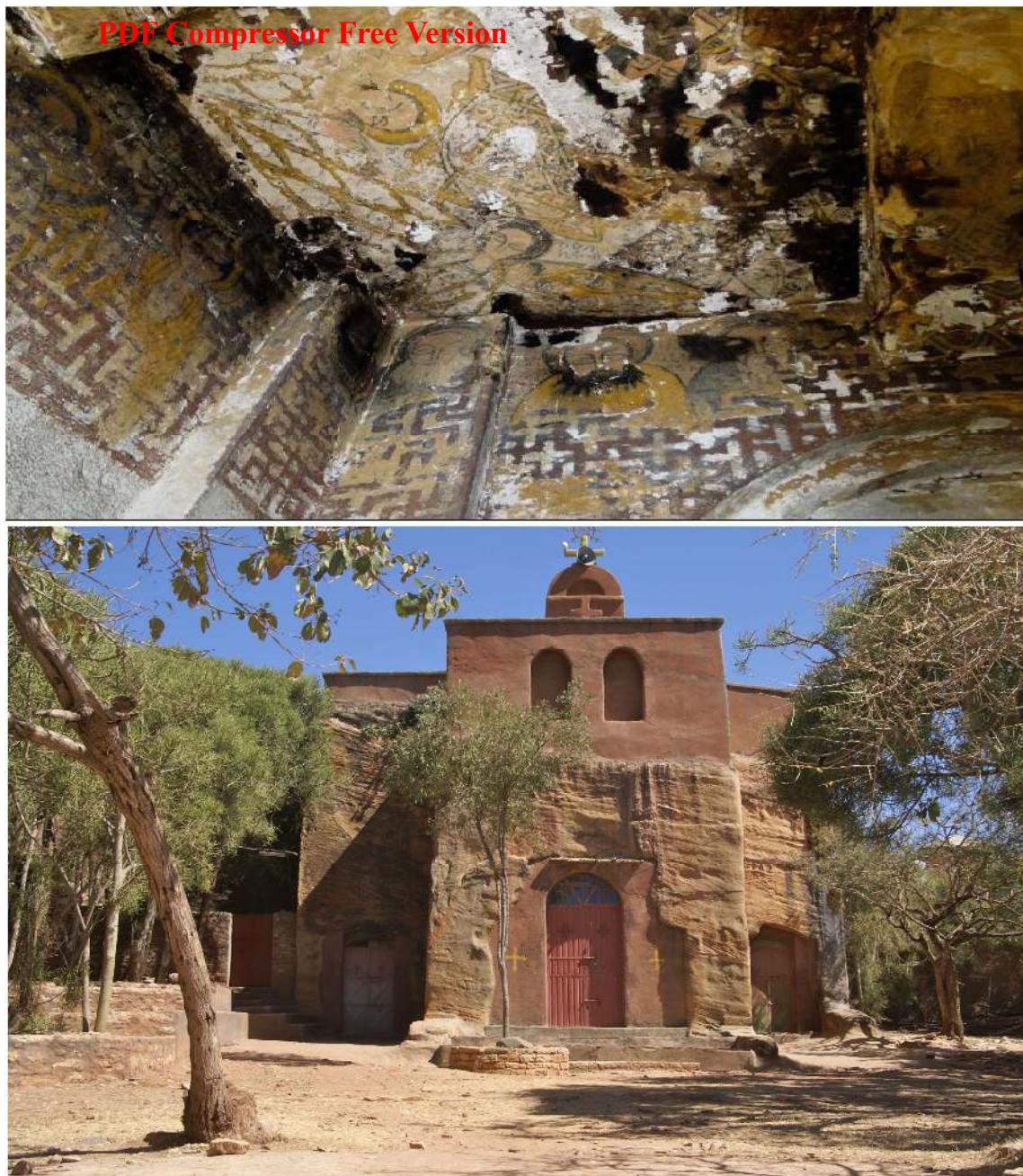

ምስል 73. ማኅኬል ማይጋዣ ትልቅ ወ·ቁር ቤት ማዕከል

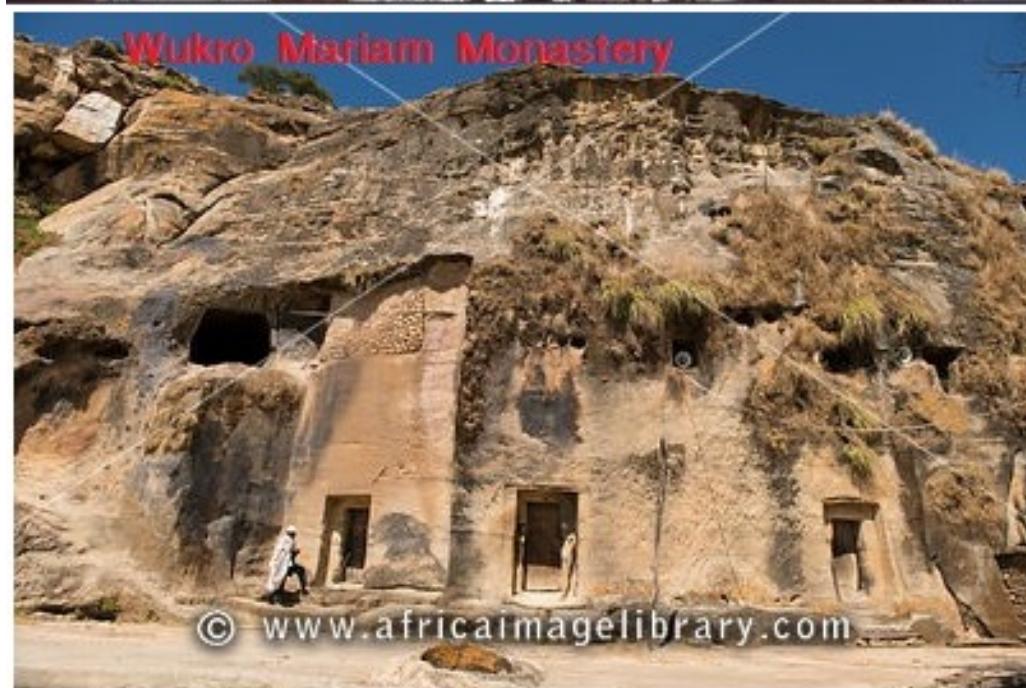
PDF Compressor Free Version

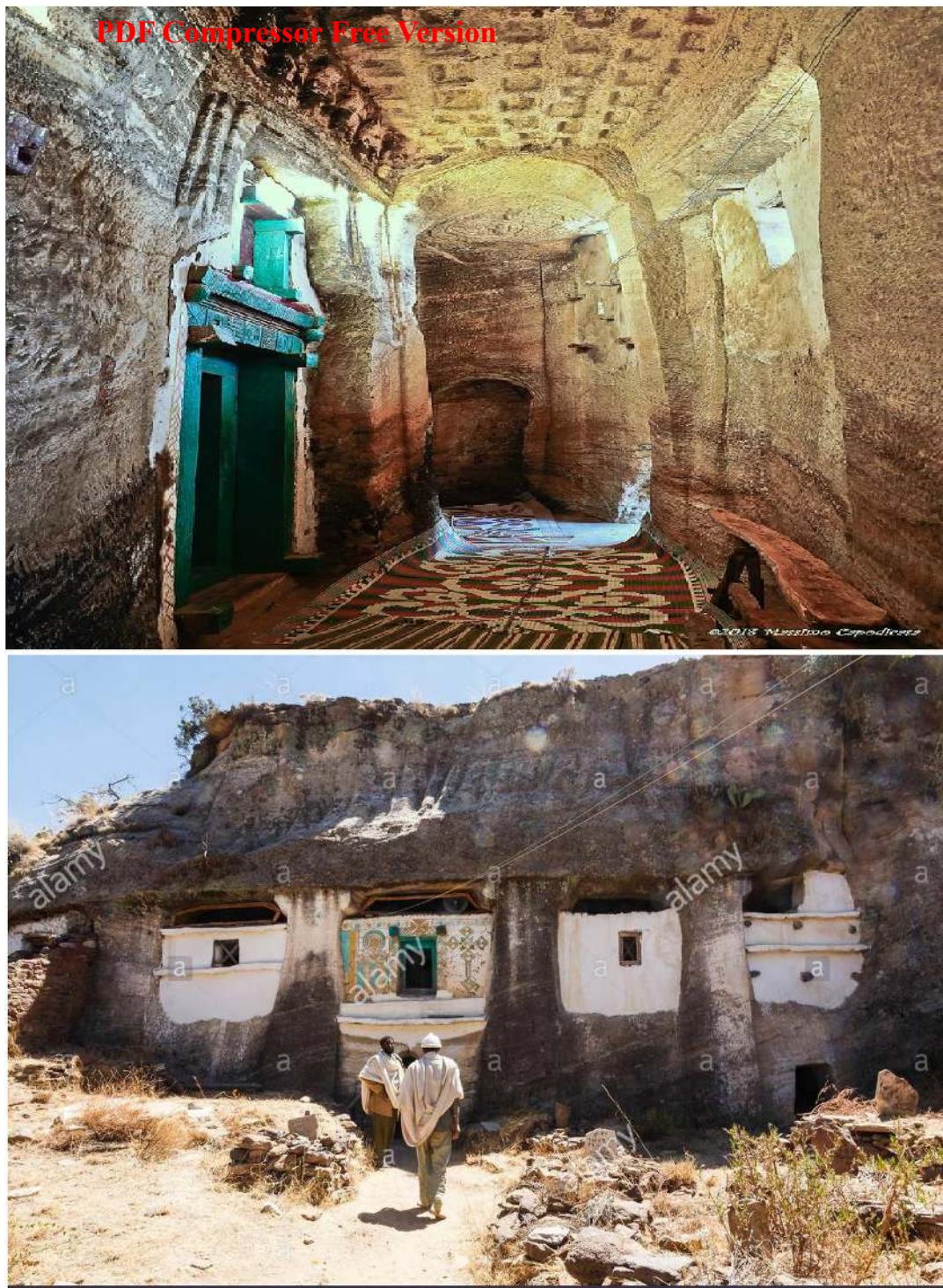
ምስል 74. ክጥሪስ ወቅው-ለሰን ፅልፍል ወ-ቅር በ/ከርስቲያን

ቻስል 75. ወ-ቅር ምርመራ ተፈጥሮ ወ-ቅር ቤ/ክርስቲያን

ቁጥር 76. ወ-ቅር ማርያም ፎልፍል ወ-ቅር በ/ከርስቲያን

ቻስል 77. መደሃኒሻለዎ አዲከሻ ፍልፍል ወቅር በ/ከርስቲያን

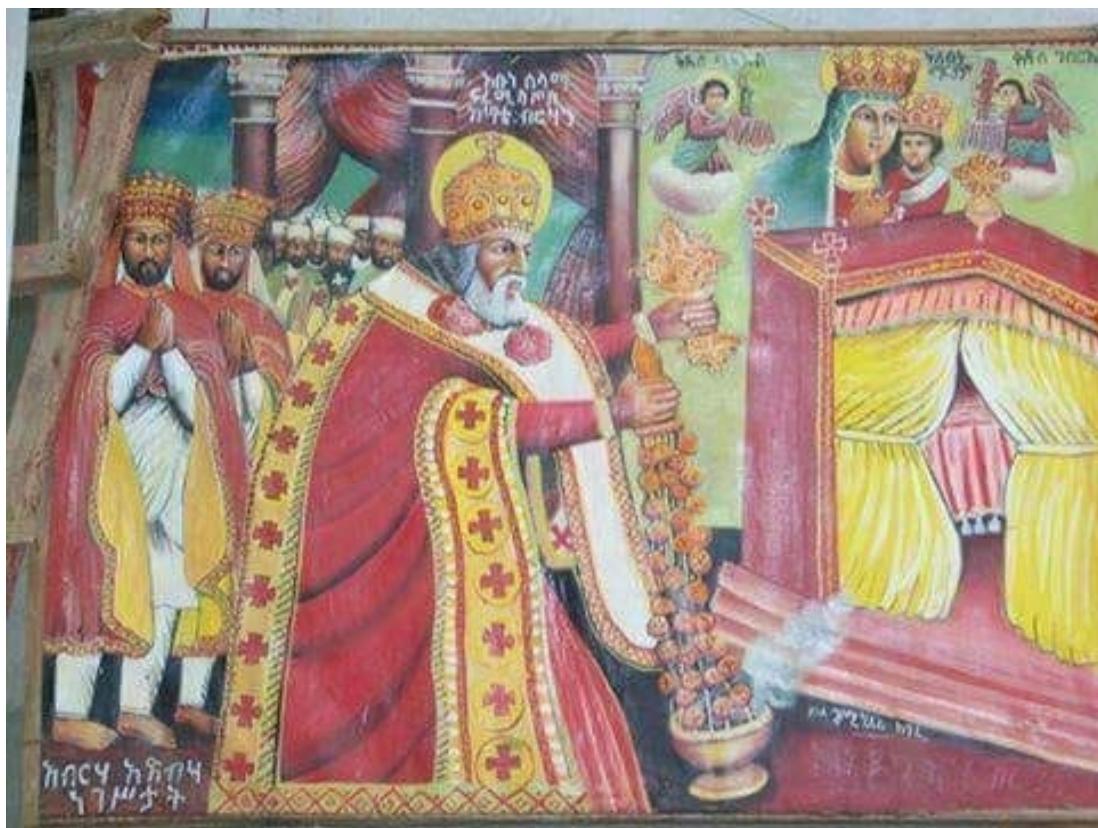

ቁጥር 78. መጋቢት ለማርያም ባለ ሲነ-ቅርቡ በ/ክርስቲያን

ገዢ 79. የፌዴራል ወ-ቃድ ተ/ከርስቲያን

አሁን PDF Compressor Free Version ነው

ቻስል 80. ከሳይድ ቤርሃን ወይም አበት ስለማቅም ውጭ ተፈጥሮ ነው

ቻንሰ ስርዓት
PDF Compressor Free Version

ወሰን 56. ኮመኑ ቅዱሳን

የተሰጠው የPDF Compressor Free Version

የተሰጠው አገልግሎት መስቀል

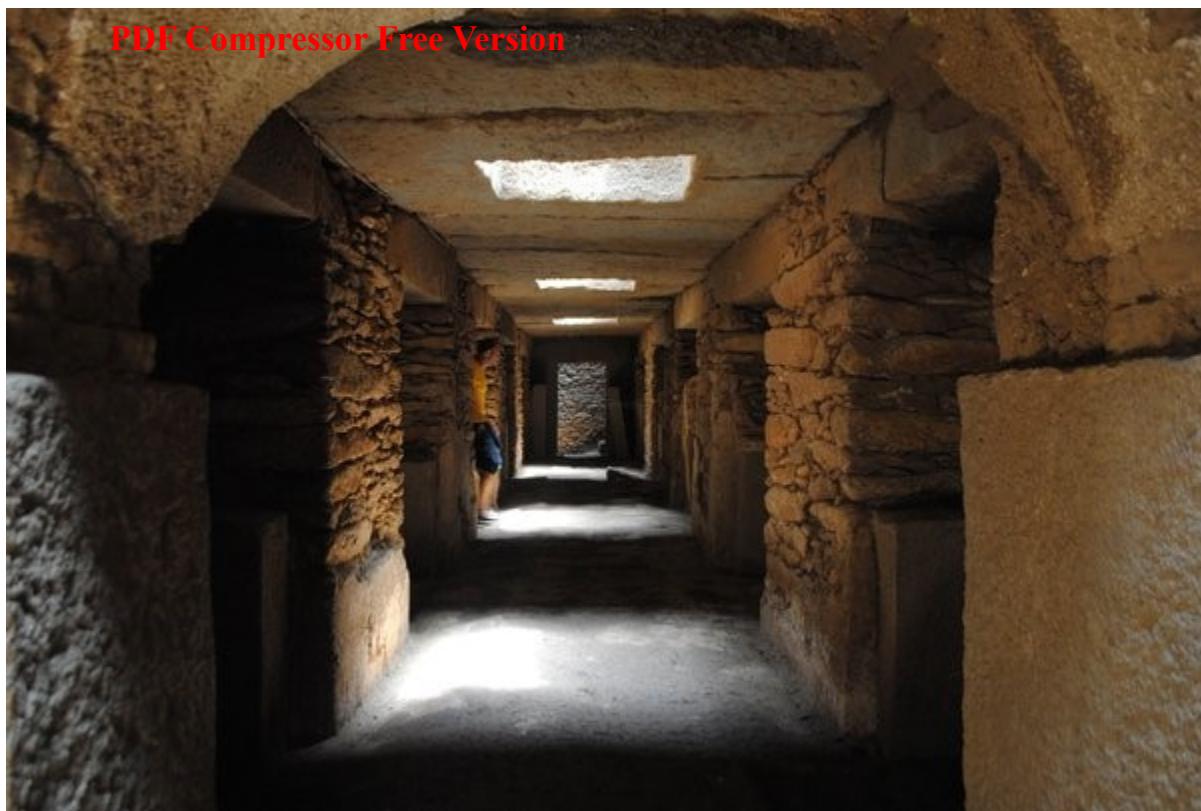
የተሰጠው አገልግሎት

የተሰጠው ደንብ

የተሰጠው (የተሰጠው)

የተሰጠው አንቀጽ ወደፊዥ

የተሰጠው ደልነሳ

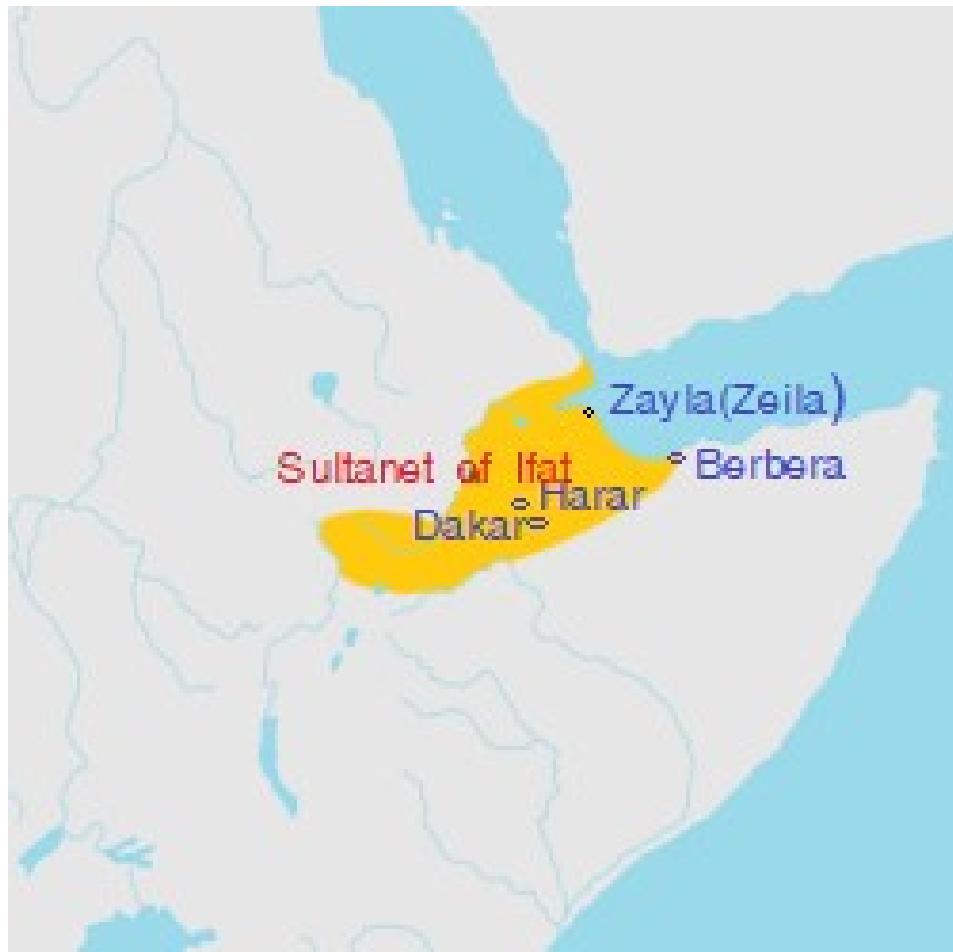
ግዢስ

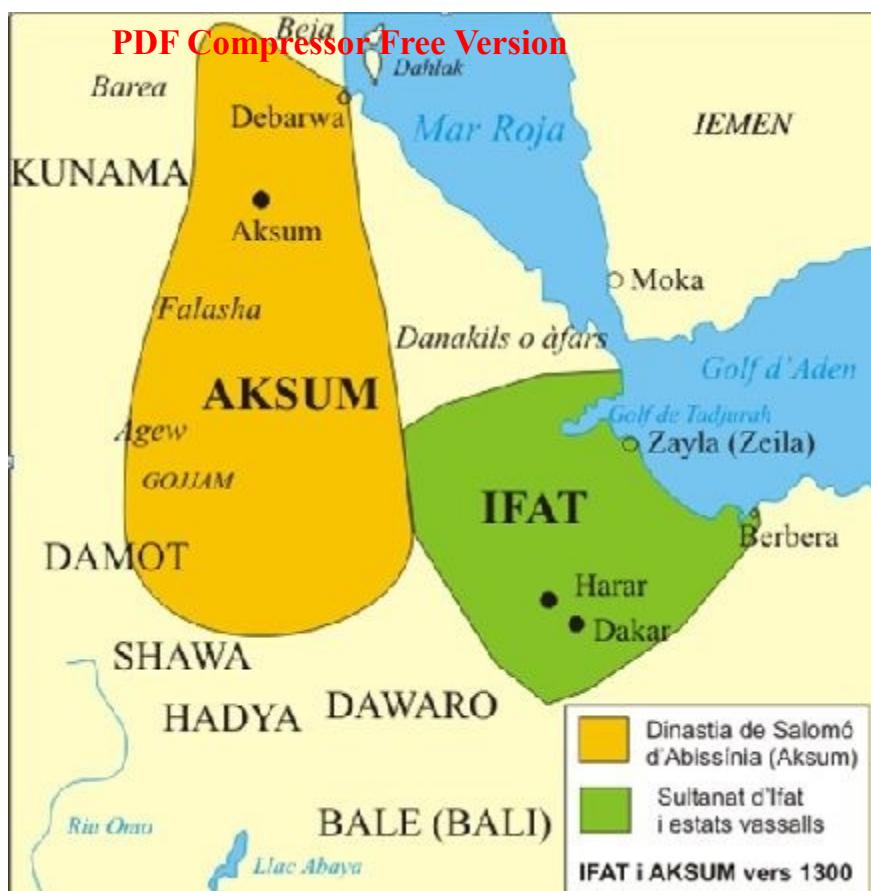
ግዢስ

ግዢስ

PDF Compressor Free Version

ከጊዢ

የዚህ

ግብር

PDF Compressor Free Version

የኢትዮጵያ መንግስት በ940 ዓ.ም. በወቅቱ በተነሳቸው በየዳንት ጉዳት አማካይነት ለመቆቻ
ችሬል::

የፖርት አይነዱ ከተማ እና የዘመንግባር ሁኔታ

ከላይ በፊዕማት ስርዱ መንግባት ዘመን እንዳሆነው የተወሰነት የሳሽ ነገዬ ከክማራ ሰጭንት ተድብበ ማርያም አካባቢ፣ ከእንተት (ሁዳዊ አስተዳደር)፣ ከክምበልኝ እና አካባቢው በመነሳት ወደ ገዢ ማቅረታቸውን እናበታቸውኩሉን፡፡ ከነዚህም በሽዋ ማቅረብ ከነበሩት የሳሽ ነገዬ ውስጥ እንዲ እንበሳ ውስጥ ሲሆን እርስታዊ በዋና ውስጥ ይኖር ነበር፡፡ ነገር ገን የአከሳኑን መንግባት ለመሆ የነበረው ከለለምን ነገሮች እንዲ የሆነው ግዢኝነት በየዳት (ገዳታ) ለደመሆኑ ከሻው የተነሳው የሳሽ (የሰላምን) ዘር የሆነው እንበሳ ውስጥ ከሚራበቱ፣ ከመርመ ለማርያም፣ ከስማኑ መሩን አስቀበበ የዳትን (ገዳታን) እናንጂ አከሳኑ ለይ ነበር፡፡ እርስታዊ አከሳኑ ለይ ነገሮች እንዲ በጀት ያደማቸው ስለገኘ ያልተኞችን እንዲያደርግ የሚችል፡፡

ንግድ ዓላ ነገድም መንግባቱን ከአከሳኑ ወደ እንተት በማዘር በወረዳበ ስዳዊ አስተዳደር ዘር በሚገኘው ይጠረ እግዥ አስተዳደር ይኖር ነበር፡፡ መሬ ተከለሱ ማቅረትም የአገው ተወለድ ሆኖ ለዘረዘሩ የሳሽ (የሰላምን) ዘር ለሆነው ለንግድ ያልተኞች ከፍተኛ የጠር ወታደር በመሆን ይገለግል ነበር፡፡ ዓላ ነገድ በማም ይጠየቀበበ ስለነበር እንዲሆኑ የፋይርኩን ለይ ለወሰን መሰረት መሰበ ወርቅን ይቀርባት ነበር፡፡ ዓላ ዓልተኞችም ማን ለድርጅልህ በለው ለመረቀቃው ለቻን ለወሰን መሰረት መሰበ ወርቅን እንዲያጠቀው መዋቅ፡፡ ዓላ ነገድ እና ከለች በማስተ ልቀዳለት ለቻን ለሞባይ ችሎ፡፡ ዓላ ዓልተኞች ለጥት መሬ ተከለሱ ማቅረት የሚገኘ የፈልጋቸው ለት ለይ የሆነውን ዓላ መሰረት መሰበ ወርቅ አገበቶ ከሆነን አብ አየሰያስ እንዲያነግባው እስና በመሆን እንዲሆኑ በፊዕማት ስረው መንግባት ገዢ እነዚህ ማድረግ አስተዳደር ይኖሩ ከነበሩት የተወሰነ የሳሽ ነገዬ ይዘው ወደ አገው ማድር እፈልሱ፡፡

ከነዚህም በጀት የአገው እንዲሆኑ በአማራ ሰጭንት ከነበሩት የተወሰነ የአምሃራ ሰባያን ነገዬ ወር እንደ ለይ በመሆን ስለገኘ ተወለድ ለሆነው በመሬ ተከለ ማድረግ እና የሳሽ ተወለድ በመነችው ማረጋገጫ ዓላ መሰበ ወርቅ እማካይነት በለበታ ማድር በተለያየም እኩፎ ወይም ለለይበለ በተባለው በታ ማቅረብ የሚገኘ ስርዱ መንግባትን ለመሰርቱ ችሎዋል፡፡ ማቅረት እስና ወይም እፈልሱ ማረጋገጫ ነው፡፡ መሬ ተከለሱ ማቅረት ዓላውን ይገኘው ዓላውን እስና ወይም እስፈላጊለውያን እና የተወሰነ የአማራ ሰባውያች ይኖሩበት በነበረው በታ በአማራ ሰጭንት ተድብበ ማርያም ለይ ነው፡፡

ሙሉ ተ~~PDF Compressor Free Version~~ ወርቃቄ 00ወ.ድምን፣ የርማ ስያጭን እና ዘንድ ስያጭን
ይውሉዳለ፡፡ ካሁንም ታላቅ የነበረው ወወ.ድም ነው፡፡ ዘንድ ስያጭ የወወ.ድም ታናሽ ወንድም
ለሆነ ይሞርሱ ካርስቶስን ወልደል፡፡ የርማ ስያጭ ቁጥር ፖርበን እና ገበረ መሰቀልን
(ለለ.በለን) ወልደል፡፡ ቁጥር ፖርበ ደግሞ ቁጥር ካከተ-ተለከብን ወልደል፡፡

የርታ የሆነ ሲሆው መንግስት ግዢት

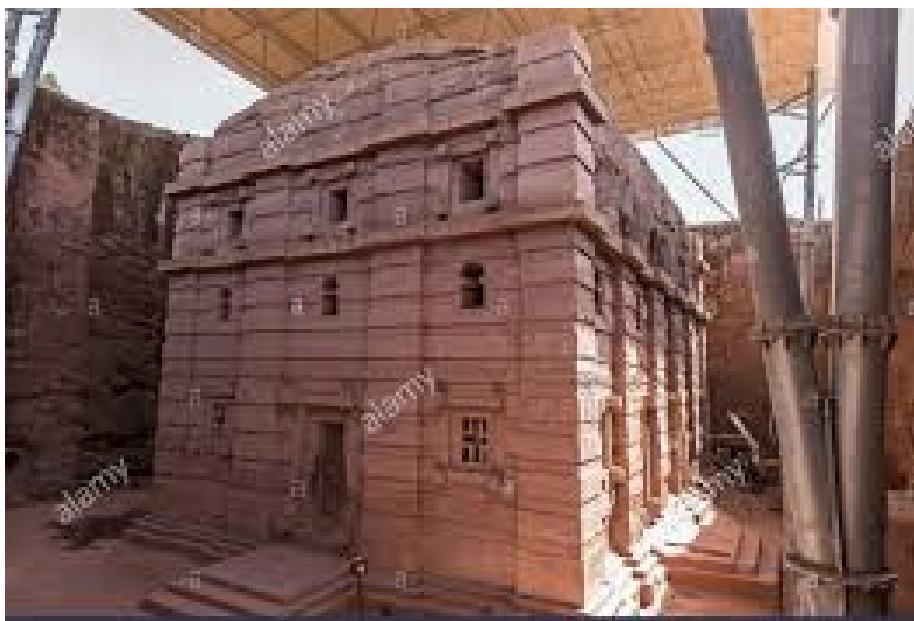

ምስል በሆነው ስርዱ መንግስት ገዢ የነበሩ ነገሮች ከገራ ወደ ቅድመ ቁጥር ይኖርባን
ከፍተቶች፣ ቁጥር ገብረ ማርያም ቁጥር ለልይበለ ቁጥር ነገሮች ለእብ

ከዚህ በጀት እነዚህ የአገው፣ የአምካራ የሳባ ነገሮች እና ከተወሰነትም የትግራ የሳባ ነገሮች
ወደ አንድ ላይ በመሆን የርሃን በተ መቅረቡ ለሰሩ ቅድመዋል፡፡ የላይበለ በተ መቅረቡ
የታነግት በፈትኑ ቁጥር በምትኑል የአምካራ ሲሆንት ባለባት ዕርሻት ላይ ነው፡፡ የላይበለን በተ
መቅረቡ በምስል ላይ መመለከት ይችላል፡፡

PDF Compressor Free Version

ምስል የርሃን ወ·ቅር ቤት መቀደድ

ከእነራለ የመጠት ነገሮች ደግሞ ይኖሩበት ከነበረው የአማራ ሌይንት (ተደባበ ማርያም) ወደ ገንዘብ አቅንተው ፍላጊ ተበለው መኖር ይመሩ:: አሁን እነራለውያን ቅድመው ወደ ኢትዮጵያ

ከመጠኑ PDF Compressor Free Version C ግንኝነት ልማትዎች በዚህ የፈላጊ ዘርፍ በአሁን ዘዴ
እስራኑል ሆኖ ሂደው እባው እየተረዳ ይገኛል::

የበረሱ ክተማ - የሰዋ ነገዱት - የካናዳደር መንግስት መመራረት

ምኑል በበረሱ ክተማ የመንግስቱ መቀመጣ የነበረው የረር ቁጥብ ማረከል ቤት/ክፍልታያን

የገንዘር ካተማ - የመሰረተ ነገዱት - የአትሞች መንግስት መመራረት

የመቀሌ ካተማ - የተጠሪው ነገዱት - የአትሞች መንግስት መመራረት

የኢትዮርያ ካተማ - የሽዋ ነገዱት - የአትሞች መንግስት መመራረት

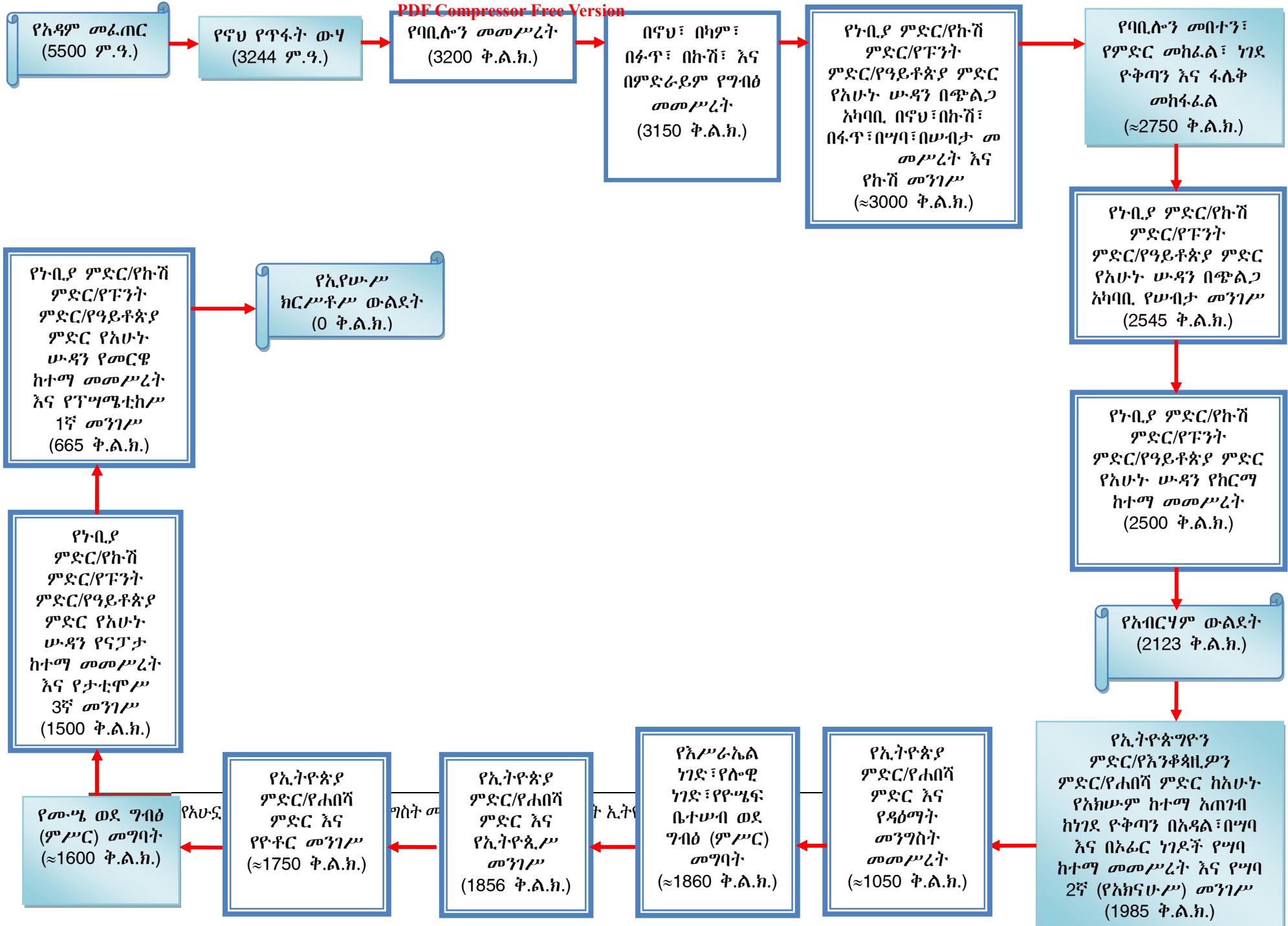
የኢትዮ አለም (መኖጥ) ካተማ - የሽዋ ነገዱት - የአትሞች መንግስት መመራረት

የኢትዮውያ ካተማ - የአትሞች መንግስት መመራረት

የኢትዮ አበዳዲስ አቀፍ - የአትዮጵያ መንግስት መመሥረት

የኢትዮ አቀፍ - የአትዮጵያ መንግስት መመሥረት

የመስቀል PDF Compressor Free Version

- ❖ ታሳቁ መዕዳዊ ቅጽስ (81 አሄር.)
- ❖ የነገድ ታሪክ (ያራዳ ገጻሚ 1999 ዓ.ም.)
- ❖ የአትዮጵያ ታሪክ ከበደ ዓንቀጽ ዓንቀጽ-መርመሪያ 1ኛ መዕዳዊ (ተከለዋይቷ መከራይ 1966 ዓ.ም.)
- ❖ የአትዮጵያ ታሪክ ከበደ አከባቢ - አከባቢ - ሂሳብ 1ኛ መዕዳዊ (ተከለዋይቷ መከራይ 1991 ዓ.ም.)
- ❖ ወጪ - በማግሰቱ የአትዮጵያን ነገሮች የታሪክ በዓል ለማካበ (በለቱን ጉዳት ሆኖ ማረጋገጫ ወልደ ስላሴ 1921 ዓ.ም.)
- ❖ የአትዮጵያ ታሪክ (በአዲ ኮውንዶ 1999 ዓ.ም.)
- ❖ የበተ ክርስቲያን ታሪክ ቁ.2 (፩/፪ መንግሰቱ ነበሱ እና ፩/፪ አሳምዎች ክስ 2001 ዓ.ም.)
- ❖ ክበረ አጥቃቻ (ልጃ ተደለ መለከት 2018 እ.ኤ.አ.)
- ❖ ፍስተ የዘመ (የፍዴ የ500 ዓመት ታሪክ - ከፍዴ እስከ አሁን 2003)
- ❖ የጥንቃቄ የአትዮጵያ ታሪክ (በመጀመሪያ አገልግሎት በለይ)
- ❖ አውራ ነገሮች ወርቅና ክዋከበት (በ1953 እ.ኤ.አ.)
- ❖ ክበረ ነገሮች
- ❖ ታሪክ ነገሮች
- ❖ ስርዓት ተረከሙት (የሽ. ማሳዣ አበራ 2012 ዓ.ም.)
- ❖ በረራ - ቅጽማሚት አይነት አበባ (ጥ/ቤብቃመ መንግሰቱ ተገኘ 2012 ዓ.ም.)
- ❖ ክዋከተልያ ወይም ኢንስተናይል (Wikipedia, the free encyclopedia)